

ห้องสมุด

การสร้างสื่อประสม เรื่อง "วิวัฒนาการทางศิลป์ในยุคกลาง"
ประกอบการสอนวิชา วิวัฒนาการทางศิลป์ สำหรับนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างเครื่องเรือนและตกแต่ง

DEVELOPING MULTI - MEDIA KIT ON

"EVOLUTION OF ARTIST'S DESIGN MIDERVAL"

curriculum for diploma in Furniture and Decoration

นางสาว สุธีรา คุ่มทรัพย์

เลขหมู่
เลขทะเบียน 010106
วัน เดือน ปี ๖๙ คค ๖๖๖

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2531

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์เรื่อง	วิวัฒนาการทางศิลปะในยุคกลาง.	
ชื่อนักศึกษา	น.ส. สุธีรา	คุ้มทรัพย์
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ไพรัตน์	หัทธน้อย
	ดร. จรียา	วัฒนกุล
	อาจารย์ไอวาท	พูลศิริ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ได้ตรวจพิจารณาและเห็นชอบแล้ว
จึงอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ประจำปี
การศึกษา 2531

(คุณหญิงวนิดา ชูประเดมิย์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

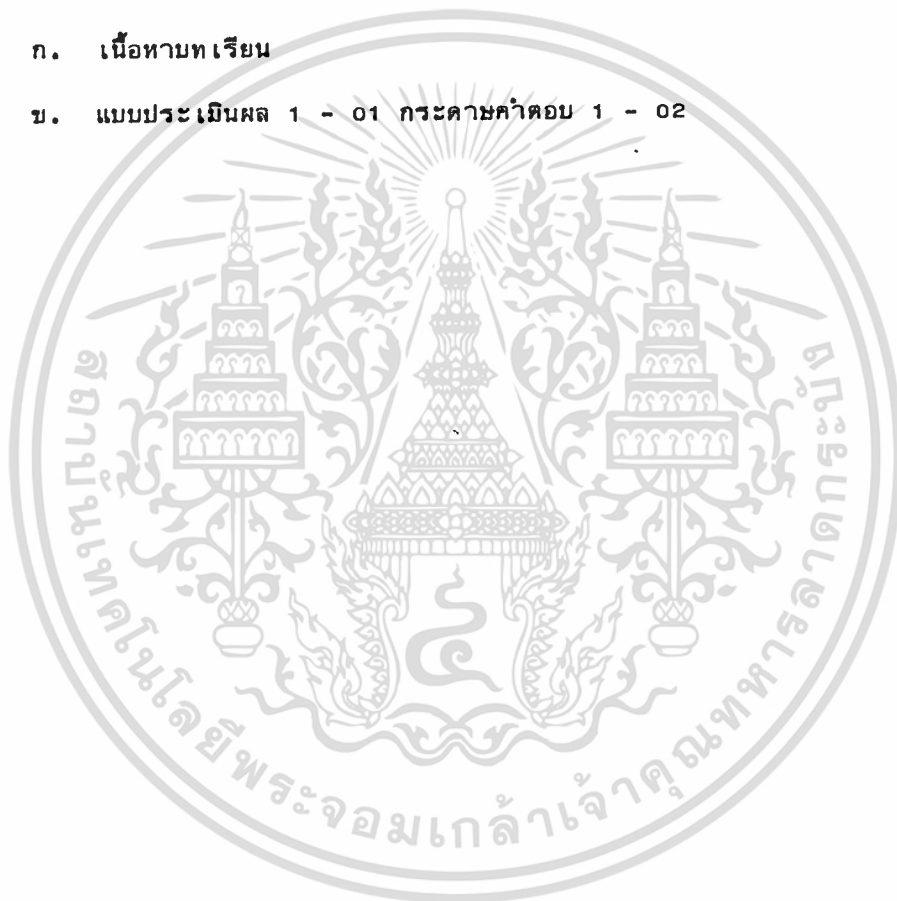
	หน้า
หน้าหัว เรื่อง	ก
หน้าอนุมติ	ข
กิติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ความจำกัดของการวิจัย	4
1.6 วิธีดำเนินการในการวิจัย	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6
1.8 ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
1.9 สูตรและสถิติที่นำมาใช้ในการวิจัย	7
2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ศึกษาหลักสูตร	10
2.2 ความหมายของสื่อการสอน	48
2.3 ประเภทของสื่อการสอน	49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
2.3.1 ความหมายของสื่อประสม	52
2.3.2 องค์ประกอบของชุดสื่อประสมประกอบการสอน	54
2.3.3 คุณค่าของสื่อประสม	56
2.3.4 ความหมายของสไลด์	57
2.4 งานวิจัยด้านเทคนิคการใช้สไลด์	59
2.4.1 การเปรียบเทียบสไลด์กับสื่อชนิดอื่น	62
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	64
3 การดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	
3.1 การสำรวจและรวบรวมข้อมูล	65
3.2 แหล่งที่มาของข้อมูล	66
3.3 กลุ่มตัวอย่างประชากร	67
3.4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย	71
3.4.1 การศึกษาหลักสูตร และวิเคราะห์ระดับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	71
3.4.2 การกำหนด และวิเคราะห์ระดับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	73
3.4.3 การกำหนดรายละเอียดเนื้อหาวิชา	79
3.4.4 การสร้างแบบประเมินผล	80
3.4.5 การกำหนดวิธีสอนและกิจกรรม	85
3.4.6 การเลือกใช้สื่อ และวิธีสอน	90
3.4.7 การสร้างสื่อและคู่มือครู	94
3.4.8 การหาประสิทธิภาพของสื่อประสมที่สร้างขึ้น	96
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 การวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพสื่อประสมที่สร้างขึ้น	102
4.1.1 วิเคราะห์ข้อสอบ	
4.1.2 วิเคราะห์คะแนนก่อนการเรียนและหลังการเรียน	102

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่		หน้า
5	สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	104
	บรรณานุกรม	107
	ภาคผนวก	
	ก. เนื้อหาบทเรียน	113
	ข. แบบประเมินผล 1 - 01 กระดาษคำตอบ 1 - 02	208

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

	หน้า
รายการ	
ตารางที่ 2.1	แสดง เวลาที่ใช้ในการ เรียนการสอนวิชา วิวัฒนาการทางศิลป์ 15
3.1	วิเคราะห์จุดมุ่งหมายการ เรียนการสอน 72
3.2	แสดงการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม 77
3.3	แสดงการกำหนดข้อสอบถามวัตถุประสงค์ 81
3.4	กำหนดกิจกรรมการ เรียนการสอน 88
3.5	เวลาในการสอน วิวัฒนาการทางศิลป์ในยุคกลาง 89
3.6	แสดงการ เลือกใช้สื่อประกอบการสอน 90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญแผนภูมิ

รายการ	หน้า
แผนภูมิที่ 3.1	68
แสดงถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	
3.2	70
แสดงขั้นตอนการดำเนินการสร้างสื่อประสม ประกอบการสอน เรื่อง วิชาการทางศิลป์ ในยุคกลาง	
3.3	74
แสดงการพิจารณาระดับความยากของ Task	
3.4	84
แสดงขั้นตอนการสร้างแบบประเมินผล	
3.5	85
แสดงระบบการเรียนการสอน	
3.6	97
แสดงขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพสื่อที่สร้างขึ้น	

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเรื่องราวศิลปะในอดีตนั้น เป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษาศิลปะในัจจุบัน เพราะจะช่วยให้เราเข้าใจความเป็นมาของงานศิลปกรรม ว่าเกิดขึ้นและพัฒนาอย่างไร มีสิ่งใด เป็นแรงผลักดัน หรือ เป็นอิทธิพลต่อกัน อีกทั้งรูปแบบที่ต่างกันนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยอะไรบ้าง การเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงของงานศิลปกรรมอย่างมีระบบ จะทำให้เกิดความเข้าใจในงานศิลปกรรมที่ง่ายและรวดเร็ว (นิพนธ์ ทวีกาญจน์. : 2529 หน้า 1)

วิชาประวัติศาสตร์จึงเปรียบเสมือนกระจกเงาที่ส่องสะท้อนให้มนุษย์ในสมัยปัจจุบัน ล่วงรู้ และมองเห็นภาพเกี่ยวกับชาติสัมพันธ์ของตนได้เป็นอย่างดี อันเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงลักษณะประจำชาติ ความมีอายุ มีศิลปวัฒนธรรม ระเบียบ ประเพณี และความเจริญรุ่งเรือง มาแต่โบราณกาล ก่อให้เกิดความภูมิใจในความเป็นชาติของตนอย่างสูง วิชาประวัติศาสตร์จึงมีประโยชน์และคุณค่าแก่ผู้ศึกษาค้นคว้าหลายประการ นอกจากให้ความรู้เกี่ยวกับชาติสัมพันธ์ ยังสามารถนำเอาเหตุการณ์ของประวัติศาสตร์เข้ามา เป็นแบบแผนต่อการพัฒนาปรับปรุงบ้านเมือง ในปัจจุบันได้ ดังนั้น วิชาประวัติศาสตร์จึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นสำหรับบ้านเมือง และทุกประเทศในโลก ด้วยเป็นเครื่องวัดระดับความมีอายุอ่อนแก่ของชาติตน ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง มธ. 112, อารยธรรมยุคใหม่ (ภาค 1 - 4) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : หน้า 11)

ดังนั้น การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างเครื่องเรือนและ ตกแต่งก็นับได้ว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาถึงประวัติศาสตร์ ที่มีวิวัฒนาการต่อเนื่อง จากอดีต เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานที่ส่งเสริมให้นำไปสู่การ เรียนรู้ใสวิชาชีพเป็นหลัก โดยที่ประวัติศาสตร์จะช่วยมนุษย์ในการตัดสินใจ (Decision Making) เมื่อจำเป็นต้องเผชิญกับปัญหาสำคัญ ๆ ทั้งนี้ โดยอาศัยแนวประสบการณ์ของมนุษย์ในอดีต ในการตัดสินใจว่าควรปฏิบัติอย่างไรกับปัญหาที่ ประสบบอยู่ในปัจจุบัน เพื่อก่อให้เกิดผลดีที่สุดสำหรับอนาคต (นันทนา กมลกาญจน์)

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัยสงฆ์นครพนม มีข้อยกเว้นในการใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาประวัติศาสตร์นั้น โดยเฉพาะทางจิตรศิลป์ สถาปัตยกรรม และการ ออกแบบเครื่องเรือนก็ดี จำต้องเน้นให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อมิให้เกิดความสับสนต่อ ผู้เขียนที่จะเป็นนักสร้างสรรค์ (Creative) ในอนาคตโดยให้มีความเข้าใจในเรื่องวิวัฒนาการ ในอดีตอันถูกต้อง ที่จะนำไปสู่การวิวัฒนาการสืบเนื่องต่อไปในอนาคตด้วยนั่นเอง และการศึกษา นั้นต้องมีการเรียนรู้ทางด้านภูมิปัญญา (Intellectual) และการวิเคราะห์ เนื่องจากความ สำคัญที่เกี่ยวข้องนั้นมีข้ออยู่ที่การเรียนวิชาประวัติศาสตร์ แต่อยู่ที่การเรียนรู้จากประวัติศาสตร์ (Gropius อ้างใน จิตร เจริญภักดิ์, สถาปัตยกรรมตะวันตกคริสเตียนตอนต้น : 2526 : คำนำ)

วิชาวิวัฒนาการทางศิลป์ เป็นวิชาบังคับในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของ แผนกช่างเครื่องเรือนและตกแต่ง วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ ซึ่งเป็นวิชาที่ศึกษาถึงวิวัฒนาการทางศิลป์อย่างแท้จริง และโดยเฉพาะเรื่อง วิวัฒนาการทางศิลป์ในยุคกลาง ซึ่งเป็นหน่วยหนึ่งของเนื้อหาวิชาวิวัฒนาการทางศิลป์ ซึ่งใน วิชานี้มีมักจะประสบกับปัญหาในการเรียนการสอนเสมอว่า ผู้เรียนนั้นอาจจะเกิดความสับสนไม่ เข้าใจในเนื้อหาบทเรียนนั้น ๆ เนื้อหาวิชาทางศิลปะตะวันตกในยุคกลางนั้น นับว่าเป็นยุคที่สำคัญ ที่รวบรวมเอาความเจริญสูงสุดของประวัติศาสตร์ศิลป์ ซึ่งได้รับความนิยม และสามารถนำมา ดัดแปลงใช้กับยุคปัจจุบันได้ ซึ่งเป็นพื้นฐานความรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องไปสู่ การออกแบบตกแต่งต่าง ๆ ตลอดไปถึงการตกแต่งภายใน ซึ่งเป็นวิชาชีพหลักของผู้เรียน

ในการสอนแบบเดิมจะยึดรูปแบบการบรรยายเป็นหลัก ทำให้ผู้เรียนต้องนั่งมโนภาพ เอาเอง ซึ่งจะขึ้นความสามารถพิเศษของผู้เรียนเอง การสอนแบบบรรยายนั้นจะเป็นรูปแบบ ของผู้สอนมากเกินไป ซึ่งเป็นวิธีการที่สะดวกง่ายต่อการเตรียมการสอน ซึ่งในการบรรยายนั้น จะบรรยายอย่างไรก็ไม่อาจทำให้ผู้เรียนมองเห็นได้ด้วยคำพูด ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะทำให้เกิด การเรียนรู้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ว่า ให้เข้าใจรูปแบบลักษณะเด่นของแต่ละยุค ได้อย่างถูกต้อง ถึงอย่างไรก็ตามผู้สอนก็ไม่อาจที่จะนำศิลปะต่าง ๆ ที่มีรูปแบบที่แท้จริงตามยุคสมัย ให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากประสบการณ์โดยตรงได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการที่จะเลือกสื่อประกอบการสอนนั้น ควรได้มีการวางแผนอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้สื่อนั้นเกิดผลประโยชน์อย่างสูงสุดในการเรียนรู้ และเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ดังกล่าวจึงจัดสื่อประสมประกอบการสอนเรื่อง วิชาวิวัฒนาการทางศิลปะ ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้ สร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนการสอน และเป็นการสร้างสื่อประกอบวิชาอื่น ๆ ต่อไป เพื่อประสิทธิภาพในการสอนในรุ่นต่อ ๆ ไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสื่อประสมการสอน เรื่อง วิวัฒนาการทางศิลปะในยุคกลาง วิชาวิวัฒนาการทางศิลปะสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างเครื่องและตกแต่ง
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนการสอนและหลังการสอน โดยใช้สื่อประสม

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. สื่อประสมเรื่อง วิวัฒนาการทางศิลปะในยุคกลางที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์กำหนด 80%
2. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้ของสื่อประสม ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ทำการสร้างสื่อประสมเรื่อง วิวัฒนาการทางศิลปะในยุคกลาง ซึ่งเป็นหน่วยหนึ่งของวิชา วิวัฒนาการทางศิลปะ สื่อประสมที่จะสร้างขึ้นได้แก่สไลด์ประกอบเสียง
2. ทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างเครื่องเรือนและตกแต่ง ซึ่งผู้เรียนไม่เคยเรียนวิชานี้มาก่อน และกำลังจะเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ความจำกัดของการวิจัย

1. นักศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มประชากรนั้น ลงทะเบียนเรียนวิชานี้มีจำนวนน้อยกว่าที่คาดหวังไว้
2. การสร้างแบบประเมินผลที่ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยการวิเคราะห์ระดับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้น ผู้สอนวิชานี้มีจำนวนน้อย ผู้วิจัยพิจารณาระดับความสำคัญ โดยการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญทางวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ
3. ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ หรือแบบประเมินผลนั้น กลุ่มทดลองที่ใช้คือ นักศึกษา สาขาศิลปอุตสาหกรรม สถาบันยุวธรรม สถาบันยุวธรรมภายใน ซึ่งไม่ได้เรียนวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์โดยเฉพาะ แต่ได้เคยผ่านเนื้อหาบทเรียนนั้นมาบ้างแล้ว

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงกำหนดวิธีการวิจัยเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างบทเรียนและแผนการสอน
2. ศึกษาวิเคราะห์ เนื้อหาหลักสูตร วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์
3. เลือกเนื้อหา เรื่องวิชาวิวัฒนาการทอผ้าในยุคคลง ดังนี้
 - 3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ และมโนทัศน์
 - 3.2 กำหนดจุดมุ่งหมาย เชิงพฤติกรรม กิจกรรม และสื่อการสอน ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
 - 3.3 กำหนดแผนการสอน เฉพาะบทเรียน
2. สร้างแบบประเมินผล แบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก เพื่อใช้ในการหาประสิทธิภาพทางการเรียนรู้จากสื่อประสมที่สร้างขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การใช้สื่อประสมประกอบการสอน หมายถึง การนำสื่อประสมที่สร้างขึ้นมาใช้ในการสอน โดยผู้ที่วิจัย เป็นผู้ดำเนินการสอนเอง และใช้สื่อประสมตามขั้นตอน เพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งเอาไว้

4. แบบทดสอบ หมายถึง แบบสอบที่ใช้ทดสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักศึกษาก่อนและหลังเรียน ซึ่งเป็นการจัดที่ขึ้นอยู่กับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้แน่ชัดล่วงหน้า มุ่งที่จะประเมินความสามารถของผู้เรียนในการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยไม่นำมาใช้เปรียบเทียบกับนักศึกษาคนอื่น ในชั้นเดียวกันหรือสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถของสติปัญญา โดยใช้แบบประเมินผลที่สร้างขึ้น

6. ประสิทธิภาพของสื่อประสมที่สร้างขึ้น หมายถึง คุณภาพของสื่อประสมตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด คือ 80%

7. เกณฑ์กำหนดคือ 80% หมายถึง หลังจากผู้เรียนได้เรียนจากสื่อประสมที่สร้างขึ้นแล้ว ผู้เรียนจะต้องมีการเรียนรู้เพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ 80% โดยนำผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากแบบประเมินผลที่สร้างขึ้นมากำหนดค่าโดยใช้สูตรทางสถิติ ซึ่งจะทำได้ทราบว่า หลังจากผู้เรียนได้เรียนแล้วบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งหมายถึง สื่อประสมที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพในการช่วยเพิ่มประสมการณ์การเรียนรู้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง หรือไม่ เรียกว่า เป็นการหาประสิทธิภาพสื่อประสมนั่นเอง 80/80 80 ตัวแรก หมายถึงคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของคำตอบในการทำกิจกรรมของนักศึกษา ส่วน 80 ตัวหลัง หมายถึงคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของข้อสอบที่นักศึกษาทำได้หลังจากเรียนบทเรียน

ส่วนการกำหนดค่า 80 นั้น ตามหลักการเรียนรู้ของ Bloom จะกำหนดเกณฑ์ไว้ว่า ผู้ที่จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ต้องทำตามเกณฑ์ 80 - 85% อย่างไรก็ตาม อาจขึ้นอยู่กับลักษณะวิชาที่ผู้สอนจะต้องตัดสินใจเอง (ชนะ กลิการ์, เอกสารประกอบการสอน : 2529)

วิชาวิวัฒนาการทางศิลปะ นั้น เป็นวิชาที่มีเนื้อหาละเอียด ยากแก่การจดจำ ต้องอาศัยความสามารถของผู้เรียน หากการกำหนดค่ามาตรฐานสูง ผู้เรียนอาจไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ทำการสร้างสื่อประสมประกอบการสอน โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 6.1 วิเคราะห์เนื้อหาที่จะสอนแต่ละครั้ง เพื่อกำหนดภาพ
- 6.2 จัดทำสื่อประกอบการสอนวิชาวิวัฒนาการทางศิลป์
- 6.3 จัดทำ Scrip

4. ทำการทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างเครื่องเรือนและตกแต่ง วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

5. นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ได้มาหาประสิทธิภาพของสื่อประสม ที่สร้างขึ้นตามกำหนด 80% โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สื่อประสมเรื่อง วิวัฒนาการทางศิลป์ ในยุคกลางประกอบการสอน วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. เป็นแนวทางในการสร้างสื่อประสมประกอบการสอนในหน่วยอื่น ๆ และในรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป
3. ลดปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้น โดยนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์
4. ส่งเสริมให้มีผู้สนใจในการทำวิทยานิพนธ์ประเภทนี้เพิ่มขึ้นตามนโยบายของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และวิทยาศาสตร์

1.8 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. นักศึกษา หมายถึง กลุ่มของประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างเครื่องเรือนและตกแต่ง วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำนวน 24 คน

2. สื่อประสม (Multi - Media) หมายถึง การนำสื่อการสอนหลายชนิดที่มีคุณสมบัติ

แตกต่างกันมาใช้ร่วมกัน เพื่อประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นเกณฑ์ที่คาดหวังมากเกินไป ผู้วิจัยนั้นเห็นว่าค่าตามหลักการนั้น ค่า 80 จะนับว่าเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการวิจัย โดยจะนำมาสรุป เป็นผลการวิจัยดังนี้ คือ

เท่ากับ เกณฑ์	หมายถึง	มีค่าเท่ากับ	80 - 85%
ต่ำกว่า เกณฑ์	"	มีค่าเท่ากับ	ต่ำกว่า 80%
สูงกว่า เกณฑ์	"	มีค่าเท่ากับ	สูงกว่า 85%

1.9 สูตรและสถิติที่นำมาใช้ในการวิจัย

1. การหาค่าความยากง่ายของแบบประเมินผล

$$P = \frac{R}{T}$$

เมื่อ

P = ค่าความยากง่ายของข้อสอบ

R = จำนวนผู้ตอบถูก

T = จำนวนนักศึกษาที่นำมาวิเคราะห์

2. การหาอำนาจจำแนก

$$D = \frac{R_U - R_L}{T/2}$$

เมื่อ

D = ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

R_U = จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มบน

R_L = จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มล่าง

T = จำนวนนักเรียนที่นำมาวิเคราะห์

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรของ Kuder - Richardson

$$K - R 21 : r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\bar{x}(n - \bar{x})}{n\sigma^2} \right\} \text{ (อนันต์ ศรีโสภณา, ดร. การวัด$$

และประเมินผลการศึกษา, 2522:53

เมื่อ

r_{tt} = ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

\bar{x} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

σ^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนน

3.1 การหาค่าเฉลี่ยของคะแนน

$$\bar{x} = \frac{\Sigma x}{n}$$

เมื่อ \bar{x} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

Σx = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนนักศึกษาที่ทำข้อสอบ

3.2 การหาค่าความแปรปรวนของคะแนน

(อนันต์ ศรีโสภากา, ดร. การวัดและ

$$\sigma^2 = \frac{\Sigma x^2}{N} - (\bar{x})^2 \quad \text{ประเมินผลการศึกษา 2524 : 64)$$

เมื่อ σ^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนน

Σx^2 = คะแนนยกกำลังสอง

\bar{x} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

N = จำนวนนักศึกษาที่ทำข้อสอบ

4. การหาประสิทธิภาพการเรียนรู้

$$E_1 = \frac{\Sigma x}{N} \times 100 \quad \text{(ชนะ กลสิการ เอกสารประกอบการสอน}$$

วิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา 2529)

$$E_2 = \frac{\Sigma y}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 = ประสิทธิภาพก่อนการเรียน

E_2 = ประสิทธิภาพหลังการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\frac{\sum X}{N} = \text{คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนการเรียน}$$

$$\frac{\sum Y}{N} = \text{คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังการเรียน}$$

$$A = \text{คะแนนเต็มของแบบทดสอบก่อนการเรียน}$$

$$B = \text{คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังการเรียน}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เรียน}$$

5. การคำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

$$SE_{MEAS} = S \sqrt{1 - r_{k-21}} \quad (\text{ชนะ กลีภรณ์ เอกสารประกอบการสอน วิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา 2529})$$

$$SE_{MEAS} = \text{ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน}$$

$$S = \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$r_{k-21} = \text{ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ}$$

6. การทดสอบสมมติฐานความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ก่อนการเรียน และหลังการเรียน

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{ND^2 - (D)^2}{N-1}}} \quad (\text{ล้วน สายยศ, รศ., 2524})$$

$$t = \text{การทดสอบความมีนัยสำคัญ}$$

$$D = \text{ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่}$$

$$N = \text{เป็นจำนวนผู้เรียน}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เป็นคณะหนึ่งในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ซึ่งเป้าหมายของ วทอ. นั้น มุ่งผลิตช่างเทคนิคผู้ที่มีความสามารถในการผลิต ซึ่งจะประกอบไปด้วย สาขา วิชา ช่างยนต์

ช่างเขียนแบบ เครื่องกล

ช่างท่อและประสาน

ช่างกลโรงงาน

ช่างเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ

เครื่องกลอุตสาหกรรม

ช่างไฟฟ้า

ช่างอิเล็กทรอนิกส์

ไฟฟ้าอุตสาหกรรม

ช่างก่อสร้าง

ช่างเครื่องและตกแต่ง

ช่างเครื่องจักรกลงานไม้

สาขาวิชาช่าง เครื่องเรือนและตกแต่งนั้น ก็เป็นสาขาวิชาหนึ่งในคณะ เทคโนโลยีอุตสาหกรรม ซึ่งจะได้ทำการศึกษาลักษณะ ดังนี้คือ

2.1 การศึกษาลักษณะ

2.1.1 ชื่อหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่าง เครื่องเรือน และตกแต่ง (Curriculum for Diploma in Furniture and Decoration)

2.1.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบ ภาควิชาก่อสร้างและงานไม้ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตช่างเทคนิคที่มีความสามารถออกแบบเครื่องเรือน โฆษณา ลายผ้า กราฟิกอาร์ต (Graphic Art) และงานประเพณีศิลป วัฒนธรรมอื่น ๆ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน

2.1.4 พื้นความรู้ วุฒิ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาช่างก่อสร้าง หรือช่าง เครื่องจักรกลงานไม้ หรือเทียบเท่า

2.1.5 ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร ภาคปกติ เรียนเต็มเวลา ไม่น้อยกว่า 2 ปีการศึกษา และไม่เกิน 4 ปีการศึกษา

2.1.6 รายละเอียดหลักสูตร

ภายหลังสอบคัดเลือกแล้ว ให้นักศึกษาลงทะเบียนภาคฤดูร้อน เพื่อดำเนินการปรับพื้นฐานก่อนเรียนภาคการศึกษาที่ 1 โดยไม่รวมหน่วยกิตในหลักสูตร ในวิชาช่างเครื่องเรือน และตกแต่ง มีค่าเป็นผ่าน (S) ไม่ผ่าน (U) จึงเรียนต่อในภาคการศึกษาที่ 1

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	87	หน่วยกิต
หมวดวิชาสามัญรวม	18	หน่วยกิต
หมวดวิชาชีพรวม	61	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกรวม	8	หน่วยกิต

รายวิชาต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ในหลักสูตรของแผนกช่างเครื่องเรือนและตกแต่ง มีดังนี้

1. หมวดวิชาสามัญรวม 18 หน่วยกิต

วิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

BU 501	การบริหารอุตสาหกรรม	2	หน่วยกิต
BU 505	ภาษีและกฎหมายแรงงาน	2	หน่วยกิต
SS 501	จิตวิทยาอุตสาหกรรม	2	หน่วยกิต
SS 502	ความมั่นคงแห่งชาติ	2	หน่วยกิต

วิชาภาษาอังกฤษ

LE 403	ภาษาอังกฤษ	3	หน่วยกิต
--------	------------	---	----------

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์

ET 503	ไฟฟ้าตกแต่ง	2	หน่วยกิต
TS 401	ฟิสิกส์ประยุกต์	3	หน่วยกิต

วิชาสามัญที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาชีพ

IP 402	ระบบท่อและสุขภัณฑ์	2	หน่วยกิต
--------	--------------------	---	----------

2. หมวดวิชาชีพรวม 61 หน่วยกิต

หมวดวิชาเอกสาขาช่าง เครื่องเรือนและตกแต่ง

วิชาทฤษฎี

FD 431	ออกแบบทัศนภาพ 1	2	หน่วยกิต
FD 432	ออกแบบทัศนภาพ 2	2	หน่วยกิต
FD 433	ศิลปวิสุทธิ์ 1	2	หน่วยกิต
FD 434	ศิลปวิสุทธิ์ 2	2	หน่วยกิต
FD 436	วิวัฒนาการทางศิลปะ	2	หน่วยกิต
FD 437	เขียนแบบโครงสร้างเบื้องต้น	2	หน่วยกิต
FD 438	วิวัฒนาการเครื่องเรือน	2	หน่วยกิต
FD 439	โครงสร้างเบื้องต้น	2	หน่วยกิต
FD 531	ทฤษฎีศิลป์ 1	2	หน่วยกิต
FD 532	ทฤษฎีศิลป์ 2	2	หน่วยกิต
FD 533	ศิลปวิสุทธิ์ 3	2	หน่วยกิต
FD 534	ประมาณราคา	2	หน่วยกิต
FD 535	ศิลปไทยเบื้องต้น	2	หน่วยกิต

วิชาทางปฏิบัติ

FD 451	ปฏิบัติออกแบบตกแต่งภายใน 1	3	หน่วยกิต
FD 452	ปฏิบัติออกแบบตกแต่งภายใน 2	3	หน่วยกิต
FD 453	ศึกษางานแบบเครื่องเรือน 1	3	หน่วยกิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

FD 454	ศึกษางานแบบเครื่องเรือน 2	3	หน่วยกิต
FD 551	ปฏิบัติออกแบบตกแต่งภายใน 3	3	หน่วยกิต
FD 552	ปฏิบัติออกแบบตกแต่งภายใน 4	3	หน่วยกิต
FD 553	ปฏิบัติการจัดนิทรรศการ 2	3	หน่วยกิต
FD 554	ปฏิบัติการจัดนิทรรศการ 2	3	หน่วยกิต
FD 556	ศึกษาศิลป์ไทยเดิม	3	หน่วยกิต

วิชาช่างอุตสาหกรรม

EM 436	วิศวกรรมระบบเสียง	2	หน่วยกิต
MW 534	เทคโนโลยีไม้	2	หน่วยกิต
MW 516	ปฏิบัติเครื่องเรือน 5	2	หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือกเสรี รวม 8 หน่วยกิต

FD 430	เขียนแบบทัศนียภาพ	2	หน่วยกิต
FD 441	เขียนแบบเส้นมือเปล่า	2	หน่วยกิต
FD 442	วาดเส้น	2	หน่วยกิต
FD 443	วัสดุและกรรมวิธี	2	หน่วยกิต
FD 444	ศิลป์วิจิตร	2	หน่วยกิต
FD 446	สวนไม้ประดับ	2	หน่วยกิต
FD 535	ศิลป์ไทยเบื้องต้น	2	หน่วยกิต

2.1.7 รายละเอียดเนื้อหาวิชา วิชาวิวัฒนาการทางศิลป์ เป็นวิชาหนึ่งในหมวด

วิชาชีพทางทฤษฎี ซึ่งนับเป็นวิชาสำคัญ เป็นพื้นฐานความรู้ ในสาขาวิชาชีพหลัก และช่วยส่งเสริมให้การเรียนวิชาชีพทางปฏิบัติ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา ซึ่งวิชาวิวัฒนาการทางศิลป์มีรายละเอียด ดังนี้

รหัส	ชื่อวิชา
FD 436	วิวัฒนาการทางศิลป์ (Evolution of Artistic Design) 2 (2-0)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้เราเข้าใจถึงวัฒนธรรม ศาสนา อารยธรรม และศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ
วิวัฒนาการทางศิลปะ การสอนอ้างอิงจากประวัติศาสตร์เป็นการสัมทอดอิทธิพล การออกแบบมา
จนถึงปัจจุบันนี้

จากรายละเอียดวิชาวิวัฒนาการทางศิลปะ สามารถแยกเป็นหน่วยการสอนตามการ
แบ่งยุคสมัยของประวัติศาสตร์ และวัตถุประสงครายวิชาดังนี้

หน่วยที่ 1 ศิลปยุคก่อนประวัติศาสตร์

- อียิปต์
- เมโสโปเตเมีย
- กรีก
- อีทรัสคันและโรมัน
- บริชนัน

หน่วยที่ 2 ศิลปกรรมสมัยกลาง

- โรมันเนสก์
- กอทิก
- เรอนาซอง
- บารอค

หน่วยที่ 3 ศิลปก่อนเข้าสู่ศิลปสมัยใหม่

- รอคโคโค
- ฟีโอคลาสสิก
- โรแมนติคิสม์
- เรียลลิสม์

จากโครงสร้างของเนื้อหาในแต่ละหน่วยนั้น จะเห็นได้ว่าในแต่ละหน่วยก็มีความยาก
ง่าย ซ้ำซ้อนแตกต่างกันออกไป แต่ในหน่วยที่ 2 ซึ่งเป็นหน่วยที่จะนำเสนอเนื้อหา จากการศึกษา
ถึงวัตถุประสงคร เชิงพฤติกรรม ธรรมชาติ เนื้อหาวิชา จะเห็นได้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ห้องสมุด
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม**

ตารางที่ 2.1 แสดงเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาวิวัฒนาการทางศิลป์

ครั้งที่สอน	หัวข้อ	เวลา/คาบ		หมายเหตุ
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ	
	หน่วยที่ 1 ยุคประวัติศาสตร์			
1 - 2	อียิปต์	4	-	
2 - 3	เมโสโปเตเมีย	4	-	
3 - 4	กรีก	4	-	
4 - 5	อิทรัสคันและโรมัน	4	-	
6 - 7	ไบแซนไทน์	4	-	
	หน่วยที่ 2 ศิลปกรรมในสมัยกลาง			
7 - 8	โรมันเนสก์	4	-	
8 - 9	กอธิค	4	-	
9 - 10	เรอเนาซง	4	-	
10 - 11	บารอค	4	-	
	หน่วยที่ 3 เข้าสู่ศิลปสมัยใหม่			
11 - 12	รอกโคโค	4	-	
12 - 13	นีโอคลาสสิค	4	-	
13 - 14	โรแมนติคอิสม์	4	-	
14 - 15	อิมเพรสชันนิสม์	4	-	
15 - 16	แอบสแตรค	4	-	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปะ ~~000345~~ 000106 ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการสอน

หน่วยการสอน	ทฤษฎี คาบ	ปฏิบัติ คาบ	กำหนดวันที่สอน
<p>หน่วยที่ 1 ยุคประวัติศาสตร์</p> <p>1. ยุคก่อนประวัติศาสตร์</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบ่งยุคแต่ละยุคของยุคก่อนประวัติศาสตร์ - ศาสนาและความเชื่อของยุคก่อนประวัติศาสตร์ - ศิลปกรรมในแต่ละยุคของยุคก่อนประวัติศาสตร์ <p>2. อียิปต์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของอียิปต์ - ประวัติศาสตร์ของอียิปต์ - การแบ่งยุคสมัยต่าง ๆ ในอียิปต์ - ศาสนาและความเชื่อของชาติอียิปต์ - ศิลปกรรมรูปแบบต่าง ๆ ในแต่ละยุคของอียิปต์ <p>3. เมโสโปเตเมีย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของเมโสโปเตเมีย - ชนเผ่าต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในเมโสโปเตเมีย - ศาสนาและความเชื่อของชนชาติเมโสโปเตเมีย - ศิลปกรรมในแต่ละยุคของเมโสโปเตเมีย <p>4. กรีก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของกรีก - ชนเผ่าต่าง ๆ ที่อพยพเข้ามาอยู่ในกรีก - อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ที่มีต่อกรีก - การแบ่งยุคสมัยของกรีก - ศิลปกรรมในสมัยต่าง ๆ ของกรีก <p>เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>	

รายการสอน

หน่วยการสอน	ทฤษฎี คาบ	ปฏิบัติ คาบ	กำหนดวันที่สอน
5. อีทรัสคันและโรมัน <ul style="list-style-type: none"> - ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของอีทรัสคัน - ชนเผ่าต่าง ๆ ที่อพยพเข้ามาอยู่ในอีทรัสคัน - ศิลปกรรมของอีทรัสคัน - ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของโรมัน - ศิลปกรรมของโรมัน - เปรียบเทียบสถาปัตยกรรมของกรีกและโรมัน 	2	-	
6. ปิแซนโทน์ <ul style="list-style-type: none"> - ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของปิแซนโทน์ - ศาสนา สังคม เศรษฐกิจ - ศิลปกรรมของปิแซนโทน์ 	2	-	
หน่วยที่ 2 ศิลปกรรมสมัยกลาง 7. โรมันเนสก์ <ul style="list-style-type: none"> - ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของโรมันเนสก์ - งานศิลปกรรมในโรมันเนสก์ - โรมันเนสก์ในประเทศต่าง ๆ 	2	-	
8. กอธิค <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของคำว่า กอธิค - ศิลปกรรมของกอธิค - กอธิคในสมัยต่าง ๆ - งานศิลปกรรมของกอธิคในแต่ละสมัย - กอธิคในประเทศต่าง ๆ 			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานร่วมกัน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่มีการตีพิมพ์สิ่งอื่น ๆ อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการสอน

หน่วยการสอน	ทฤษฎี คาบ	ปฏิบัติ คาบ	กำหนดวันที่สอน
9. เรอนาซองค์ <ul style="list-style-type: none"> - ประวัติทั่วไปของ เรอนาซองค์ - ความหมายของคำว่า เรอนาซองค์ - การแบ่งยุคสมัยของ เรอนาซองค์ - ศิลปกรรม เรอนาซองค์ในแต่ละสมัย - ศิลปินที่มีชื่อเสียงและผลงาน - เรอนาซองค์ในประเทศต่าง ๆ 	2	-	
10. บารอค <ul style="list-style-type: none"> - ประวัติทั่วไปของบารอค - ความหมายของคำว่า บารอค - ศิลปินที่มีชื่อเสียงและผลงาน - บารอคในประเทศต่าง ๆ 	2	-	
หน่วยที่ 3 เข้าสู่ศิลปสมัยใหม่ 11. รอคโคโค <ul style="list-style-type: none"> - ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ - ศาสนาและความเชื่อของรอกโคโค - ศิลปกรรมของรอกโคโค - รอกโคโคในประเทศต่าง ๆ 	2	-	
12. นีโอคลาสสิก, โรแมนติก <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะงานในรูปแบบนีโอคลาสสิก - ศิลปินที่มีชื่อเสียงของนีโอคลาสสิก - ลักษณะงานในรูปแบบโรแมนติก - ศิลปินที่มีชื่อเสียงของโรแมนติก 	2	-	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการสอน

หน่วยการสอน	ทฤษฎี คาบ	ปฏิบัติ คาบ	กำหนดวันที่สอน
13. แออสแทรก ออปอาร์ต ปอปอาร์ต	2	-	
- ลักษณะงานในรูปแบบแออสแทรก			
- ศิลปินที่มีชื่อเสียงของแออสแทรก			
- ลักษณะงานในรูปแบบออปอาร์ต			
- ศิลปินที่มีชื่อเสียงของออปอาร์ต			
- ลักษณะงานในรูปแบบปอปอาร์ต			
- ศิลปินที่มีชื่อเสียงของปอปอาร์ต			
รวม	24	-	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกการสอนครั้งที่.....

ชื่อวิชา.....วิวัฒนาการทางศิลปะ..... เรื่อง.....โรมัน เนสก์.....
 ทฤษฎี.....2.....คาบ ปฏิบัติ.....คาบ ระดับชั้น.....ป.วส. 1.....
 สัปดาห์ที่.....วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียน สามารถอธิบายถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของโรมัน เนสก์ได้
2. นักเรียน สามารถอธิบายถึงลักษณะงานศิลปกรรมของโรมัน เนสก์ได้
3. นักเรียนอธิบายถึงลักษณะงานศิลปกรรมของโรมัน เนสก์ในประเทศต่าง ๆ ได้

2. ความรู้และทักษะ เดิม

ความรู้จากยุคก่อน

3. สื่อการสอน

1. สไลด์แสดงลักษณะเด่นของศิลปกรรมในสมัยโรมัน เนสก์
2. เอกสารประกอบการสอน เรื่อง กอธิค

4. การมอบหมายงาน/แบบฝึกหัด/การบ้าน

ให้อ่านเอกสารที่สอนและย่อความ

5. หนังสือค้นคว้า (เรียงตามลำดับอักษร)

ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ กำจร สุนพงษ์ศรี

กระบวนการสอน

ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน

ทบทวนศิลปกรรมในยุคก่อนประวัติศาสตร์

จากเนื้อหาบทเรียนในเรื่องโรมันนั้นจะทำให้ให้นักศึกษาทราบถึงความ เป็นมาและศิลปกรรมของ ยุคโรมัน แต่สำหรับ เนื้อหาบทเรียนนี้นักศึกษาก็จะได้ เรียนรู้ถึงศิลปกรรมที่ได้รับการถ่ายทอดระหว่าง โรมันและไบแซนทีนนั่นก็คือ ศิลปกรรมของโรมัน เนสก์ ซึ่งโรมัน เนสก์นั้นก็รู้จักนำเอารูปแบบที่ดีของ แต่ละยุคนั้นนำมาผสมผสานกัน ซึ่งก็ถือว่าเป็นความฉลาดของคนในยุคนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนการสอน	หมายเหตุ
<p>• นักศึกษามีความสามารถอธิบายถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของโรมัน เนสส์ได้อย่างถูกต้อง</p> <p>• นักศึกษามีความสามารถอธิบายถึงลักษณะงานศิลปกรรมของโรมัน เนสส์ได้</p>	<p>โรมัน เนสส์</p> <p>ศิลปะโรมัน เนสส์นับเป็นศิลปะสมัยกลางที่เริ่มผ่านยุคสมัยของสมัยกลางมาแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างจะเริ่มคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น แต่ก็ยังมีปัญหาเรื่องการถกเถียงและการค้าอยู่บ้าง แม้ว่าจะมีการปกครองแบบบิชอปและดูเหมือนว่าอิทธิพลของพวกขุนนาง และเจ้าของที่ดินดูจะมีมากกว่าศิลปกรรมของโรมัน เนสส์นั้นได้รับอิทธิพลมาจากพวกโรมันและมิเชนทั้งหมด รวมทั้งของบรรพบุรุษที่มีความเก่า เกือบกับศิลปะของสมัยแคโรลินเจียน โดยทำรูปแบบ เหล่านี้มารวมกัน</p>		<p>กิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>มอบหมายให้นักศึกษาให้เข้าใจถึง ยุคมีความีความ เป็นมา เช่นไรแล้วจากนั้นก็อธิบายถึงการสิ้นสุดยุคนี้ จนเข้ามาสู่สมัยโรมัน เนสส์ อธิบายถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของโรมัน เนสส์ โดยกล่าวถึงสมาคมช่าง ในช่วงนี้จะอธิบายประกอบ เอกสารการเรียน</p> <p>หลังจากนั้นจะอธิบายสภาพแวดล้อมในสมัยโรมัน เนสส์ ซึ่งในปราสาทนั้นจะมีลานล้อมรอบ เรียกว่า " เพลย์" (สไลด์ภาพที่ 1)</p> <p>ในช่วงนี้จะให้นักศึกษาอ่าน เอกสารประกอบการสอนประมาณ 15 นาที หลังจากนั้นก็จะอธิบาย เนื้อหาทางศิลปกรรมของโรมัน เนสส์ โดยจะอธิบาย ถึงงานสถาปัตยกรรมของพวกโรมัน เนสส์ซึ่งสืบเนื่องมาจากพวกกลอมบารด์ โดยจะอธิบายประกอบสไลด์ (สไลด์ภาพที่ 2, 3, 4, 5, ๗, 7)</p> <p>หลังจากนั้นก็จะอธิบายโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม ซึ่งจะมียุคเด่นอยู่ที่รูปแบบโคโยไซโลคัมประกอบกอธิบาย (สไลด์ภาพที่ 8, 9) และจะอธิบายถึงโครงสร้างที่สำคัญที่โรมัน เนสส์ได้คิดค้นขึ้นมา คือ โครงสร้างแบบกรอยด์ไวลท์</p>	

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	หมายเหตุ
			<p>(สไลด์ภาพที่ 10, 11, 12) หลังจากนั้นก็จะอธิบายถึงเสาค้ำยัน ซึ่งเรียกว่า มิตเทสต์ ซึ่งส่วนนี้จะทำให้โครงสร้างของอาคารแข็งแรงขึ้น (สไลด์ภาพที่ 14) สรุปลักษณะสถาปัตยกรรมของโรมัน เนสท์ โดยสรุปด้วยการใช้กระดานชอล์ก หลังจากนั้นก็จะกล่าวถึงจุดพิเศษของงานสถาปัตยกรรมของโรมัน เนสท์ (สไลด์ภาพที่ 15, 16, 17)</p> <p><u>ประติมากรรม</u></p> <p>ให้นักศึกษาอ่าน เอกสารประกอบการสอน 10 นาที หลังจากนั้นก็จะอธิบายถึงงานประติมากรรม (สไลด์ภาพที่ 26) ซึ่งงานสถาปัตยกรรมส่วนใหญ่จะสร้างขึ้นเพื่อศาสนาแทบทั้งสิ้น (สไลด์ภาพที่ 29, 30, 31) งานประติมากรรมของโรมัน เนสท์นั้นนิยมประดับตกแต่งที่เหนือประตูทางเข้า ซึ่งเรียกว่า "ทิมปานัม" (สไลด์ภาพที่ 27) อธิบายถึงจุดเสาของงานประติมากรรมว่าในการสร้างงานนั้น คนจะมีรูปร่างและขนาดต่างกัน เนื่องจากฐานะของแต่ละบุคคล (สไลด์ภาพที่ 20)</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใ้ว่า... นี้ได้ๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	หมายเหตุ
			<p><u>จิตรกรรม</u></p> <p>ให้นักศึกษาอ่าน เอกสารประกอบการสอน เรื่องจิตรกรรม 10 นาที หลังจากนั้นจะอธิบายถึงลักษณะเด่นของงานจิตรกรรมในสมัยโรมัน เนสท์ คือในภาพจิตรกรรมของสมัยนี้นั้น ส่วนมากจะวาดภาพคนค่อนข้างจะไม่นิยม เล่นแสงเงา ชอบใช้เส้นขอบ เน้นรอยยับย่นของเสื้อผ้า ภาพคนมักจะกำหนดรูปแบบที่ตายตัวแข็งไม่เหมือนจริง (สไลด์ภาพที่ 37, 30, 39, 40, 41, 42)</p> <p><u>จุดศิลป์</u></p> <p>อธิบายถึงงานจุดศิลป์ว่ามีลักษณะ เช่นไร เพื่อให้ นักศึกษา เข้าใจ หลังจากนั้นก็จะอธิบายลักษณะงานจุดศิลป์ในสมัยโรมัน เนสท์ว่า ในสมัยโรมัน เนสท์นั้นนิยมทำ Stein glass, การแกะสลักข้าง, การทอพรที่มีชื่อ เสียงนั้นจะอยู่ที่วัด วินเซสเตอร์ (งานจุดศิลป์ในดูสไลด์ภาพที่ 36, 43)</p>	

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนการสอน	หมายเหตุ
<p>1. นักศึกษามีความสามารถอธิบายถึงลักษณะงานของศิลปกรรมของโรมันเนสส์ในประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ได้</p>	<p>งานศิลปกรรมของโรมันเนสส์ในประเทศต่าง ๆ นั้นถึงแม้จะมีข้อแตกต่างกันอยู่บ้าง แต่ก็ยังมีบางส่วนที่คล้ายกัน อยู่เนื่องจากได้รับอิทธิพลมาจากที่เดียวกัน</p>		<p>ให้นักศึกษาอ่าน เอกสารประกอบการสอน 15 นาที หลังจากนั้นจะอธิบายถึงตรมึนเนสส์ในอิตาลี ซึ่งมีเมืองปซาเป็นเมืองสำคัญ แผนที่ของวัดในอิตาลีนั้นจะเป็นรูปไม่กางเขน (สไลด์ภาพที่ 14) โครงสร้างของหลังคานั้นก็จะใช้ไม้ซุงขนาดใหญ่ และจะมีเสาตั้งเรียงรายอยู่ ซึ่งจะช่วยลดความว่างเปล่า (สไลด์ภาพที่ 16) โรมันเนสส์ในฝรั่งเศส อธิบายถึงจุดเกิดศิลปกรรมของฝรั่งเศสนั้นจะอยู่ที่วัดคลูดี (สไลด์ภาพที่ 18) อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจในโครงสร้างของสถาปัตยกรรมฝรั่งเศสนั้นจะใช้โครงสร้างแบบบารเรลโวลท์ (สไลด์ภาพที่ 19) แต่สถาปนิกชาวโรมันเนสส์ก็ได้ลดโวลท์ขึ้นมาใหม่คือ ควอดริฟาริโตรีซท์ทัง (สไลด์ภาพที่ 21) ซึ่งจะช่วยรับน้ำหนักโครงสร้างได้อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาในเรื่องของแสงสว่างได้อีกด้วย</p> <p>โรมันเนสส์เยอรมัน</p> <p>อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจก่อนว่าศิลปกรรมในเยอรมันนั้นเกิดขึ้นได้</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆทั้งนี้ หากมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนการสอน	หมายเหตุ
			<p>อย่างไร หลังจากนั้นก็อธิบายประกอบสไลด์ว่า โครงสร้างของมาเรลไวรัสก็คือว่าสมมุติที่สุดจะอยู่ในประเทศเยอรมัน (สไลด์ภาพที่ 24) และจะสรุปลักษณะของงานสถาปัตยกรรม ซึ่งจะมี ความกับมันได้ประดิษฐ์โค้งของโรมัน, วัตหนึ่ง ๆ จะทำ หอระย้ง 2 - 3 หอ ฯลฯ ซึ่งในข่วงนี้จะสรุปด้วยกระดานชอล์กให้นักศึกษาเข้าใจ</p>	

ขั้นที่ 3 การสรุปบทเรียนและทบทวนบทเรียน

สรุป แม้ว่าสถาปัตยกรรมโรมัน เนสค์ของแต่ละชาติจะมีข้อแตกต่างกันไปบ้างก็ตาม สิ่งเหล่านั้นเป็นเพียงข้อปลีกย่อยเท่านั้น แต่รวม ๆ แล้วจะมีลักษณะร่วมกันคล้ายกัน คือ

1. มีทิวทัศน์ ดูแข็งแรงคล้ายป้อมปราการ
2. ใช้ประตูโค้งของโรมัน
3. วัดหนึ่ง ๆ จะทำหอรบะซัง 2-3 หอ
4. นิยมทำระเบียงเสาตลอด
5. การเปิดช่องสำหรับทำประตู (SPLAYED OPENING) ขอบตกแต่งให้ดูสวยงาม
6. บริเวณรอด (Carbel tables) ขอบให้ยื่นแสดงออกมา เพื่อเป็นเครื่องตกแต่งอาคาร
7. หน้าต่างชอบทำเป็นวงกลม และตกแต่งให้ดูคล้ายกับล้อเกวียน (Wheel window)
งานทางด้านจิตรกรรมในยุคนี้แม้จะยังไม่มีความสำคัญเท่าใดนัก

ขั้นที่ 4 การประเมินผลบทเรียน

1. คำถาม ในสมัยโรมัน เนสค์นั้นมีกฎหมายใดที่คริสต์จักรถือว่าสำคัญ
ตอบ กฎหมายแคนนอน (Cannon Law)
2. คำถาม ผู้ใดที่นำคำว่า "โรมันเนสค์" มาใช้เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ศิลป์
ตอบ ชาร์ล เดอ เกอร์วิลล์ (Charles de Gerrills)
3. คำถาม ลักษณะโครงสร้างใดที่ชาวโรมันเนสค์นำมาจากโรมัน
ตอบ Vaults
4. คำถาม เสาค้ำยันที่สร้างขึ้นมา เพื่อรับน้ำหนักอาคารเรียกว่าอะไร
ตอบ Buttress
5. คำถาม สถานที่เฝมน้ำมนต์ในโรมันเนสค์นั้นมีชื่อเรียกเฉพาะว่าอะไร
ตอบ Babtistry
6. คำถาม โบสถ์วัด ซานมิเคเลมีโครงสร้างแบบใด
ตอบ ไวลท์แบบไขว้สี่ลบ (Quadipatite Vaulting)
7. คำถาม วัดใดที่เป็นจุดกำเนิดของโรมันเนสค์ในฝรั่งเศส

เอกสารนี้เป็นเอกสารของ **วัดคุณนารี** สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกการสอนครั้งที่ 8

ชื่อวิชา วิชาพัฒนาการทางศิลปะ เรื่อง กอธิด

ทฤษฎี 2 คาบ ปฏิบัติ - คาบ ระดับชั้น ป.วส. 1

สัปดาห์ที่ 8 วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. น.ส. สามารถอธิบายความหมายของคำว่ากอธิดได้
2. นักศึกษา สามารถอธิบายลักษณะงานศิลปกรรมของกอธิด
3. นักศึกษาสามารถอธิบายถึงลักษณะงานศิลปกรรมของกอธิดในแต่ละสมัยได้
4. นักศึกษาสามารถอธิบายถึงลักษณะงานและบอกชื่อผลงานของศิลปกรรมของกอธิดในแต่ละประเทศได้

2. ความรู้และทักษะ เดิม

ความรู้จากยุคก่อน

3. สื่อการสอน

1. สไลด์แสดงลักษณะเด่นของศิลปกรรมในสมัยกอธิด
2. เอกสารประกอบการสอน เรื่อง กอธิด

4. การมอบหมายงาน/แบบฝึกหัด/การบ้าน

ให้อ่านเอกสารที่สอนและย่อความ

5. หนังสือค้นคว้า (เรียงตามลำดับอักษร)

ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ กำจร สุนพงษ์ศรี

กระบวนการสอน

ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน

ทบทวนงานศิลปกรรมในยุคก่อน

จากเนื้อหาบทเรียนในคราวที่แล้วนั้น เราได้ศึกษาถึงรูปแบบของศิลปกรรมของโรมัน เสด็จ

ซึ่งศิลปะในยุคนี้ได้กลายมาเป็นพื้นฐาน ศิลปกรรมของกอธิด ซึ่งจะได้เรียนในบทเรียนนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้แบบปฏิบัติและอื่น ๆ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนการสอน	หมายเหตุ
<p>1. นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายของคำว่า กอธิค ได้</p> <p>2. นักศึกษาสามารถอธิบายถึงงานศิลปกรรมของ กอธิค ได้</p>	<p>เนื้อหาสาระ</p> <p>คำว่า กอธิค นั้น ได้เริ่มใช้ครั้งแรกในปลายสมัยเรอเนซซองส์ โดยใช้เรียกตัวทำที่เห็นอย่างถูกต้องหึ่มและแสดงอาการรุ่งเกียจว่า เป็นศิลปกรรมของพวกปาเถียน งานสถาปัตยกรรม ประติมากรรมนั้นเกิดขึ้นในบริเวณเดียวกันคือ อิลองเคอ-ฟรอนซ์ ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงปารีส</p> <p>เหล่านี้ได้เผยแพร่ทั่วยุโรปโดยการเผยแพร่อิทธิพลจากกองทัพครูเสด</p>		<p>กิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจความหมายของคำว่า กอธิค โดยใช้เอกสารประกอบการสอน</p> <p>อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจถึงจุดเกิดของศิลปกรรมในสมัยกอธิค โดยอธิบายประกอบ เอกสารการสอน</p>	

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	หมายเหตุ
<p>วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม</p> <p>1. นักศึกษาศาสนาสามารถอธิบายถึงรูปแบบของกอธิกในสมัยต่าง ๆ ได้</p>	<p>เนื้อหาสาระ</p> <p>กอธิกนั้นจะแบ่งออกเป็น 3 สมัย คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กอธิกสมัยแรก 2. กอธิกสมัยรุ่งเรือง 3. กอธิกสมัยสุดท้าย 	<p>เวลา</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</p> <p>ให้นักศึกษาอ่านเอกสารประกอบการสอน 15 นาที ในเรื่องของกอธิกในแต่ละสมัย หลังจากนั้นก็จะกล่าวถึงงานสถาปัตยกรรมของกอธิกในสมัยแรก ซึ่งเกิดขึ้นที่วัดแซงต์ เดอนีส (สไลด์ภาพที่ 1) ในกอธิกสมัยแรกนี้ได้เปลี่ยนจากการใช้อาร์ชแบบเครื่องอาคมมาเป็นอาร์คแบบโค้งปลายแหลม (สไลด์ภาพที่ 2, 3) หลังจากนั้นก็จะสรุปลักษณะสถาปัตยกรรมของกอธิกสมัยแรก คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้โครงสร้างอาร์ชแบบโค้งปลายแหลม 2. ใช้เสาค้ำยันภายนอกอาคาร 3. มีทางเดินทางขนานทั้งข้างซ้ายและขวา 4. มีส่วนที่เป็นช่องโค้งถึงแท่นบูชา 5. มีที่สำหรับร้องเพลงในโบสถ์ 6. มีมุข ยื่น เป็นปีกทั้งสองด้านทางทิศเหนือและทิศใต้ 7. อาคารมีลักษณะสูงหลังคายอดแหลม 8. นิยมประดับกระจกสีที่หน้าต่าง <p>(สไลด์ภาพที่ 4, 5, 6, 17, 18)</p>	<p>หมายเหตุ</p>

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	หมายเหตุ
			<p><u>ประวัติศาสตร์</u></p> <p>อธิบายถึงลักษณะเด่น ๆ ของงานประวัติศาสตร์ของกอธิคว่า ทำทางของคนในยุคนี้จะดูสวย จัดทรงรูปคนหรือสัตว์ให้ดูผสมผสาน สัมพันธ์กันน้อยกว่าเดิม งานประวัติศาสตร์ขอมทำขึ้น เพื่อประดับตกแต่งสุสานของบุคคลสำคัญ (สไลด์ภาพที่ 8, 9, 10)</p> <p>กอธิคสมัยรุ่งเรือง อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจถึงงานสถาปัตยกรรมในสมัยรุ่งเรือง เช่น วัดซาร์ต, วัดอา เมียงส์ วามีจุดเด่นในบ้างที่น่าสนใจ (สไลด์ภาพที่ 12, 13)</p> <p><u>ประวัติศาสตร์</u> อธิบายถึงลักษณะประวัติศาสตร์ในสมัยรุ่งเรืองให้นักศึกษาเข้าใจอย่างเด่นชัด เมื่อนำไป เปรียบเทียบกับสมัยต่าง ๆ (สไลด์ภาพที่ 15, 22)</p> <p><u>จิตรกรรม</u> อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจถึงงานจิตรกรรมในสมัยรุ่งเรืองให้นักศึกษาเห็นว่าจุดเด่นของงานในยุคนี้คือการทำ (สไลด์ภาพที่ 16, 17, 18)</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	หมายเหตุ
<p>นักศึกษาศิลปะสามารถอธิบายถึงลักษณะและบอกชื่อผลงานของกอธิคในแต่ละประเทศได้</p>	<p>รูปแบบงานศิลปกรรมที่ของกอธิคในแต่ละประเทศนั้นจะมีรูปแบบที่แตกต่างกัน แต่ยังคงคำร่างไว้ซึ่งเอกลักษณ์เฉพาะ เองงานศิลปกรรมกอธิคไว้</p>		<p><u>กอธิคสมัยหลัง</u> อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจถึงลักษณะงานสถาปัตยกรรมกอธิค โดยอธิบายให้นักศึกษาเห็นรูปแบบที่เด่นชัดโดยให้สไลด์เป็นสื่อประกอบในการสอน (สไลด์ภาพที่ 20, 25, 26) ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงรูปแบบของ Flamboyant.</p> <p><u>ประวัติศาสตร์และจิตรกรรม</u> อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจถึงงาน <u>ประติมากรรมและจิตรกรรม</u> ในกอธิคสมัยหลังให้นักศึกษาทำงานจิตรกรรมในสมัยนี้จะนิยมเน้นรอยยิบ รอยยับย่นของเสื้อผ้ามากขึ้น (สไลด์ภาพที่ 36, 38, 39)</p> <p><u>ส่วนงานจิตรกรรมนั้น</u> ก็จะเป็นการวาดภาพประกอบในพระคัมภีร์ เป็นส่วนใหญ่ และการทำกระจกสีประดับหน้าต่าง (สไลด์ภาพที่ 23, 24)</p> <p>อังกฤษ</p> <p>ให้นักศึกษาอ่านเอกสารประกอบการสอน 10 นาที หลังจากนั้นก็อธิบายถึงรูปแบบของงานสถาปัตยกรรมของกอธิคในอังกฤษ</p> <p>ให้นักศึกษาฟัง ซึ่งในอังกฤษนั้นจะแบ่งออกเป็น 3 สมัย คือ สมัยต้น, สมัยคกลาง, สมัยเส้นโค้งฉาก</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ภายนอก การค้า ไม่สามารถนำออกทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งหากนำไปใช้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	หมายเหตุ
			<p><u>สมัยตัน</u> อธิบายประกอบสไลด์ให้นักศึกษา เข้าใจถึงงานสถาปัตยกรรมในสมัยตันว่า จะมีลักษณะบางอย่าง โครงสร้างหลังคาชั้นจะใช้แบบ <u>โวลต์ไชวส์ลับ</u> (สไลด์ภาพที่ 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 40)</p> <p><u>สมัยตงแก่ง</u> อธิบายประกอบสไลด์ให้นักศึกษา เข้าใจถึงรูปแบบของ <u>กออิคสมัยตงแก่ง</u> ในอังกฤษนั้นว่า มีลักษณะต่างจากสมัยตัน คือ จะ <u>ขยายหน้ากว้าง</u> โห่มากขึ้น ลวดลายที่ใช้ตกแต่งก็จะอ่อนหวานยิ่งขึ้น (สไลด์รูปที่ 37)</p> <p><u>สมัยเส้นตั้งฉาก</u> อธิบายประกอบสไลด์ให้นักศึกษา เข้าใจถึงรูปแบบของ <u>สมัยเส้นตั้งฉาก</u> ในสมัยนี้นิยมทำ เพดาน เป็นรูปพัด (สไลด์ที่ 42, 43, 44)</p> <p><u>ประติมากรรม</u> อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจว่า ในอังกฤษนั้นงานประติมากรรม ส่วนใหญ่แล้วจะทำขึ้น เพื่อประดับตกแต่งงานสถาปัตยกรรม</p> <p><u>จิตรกรรม</u> อธิบายประกอบสไลด์ให้นักศึกษา เข้าใจถึงงาน จิตรกรรมว่า ในยุคนี้นิยมทำ และภาคประกอบคัมภีร์ (สไลด์รูปที่ 46, 47)</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใ้แก่ผู้อื่นโดยเด็ดขาด หากมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	หมายเหตุ
			<p><u>เขอร่มณี</u> อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจถึงจุด เติบโตงานศิลปกรรมในประเทศไทย เขอร่มณี หลังจากนั้นก็เริ่มอธิบายถึงงานสถาปัตยกรรมในประเทศไทย เขอร่มณีว่า โปสเตอร์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดนั้นอยู่ที่เมืองโคโลน ซึ่งนี่ถือว่าเป็นสิ่งก่อสร้างที่ยิ่งใหญ่ (สไลด์ภาพที่ 48)</p> <p><u>ประติมากรรม</u> อธิบายประกอบสไลด์ให้นักศึกษา เข้าใจถึงงานประติมากรรมใน เขอร่มณีว่านิยามทำภาพนั้นคำหรืออนุกรมมากกว่า ลอยตัว (สไลด์ภาพที่ 49)</p> <p><u>จิตรกรรม</u> อธิบายประกอบสไลด์ให้นักศึกษา เข้าใจว่างานจิตรกรรมของชาว เขอร่มณีนั้น นิยมประดับกระจกสีที่หน้าต่างและทำภาพประกอบพระคัมภีร์ (สไลด์ภาพที่ 50, 51, 52)</p> <p><u>อิตาลี</u> อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจในลักษณะเด่นของงานสถาปัตยกรรมในอิตาลีว่า ยังคงรับเอารูปแบบและลวดลายของศิลปกรรมกอธิคมากกว่าที่จะเป็นในเรื่องของโครงสร้างและโปสเตอร์ที่มีชื่อเสียงมากที่สุคก็คือ โปสเตอร์มิลาโน (สไลด์ภาพที่ 53, 54)</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 มั่วหรือดัดแปลงใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นที่ 3 การสรุปบทเรียนและบททวนบทเรียน

จากเนื้อหาบทเรียนที่ได้เรียนมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่ารูปแบบงานศิลปกรรมของกอธิกนั้นมีอิทธิพลต่องานศิลปกรรมของกอธิกมาก ซึ่งไม่ว่าจะเป็นในรูปของสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม ทุกอย่างล้วน แล้วได้รับอิทธิพลมาจากพวกโรมันเนสก์แทบทั้งสิ้น

งานทางด้านสถาปัตยกรรมดูจะเป็นจุดเด่นในยุคนี้ ส่วนทางด้านประติมากรรมและจิตรกรรมนั้นดูจะยังไม่มีความสำคัญเท่าใดนักในยุคนี้

ขั้นที่ 4 การประเมินผลบทเรียน

1. คำถาม คำว่ากอธิก เริ่มใช้ครั้งแรกในช่วงใด
ตอบ ปลายสมัยเรอเนซอง
2. คำถาม Opus Modernum คืออะไร
ตอบ งานสมัยใหม่
3. คำถาม งานศิลปกรรมของกอธิกนั้น เริ่มต้นที่ใด
ตอบ Ile - de - France
4. คำถาม งานสถาปัตยกรรมกอธิกสมัยแรกนั้น เกิดขึ้นที่วัดใด
ตอบ วัดแซงต์เดอนีส

บันทึกการสอนครั้งที่.....

ชื่อวิชา วิชาพัฒนาการทางศิลปะ เรื่อง เรือนาของ

ทฤษฎี 2 คาบ ปฏิบัติ - คาบ ระดับชั้น ป.วศ. 1

สัปดาห์ที่ 10 วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียน สามารถอธิบายถึงประวัติทั่วไปของ เรือนาของได้
2. นักเรียน สามารถอธิบายความหมายของคำว่า เรือนาของได้
3. นักเรียน สามารถอธิบายถึงการแบ่งยุคสมัยของ เรือนาของได้
4. นักเรียน สามารถอธิบายถึงงานศิลปกรรมของ เรือนาของในแต่ละสมัยได้ และนักเรียน สามารถอธิบายถึงศิลปินที่มีชื่อเสียงและผลงานของเขาได้
5. นักเรียน สามารถอธิบายถึงรูปแบบของ เรือนาของในประเทศต่าง ๆ ได้

2. ความรู้และทักษะเดิม

ความรู้จากยุคก่อน

3. สื่อการสอน

1. สไลด์แสดงลักษณะเด่นของศิลปกรรมในสมัย เรือนาของ
2. เอกสารประกอบการสอน เรื่อง เรือนาของ

4. การมอบหมายงาน/แบบฝึกหัด/การบ้าน

ให้อ่านเอกสารที่สอนและย่อความ

5. หนังสือค้นคว้า (เรียงตามลำดับอักษร)

ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ กำจร สุนทรย์ศรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบวนการสอน

ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน

บททวนงานศิลปกรรมในยุคก่อน

จากบทเรียนในครั้งที่แล้วนั้น เราสามารถเรียนรู้ถึงศิลปกรรมของกอธิคได้อย่างถูกต้อง สำหรับเนื้อหาบทเรียนในครั้งนี้ ก็จะเรียนในเรื่องที่ต่อจากศิลปะของกอธิค คือ ศิลปกรรมของเรอเนสซองส์ ซึ่งศิลปะในเรอเนสซองส์นั้นจะแบ่งออกเป็น 4 สมัย ด้วยกันคือ

1. เรอเนสซองส์สมัยบุกเบิก	คริสต์ศตวรรษที่ 13 - 14
2. เรอเนสซองส์สมัยต้น	คริสต์ศตวรรษที่ 14 - 15
3. เรอเนสซองส์ยุคทอง	คริสต์ศตวรรษที่ 15 - 16
4. เรอเนสซองส์สมัยปลาย	คริสต์ศตวรรษที่ 16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนการสอน การทดลอง การฝึกปฏิบัติและอื่น ๆ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนการสอน	หมายเหตุ
<p>1. นักศึกษาศาสนาสามารถอธิบายถึงประวัติทั่วไปของ เรอเนอซ็องส์ได้</p> <p>2. นักศึกษาศาสนาสามารถอธิบายความหมายของคำว่า เรอเนอซ็องส์ได้</p> <p>3. นักศึกษาศาสนาสามารถอธิบายถึงการแบ่งยุคสมัยของ เรอเนอซ็องส์ได้</p>	<p>เนื้อหาสาระ</p> <p>ยุโรปทั่วไปในสมัยของโรมัน เนสท์และกอธิค</p> <p>ความเจริญรุ่งเรืองของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งมวลของชาติต่าง ๆ ในยุโรปต่างมีพื้นฐานมาจากกรีกและโรมันได้รับการเปลี่ยนแปลงโดยพระคริสต์ศาสนา</p> <p>คำว่า (Renaissance) ในภาษาไทยแปลว่า ฟูเฟื่องหมายถึงการเกิดใหม่ (rebirth) การคืนชีพขึ้นมาอีก (revival)</p> <p>เรอเนอซ็องส์แบ่งออกเป็น 4 ยุค คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เรอเนอซ็องส์ยุคบุกเบิก 2. เรอเนอซ็องส์ยุคต้น 3. เรอเนอซ็องส์ยุคทอง 4. เรอเนอซ็องส์ยุคปลาย 		<p>ให้นักศึกษาอ่านเอกสารประกอบการสอน 10 นาที หลังจากนั้นจึงอธิบายประกอบเอกสารการสอนให้นักศึกษาฟัง</p> <p>เมื่ออธิบายจบแล้ว จึงถาม - ตอบ นักศึกษา</p> <p>อธิบายประกอบ เอกสารประกอบการสอนให้นักศึกษาฟัง</p> <p>ในความหมายของคำว่า เรอเนอซ็องส์</p> <p>ให้นักศึกษา อ่านเอกสารประกอบการสอน 15 นาที หลังจากนั้นจึงอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจในการแบ่งยุคของเรอเนอซ็องส์</p> <p>เมื่ออธิบายจบแล้ว จึงถาม - ตอบ นักศึกษา</p>	

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	หมายเหตุ
<p>4. นักศึกษาสามารถอธิบายถึงงานศิลปะของ เรอนาซง ในแต่ละสมัยได้ และนักศึกษาสามารถอธิบายถึงศิลปินที่มีชื่อเสียง และผลงานของเราได้</p> <p>5. นักศึกษาสามารถอธิบายถึงรูปแบบเรอานาซงในประทศต่าง ๆ ได้</p>	<p>ลักษณะงานของสถาปัตยกรรมประติมากรรมในแต่ละยุคของ เรอานาซงก็มีความแตกต่างกันออกไป ศิลปินในยุคของ เรอานาซงนั้นก็มีความต่างกันอย่างสิ้นเชิงกัน แต่ละคนก็มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป แต่ก็จะมีอิทธิพลที่คล้าย ๆ กัน เรอานาซงในประเทศต่าง ๆ นั้นก็จะมีรูปร่างลักษณะที่คล้าย ๆ กัน แต่จะต่างก็บ้างก็มี เพียงเล็กน้อยเท่านั้น</p>		<p>อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจถึงงานศิลปะกรรมในคริสต์ศตวรรษที่ 13 ก่อน แล้วหลังจากนั้นจึงอธิบายประกอบสไลด์ให้นักศึกษา เข้าใจ โดยเริ่มจากผลงานของนิโคลา มิชาโน ซึ่งเขาเป็นประติมากรรมสำคัญในยุคนี้ (สไลด์ภาพที่ 1,2,3) <u>จิตรกรรม สมัยยุคเรอานาซง</u> อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจถึงรูปแบบงานศิลปะกรรมในเรอานาซง งานในยุคนี้ส่วนใหญ่แล้วจะทำเพื่อศาสนาแบบทั้งสิ้น (สไลด์ภาพที่ 4) <u>จิอโต</u> เขา เป็นผู้ที่ทำให้กำเนิดจิตรกรรมสมัยใหม่ อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจในรูปแบบและผลงานของจิอโตว่าเขาได้นำเอาหลักการทางทัศนียภาพมาใช้ด้วย (สไลด์ภาพที่ 5, 6, 7)</p> <p><u>เรอานาซง สมัยต้น</u></p> <p><u>ฟรา เอนเจลโก</u> อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจในผลงานของ ฟรา เอนเจลโก งานของเขานั้น นักวิจารณ์ศิลปะนิยม เรียกผลงานของเขาว่า <u>พริมิตีฟ (Primitive)</u></p> <p><u>ประติมากรรม</u> อธิบายถึงผลงานของศิลปินให้นักศึกษา เข้าใจโดย <u>ใช้สไลด์</u> เป็นสื่อประกอบการบรรยาย</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับงานวิชาการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะมีใดๆก็ตาม ผู้ที่จะนำต้นฉบับนี้ไปใช้ จะต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	หมายเหตุ
			<p><u>โคณา เตลโล</u> อธิบายให้นักศึกษาฟังว่า เขา เป็นประวัติศาสตร์คนสำคัญ ผลงานของโคณา เอา นั้น เค็มไปด้วยอารมณ์รุนแรง (สไลด์ภาพที่ 22, 23, 24)</p> <p><u>สถาปัตยกรรม</u> อธิบายถึงลักษณะงานให้นักศึกษา เข้าใจในรูปแบบของงานสถาปัตยกรรม</p> <p><u>บรูเนล เลสกี</u> เขา เป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่า เป็นบิดาของสถาปัตยกรรม เรอเนาซของ เขา ได้นำเอาหลักการทางสถาปัตยกรรมของโรมันมาใช้คือ ออกแบบโคมโม่ให้มีลักษณะครึ่งวงกลม อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจโดยใช้สไลด์ประกอบ (สไลด์ภาพที่ 24, 25, 26, 27)</p> <p><u>เรอเนาซอ้งยุง์เรอ</u> อธิบายถึงความ เบื่อมาให้นักศึกษา เข้าใจถึงลักษณะของ เรอเนาซอ้งยุง์เรอ ในยุคนี้</p> <p><u>เลโอนาร์โด ดา วินชี</u> เป็นบุคคลซึ่งได้รับการยอมรับว่า เป็นบิดาของศิลปกรรมในยุคนี้ ผลงานของ เขามีลักษณะ เหมือนจริงตามธรรมชาติ อธิบายให้นักศึกษา ฟังโดยใช้สไลด์ เป็นสื่อประกอบ (สไลด์ภาพที่ 29, 30, 31)</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่มีการตีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	หมายเหตุ
			<p><u>ไมเคิลแอนเจโล</u> เขาได้ชื่อว่า เป็นประติมากร จิตรกร สถาปนิกและกวีผู้ยิ่งใหญ่ ผลงานของไมเคิลแอนเจโลนั้น เขาพยายามใช้สีให้ใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุดในช่วงนี้ จะอธิบายให้นักศึกษาทั้งโดยใช้สไลด์เป็นสื่อ ภาพที่ 32, 34, 35, 36, 37, 38)</p> <p><u>เรอเนาซงในอิตาลี</u></p> <p><u>สถาปัตยกรรม</u> อธิบายถึงลักษณะงานของสถาปัตยกรรมของเรอเนาซง ในอิตาลีให้นักศึกษาเข้าใจ การก่อสร้างในยุคนี้จะมีมสร้างโคมแล้ว ๆ รอบโคมใหญ่ (สไลด์ภาพที่ 49)</p> <p><u>ประติมากรรม</u> อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจในผลงานประติมากรรมในสมัยเรอเนาซง โดยงานนั้นจะเป็นงานในด้านการแกะสลัก จะอธิบายประกอบสไลด์ (ภาพที่ 39, 40, 41, 42, 43)</p> <p><u>จิตรกรรม</u> อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจว่าในยุคนี้การทำงานจิตรกรรมจะไม่แพร่หลายนัก อธิบายด้วยเอกสารประกอบการสอน</p>	<p>46</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไปว่าประเด็นใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้	หมายเหตุ
			<p><u>เรอเนาของในฝรั่งเศส</u> อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจถึงรูปแบบของ เรอเนาของในฝรั่งเศสว่าได้รับอิทธิพลมาจาก เรอเนาของในคริสต์ศตวรรษที่ 16 อธิบายโดยใช้เอกสารประกอบการสอน</p> <p><u>จิตรกรรม</u> อธิบายถึงรูปแบบของงานจิตรกรรมและยกเอาตัวอย่างผลงานของจิตรกรรมของ เรอเนาของในฝรั่งเศสมาคือ ราฟาเอล คือ เขาได้วาดภาพเหมือนจริงตามแบบฉบับของสกุลต่างข้างชาว เพรมิช (สไลด์ภาพที่ 46, 47)</p> <p><u>ประติมากรรม</u> อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจถึงชนประติมากรรมของฝรั่งเศส นั่น ส่วนใหญ่จะได้รับอิทธิพลมาจากศิลปกรรมของกอธิก (ช่วงนี้จะอธิบายโดยใช้สไลด์ เป็นสื่อประกอบการสอน (สไลด์ภาพที่ 50, 51, 52)</p> <p><u>เรอเนาของในเยอรมัน</u> อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจในรูปแบบของงานศิลปกรรมของ เรอเนาของในเยอรมัน เรอเนาของในเยอรมันนั้นได้ เปลี่ยนจากกอธิกมาयीค ในแนวของ เรอเนาของ (สไลด์ภาพที่ 53, 54)</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นที่ 3 การสรุปบทเรียนและทบทวนบทเรียน

ผลจากทัศนคติในการมองดูโลกได้เปลี่ยนแปลงไปจากยุคกลาง ชีวิตที่ต้องอุทิศเพื่อศาสนา เพียงฝ่ายเดียว เริ่มเปลี่ยนแปลงไปสู่ชีวิตที่ปรารถนา เสรีภาพ บังเดกภาพ เพราะความสนใจในความรู้ใหม่ เป็นความรู้ใหม่ ที่มีขบวนการทดลอง ค้นคว้าหาเหตุผล ตามแนวทางวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้หลักปรัชญาอันทรงคุณค่า ของกรีก โดยเฉพาะของเพลโต และอริสโตเติลได้เข้ามามีบทบาทต่อการสนับสนุน และสร้างสรรค์งานศิลปวัฒนธรรมอย่างยิ่ง อนึ่ง ระบบการเมืองและ เศรษฐกิจของอิตาลีได้ช่วยส่งเสริมในศิลปวัฒนธรรมขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว ความเจริญมั่งคั่งของรัฐต่าง ๆ โดยเฉพาะรัฐฟลอเรนซ์ นับว่ามีอิทธิพลต่อวงการเงินของยุโรปในคริสต์ศตวรรษที่ 15 อย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน

ขั้นที่ 4 การประเมินผลบทเรียน

1. คำถาม คำว่า เรอเนาของคั้นหมายถึงอะไร
ตอบ การเกิดใหม่
2. คำถาม มุคคัลใดที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาของประติมากรรมในเรอเนาของค้
ตอบ นิโคลา ปีซาโน
3. คำถาม ธรรมาสัน ที่เมืองมิชานันได้เนำเอาหัวเสาแบบโคมาไซ้
ตอบ คอร์นเธียน
4. คำถามจิตรกรรม ในสมัยบุกเบิกของประเทศอิตาลีนั้น เน้นเรื่องราวด้านโหมากที่พูด
ตอบ เรื่องศาสนา
5. คำถาม ใครคือผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ให้กำเนิดจิตรกรรมสมัยใหม่ ในยุคเรอเนาของค้
ตอบ จีอโต

บันทึกการสอนครั้งที่.....

ชื่อวิชา.....วิวัฒนาการทางศิลปะ.....เรื่องบารอค.....

ทฤษฎี.....2.....คาบ ปฏิบัติ.....คาบ ระดับชั้น ...ป.วส. 1.....

สัปดาห์ที่.....วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักศึกษา สามารถอธิบายถึงประวัติทั่วไปของบารอคได้
2. นักศึกษา สามารถอธิบายความหมายของคำว่าบารอคได้
3. นักศึกษา สามารถอธิบายถึงรูปแบบของงานศิลปกรรมของบารอคในประเทศต่าง ๆ ได้ และสามารถอธิบายถึงผลงานของศิลปินแต่ละคนได้

2. ความรู้และทักษะเดิม

ความรู้จากยุคก่อน

3. สื่อการสอน

1. สไลด์แสดงลักษณะเด่นของศิลปกรรมในสมัยบารอค
2. กระดานชอล์ค - เหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่องานศิลปะของบารอค - การแบ่งยุคของสถาปัตยกรรมบารอค - ลักษณะเด่นของสถาปัตยกรรมฝรั่งเศส
3. เอกสารประกอบการสอนเรื่อง บารอค

4. การมอบหมายงาน/แบบฝึกหัด/การบ้าน

ให้อ่านเอกสารที่สอนและย่อความ

5. หนังสือค้นคว้า (เรียงตามลำดับอักษร)

ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ กำจร สุนพงษ์ศรี

กระบวนการสอน

ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน

บททวนงานศิลปกรรมในยุคก่อน

หลังจากได้เรียนศิลปะในยุคเรอเนอซองส์มาแล้ว ซึ่งศิลปะในยุคนั้นได้เป็นต้นแบบของศิลปะ

ของบารอค ซึ่งในยุคบารอคนั้นก็นำมาดัดแปลงแก้ไขเพิ่มเติมให้ได้รับทรงที่สวยงาม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์

ของบารอคอย่างแท้จริง ศิลปะในยุคนั้นก็นำมาใช้ในสมัยปัจจุบันนี้ด้วยเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนการสอน การทดลอง การฝึกปฏิบัติและอื่น ๆ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนการสอน	หมายเหตุ
<p>1. นักศึกษาสามารถอธิบายถึงประวัติทั่วไปของบารอคได้</p>	<p>ในคริสต์ศตวรรษที่ 16 นั้น กรุงโรมได้ประสบกับความเจริญรุ่งเรืองมากจนกลายเป็นศูนย์กลางสำคัญของยุโรป แต่ในช่วงนี้ทางสำนักวาติกันก็ได้เผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านศาสนา การเมือง สังคม เศรษฐกิจ สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในศาสนา บารอค หมายถึง ชื่อที่ใช้เรียก งานศิลปกรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม ดนตรี บารอคมีความหมายว่าความคิดปกคลุมไม่แน่นอน</p>		<p>ให้นักศึกษาอ่านเอกสารประกอบการสอนในเรื่องของประวัติทั่วไปของบารอค 10 นาที หลังจากนั้นก็ให้อธิบายประกอบ เอกสารการสอนให้นักศึกษาเข้าใจในเรื่องของศาสนา สังคม และการเมือง เมื่ออธิบายจนเข้าใจแล้ว หลังจากนั้นก็จะถาม-ตอบ นักศึกษา</p>	
<p>2. นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายของคำว่าบารอคได้</p>	<p>บารอค หมายถึง ชื่อที่ใช้เรียก งานศิลปกรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม ดนตรี บารอคมีความหมายว่าความคิดปกคลุมไม่แน่นอน</p>		<p>ให้นักศึกษา เข้าใจความหมายของคำว่าบารอคโดยใช้ เอกสารประกอบการสอน เป็นสื่อ หลังจากนั้นก็จะถามนักเรียน ถึงความหมายของคำว่าบารอค</p>	
<p>3. นักศึกษาสามารถอธิบายถึงรูปแบบของงานศิลปกรรมของบารอคในประเทศไทยต่าง ๆ ได้ และสามารถอธิบายถึงผลงานของศิลปินแต่ละคนได้</p>	<p>รูปแบบของงานศิลปกรรมของบารอคในแต่ละประเทศนั้นจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแนวความคิดในการออกแบบของศิลปินแต่ละคน ซึ่งแนวความคิดของศิลปินแต่ละคนก็ยังมีบางส่วนที่ยังคงรูปแบบไว้เหมือนกัน ทั้งนี้ทั้งนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะหรือรูปแบบในประเทศนั้น ๆ</p>		<p>บารอคในอิตาลี จิตรกรรม อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจในรูปแบบของงานจิตรกรรมในประเทศอิตาลี ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากพวกแมนเนอริสซึมมากกว่าที่จะคิดค้นขึ้นมาใหม่ ในช่วงนี้จะอธิบายประกอบ เอกสารการสอน</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ควรรวไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตามหากท่านมีให้ตัดแปลงเนื้อหาเอกสารนี้ กรุณาแจ้งเจ้าของเอกสารที่จัดทำไว้ก่อนการนำไปใช้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	หมายเหตุ
			<p>จิตรกรรมคนสำคัญสมัยบารอคในอิตาลี</p> <p><u>ตระกูลคารรัคตี</u> เป็นผู้ที่ทำให้จิตรกรรมของบารอคประสบความสำเร็จอย่างมาก การวาดภาพของเขานั้นได้แสดงอุดมคติบารอคได้อย่างสัมฤทธิ์ผล ซึ่งในช่วงนั้นจะอธิบายประกอบสไลด์ (สไลด์ภาพที่ 1,2,3)</p> <p><u>คารราวัคจิโอ</u> อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจว่า ผลงานของ <u>คารราวัคจิโอ</u> นั้น รูปร่างคนจะมีลักษณะกลมมน คล้ายงานประติมากรรม อธิบายประกอบสไลด์ (สไลด์ที่ 4)</p> <p>ประติมากรคนสำคัญสมัยบารอคในอิตาลี <u>เบอ์นินี</u> อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจถึงผลงานของเขาว่า เขานั้นได้แสดงผลงานของเขาคือ เขาจะยึดหลักของ เขาที่ได้แสดงจุดประสงค์ในการกำจัดขอบเขตโดยใช้เส้นรอบนอกเป็นจุดสำคัญ ช่วงที่จะอธิบายพร้อมใช้สไลด์เป็นสื่อประกอบในการสอน (สไลด์ภาพที่ 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13)</p> <p>จากนั้นก็จะสรุปงานสถาปัตยกรรมของบารอค โดยการใช้กระดานชอล์ก เป็นสื่อในการสอน</p>	45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 วัสดุใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	หมายเหตุ
			<p>สถานบุคคลสำคัญในบารอศ มาเตอร์มา อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจในผลงานของ มาเตอร์มาว่าผลงานของ เขาไม่ได้รับการยกย่องว่า เป็นบารอศ สมัยต้นอย่างสมบูรณ์ในช่วงนี้จะอธิบาย ประกอบสไลด์ให้นักศึกษาฟัง (สไลด์ภาพที่ 15) กิจกรรม อธิบายงานจิตรกรรมของบารอศให้นักศึกษา เข้าใจ ว่าได้รับอิทธิพลมาจากจิตรกรรมของแมน เนอส์สม์ งานจิตรกรรมในช่วงนี้จะประู่ง เน้นให้ เกี่ยวข้องกับ ศาวสนามากขึ้น บารอศในฝรั่งเศส อธิบายประกอบ เอกสารให้นักศึกษา เข้าใจว่างานศิลปกรรมในฝรั่งเศส นั้นได้พัฒนาไปอย่าง เชื่องช้า เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในยุโรป หลังจากนั้นก็สรุปลักษณะเด่นของสถาปัตยกรรม โดย ใช้กระดานชอล์ก เป็นสื่อประกอบในการสอน พระราชวังลูฟร์ เป็นผลงานทางสถาปัตยกรรมของ ฝรั่งเศสที่ถือว่าเป็นสิ่งก่อสร้างที่สำคัญในยุคนี้ ในช่วงนี้ จะอธิบายประกอบสไลด์ให้นักศึกษาฟัง (สไลด์ภาพที่ 25, 26)</p>	46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
มีบริการใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหาสาระ	เวลา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	หมายเหตุ
			<p><u>พระราชวังแวร์ซายส์</u> ซึ่งก็คือว่า เป็นสิ่งสำคัญ เช่นกัน โดยครั้งแรกนั้นจะสร้างขึ้น เพื่อ เป็นมืองปราสาท หลังจากนั้นจึงได้ เปลี่ยน เป็นที่ เก็บสมบัติ ในช่วงที่จะอธิบาย ประกอบสไลด์ (สไลด์ภาพที่ 27, 28, 29)</p> <p><u>นารอคไอส</u> เป็น อธิบายประกอบ เอกสารการตอนว่า เป็นศิลปะประเภทตกแต่งด้วยลวดลายโลหะรูปนั้นได้ประดับตกแต่งตามอาคาร</p> <p><u>ประติมากรรม</u> อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจว่างานประติมากรรมของบารอคนั้น จะต่างกับของชาติอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็น เรื่องราวที่ เร้นลับ ช่วงนี้จะอธิบาย ประกอบสไลด์ (สไลด์ภาพที่ 35, 36, 37, 40)</p> <p><u>จิตรกรรม</u> อธิบายให้นักศึกษา เข้าใจถึงงานจิตรกรรม ในยุคนี้โดยที่หลักผลงานคือ ดำเนินไปตามอุดมคติแบบแมน เนอร์สัจจนช่วงนี้จะอธิบายประกอบสไลด์ (สไลด์ภาพที่ 39)</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ความหมายของสื่อการสอน

คำว่า "สื่อการสอน" ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า "Instructional Media" Instruct มีความหมายว่า teach แปลว่า สอน Media เป็นคำพหูพจน์ มาจากคำเอกพจน์ว่า Mediam แปลว่า สื่อ เมื่อรวม 2 คำนี้ เข้าด้วยกันเป็น Instructional Media จึงมีความหมายว่า สื่อการสอน บางท่านเรียกว่า สื่อการเรียนการสอน บางท่านเรียกว่า สื่อการเรียน ซึ่งแท้จริงแล้วจะเรียกสื่อการสอน หรือสื่อการเรียนการสอน หรือสื่อการเรียน ก็มีจุดมุ่งหวังเหมือนกัน คือ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งนั้น ปัจจุบันนี้นักเทคโนโลยีทางการศึกษาจะนิยมใช้ว่า วัสดุ และเครื่องมือเทคโนโลยีการศึกษา ทั้งคำสื่อการเรียนการสอน และวัสดุ และเครื่องมือเทคโนโลยีการศึกษานั้นมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เข้าใจในสิ่งที่เรียนได้อย่างถูกต้อง และเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว

บราวน์และคณะ (Brown and Others, 1983) กล่าวว่า สื่อการสอน ได้แก่อุปกรณ์ทั้งหลายที่สามารถช่วย เสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียน จนทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ดี ซึ่งรวมไปถึง กิจกรรมต่าง ๆ ไม่เฉพาะแต่สิ่งที่เป็นวัสดุหรือเครื่องมือเท่านั้น เช่น การไปศึกษานอกสถานที่ การแสดงบทบาทสมมติ นาฏการ การสาธิต การทดลอง ตลอดจนการสัมภาษณ์ และการสำรวจ เป็นต้น

สื่อการสอน หมายถึง เครื่องช่วยในการเรียนรู้ ซึ่งครูและนักเรียนเป็นผู้ใช้ เพื่อช่วยให้การสอนและการเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (Brown and Others, 1973)

สื่อการสอนหมายถึง สิ่งซึ่งช่วยให้การสอนบรรลุไปสู่จุดมุ่งหมายด้วยดี (Erickson, 1970)

สื่อการสอนหมายถึง สิ่งซึ่งช่วยให้ครูถ่ายทอดข้อเท็จจริง ทักษะ เจตคติ ความรู้ และความซาบซึ้งไปยังผู้เรียน (Haas and Packer, 1964)

สื่อการสอนเป็นเครื่องมือที่ช่วยสื่อความหมาย จัดโดยครูและนักเรียนเพื่อ เสริมการเรียนรู้ เครื่องมือการสอนทุกชนิดจัดเป็นสื่อการสอน อาทิ หนังสือ โสคทัศนวัสดุ เช่น ฟิล์ม สตรีป สไลด์ แผ่นที่ เทปบันทึกเสียง แผ่นเสียง ของจริง และทรัพยากรจากชุมชน เป็นต้น (Louis Shores, 1960)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ประเภทของสื่อการสอน

สื่อการสอนมีจำนวนมากขึ้นตามความเจริญก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักเทคโนโลยีการศึกษาต่างก็กำหนดและแบ่งประเภทของสื่อการสอนไว้ต่าง ๆ กัน ดังเช่น

คินเดอร์ (Jame S. Kinder) ได้แบ่งสื่อไว้ตามรูปร่าง (Form) ของสื่อ ดังนี้

1. สื่อประเภทรูปภาพ ได้แก่รูปภาพทั้งหลาย ทั้งภาพที่ไม่ต้องใช้เครื่องฉาย และภาพที่ใช้เครื่องฉาย ได้แก่ รูปภาพทั่วไป ภาพถ่าย สไลด์ ฟิล์มสตริป ภาพยนต์ (16 มม. 8 มม.) ภาพทึบแสง ภาพโปร่งแสง และภาพที่ใช้เครื่องฉายอื่น ๆ
2. สื่อประเภทเครื่องเสียง ได้แก่ แผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง วิทยุ และระบบขยายเสียง
3. สื่อประเภทวัสดุกราฟิก ได้แก่ แผนภูมิ แผนสถิติ แผนภาพ ภาพโฆษณา การ์ตูน การ์ตูนเรื่อง แผนที่ และลูกโลก
4. สื่อประเภทที่เป็นแหล่งชุมชนเพื่อการศึกษา ได้แก่ การศึกษานอกสถานที่ วิทยากร การตั้งค่าย และแหล่งชุมชนต่าง ๆ
5. สื่อประเภทวัสดุราคาถูก และวัสดุได้เปล่า ได้แก่ จุลสาร รูปภาพ และของตัวอย่าง
6. สื่อประเภทอื่น ๆ ได้แก่
 - 6.1 ป้ายสำหรับตั้งแสดง เช่น กระดานชอล์ค ป้ายผ้าสำลี ป้ายนิเทศ กระดานแม่เหล็ก และกระดานไฟฟ้า
 - 6.2 วัสดุ และเทคนิคการแสดง อาทิ การสาธิต นาฏการ ได้แก่ การแสดงแบบละคร การละเล่น การแสดงบทบาท และการแสดงหุ่น
 - 6.3 วัสดุสามมิติ ได้แก่ของจริง ของตัวอย่าง หุ่นจำลอง นิทรรศการและกะมะทราย

7. สื่อประเภทใหม่ ๆ ได้แก่

7.1 โทรทัศน์ ทั้งโทรทัศน์ทางการค้า และโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.2 ห้องปฏิบัติการภาษา

7.3 บทเรียนสำเร็จรูป

7.4 ระบบการเรียนการสอนต่าง ๆ

ชอริส (Louis Shores) ได้จัดแบ่งประเภทสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. สิ่งพิมพ์ได้แก่ หนังสือแบบเรียน หนังสืออุเทศ หนังสืออ่านประกอบ นิตยสาร หรือวารสารต่าง ๆ

2. วัสดุกราฟิก รูปภาพ ของจริง และแหล่งวิชาในชุมชน

3. วัสดุและเครื่องฉาย ได้แก่ ภาพนิ่ง และเครื่องฉายภาพนิ่ง फिल्मภาพยนตร์ และเครื่องฉายภาพยนตร์

4. วัสดุ และเครื่องเสียง ได้แก่ แผ่นเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง เครื่องบันทึกเสียง วิทยุ โทรทัศน์ และระบบขยายเสียง

ยัง (Wilbure young) ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. ทัศนวัสดุ ได้แก่ กระดานชอล์ค บ้ายผ้าสำลี แขนงูมี รูปภาพ फिल्मสตริป สไลด์ ฯลฯ

2. โสตวัสดุ ได้แก่ เทปบันทึกเสียง แผ่นเสียง วิทยุ ห้องปฏิบัติการภาษา

3. โสตทัศนวัสดุ ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์

4. เครื่องมือต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องฉาย फिल्मสตริป เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉาย วัสดุโปร่งแสง เป็นต้น

5. กิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ นิทรรศการ การสาธิต นาฏการ การศึกษานอกสถานที่

เคอคิฟเฟอร์ (Robert E. de Kieffer) ได้แบ่งสื่อการสอนไว้เป็น 3 ประเภท คือ

1. วัสดุที่ไม่ใช่กับเครื่องฉาย ได้แก่ กระดานชอล์ค รูปภาพ สมุดภาพ แขนงูมี แผ่นสถิติ บ้ายนิเทศ บ้ายผ้าสำลี ลูกโลก แผนที่ การสาธิต การจัดนิทรรศการ และนาฏการ เป็นต้น

2. วัสดุและเครื่องฉาย ได้แก่ สไลด์ फिल्मสตริป फिल्मภาพยนตร์ และเครื่องฉายต่าง ๆ เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉาย फिल्मสตริป เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายวัสดุ

โปร่งแสง และเครื่องฉายวัสดุทึบแสง เป็นต้น การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๓. วัสดุทัศนวิสัยและเครื่องมือ รวมทั้งโทรทัศน์ ได้แก่ แผ่นเสียง และเครื่องเล่น แผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง และเครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับวิทยุ ระบบขยายเสียง และโทรทัศน์ ความสำคัญและบทบาทของสื่อการสอนในกระบวนการเรียนการสอน

เกอร์ลาช และอีลี (Vernon S : Gerlach and Donald D. Ely, 1971) ได้ให้ลักษณะพิเศษของสื่อการสอนไว้ ๓ ประการ คือ

1. สื่อการสอนสามารถบันทึกเหตุการณ์ อดีต ปัจจุบันได้ ดังนั้น จึงสามารถนำมาใช้ในเวลาที่ต่อมาได้
2. สื่อการสอนสามารถบันทึกเหตุการณ์ที่มนุษย์ไม่สามารถสังเกต เห็น หรือไม่สามารถมองเห็นได้
3. สื่อการสอนสามารถใช้ได้กับคนกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก หรือรายบุคคล ในสถานที่ที่แตกต่างกันตามต้องการ

ในปัจจุบันความรู้และวิทยาการใหม่เกิดขึ้นมาก จำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับลักษณะพิเศษของสื่อการสอนดังกล่าว จึงมีส่วนทำให้สื่อการสอนเพิ่มพูนความสำคัญขึ้น คือ

1. การที่จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น สื่อการสอนจึงมีความสำคัญในการปรับปรุงการสอน เพื่อไปสนองความต้องการของผู้เรียน
2. สื่อการสอนช่วยแก้ปัญหาค้นหาพื้นฐาน หรือภูมิหลังของนักเรียนที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากการย้ายจากถิ่นอื่น ๆ ไปเรียนรวมกันในชุมชน หากครูรู้จักใช้สื่อการสอนและมีเทคนิคที่ดีพอ
3. ผู้เรียนที่มีประสบการณ์ หรือพื้นฐานภูมิหลังดีแล้ว ย่อมต้องการครูที่มีวิธีสอนที่ดี สื่อการสอนจะช่วยทำให้การสอนของครูบรรลุเป้าหมายได้
4. นักเรียนที่อยู่ในสภาพเสียเปรียบ หรือยากไร้อาจได้ประโยชน์จากสื่อการสอนที่ครูจัดเตรียมไว้

และเนื่องจากลักษณะพิเศษ และความหมายของสื่อการสอน จึงทำให้สื่อการสอน มีบทบาทในกระบวนการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้ (Erickson and Curl, 1972)

1. สื่อการสอนช่วยจัด และเสริมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สื่อการสอนช่วยให้ครูจัด เนื้อหาวิชาที่มีความหมายต่อชีวิตของเด็ก
3. สื่อการสอนช่วยให้ครูแนะนำ และควบคุมนักเรียน ให้มีพฤติกรรมในทางที่พึงปรารถนา
4. สื่อการสอนช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ในรูปแบบต่าง ๆ
5. สื่อการสอนช่วยให้ครูสอนได้ตรงจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้
6. สื่อการสอนช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะ ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ
7. สื่อการสอนช่วยให้ครูสอนได้รวดเร็ว และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

2.3.1 สื่อประสมประกอบการสอน

ความหมายของสื่อประสม

นิพนธ์ สุขปรีดี ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับชุดการสอน แบบสื่อประสมไว้ดังนี้คือ เป็นการรวบรวมสื่อการสอนอย่างสมบูรณ์ตามแบบแผนที่วางไว้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของส่วนอื่น ๆ หรือวางแผนการสอนใหม่ การสอนชุดการสอน เป็นสื่อประสมสำเร็จรูป เพื่อให้ครูใช้ในการสอน โดยครูไม่ต้องเตรียม เพราะชุดการสอนมีสื่อและข้อแนะนำวิธีดำเนินการสอนพร้อมที่จะให้ครูหยิบไปสอนได้ เพียงแต่ครูพิจารณาว่าจุดมุ่งหมายของชุดการสอนตรงกับจุดมุ่งหมายของครูที่ตั้งไว้ ครูก็สามารถนำชุดการสอนมาใช้ได้ (นิพนธ์ สุขปรีดี, นวกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา : 2519 : หน้า 62 - 63)

นอกจากนี้ ควรพิจารณาอีกด้วยว่า องค์ประกอบสำคัญในการออกแบบการจัดระบบสื่อประสมนั้น ไม่ใช่เป็นเพียงแต่การใช้เครื่องมือทางสไลด์ทัศนมากกว่า 2 ชนิดขึ้นไปเท่านั้น แต่จะต้องเป็นการประสานความสัมพันธ์ของสื่อที่ใช้ เพื่อประโยชน์จากคุณลักษณะและความสามารถ หรือศักยภาพของสื่อแต่ละชนิดนั้นให้ได้ประโยชน์มากที่สุด ทำให้สื่อแต่ละชนิดที่ใช้นั้น เกื้อกูล หรือ อำนวยประโยชน์แก่กันและกัน ทำให้บังเกิดการเรียนรู้ที่คึกคักขึ้น (ฉลองชัย สุรวัฒนบูรณ์, เอกสารประกอบการสอน และฝึกอบรม : 2528 : หน้า 19)

ความหมายของสื่อประสมนั้นมีผู้กล่าวไว้หลายท่านด้วยกัน ทั้งในรูปของความหมายของสื่อประสมโดยตรง และในรูปของสื่อประสมประกอบชุดการสอน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉลองชัย สุรวัฒนบุรณ (เอกสารประกอบการสอนและฝึกอบรม : 2528 หน้า 19) ได้ให้ความหมายของสื่อประสม คือ เป็นการใช้ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน ที่เน้นการใช้ ประสมการณเรียนหลายชนิดที่มีความสัมพันธ์กัน หรือในทำนองเดียวกันกับการใช้สื่อหลาย ๆ ชนิด ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นแรงจูงใจ เป็นการเสริมแรง สนองความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน อันจะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

วิลเบอร์ แชร์มป และอื่น ๆ ได้กล่าวถึงสื่อประสมไว้ว่า ถึงแม้ว่าวิธีการสอน และเทคนิคการศึกษาใหม่ ๆ จะเป็นประโยชน์ก็ตาม หากใช้แต่เพียงลำพังเป็นอย่างไร ๆ ไปแล้ว มิสู้จะได้ผลดีเท่าใดนัก เนื่องด้วยอุปกรณ์อย่างหนึ่ง ใช้เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งเท่านั้น วิธี สอนอุปกรณ์การสอน สื่อมวลชน และเทคนิคจะช่วยนักการศึกษา และนักเรียนได้ดีที่สุด หากใช้ ประกอบกันไป (วิลเบอร์ : แชร์มป ฟลิบ เอช คุมส์, ฟริคิริช คาร์ทเน็ค และ แจคโลห์ แพลโดย ศรีน้อย ไพวาทอง 2514 : หน้า 21)

เจมส์ คัมบลิว บราวน์ กล่าวถึง กล่องสื่อการสอน (Media Packages) ที่ประกอบด้วยสื่อประสมหรือชุดการสอน ซึ่งเป็นชุดของสื่อแบบประสม สร้างขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในกล่องหรือชุดการสอน บางครั้งประกอบไปด้วยสิ่งของหลายอย่าง ในภาพโปร่งใส फिल्मสตริฟ ภาพเหมือน โปสเตอร์ สไลด์ แผนภูมิ บางชุดอาจประกอบ ไปด้วยเอกสารเพียงอย่างเดียว บางชุดอาจเป็นโปรแกรมที่มีบัตรคำสั่งให้ผู้เรียน เรียนด้วย ตนเอง (Brown, James W. 1973 : P. 338)

เป็รื่อง ไกมุท กล่าวถึงสื่อประสมในชุดการสอนหมายถึง ชุดสื่อประสม (Multi - Media) ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียน หัวข้อเนื้อหาและประสมการณของแต่ละหน่วย โดยจัดไว้เป็นชุด หรือกล่อง หรือซองภายในจะมีคู่มือการใช้ที่ประกอบด้วยรายละเอียด และคำแนะนำ ต่าง ๆ รวมทั้งสื่อการสอนที่จำเป็นสำหรับประกอบการสอน

กล่าวโดยสรุปแล้ว สื่อประสมที่ใช้ประกอบการสอนนั้น จะจัดในรูปของชุดการสอนก็ดี หรือจัดในรูปของกำรนำสื่อ ตั้งแต่ 2 ชนิด ขึ้นไปมาใช้ในการเรียนการสอนก็ดีนั้น นับเป็นการนำ นวัตกรรม หรือเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ในขบวนการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยสื่อต่างชนิดที่นำมาใช้ด้วยกันนั้น ต้องได้มีการวิเคราะห์ถึงจุดมุ่งหมาย และวางแผนอย่างรอบคอบ เพื่อให้สื่อแต่ละชนิดก่อประโยชน์เกื้อกูลกัน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ไปตามขั้นตอน และบรรลุวัตถุประสงค์ในที่สุด อันจะเกิดประสิทธิภาพทางการศึกษาได้อย่างดียิ่ง

2.3.2 องค์ประกอบของชุดสื่อประสมประกอบการสอน

การนำสื่อประสมมาใช้ในการเรียนการสอนนั้น นับ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตาม เป้าหมายของการสอน เพราะได้สร้างขึ้นอย่างมีระบบ ซึ่งมีส่วนประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. มีการใช้สื่อหลายชนิดประกอบกัน เพื่อให้เกิดประสบการณ์ของการเรียน
ดียิ่งขึ้น

2. มีจุดมุ่งหมายเฉพาะที่แน่นอน และมีขบวนการหลาย ๆ รูปแบบ เพื่อ
ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

3. เนื้อหาในชุดการสอน ถูกจัดลำดับ ขั้นตอนการเสนอไว้ตามความ
ยากง่าย

4. มีกิจกรรมการเรียนระหว่างการเรียนหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้ผู้เรียน
มีโอกาสเลือก และมีส่วนร่วมในการเรียน (SMMH, James E. 1973 : P. 25)

มีชุดการสอนที่นำสื่อประสมมาใช้นั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่

1. คำชี้แจง อธิบาย ความสำคัญของบทเรียน สิ่ง que ผู้เรียน จะต้องมีความรู้ก่อน
เรียน และขอบข่ายของขบวนการทั้งหมดของชุดการสอน

2. จุดมุ่งหมายถึงข้อความที่กำหนดไว้ชัดเจนว่า ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จอย่างไร
บ้าง จากการเรียนแล้ว

3. การประเมินผลเบื้องต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบว่า ในการเรียนชุดการเรียน
นั้นมีสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายเพียงใด การประเมินผลเบื้องต้นนี้อาจอยู่ในรูปของการทดสอบข้อเขียน
ทดสอบปากเปล่า การทำงาน การตอบคำถามง่าย ๆ เพื่อให้รู้ถึงความต้องการ และความสนใจ
ของผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การกำหนดกิจกรรม คือการกำหนดแนวทางที่ไปสู่จุดมุ่งหมาย โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น

5. การประเมินผลขั้นสุดท้าย เป็นข้อสอบเพื่อวัดผลหลังจากการเรียนรู้แล้ว (Houston, Robertw. 1972 : P. 10 - 15)

นอกจากนี้ สุนันท์ ปัทมาคม ให้รายละเอียดของส่วนประกอบของชุดสื่อประสมไว้ ดังนี้

1. กล้อง
2. สื่อการสอน
3. บันทึกการสอนที่ประกอบด้วย
 - 3.1 รายละเอียดเกี่ยวกับวิชา หน่วยการสอน
 - 3.2 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้เรียน
 - 3.3 เวลาจำนวนชั่วโมง
 - 3.4 วัตถุประสงค์ทั่วไป
 - 3.5 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
 - 3.6 เนื้อหาวิชา และประสมการณ์
 - 3.7 กิจกรรมและการใช้สื่อการสอนประกอบวิธีการสอน
 - 3.8 การประเมินผล วัดผล การทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้
4. อุปกรณ์ประกอบอย่างอื่น

ส่วนวัสดุต่าง ๆ ที่รวบรวมขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอน เรียกว่า Multi media Kit. อาจประกอบด้วย ฟิล์มสตริป สไลด์ เทปเสียง แผ่นเสียง สิ่งพิมพ์ (Study - Prints) แผ่นโปร่งใส ฟิล์มลูฟ 80 มม. แผ่นที่ สมุดแบบฝึกหัด แผนภูมิ แผนสถิติ แผ่นพับ ของจริง และแบบจำลอง (ฉลองชัย สุรวัดนนท์, เอกสารประกอบการสอน และฝึกอบรม, 2528 : หน้า 11) แต่อย่างไรก็ตาม สื่อประสมนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นเพียงแต่วัสดุ อุปกรณ์เท่านั้น อาจหมายรวมถึงวิธีการสอน และเทคนิคอื่น ๆ ที่ช่วยให้ขบวนการเรียนรู้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 คุณค่าสื่อประสม

สุนันท์ บัณฑาคม กล่าวถึงคุณค่าของชุดการสอน แบบใช้สื่อประสม ย่อมมีคุณค่าต่อการเพิ่มคุณภาพ การเรียนรู้ ในการเรียนการสอนคือ

1. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหา และประสบการณ์ที่สลับซับซ้อน และมีลักษณะเป็นนามธรรมสูง เช่น การทำงานของเครื่องกล ซึ่งผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้ดี
2. ทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะผู้ผลิตชุดการสอน คือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น
3. ทำให้นักเรียน ได้ความรู้ในแนวเดียวกันไม่ว่าครูคนใดสอน
4. ช่วยเร้าความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เพราะชุดการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ เรียนของตนเอง
5. ช่วยเร้าความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เพราะชุดการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ เรียนของตนเอง
6. ประหยัดเวลา แรงงาน และรายจ่าย ครูไม่ต้อง เตรียมงานสอน มากนัก ไม่ต้องจัดทำใหม่ สอนสบาย ประหยัดเวลาใช้สะดวก ใช้งานได้หลายปี
7. แก้ปัญหาในโรงเรียนที่มีครูไม่ครบ
8. ใช้ได้ทุกระดับการศึกษา (สุนันท์ บัณฑาคม, นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา, 2518 : หน้า 4)

อย่างไรก็ตามสื่อประสมที่สร้างขึ้นนั้น นับได้ว่ามีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน วิชา วิชา วิชาการทางศิลป์ ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ดังนี้คือ

1. สามารถจัดลำดับประสบการณ์ ในการเรียนรู้ในเรื่องรูปแบบของงานศิลปกรรม ซึ่งเป็นไปตามขั้นตอนไม่สับสน เนื่องจาก มีแผนการสอนที่จัดขึ้นจากการวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วน

2. ประหยัดเวลาในการเตรียมจัดหาสื่อ เพราะ เป็นการรวบรวมสื่อจากแหล่งต่าง ๆ

มาอย่างครบถ้วนได้ตามวัตถุประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การเรียนรู้ไม่มีอิทธิพลจากตัวผู้สอน เพราะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า และมีการทำสไลด์เทปเสียง มาใช้เพื่อลดบทบาทในการพูดของผู้สอนให้น้อยลง
4. สามารถโน้มน้าวให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เพราะมีกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ซ้ำซาก จำเจ ช่วยให้การเรียนวิชา วิชาเฉพาะทางศิลปวัฒนธรรมน่าสนใจมากขึ้น
5. สามารถแก้ปัญหาในเรื่องความสับสน เกี่ยวกับรูปแบบของศิลปกรรมในยุคกลางได้ เนื่องจากผู้เรียนได้เห็นภาพถ่ายของจริง

2.3.4 ความหมายของสไลด์

องค์การยูนิเซฟให้ความหมายของสไลด์ว่า สไลด์เป็นวัสดุสื่อความหมาย ประเภทโปร่งแสงชนิดที่ต้องใช้กับเครื่องฉายได้ภาพไม่เคลื่อนไหว

พจนานุกรมการศึกษา (Dictionary of Education) ของ Good ได้ให้ความหมายของสไลด์ไว้ว่า สไลด์ เป็นวัสดุโปร่งแสงที่มีภาพเหมือนจริงหมึกอยู่ ระหว่างชั้นของกรอบกระดาษหรือกรอบอย่างอื่น วัสดุนี้ใช้สำหรับฉายในเครื่องฉาย หรือดูจากแสงที่ส่องผ่าน สไลด์ เป็นวัสดุการศึกษา (Educational Material) อย่างหนึ่งที่ต้องใช้กับเครื่องมือ (Equipment) ประเภทฮาร์ดแวร์ (Hardware) (อ้างอิงจาก เกษินี ไชติกเสถียร, การใช้เทคโนโลยีทางการสอนในห้องเรียน, 2523 หน้า 196)

สไลด์เป็นภาพโปร่งแสง ซึ่งมีทั้งภาพเหมือนจริง มีทั้งภาพสีและขาวดำ มีขนาดต่าง ๆ กัน บางชนิดมีขนาดใหญ่พอที่จะดูได้ด้วยตาเปล่าได้อย่างชัดเจน แต่บางชนิดมีขนาดเล็กมาก ต้องดูด้วย "ที่ดู" (Viewer) ซึ่งมีจอเล็ก ๆ ในตัวเอง มีแสงสว่างจากหลอดภายใน แต่ถ้านำไปใช้กับผู้เรียนเป็นกลุ่ม จะต้องนำไปฉายด้วยเครื่องฉายตามขนาดของสไลด์นั้น ๆ (ชัยวงศ์ พรหมวงศ์ คร. การปรับปรุงการสอนในระดับ มหาวิทยาลัยด้วยสื่อการสอน, 2520 : หน้า 248)

และนอกจากนี้ยังได้มีผู้ให้ความหมายของสไลด์ โดยเน้นจุดต่าง ๆ กัน เช่น สไลด์เป็นภาพโปร่งใสที่มีภาพบันทึกอยู่บนฟิล์มหรือกระจก โดยทั่วไปมีหลายขนาด คือ 2" x 2", $2\frac{1}{4}$ " x $2\frac{1}{4}$ ", $3\frac{3}{4}$ " x 4" และขนาด 4" x 5" ส่วนมากเท่าที่นิยมใช้กันทั่วไปในโรงเรียน เพื่อประกอบการสอนคือขนาด 2" x 2" ซึ่งเป็นภาพที่ทำมาจากฟิล์มขนาด 35 มม. เป็นสีหรือขาวดำก็ได้ (ชม ภูมิภาค, จิตวิทยาการเรียนการสอน, 2524 หน้า 171)

จากความหมายข้างต้น พอสรุปได้ว่า สไลด์ หมายถึงวัสดุโปร่งแสงที่มีภาพเหมือนจริงหรือฟิล์มโพสิทีฟ (Positive) ซึ่งใช้สำหรับภายในเครื่องฉาย หรือดูจากแสงที่ส่องผ่าน สไลด์ที่นิยมใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน มีขนาด 2" x 2" เป็นภาพโปร่งใส สีหรือขาวดำ มีภาพเหมือนจริง ยันที่กอยู่บนฟิล์มขนาด 35 มม.

2. คุณค่าของสไลด์เทป ที่มีผลต่อการเรียนการสอน

สไลด์เทปเป็นวัสดุการศึกษาที่ก่อให้เกิดการเรียนการสอน ที่ใหม่ในภาพที่ถูกต้อง นับได้ว่าเป็นเทคโนโลยีการศึกษาที่สามารถใช้ได้ในการศึกษาทุกระดับ ได้มีผู้ให้ความเห็นในเรื่องคุณค่าของสไลด์ในเรื่องการเรียนการสอนไว้มากมาย เช่น Brown (1969 : หน้า 220 - 221)

ได้พูดถึงประโยชน์ของสไลด์ที่มีต่อการเรียนการสอนไว้หลายประการ คือ

1. ให้ความรู้และความเข้าใจความหมายของคำ โดยเชื่อมโยงกับวัตถุหรือของจริง
2. ใช้ประกอบการสอนได้หลายวิชา ตั้งแต่ระดับประถมไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัย
3. ให้ประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับภาพยนตร์ ในการประกอบการสอน รายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริง
4. มีความเหมาะสมที่จะใช้สอนเรื่องราวที่ต้องการความร่วมมือจากผู้เรียน
5. ให้ประสิทธิภาพสูง เมื่อใช้ร่วมกับสื่ออื่น ๆ ในการเรียนการสอน

Wittich and Schuller (1962 : หน้า 330 - 346) ได้กล่าวถึงคุณค่าสไลด์ในการเรียนการสอนว่า เป็นอุปกรณ์ที่มีลักษณะคล้ายฟิล์มสตริป ผิดกันแต่จะสามารถจะฉายได้ทีละภาพตามลำดับความต้องการ และมีคุณสมบัติต่าง ๆ ที่เหมาะสมสำหรับการเป็นอุปกรณ์การสอนคือ

1. สไลด์เป็นวัสดุการศึกษาประเภทภาพนิ่ง มีคุณค่าสูงในการสอน ในสถานการณ์ที่ใช้การมองเห็น และไม่ต้องการเน้นเรื่องความเคลื่อนไหว
2. มีความเหมาะสมและความสะดวกในการใช้ร่วมกับทัศนวัสดุประเภทอื่น ๆ
3. สไลด์ให้ภาพที่มีแรงดึงดูดความสนใจ
4. มีทั้งภาพสีและขาวดำ ซึ่งใช้ประกอบการสอนได้อย่างกว้างขวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ครูสามารถผลิตขึ้นได้เองในโรงเรียน และผลิตได้ง่าย
6. ฉายได้ง่าย ไม่ต้องใช้เทคนิคหรือวิธีการพิเศษ
7. ใช้ได้ในห้องที่มีความมืดเพียงเล็กน้อย
8. ราคาถูก
9. เหมาะที่จะใช้สอนได้ทุกวิชา ทุกระดับชั้น

Hass and Packer ได้กล่าวถึงคุณค่าของสไลด์ในด้านการสอนไว้ดังนี้

1. สามารถรวมจุดสนใจของผู้เรียนได้ดี
2. ช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียนได้ดี
3. เป็นการช่วยเสริมบทเรียน
4. ทดสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้
5. สามารถฉายให้ดูได้ทันทีที่ต้องการ
6. ใช้เสนอบทเรียนใหม่ต่อไป
7. ครูและนักเรียนสามารถทำงานร่วมกันได้

2.4 งานวิจัยด้านเทคนิควิธีการใช้สไลด์

ประพันธ์ ชัยเจริญ ("การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากการใช้สไลด์ สอนวิธีต่าง ๆ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา", 2513 : หน้า 42 - 45) ได้เปรียบเทียบระหว่างการสอนแบบปรากฏตามประกอบกับครูบรรยาย แบบประกอบ เทปเสียงบรรยาย และประกอบกับครูบรรยายมีการอภิปรายแล้วฉายซ้ำ ปรากฏว่าการสอนโดยใช้สไลด์พร้อมเสียงบรรยาย มีการอภิปรายและให้ฉายสไลด์ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เป็นวิธีที่ได้ผลดีที่สุดทั้งในด้านการเรียนรู้และความคงทนในการจำ ในทำนองเดียวกัน ไพโรจน์ เมาใจ ("การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียน วิชาสุขศึกษา ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยใช้สไลด์ประกอบการสอนด้วยวิธีต่าง ๆ" , 2516 : หน้า 45) ได้เปรียบเทียบการใช้สไลด์ประกอบการสอนด้วยวิธีต่าง ๆ กันคือ ฉายสไลด์เทปให้เรียนทันที อธิบายเนื้อหาก่อนแล้วฉายเทปสไลด์ อธิบายเนื้อหาแล้วฉายสไลด์เทป และอภิปรายซ้ำ และสอนอธิบายแบบไม่มีอุปกรณ์ ในวิชาสุขศึกษา ชั้น

ประถมปีที่ 7 ผลปรากฏว่าการสอนแบบอธิบายเนื้อหาเรื่องแล้วฉายสไลด์เทป และอภิปรายซ้ำได้ผลดีที่สุด ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการจำ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษม บุญส่ง "การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้น ม.ศ. 1 โดยใช้สไลด์บรรยายประกอบเสียงด้วยเทปอัดโนมิตีกับสไลด์ที่ครูบรรยายประกอบ", 2517 : หน้า 56) ได้ทำการวิจัยในแนวเดียวกันคือ ได้เปรียบเทียบการใช้สไลด์บรรยายประกอบเสียงด้วยเทปอัดโนมิตี กับสไลด์ที่ครูบรรยายประกอบวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า กลุ่มที่เรียนจากสไลด์ที่ครูบรรยายประกอบ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำสูงกว่า

สมพงษ์ พงษ์กิจ ("ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้น ม.ศ.1 โดยใช้สไลด์บรรยายประกอบเสียงด้วยเทปอัดโนมิตี กับสไลด์ที่ครูบรรยายประกอบ, 2522 : หน้า 53 - 57) ก็ได้เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้วยการบอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมวิธีต่าง ๆ สอนวิชากิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยชั้น ม.1 ผลปรากฏว่ากลุ่มที่ศึกษา ความจริงจากสไลด์ประกอบคำบรรยายที่บอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมทั้งหมดก่อนเรียนเนื้อหาแล้ว กล่าวย้าในลักษณะบอกเล่าขณะศึกษาเนื้อหา ได้ผลการเรียนรู้สูงกว่าแบบอื่น และ เกษม สุริยวงศ์ (ผลของการใช้สิ่งช่วยในการจัดความคิดรวบยอดชนิดไฮดรัมมัลแบบต่าง ๆ ก่อนการเสนอสไลด์เทปที่มีผลต่อการเรียนรู้ และความคงทนในการเรียนรู้, 2523 : หน้า 75 - 80) ได้มองเห็นหลักการทำการเรียนหรือการเตรียมความพร้อมก่อนการเสนอสไลด์ ซึ่งตรงกับหลักการช่วยปรับโครงสร้างของระบบความคิด จึงได้ทำการวิจัยผลของการใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดชนิดไฮดรัมมัลแบบต่าง ๆ คือ แบบเรื่องย่อ แบบเค้าโครงเรื่อง และแบบคำถามเชิงอรรถนัยที่ให้ก่อนการเสนอสไลด์เทป พบว่า แบบเค้าโครงเรื่องมีแนวโน้มทำให้เกิดผลการเรียนรู้สูงที่สุด

ในปี พ.ศ. 2527 ภัคศรีพิมล รัชตะนาวัน "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการแบ่งเซลล์แบบไมโทซิสในสัตว์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สไลด์แบบภาพเคลื่อนไหว และสไลด์ภาพนิ่ง" ของนักเรียนชั้น ม.4 โรงเรียนอัสสัมชัญ และโรงเรียนมัธยมพิทยาศาสตร์ โดยใช้สไลด์แบบภาพเคลื่อนไหวและสไลด์ภาพนิ่ง ปรากฏว่าผลต่างของคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนไม่แตกต่างกัน แต่สไลด์ทั้ง 2 อย่าง ทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนสูงขึ้นจากที่ไม่เคยเรียนมาก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสไลด์ สรุปได้ว่า การวิจัยต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายไปในแนวเดียวกัน คือทำอย่างไรจะทำให้สไลด์มีประสิทธิภาพต่อการเรียนของผู้เรียนมากที่สุด

2.4 การวิจัยเปรียบเทียบการสอนโดยใช้สไลด์เทียบกับการสอนปกติ

การวิจัยการใช้สไลด์เทียบในการเรียนการสอนนั้น ได้มีผู้วิจัยไว้มากมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในแง่ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับการสอนปกติ

ในต่างประเทศ Abramson, Bemard ("A comparison of Two Methods of Teaching Mechanics in Hig school "Science Education, 1952 : P 96 - 106) ได้ทดลองเปรียบเทียบผลการสอนแบบมาตรฐานกับการสอนโดยใช้สไลด์เทียบในวิชาคณิตศาสตร์เบื้องต้นแต่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผลปรากฏว่า สไลด์เทียบให้ผลการเรียนดีกว่าทั้งในระยะทันที หลังเรียนจบ และหลังจากเรียนไปแล้ว 2 เดือน ต่อจากนั้น McGuire, Ronald Dale ("A Comparison of the use of slide and Models to the Conventional Method of Introducing Descriptive Gemetry concepts" Dissertation Abstracts International, 1971: P 4644 - A) ได้ทดลองใช้สไลด์เทียบฝึกการเรียนชวเลขกับนักเรียน 135 คน ปรากฏว่ากลุ่มที่ฝึกการเรียนชวเลขจากสไลด์เทียบสามารถเขียนได้รวดเร็ว และถูกต้องกว่าการสอนปกติเช่นเดียวกัน Zyre, Claire T. ("Experimental Study of the Theaching of Arithmetics Combination "Education Methodology, 1972 : P 16 - 18)

สำหรับผลการวิจัยในประเทศ จริยา สระคันติ ("การศึกษาเปรียบเทียบผลจากการอ่านโดยใช้สไลด์กับการสอนปกติของนักเรียนชั้นที่เรียนจบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1", 2513 : หน้า 31) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการอ่านคำศัพท์ภาษาไทย โดยใช้สไลด์กับการอ่านตามปกติ แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนไม่แตกต่างกัน แต่ความคงทนในการจำของกลุ่มที่เรียนจากสไลด์ดีกว่า

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าผลของการใช้สไลด์เทียบในการเรียนการสอนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปรากฏว่าการสอนโดยใช้สไลด์เทียบได้ผลดีกว่าการสอนปกติ ทั้งยังก่อให้เกิดความคงทนในการจำดีกว่าการสอนแบบปกติอีกด้วย จึงนับได้ว่าสไลด์

เทป เป็นสื่อที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนหรือนักศึกษา ไม่นิยามให้เข้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.1 การวิจัยเปรียบเทียบการสอนโดยสไลด์ เทปกับสื่ออื่น

จากการวิจัยเกี่ยวกับสไลด์ เทป เปรียบเทียบกันในวิธีต่าง ๆ แล้ว ยังมี การวิจัยเปรียบเทียบอีกอย่างหนึ่งที่น่าสนใจคือ การวิจัยเปรียบเทียบการสอนโดยใช้สไลด์ เทปกับสื่อชนิดอื่น การวิจัยในรูปแบบนี้ Vernon, P.E. and Others. ("Sound Films."The Instructional Film Research Program, 1951 : P 9) ได้ทำการสอนด้วยสไลด์ เทปและฟิล์มสตริป กับภาพยนตร์เสียง ปรากฏว่าส่งผลการเรียนรู้ได้ดีเท่ากัน แต่การผลิตสไลด์และฟิล์มสตริปง่ายและราคาต่ำกว่า จึงสรุปได้ว่าสไลด์ เทปมีคุณค่าทางการศึกษามากกว่าภาพยนตร์

สำหรับในประเทศ นี้ สุขนันต์ ("การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของวิธีสอนอ่านในวิชาออกแบบ และเขียนแบบ โดยใช้สไลด์กับหุ่นจำลอง แบบโปร่งแสง และการใช้สไลด์ กับหุ่นจำลองแบบทึบ ในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา, 2516 : หน้า 36 - 40) ได้นำสไลด์ เทปไปคู่กับสื่อชนิดหุ่นจำลองที่มีลักษณะโปร่งใส และทึบไปสอนในวิชาเขียนแบบ แล้วเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากการอ่านแบบ ระหว่างกลุ่มที่ใช้หุ่นจำลองแต่ละแบบกับกลุ่มที่ใช้สไลด์เพียงอย่างเดียว กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยครูยะลา พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทั้งผลการเรียนรู้ และความหงทนในการจำในมีเดียวกัน องอาจ จริยะจันทร์ ("การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ โดยวิธีสอนแบบสาธิตกับวิธีสอนแบบสาธิตกับวิธีสอนโดยใช้สไลด์มีเสียงประกอบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายอาชีพ, 2516 : หน้า 37) ได้ทดลองโดยใช้สไลด์ประกอบเสียงกับสอนแบบสาธิต เปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาช่างไฟฟ้า ผลปรากฏว่าการสอนโดยใช้สไลด์ เทปให้ผลการเรียนรู้สูงกว่าการสอนแบบสาธิต

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลการสอน โดยใช้สไลด์กับการสอนโดยใช้สื่ออื่นพอจะสรุปได้ว่า สไลด์ เทปให้ผลในการเรียนการสอนไม่แตกต่างกับสื่อชนิดอื่น แต่มีแนวโน้มว่าให้ผลการเรียนรู้ค่อนข้างสูง ดังนั้น เมื่อนำสไลด์ เทปไปใช้ร่วมกับสื่ออย่างอื่นในการเรียนการสอนแล้วจะมีแนวโน้มจะทำให้ผลการเรียนดียิ่งขึ้น ดังหลักฐานสนับสนุนที่ว่า สื่อทั้งหลายมิได้มีเพียงมิติเดียว หนังสือยังมีภาพ ภาพยนตร์โทรทัศน์ มีทั้งภาพ การพูด คนครี และเสียงประกอบกับฟิล์มสตริปประกอบด้วยภาพและข้อความ และมีเหตุผลที่เชื่อได้ว่าสื่อทั้งหลายเสริมซึ่งกันและกันไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และค้น ไม่ใช่แข่งขันกัน การใช้สื่อหลายอย่างพร้อมกันในขบวนการเรียนการสอนย่อมให้ผลดี
กว่าการสอน โดยใช้สื่ออย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว (เปรี๊ยะ โคมุท "เทคนิคการเขียน
บทเรียนแบบโปรแกรม", 2520 : หน้า)

โชติกเสถียร, (การใช้เทคโนโลยีทางการสอนในห้องเรียน, 2523 : หน้า 200)
ได้สรุปคุณค่าของสไลด์การสอน ดังนี้

1. กระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดความสนใจในเรื่องที่จะเรียน
2. ใช้ประกอบการสอนทุกกระบวนการวิชา
3. ใช้ง่าย สะดวก ฉายในห้องที่ไม่มีคนก็ได้
4. ใช้ศึกษาได้ทั้งเป็นกลุ่ม และรายบุคคล
5. ผู้เรียนสามารถดูภาพได้นานเท่าที่ปรารถนา และสามารถดูซ้ำได้สะดวก เมื่อ

ต้องการทบทวน

นอกจากนี้ เกสึนิ ยังได้สรุปคุณค่าของสไลด์ ถ้าแยกออกเป็นลักษณะเด่น ๆ จะแยกได้

2 ลักษณะ คือ

1. คุณค่าของสไลด์ต่อการเรียนการสอน
 - 1.1 ได้รับความสนใจ และเป็นที่รวมจุดสนใจของผู้เรียน
 - 1.2 ใช้สอนนักเรียนจำนวนมาก หรือรายบุคคลก็ได้
 - 1.3 ใช้ประกอบการสอนได้หลายวิชาทุกระดับชั้น
 - 1.4 ใช้แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดี
 - 1.5 ฝึกทักษะให้กับผู้เรียนได้ และศึกษานานเท่าใดก็ได้
 - 1.6 ให้ความรู้ความเข้าใจความหมาย โดยการเชื่อมโยงกับวัตถุหรือสิ่งของ
 - 1.7 ใช้แทนหรือเปลี่ยนขนาดของอุปกรณ์ที่มีขนาดไม่เหมาะสมกับห้องเรียนได้
2. คุณลักษณะพิเศษของสไลด์ เมื่อเปรียบเทียบกับสื่ออื่น ๆ
 - 2.1 ผลิตง่าย ค่าใช้จ่ายในการผลิตต่ำ
 - 2.2 สะดวกต่อการเตรียมและการใช้
 - 2.3 เก็บรักษาง่าย ไม่เปลืองและเก็บได้นาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 สามารถตัดต่อ เดิมหรือเปลี่ยนแปลงได้ง่าย

2.5 ไม่ต้องใช้ห้องฉายที่มีคนมากนัก

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิ.ชว

ในปี พ.ศ. 2523 เพ็ญศรี สร้อยเพชร ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างชุดการสอน เรื่อง "การใช้สไลด์ทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน" วิชาเทคโนโลยี และบวกรวมทางการศึกษาสำหรับ นักศึกษาปริญญาตรี วิทยาลัยครูนครปฐม พบว่า ชุดการสอน ที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพสูง ทำให้ ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างแท้จริง โดยมีผลการวิจัยดังนี้ ในชุดการสอนหน่วยที่ 1 นั้น มี ประสิทธิภาพ 92.14/90.85 ชุดการสอน หน่วยที่ 2 มีประสิทธิภาพ 88.09/92.85 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 85/85 และคะแนนของแบบทดสอบก่อนและหลังการใช้ชุดการสอน ทั้ง 2 หน่วย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 01

ในปี พ.ศ. 2523 เช่นเดียวกัน สิริพันธ์ มณีรัตน์ ทำการวิจัยเรื่อง "ระบบการฝึก อบรม โดยใช้สื่อประสมสำหรับธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย" พบว่า ระบบการฝึกอบรมโดยใช้ สื่อประสม "แผนคิสิพันธ์" ทำให้ผู้เข้ารับการอบรม เกิดการ เรียนรู้ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 01 โดยการทดสอบค่า T-TEST เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ในปี 2529 กัทราภรณ์ มุขนาค ได้ทำการวิจัยเรื่อง "วิวัฒนาการ เครื่องเรือนใน ฝรั่งเศส ตั้งแต่ ค.ศ. 1485 - 1900" ประกอบการสอนวิชา วิวัฒนาการ เครื่องเรือนสำหรับ นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่าง เครื่อง เรือนและตกแต่ง พบว่า ชุดสื่อประกอบการสอนที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 85% และคะแนน ของแบบทดสอบก่อนและหลังการใช้ชุดการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

การสร้างสื่อประสม เรื่อง วัฒนาการทางศิลปะในยุคกลางนั้น เป็นการสร้างสื่อประกอบ การสอน วิชา วัฒนาการทางศิลปะ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา ช่างเครื่อง เรือยนต์และตอกแตงนั้น มีจุดมุ่งหมายในการลดปัญหาในด้านการเรียนการสอนที่เกิดขึ้น

ฉะนั้น จึงได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อหาค่าประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ ของสื่อประสม ที่สร้างขึ้นโดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้ของสื่อประสมที่สร้างขึ้น ระหว่างก่อนและหลังเรียน ซึ่งจะมีค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 เพื่อให้ การวิจัย เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยไว้ ดังนี้

3.1 การสำรวจและรวบรวมข้อมูล

ในการสำรวจและรวบรวมข้อมูลนั้นได้แบ่งออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ คือ

3.1.1 การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เป็นการสำรวจความเป็นไปได้ของการวิจัยในขั้นต้น ว่าจะสามารถดำเนินการวิจัยตามสมมติฐานของโครงร่างการวิจัย ที่นำเสนอต่อคณะกรรมการใน ครั้งแรกได้หรือไม่ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการทดลองนั้น ลงทะเบียนเรียน วิชา วัฒนาการทางศิลปะในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 มีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 24 คน ทำให้ไม่สามารถทำการวิจัย เชิงทดลอง เปรียบ เทียบตามสมมติฐานเดิมได้ กล่าวคือในโครงร่าง การวิจัยนั้น จะแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรออกเป็นสองกลุ่ม เท่า ๆ กัน คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่ม ควบคุม เพื่อ เปรียบ เทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มทดลองที่ใช้สื่อประสมที่สร้างขึ้น กับกลุ่มควบคุมที่ใช้การบรรยายแบบ เดิม แล้วทำการหาประสิทธิภาพของสื่อประสมว่าสามารถใช้ แทนการสอนแบบ เดิมได้ตามสมมติฐานหรือไม่ แต่หลังจากที่ได้สำรวจข้อมูลในขั้นต้น จึงพบปัญหา ดังกล่าว ดังนั้นจึง เปลี่ยนแปลงสมมติฐานการวิจัยใหม่ ให้สอดคล้องกับตัวอย่างประชากรที่แท้จริง โดยทำการวิจัย เชิงทดลอง เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อประสมที่สร้างขึ้นตาม เกณฑ์ที่กำหนด 80% เท่านั้น ซึ่งเป็นการ เสนอวิธีการสอนอีกแบบหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนรู้ และแก้ปัญหา

เอกที่เกิดขึ้น เอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 การรวบรวมข้อมูลสำหรับการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ข้อมูลนี้ทำการรวบรวมจากตำราเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยแบ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลในการสร้างสื่อประสม และการรวบรวมข้อมูลในการสร้างแบบประเมินผล

3.1.3 การรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดลอง ข้อมูลนี้เป็นข้อมูลที่สำคัญที่สุด ซึ่งจะนำมาใช้ตอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ได้ เป็นข้อมูลที่ได้เมื่อทำการทดลองแล้วกับกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยการใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นจะได้ เป็นคะแนน แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้จากการทำแบบประเมินผลที่สร้างขึ้น แบ่งได้คือ

การหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินผล ทำการหาค่าความยากง่ายของข้อสอบ คำอ่านจำแนกและหาค่าความเชื่อมั่น โดยทำการทดสอบกับกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาสถาปัตยกรรม สาขาสถาปัตยกรรมภายใน สาขาศิลปอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ลาดกระบัง จำนวน 52 คน

การหาค่าประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ของสื่อประสมที่สร้างขึ้น ใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยทำการทดลองภาคสนามกับกลุ่มตัวอย่างประชากร คือนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างเครื่องเรือนและตกแต่ง ภาคศึกษาก่อสร้างและงานไม้ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำนวน 24 คน

3.2 แหล่งที่มาของข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้อาศัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องการจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้คือ

3.2.1 เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุดต่าง ๆ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจากแผนกวิชาช่างเครื่องเรือนและตกแต่ง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

3.2.2 ผู้เชี่ยวชาญ แบ่งเป็น

1. ผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินการวิจัย และเขียนรายงาน
2. ผู้เชี่ยวชาญในการสร้างสื่อประเภทต่าง ๆ
3. ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3 การทดลอง เมื่อจัดสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรียบร้อยแล้ว จะทำการทดลอง โดยทำการสอนที่มีสื่อประสมที่สร้างขึ้นจากกรวิเคราะห์แล้วกับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มานั้นมาสรุปผล

3.3 กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างเครื่องเรือนและตกแต่ง ภาควิชางานไม้และก่อสร้าง วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ทำการลงทะเบียนเรียนวิชา วิชาพัฒนาการทางศิลปะ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 มีจำนวนทั้งสิ้น 24 คน

ลักษณะประชากร ไม่เคยเรียนและรู้ในเนื้อหาวิชานี้มาก่อน ในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้จะไม่คำนึงถึงตัวแปรที่เป็นเพศ อายุ และความสามารถทางการเรียนรู้ก่อนการทดลอง

3.4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สื่อประสมประกอบการสอนเรื่อง วิชาพัฒนาการทางศิลปะ ในชุดกลาง และเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้แบบทดสอบเป็นแบบประเมินผลหาค่าประสิทธิภาพ ซึ่งสื่อประสมที่สร้างขึ้นนี้มีจุดประสงค์ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้น

ดังนั้น ในการสร้างสื่อประสมครั้งนี้ จำต้องได้มีการศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอน นับเป็นการสร้างสื่อประสมโดยการวิเคราะห์ระบบนั่นเอง

ก่อนอื่นทำการศึกษาถึงระบบการเรียนการสอน โดยศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการเรียนการสอน ดังนี้ (ดูแผนภูมิที่ 3.1 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยการเรียนการสอน)

1. วัตถุประสงค์ (Objective) หมายถึงการกำหนดเป้าหมายของการเรียนการสอน
แบ่งเป็น

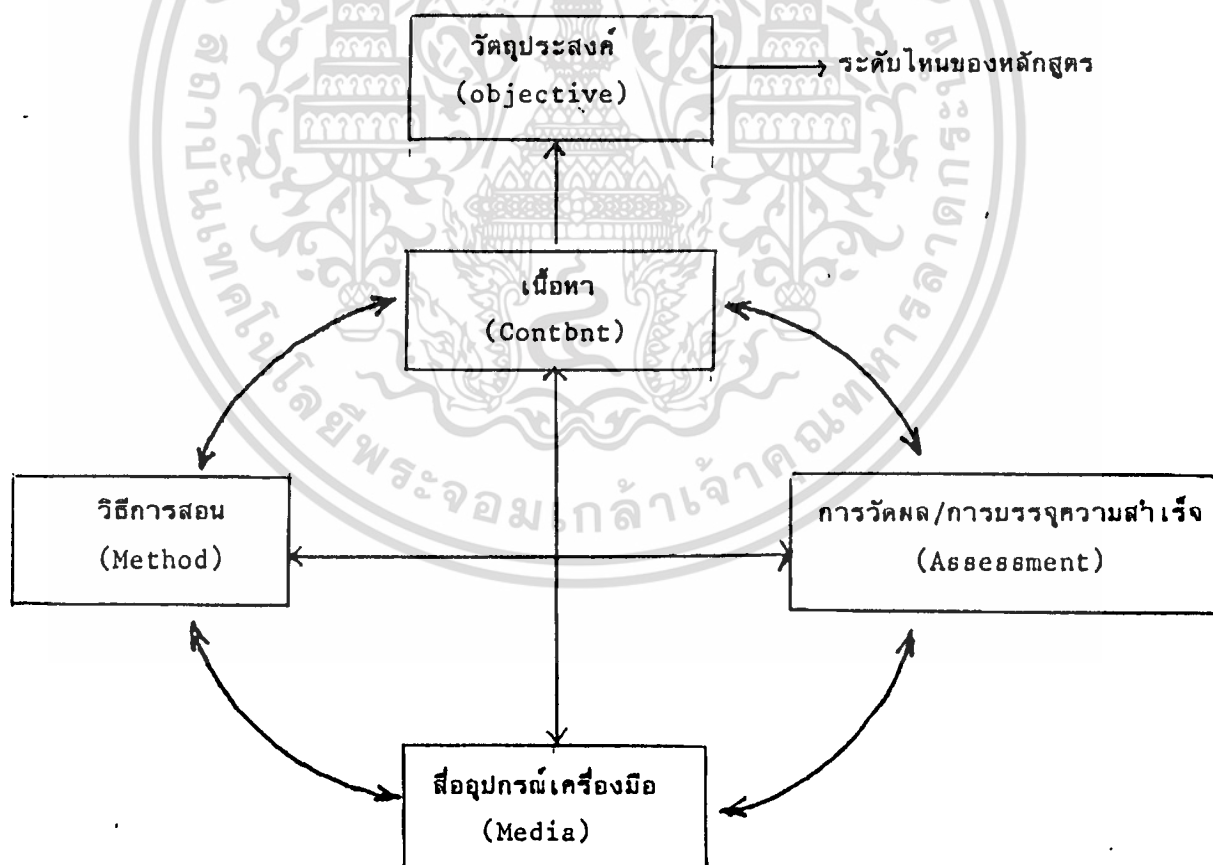
1.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป หมายถึง เป็นวัตถุประสงค์ที่ตั้งขึ้นในแนวกว้าง ๆ ว่า เมื่อมีการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนจะมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติอย่างไรบ้าง กำหนดเป็น

ขอบเขต หรือกรอบและแนวทางกว้าง ๆ

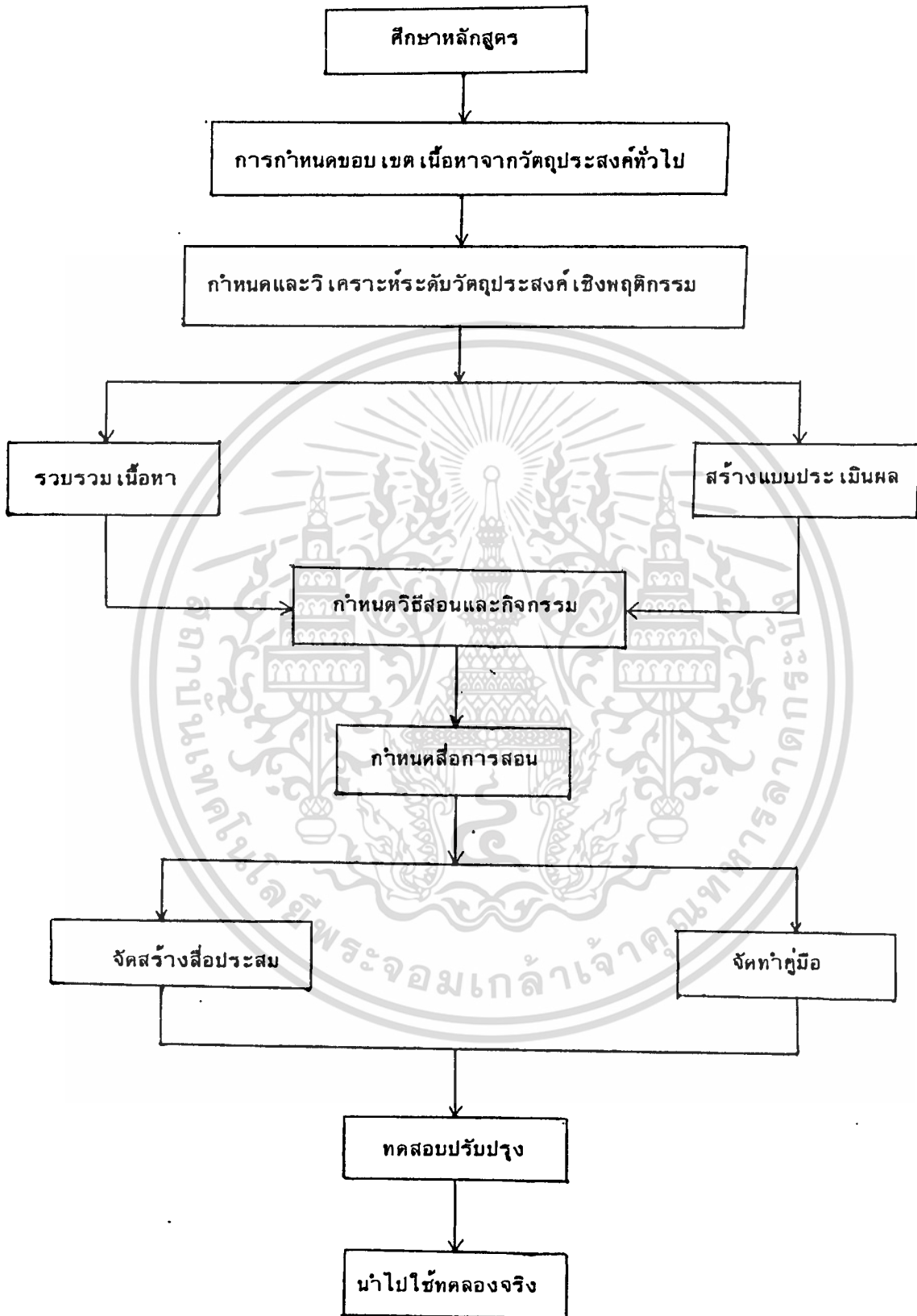
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นวัตถุประสงค์ที่ตั้งขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า หลังจากการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมที่วัดได้ สังเกตได้ และมีเกณฑ์ในการวัดผลอย่างชัดเจน ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ มีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ

แผนภูมิที่ 3.1 แสดงถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน (ประดิม เรืองมาลัย, หลักการสอน และการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ, 2524 : หน้า 679)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ ๓.2 แสดงขั้นตอนการดำเนินการสร้างสื่อประสมประกอบการสอน เรื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับวิชาการทางศิลปะในยุคคลงนั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสร้างสื่อประสม มีขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 การศึกษาหลักสูตรและกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ จากการศึกษา รายละเอียดเนื้อหาหลักสูตร และวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรของมทที่ 2 วิชาวิวัฒนาการทางศิลป์ เป็นวิชาทางทฤษฎีของหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างเครื่องเรือนและ ตกแต่ง และเป็นวิชาบังคับในโปรแกรม ภาคการเรียนรู้ที่ 2 ของปีการศึกษาที่ 1 ของหลักสูตร

จากเรื่องวิวัฒนาการทางศิลป์ในยุคกลางนั้น ผู้วิจัยนั้นมีความเห็นว่า เป็นหัวข้อที่น่าสนใจ ซึ่งรูปแบบต่าง ๆ ของศิลป์ในยุคนี้มีรูปแบบที่น่าสนใจ ซึ่งวิชาวิวัฒนาการทางศิลป์นั้นเป็นพื้นฐานความรู้ ที่สำคัญต่อวิชาชีพหลักของผู้เรียน เนื้อหาวิชาวิวัฒนาการทางศิลป์ที่เป็นวิชาที่มีเนื้อหามาก ซึ่งยากแก่การจดจำ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องอาศัยการใช้สื่อและวิธีการที่เหมาะสม จะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพ การเรียนรู้เป็นอย่างมาก

ธรรมชาติของเนื้อหาวิชานั้น เป็นพุทธิสัย (Cognitive Domain) ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ ของการเรียนการสอนในด้านที่เกี่ยวกับความรู้ ทักษะทางสติปัญญา ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 6 ระดับ ตามหลักของ Bloom โดยจะเรียงตามลำดับจากง่ายไปหายาก คือ

1. ความรู้ความจำ (Knowledge)
2. ความเข้าใจ (Comprehension)
3. การนำไปใช้ (Application)
4. การวิเคราะห์ (Analysis)
5. การสังเคราะห์ (Synthesis)
6. การประเมินค่า (Evaluation)

แต่เมื่อเรามาพิจารณาถึงรายละเอียด เนื้อหาวิชา และระดับของผู้เรียนแล้วจะสามารถ กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ว่าต้องการให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เรื่องอะไรบ้าง

1. รู้ถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์
2. รู้ถึงศาสนาและปรัชญาในแต่ละยุค
3. รู้ถึงการแบ่งสมัยต่าง ๆ ในแต่ละยุค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เข้าใจรูปแบบของศิลปกรรมในแต่ละยุค

- 4.1 สถาปัตยกรรม
- 4.2 ประติมากรรม
- 4.3 จิตรกรรม
- 4.4 จุลศิลป์

วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ตั้งไว้จะช่วยให้อุ้ถึงรายละเอียดของเนื้อหาในยุคกลางนี้ เมื่อพิจารณาจากประวัติศาสตร์ศิลปะในยุคกลางนั้นจะสามารถแบ่งได้เป็น 4 ยุค คือ

1. โรมันเนสก์
2. กอทิก
3. เรอเนสซอง
4. บารอค

การวิเคราะห์ความสำคัญของเนื้อหา

จากการแบ่งยุคของประวัติศาสตร์ในยุคกลางนั้น จะแบ่งออกเป็น 4 สมัย ดังจะเห็นได้ว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนในแต่ละหัวข้อย่อย ก่อนเพื่อที่จะสามารถกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมได้แน่นอนยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3.1 วิเคราะห์จุดมุ่งหมายการเรียนการสอน

เนื้อหา	ระดับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน					รวม	Note
	ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	รวม		
1. โรมันเนสก์	7	6	4	5	19		
2. กอทิก	7	6	4	6	21		
3. เรอเนสซอง	7	7	4	6	23		
4. บารอค	7	7	4	6	23		
รวม	28	26	16	23			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ตารางวิเคราะห์จุดมุ่งหมายการเรียนการสอนของเนื้อหา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้
หมายเหตุ ที่มาของตัวเลขเหล่านี้ ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาประวัติศาสตร์และอาจารย์ผู้สอน

จากการวิเคราะห์ในครั้งนี้นั้น ได้นำเอาหลักการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ ทั้ง 6 ระดับ มาใช้ ผู้วิจัยได้พิจารณาเนื้อหาแล้ว จะเห็นได้ว่าในแต่ละชุดนั้น ยังมีรายละเอียด แยกย่อยออกมาอีก ซึ่งจะเป็นพฤติกรรมย่อยที่ผู้สอนมุ่งหวัง ในการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายการ เรียนรู้ในขั้นตอนนี้ อาจจะเป็นเพียงการเริ่มต้นของการวางแผนที่ดี ที่จะนำไปสู่การกำหนด วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่โดดเด่นออกมา ในรูปของความสามารถของผู้เรียน

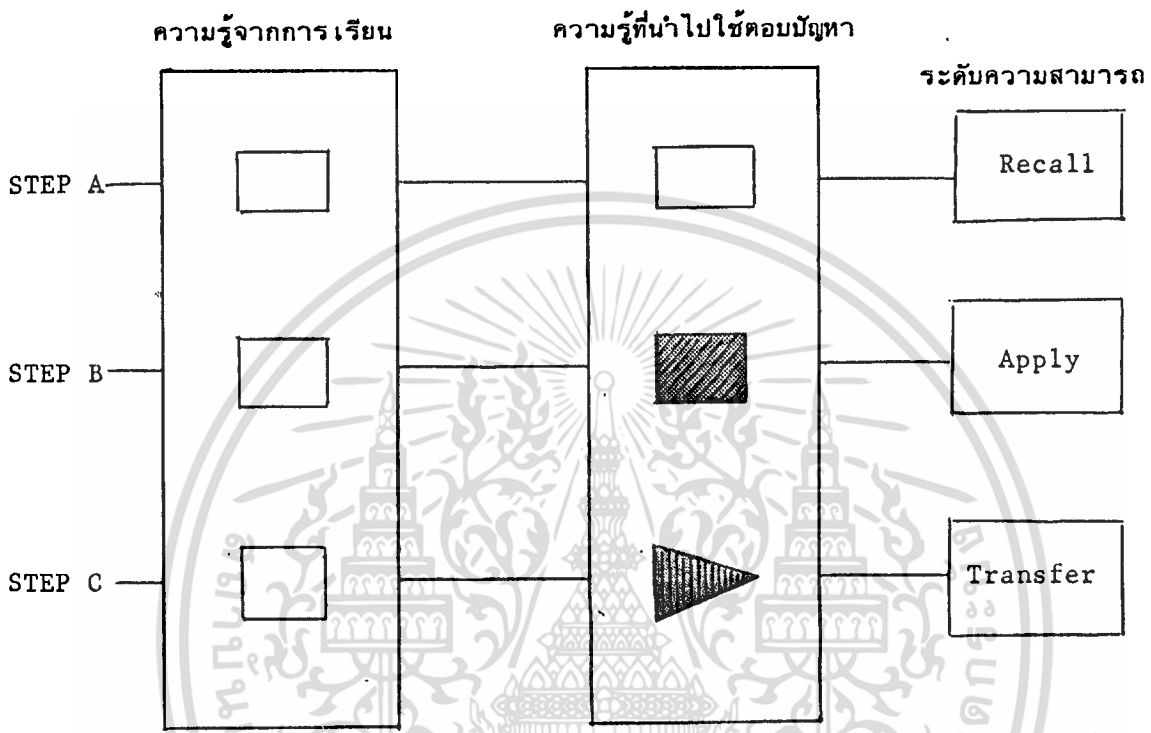
การกำหนดจุดมุ่งหมายนั้น พิจารณาได้จากตารางที่ 3.5 คือ

3.4.2 การกำหนดและวิเคราะห์ระดับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นที่ทราบกัน คืออยู่แล้วว่า วิชาวิวัฒนาการทางศิลปะนั้น เป็นวิชาทางทฤษฎี ธรรมชาติของ เนื้อหาวิชามุ่งที่พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจ และการวิเคราะห์ แต่ จากการศึกษาในเรื่องปัจจัยของการเรียนการสอน ในตอนต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า การกำหนด วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้น จะออกมาในลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงความสามารถของผู้เรียน หลังจากที่ได้เรียนแล้ว ดังนั้น การวิเคราะห์ระดับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมจะวิเคราะห์ถึงระดับ ความสามารถที่ผู้เรียนแสดงออกมา ซึ่งจะแบ่งออกได้ 3 ระดับ คือ

1. ชั้นความจำ (Recall) เป็นขั้นที่ผู้เรียนใช้ความรู้ออกมาใช้แก้ปัญหา หรือทำงานได้ เหมือนกับสิ่งที่เคยเรียนมาแล้ว
2. ชั้นนำไปใช้ (Apply) เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะสามารถนำความรู้เดิมที่มี อยู่ไปใช้ในปัญหาหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

3. ชั้นเชื่อมโยงความรู้ (Transfer) เป็นขั้นที่ยากที่สุด เพราะผู้เรียน จะต้องแสดงการใช้ความรู้ไปแก้ปัญหาใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นโดยไม่มีประสบการณ์มาก่อน ต้องนำความรู้ ที่ได้เรียนไปแล้วมาใช้แก้ปัญหาใหม่ รูปแบบใหม่

ระดับความยากง่ายของความสามารถต่าง ๆ อาจพิจารณาได้จากแผนภูมิข้างล่างนี้

แผนภูมิ 3.9 แสดงการพิจารณาระดับความยากของ Task

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการวิจัยในครั้งนี้ ได้เน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เพื่อที่จะนำไปหาประสิทธิภาพของสื่อที่จะสร้างขึ้น ฉะนั้นในการวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในข้อนี้ จึงมุ่งที่จะวิเคราะห์ระดับความสามารถ (Task) ที่ผู้เรียนแสดงออกหลังจากที่ได้เรียนแล้ว โดยทำการวิเคราะห์ที่จุดมุ่งหมาย การเรียนการสอนในแต่ละหัวข้อจากตารางที่ 3.5 ซึ่งจะนำมาเป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่เด่นชัดขึ้น จากค่าที่ได้ในตารางที่ 3.5 นั้นจะเป็นเกณฑ์ซึ่งจะช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือความสามารถของผู้เรียนนั้นให้เป็นไปอย่างสอดคล้อง ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

นอกจากวิเคราะห์ระดับของความสามารถแล้ว ควรจะมีการพิจารณาถึงความสำคัญของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละหัวข้อ เพื่อให้ทราบถึงความจำเป็นในการเรียนการสอน และความจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถนั้น มากหรือน้อยเพียงไร และในวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมแต่ละหัวข้อนั้นมีความยากในการเรียนรู้เป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อจะได้พิจารณากำหนดเวลาวิธีสอน และสื่อที่จะนำมาช่วยสอน ซึ่งด้านพฤติกรรมได้มีความยากที่จะเรียนรู้ให้บรรลุพฤติกรรมผู้สอนก็ต้องใช้เวลาในการสอนมาก และหาวิธีสอนและสื่ออย่างไรที่จะเหมาะสม จะช่วยให้การเรียนรู้ในหัวข้อนั้นเป็นได้อย่างง่ายที่สุด ใช้ความพยายามน้อยที่สุด และใช้เวลาน้อยที่สุด (ภัทรารักษ์ นุนนาค, การสร้างสื่อประสมเรื่อง "วิวัฒนาการ เครื่องเรือนในฝรั่งเศส ตั้งแต่ คศ. 1485 - 1900" : 2529 : 40)

ดังนั้น การวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม จึงมีเกณฑ์ที่ต้องพิจารณาอยู่ 3 ข้อ ดังนี้

1. การจำแนกระดับหรือชนิดของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือความสามารถ (Type of Levels of the Task) การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้นได้กำหนดเป็นความสามารถที่ต้องการ ดังนั้นจึงจำแนกชั้นความสามารถออกเป็น 3 ชั้น คือ

ความเข้าใจ (Recall)	สัญลักษณ์	Re
การนำไปใช้ (Application)	"	Ap
การเชื่อมโยง (Transfer)	"	Tr

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การพิจารณาระดับความสำคัญของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Importance of the objective) โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

สำคัญมาก	มีค่าเท่ากับ	X
สำคัญ	"	I
ไม่สำคัญ	"	O

ซึ่งมีรายละเอียดความหมายของความสำคัญดังต่อไปนี้

สำคัญมาก	หรือ	X	หมายถึง เป็นวัตถุประสงค์ที่จำเป็นมากในการเรียนรู้เนื้อหาวิชานั้น ๆ และเนื้อหาอื่น ๆ ที่จะเรียนต่อไป
สำคัญ	หรือ	I	หมายถึง เป็นวัตถุประสงค์ที่จะช่วยในการเรียนรู้เนื้อหาในหัวข้อนั้น ๆ บรรลุได้ละเอียดลึกซึ้ง และกระจำงเพิ่มมากขึ้น
ไม่สำคัญ	หรือ	O	หมายถึง เป็นวัตถุประสงค์ที่ช่วยให้การเรียนรู้เนื้อหาในวัตถุประสงค์อื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น หรือช่วยให้การเรียนรู้ในหัวข้อนั้นกว้างขึ้น

3. การพิจารณาระดับความยากในการเรียนรู้ (Learning Difficulty) พิจารณาเป็นความยากมาก น้อยเพียงใด ที่ผู้เรียนจะบรรลุได้ ในวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมแต่ละข้อ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

ยากแก่การเรียนรู้ (Difficult to learn)	มีค่าเท่ากับ	3
ยากพอสมควร (Moderate Difficult)	"	2
ง่ายแก่การเรียนรู้ (Easy to learn)	"	1

ระดับความยากในการเรียนรู้ มักมีค่าแปรผันไปตามระดับของความสามารถ เช่น ระดับความเชื่อมโยงความรู้ (Transfer) จะเป็นระดับที่มีความยากในการเรียนรู้มากด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 3.2 แสดงการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
เรื่อง วิชาพัฒนาการทางศิลปะในยุคกลาง

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	R A T ระดับของ ความสามารถ	X I O ระดับความ สำคัญ	3 2 1 ระดับความ ยาก
<p>หัวข้อที่ 1 โรมันเนสก์</p> <p>ผู้เรียนจะสามารถ</p> <p>1. อธิบายถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของโรมัน เนสก์ ได้อย่างถูกต้อง</p> <p>2. อธิบายถึงงานศิลปกรรมของโรมัน เนสก์ ได้อย่างถูกต้อง</p> <p>สถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม จุลศิลป์</p> <p>3. อธิบายถึงงานศิลปกรรมในประเทศต่าง ๆ ได้</p>	<p>Re</p> <p>Ap</p> <p>Ap</p> <p>Ap</p> <p>Ap</p> <p>Re</p>	<p>O</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>1</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>
<p>หัวข้อที่ 2 กอธิค</p> <p>ผู้เรียนจะสามารถ</p> <p>1. อธิบายถึงความหมายของคำว่า กอธิค ได้อย่าง ถูกต้อง</p> <p>2. อธิบายถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง</p> <p>3. อธิบายถึงงานศิลปกรรมในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม ของกอธิคสมัยแรก ได้อย่างถูกต้อง</p> <p>4. อธิบายถึงงานศิลปกรรมในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรมของกอธิคสมัยรุ่งเรือง ได้อย่างถูกต้อง</p>	<p>Re</p> <p>Re</p> <p>Ap</p> <p>Ap</p>	<p>O</p> <p>I</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>3</p>

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	R A T ระดับของ ความสามารถ	X I O ระดับความ สำคัญ	3 2 1 ระดับความ ยาก
5. อธิบายถึงศิลปกรรมในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม ของกอธิกสมัยหลัง ได้อย่างถูกต้อง	Ap	X	3
<u>หัวข้อที่ 3 เรือนาของ</u>			
ผู้เรียนจะสามารถ			
1. อธิบายถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของ เรือนาของ ได้อย่างถูกต้อง	Re	O	1
2. อธิบายถึงความหมายของ เรือนาของได้อย่างถูกต้อง	Re	I	2
3. อธิบายถึงงานศิลปกรรมในแต่ละสมัยของ เรือนาของ ได้อย่างถูกต้อง			
สถาปัตยกรรม	Ap	X	3
ประติมากรรม	Ap	X	3
จิตรกรรม	Ap	X	3
จูลศิลป์	Ap	X	3
4. อธิบายถึงผลงานและศิลปินในยุค เรือนาของ ได้อย่างถูกต้อง	Ap	X	3
5. อธิบายถึงงานศิลปกรรมในประเทศต่าง ๆ ได้	Re	I	2
<u>หัวข้อที่ 4 บารอก</u>			
ผู้เรียนจะสามารถ			
1. อธิบายถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของบารอก ได้อย่างถูกต้อง	Re	O	1
2. อธิบายถึงความหมายของคำว่าบารอกได้อย่างถูกต้อง	Re	I	2
3. อธิบายถึงศิลปกรรมในด้าน			
สถาปัตยกรรม	Ap	X	3
ประติมากรรม	Ap	X	3
จิตรกรรม	Ap	X	3
จูลศิลป์	Ap	X	3
4. อธิบายถึงผลงานและศิลปินในยุคบารอกได้อย่างถูกต้อง	Ap	X	3
5. อธิบายถึงงานศิลปกรรมในประเทศต่าง ๆ ได้	Re	I	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้แก้ไขหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้แก้ไขหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

3.4.3 การกำหนดรายละเอียดเนื้อหาวิชา จากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในข้อที่แล้วนั้น ทำให้เราทราบถึงความสำคัญ ความยากง่าย ในแต่ละหัวข้อ ซึ่งสิ่งที่ผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมออกมาได้ก็คือ หัวความรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ หรือ ต่อเนื้อหา นอกจากการพิจารณาลักษณะเนื้อหาที่ต้องรู้ ควรรู้ และนำรู้ ซึ่งจะต้องมีเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกเนื้อหา ซึ่ง สุมิตร คุณาบุตร (หลักสูตรและการสอน : 2516) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา โดยยึดแนวทางของ Tabá พอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ความ เชื่อถือและแก่นสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชา

ความ เชื่อถือได้ หมายถึง ความทันสมัยและความถูกต้อง แก่นสารของความรู้ หมายถึง เนื้อหาที่เป็นหลัก เป็นความคิดรวบยอดมิใช่เป็นข้อมูล

2. ความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคม

3. ความสมดุลระหว่างความกว้าง และความลึก

เนื้อหาที่จะนำมาบรรจุในวิชาใดก็ตาม ควรมีสัดส่วนพอดีระหว่างความกว้างครอบคลุม และลึกซึ่ง ความกว้างครอบคลุมหมายถึง การให้ข้อมูลขบวนการและความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นอย่างเพียงพอ ที่จะให้ผู้เรียนได้คิด ความเข้าใจถึงหลักการ และความคิดรวบยอดได้

4. สามารถสนองความมุ่งหมายได้หลาย ๆ ประการ

เนื้อหาวิชามิได้หมายถึงแค่สาระ แต่รวมถึงประสบการณ์ด้วย

5. สอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียน และประสบการณ์ของผู้เรียน

6. สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

หลังจากที่ได้ศึกษาถึงหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ทำการรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดเนื้อหาวิชา โดยทำการจัดลำดับเนื้อหาโดยการแปล ซึ่งเรียบเรียงจากตำราหลายเล่ม ซึ่งได้นำเอาการวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะ เป็นแนวทางในการพิจารณา จากนั้นได้ทำการตรวจสอบเนื้อหา โดยใช้เกณฑ์พิจารณาดังต่อไปนี้

ก. เนื้อหาในวิชานั้นจะต้องถูกต้องตามหลักการ และความเป็นจริงตามประวัติศาสตร์

ข. เนื้อหาสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อความถูกต้องและความยากในแต่ละวัตถุประสงค์ในการศึกษา อย่างไรก็ตามผู้เรียนสามารถนำเอกสารนี้ไปใช้เพื่อการศึกษาได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า อย่างไรก็ตามผู้เรียนควรแจ้งให้ทราบทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.4 การสร้างแบบประเมินผล การวัดผลทางการเรียนรู้ทางทฤษฎีเป็นการวัดความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียนในการนำความรู้ (Knowledge) ออกมาใช้เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะอยู่ในลักษณะของความรู้ที่เป็นความจำ การนำไปใช้ หรืออาจเป็นการเชื่อมโยงความรู้ ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะใช้แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องวัดผลในการวิจัยครั้งนี้ แบบทดสอบจะไม่เพียงช่วยบอกว่าคุณเรียน หรือประชากรได้มีการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด แต่จะบอกได้ว่าสื่อประสมที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใดด้วย

ดังนั้น เพื่อให้แบบประเมินผลที่จะใช้วัดประสิทธิภาพสื่อประสมที่สร้างขึ้นเป็นไปอย่างถูกต้อง มีมาตรฐาน จึงดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์วัตถุประสงค์การสอนซึ่งได้วิเคราะห์แล้วในข้อที่ 3.4.2 โดยพิจารณาจากตารางที่ 3.6 ทำให้ทราบได้ว่าในการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหัวข้อนั้นอยู่ในระดับใด มีความสำคัญเพียงไหน ซึ่งมีความสำคัญต่อการสร้างข้อสอบที่วัดได้ว่า ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ๆ หรือไม่
2. เลือกประเภทและชนิดของข้อสอบที่เหมาะสม เมื่อได้ศึกษาถึงประเภทและชนิดข้อสอบอย่างถี่ถ้วนถึงข้อดีข้อเสียแล้ว ผู้วิจัย เลือกข้อสอบแบบปรนัย เลือกตอบใช้ในการประเมินผล โดยมีเหตุผลในการเลือกดังนี้
 - ก. การตรวจให้คะแนนง่าย
 - ข. มีความเชื่อมั่นในการให้คะแนน
 - ค. ช่วยให้วัดเนื้อหาได้กว้างขวาง
 - ง. ช่วยให้สามารถวัดจุดหมายได้ถูกต้อง

(จากตารางการ เปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียของข้อสอบชนิดต่าง ๆ ของ Thorndike และ Hegen ในอนันต์ ศรีโสภณ, ดร. การวัดและการประเมินผลการศึกษา 2524 : 97)

3. กำหนดข้อสอบที่ตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม พิจารณาจากตารางที่ 3.6 เราได้ทราบถึงระดับหรือขั้นของความสามารถ ระดับความสำคัญ และความยากในการเรียนรู้แล้วในการกำหนดข้อสอบนี้จะนำเอาระดับความสามารถ และระดับความสำคัญมาใช้ในการพิจารณา

ซึ่งจากระดับความสำคัญที่มีสัญลักษณ์ X I O นั้น จะนำมาแปลเป็นค่าคะแนนเพื่อนำมากำหนดจำนวนเอกสารเป็นเอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าข้อสอบ โดยแปลค่าคะแนนดังนี้ X มีค่าเท่ากับ 3 I มีค่าเท่ากับ 2 O มีค่าเท่ากับ 1

เมื่อกรณนี้แต่ละทงสน ยกทั้งห้ามมิเหตุดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 แสดงการกำหนดข้อสอบตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	ระดับของวัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม			จำนวน ข้อสอบ	เต็ม	เลขที่ข้อ
	Recall	Apply	Transfer			
หัวข้อที่ 1						
(1)	0(1)					
(2)		x(3)				
(3)	x(3)			30	7	1-30
หัวข้อที่ 2						
(1)	0(10)					
(2)		I(2)				
(3)	x(3)					
(4)		x(3)				
(5)		x(3)		31	12	31-60
หัวข้อที่ 3						
(1)	0(1)					
(2)	I(2)					
(3)		x(3)				
(4)		x(3)				
(5)	I(2)			30	11	61-90
หัวข้อที่ 4						
(1)	0(1)					
(2)	I(2)					
(3)		x(3)				
(4)		x(3)				
(5)	I(2)				11	
	รวม			120	41	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิง 31 เจ้าของเอกสารทุกค 91-120 นำไปใช้

4. ทำการเขียนข้อสอบตามที่ได้วิเคราะห์ไว้แล้ว โดยจะกำหนดให้มี 5 ตัวเลือก และคำถามนั้นถามได้ตามวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อ จนครบตามจำนวน 120 ข้อ ซึ่งข้อสอบนี้จะเป็นแบบประเมินผลก่อน และหลังการทดลองภาคสนาม ดังนั้น ก่อนที่จะนำข้อสอบไปใช้จริงนั้น ควรจะได้มีการวิเคราะห์หาความ เชื่อถือของข้อสอบทั้งหมด ดังนั้น หลังจากที่ทำ การเขียนข้อสอบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต้องตรวจทาน เนื้อหาของข้อสอบเพื่อหาค่าผิด และความ เรียบร้อยของ ภาษาแล้ว จึงจัดพิมพ์ทั้งตัวข้อสอบและกระดาษคำตอบ แล้วนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพของ ข้อสอบก่อนที่จะทำการทดลองจริง โดยทดสอบคุณภาพข้อสอบกับกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาศิลปอุตสาหกรรม สถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมภายใน ที่มีพื้นฐานความรู้ในเรื่อง ประวัติศาสตร์ศิลป์มาแล้ว จำนวน 52 คน

ในการออกข้อสอบนั้นจะออกข้อสอบให้มีจำนวนมากกว่าจำนวนที่ต้องการ ผู้วิจัยได้ เขียนข้อสอบไว้เป็นจำนวน 150 ข้อ และเมื่อวิเคราะห์ถึงคุณภาพแล้ว จะตัดทิ้งไปในข้อที่มี คุณภาพไม่ถึง เกณฑ์มาตรฐาน

ในการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อให้ได้มาตรฐาน ซึ่งจะมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ คือ

1. มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ข้อสอบนี้ได้เขียนตามตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม ดังนั้นจึงมีความ เที่ยงตรงทั้งทางด้านเนื้อหา และวัดได้ตามวัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม

2. มีความยากง่ายพอเหมาะ การวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายนั้น ผู้วิจัยได้ทำการ วิเคราะห์ทุกข้อ โดยใช้สูตร $P = \frac{R}{T}$ ใช้เกณฑ์ในการพิจารณา คือ 0.2 - 0.8 ซึ่งเป็นข้อสอบ ที่มีความยากง่ายที่เหมาะสม

3. มีค่าอำนาจจำแนกสูง คือสามารถแยกผู้เรียนที่เก่งและอ่อนออกจากกันได้ คือ เด็กที่เก่งเท่านั้นจึงจะตอบถูก ใช้สูตร $D = \frac{R_H - R_L}{T/2}$ โดยกำหนดเกณฑ์คือตั้งแต่ 0.4 ขึ้นไป

4. มีค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ Kuder - Richardson คือ

$$K - R 21 : r = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \bar{x} \left(\frac{n-\bar{x}}{2} \right) \right\}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าที่คำนวณได้จะมีค่าตั้งแต่ 0-1 โดยสามารถสรุปผลได้ดังนี้คือ ถ้าต่ำกว่า 0.5 แสดงว่าข้อสอบนี้มีความเชื่อมั่นต่ำ ถ้าเท่ากับ 0.5 มีความเชื่อมั่นปานกลาง และถ้าสูงกว่า 0.5 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อสอบนี้มีความเชื่อมั่นสูง

และหลังจากที่ได้ทดสอบคุณภาพข้อสอบกับกลุ่มนักศึกษาข้างต้นแล้ว สรุปได้ว่าต้องเลือกข้อสอบที่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 120 ข้อ คือมีค่า P เท่ากับ 0.2 - 0.8 ค่า $D > 0.4$ ขึ้นไป และข้อสอบที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นสูง ใช้เป็นแบบประเมินผลที่สามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์

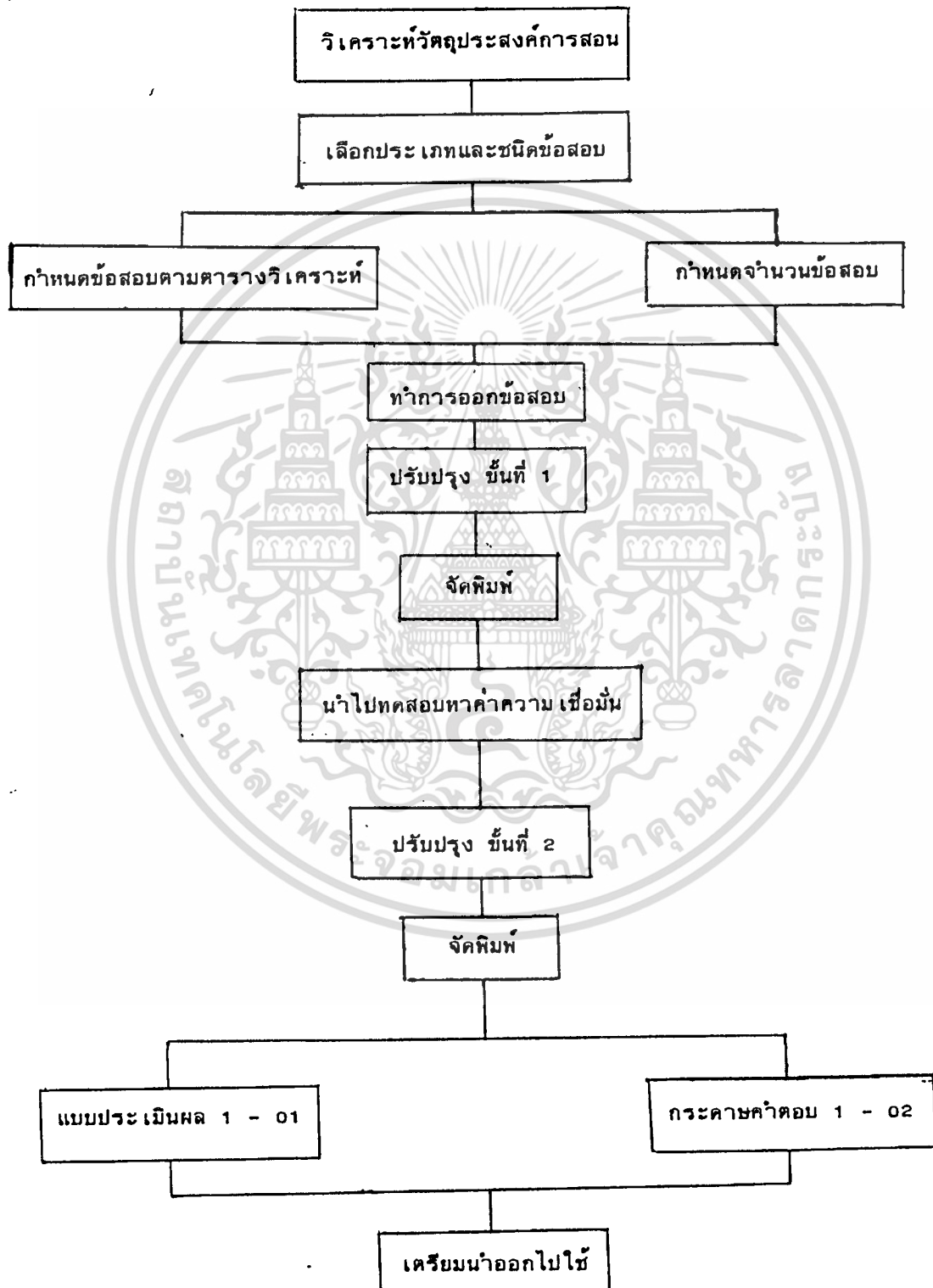
เมื่อได้ข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์แล้ว ทำการเลือกข้อสอบที่สมบูรณ์ให้ตรงตามตารางที่ 3.7 แล้วนำไปจัดพิมพ์เตรียมเป็นแบบประเมินผลที่เสร็จสมบูรณ์ ดังนี้

แบบประเมินผล 1 - 01 เป็นแบบประเมินผลก่อนและหลังเรียน จำนวน 120 ข้อ

กระดาษคำตอบ 1 - 02 เป็นกระดาษคำตอบที่กำหนดให้

ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินผลสามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 3.4 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบประเมินผล

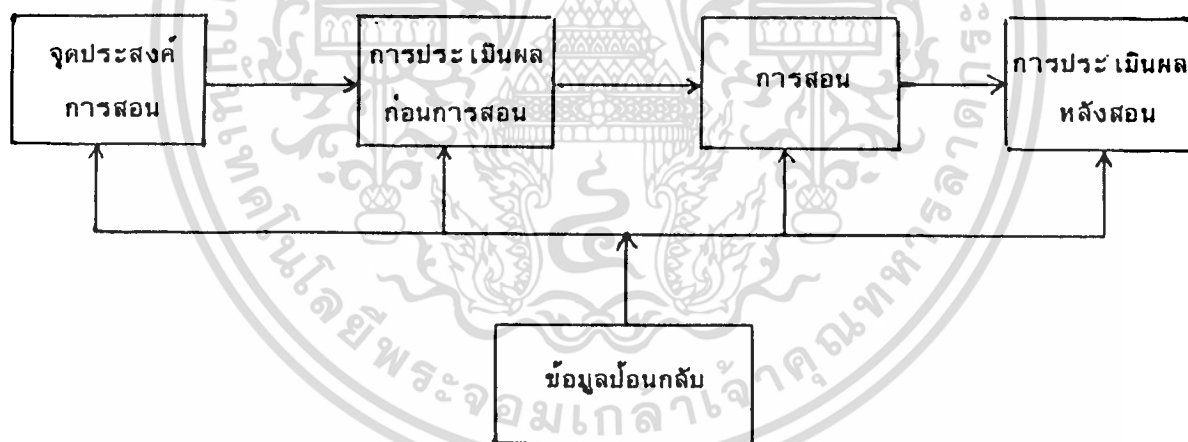

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.5 การกำหนดวิธีสอนและกิจกรรม ในการสร้างสื่อประสมที่ได้ดำเนินการ โดยใช้วิเคราะห์ระบบการเรียนการสอน ดังนั้น ก่อนที่จะกำหนดขั้นตอนวิธีการสอนและกิจกรรม ที่ใช้นั้น ควรได้พิจารณาถึงองค์ประกอบ 5 ขั้นตอนของการสอนเชิงระบบ (Systematic Instruction) ดังนี้ คือ

1. วัตถุประสงค์การสอน หรือจุดมุ่งหมาย เชิงพฤติกรรม
2. การประเมินผลผู้เรียนก่อนสอน
3. การสอน
4. การประเมินผลผู้เรียนหลังการสอน
5. ข้อมูลป้อนกลับ

ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 5 นี้ แสดงเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 3.5⁵ แสดงระบบการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และจากการศึกษาถึงวิธีสอนแบบต่าง ๆ แล้วนั้น ควรจะมีข้อที่ควรพิจารณาที่สำคัญ ดังนี้

1. วิธีสอนขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของบทเรียน
2. วิธีสอนขึ้นอยู่กับลักษณะของบทเรียน
3. วิธีสอนขึ้นอยู่กับธรรมชาติแห่งความรู้
4. วิธีสอนขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมทางสังคม
5. วิธีสอนขึ้นอยู่กับครูจะหลอมผู้เรียน หรือจะให้ผู้เรียนเลือก
6. วิธีสอนขึ้นอยู่กับธรรมชาติแห่งชีวิต
7. วิธีสอนขึ้นอยู่กับความพร้อมในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน
8. วิธีสอนขึ้นอยู่กับธรรมชาติของผู้เรียน (ชาญชัย อินทรประวัตติ. วิธีสอนทั่วไป 2519 : 229 - 232) และไพฑูริ ลิลารัตน์ (ปรัชญาการศึกษาของไทย 2523 : 12 - 14) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับเกณฑ์การพิจารณาเลือกวิธีสอนไว้น่าสนใจ ดังนี้

1. วิธีสอนแบบนั้น ๆ เหมาะสมกับตัวผู้สอนมากน้อยเพียงใด
2. เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน
3. เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการสอน
4. เหมาะสมกับจำนวนและลักษณะของผู้เรียน
5. เหมาะสมกับบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

จากการศึกษาถึงวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ธรรมชาติเนื้อหาวิชา จะเห็นได้ว่าวิธีการสอนที่จะเลือกนั้นต้องสอดคล้องกับลักษณะดังนี้ คือ

1. เป็นวิชาที่ต้องศึกษาดูรูปแบบ ต้องมีรูปแบบในทางศิลปกรรม คือในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม จุลศิลป์ ให้นักศึกษาได้เห็นและมีประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์การเรียนการสอน

2. เป็นวิชาที่มีเนื้อหา เป็นความรู้ (cognitive domain) เป็นความจริง มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ มีรายละเอียดมาก ยากแก่การจดจำ

3. เวลาที่ใช้ในการสอนมีน้อย แต่เนื่องจากเนื้อหาวิชามีมาก ดังนั้นวิธีการสอนใดที่จะช่วยให้ใช้เวลาอันน้อยที่สุด แต่ได้ใช้ประสบการณ์ครบตามวัตถุประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ผู้เรียนนั้นจะมีอายุระหว่าง 17 - 20 ปี มีความจำกัดในการรับรู้เท่ากับ 50 นาที ดังนั้น การจัดกิจกรรมจึงควรพิจารณาในเรื่องของเวลา และกำหนดกิจกรรมที่จะใช้ในการสอนแต่ละครั้ง

5. เป็นความรู้ใหม่สำหรับผู้เรียน เน้นในเรื่องของการถ่ายทอดความรู้ ไม่สามารถดึงประสบการณ์เดิมมาสร้างกิจกรรมที่ต่อเนื่องกับประสบการณ์ใหม่ได้ จึงจำเป็นต้องหาวิธีสอน และกิจกรรมที่จะช่วยลดบทบาทการถ่ายทอด ทั้งเน้นครูเป็นศูนย์กลาง

จากการวิเคราะห์และเลือกวิธีสอน และกิจกรรมนั้นจะเห็นได้ว่า การบรรยาย เป็นวิธีสอนหลักและต้องอาศัยสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาประกอบการบรรยาย

พิจารณาจากหัวข้อที่ (2.17) ตารางที่ 21 สามารถกำหนดวิธีสอน และกิจกรรมได้ดังนี้

แผนการสอน เรื่อง วิวัฒนาการทางศิลปะ

มโนทัศน์ : มุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวัฒนธรรม ศาสนา อารยธรรม และศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปวิวัฒนาการทางศิลปะ การสอนอ้างอิงจากประวัติศาสตร์ เป็นการสืบทอดอิทธิพลการออกแบบมาจนถึงปัจจุบัน

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

หัวข้อที่ 1 โรมัน เนสก์

1. อธิบายถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของโรมัน เนสก์ได้อย่างถูกต้อง
2. อธิบายถึงงานศิลปกรรมของโรมัน เนสก์ในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม และงานจุลศิลป์ได้อย่างถูกต้อง
3. อธิบายถึงงานศิลปกรรมในประเทศต่าง ๆ ได้

หัวข้อที่ 2 กอธิก

1. อธิบายถึงความหมายของคำว่ากอธิกได้อย่างถูกต้อง
2. อธิบายถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง
3. อธิบายถึงงานศิลปกรรมในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม จุลศิลป์ของกอธิกสมัยแรกได้อย่างถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีฉุกเฉินเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ของกอธิกสมัยรุ่งเรืองได้อย่างถูกต้อง

5. อธิบายถึงงานศิลปกรรมในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม ของกอธิกสมัยหลังได้อย่างถูกต้อง

หัวข้อที่ 3 เรอเนสซอง

1. อธิบายถึงภูมิหลังการประวัติศาสตร์ของ เรอเนสซองได้อย่างถูกต้อง
2. อธิบายถึงความหมายของ เรอเนสซองได้อย่างถูกต้อง
3. อธิบายถึงงานศิลปกรรมในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม จุลศิลป์ ของ เรอเนสซองได้อย่างถูกต้อง
4. อธิบายถึงผลงาน และศิลปินในยุค เรอเนสซองได้อย่างถูกต้อง
5. อธิบายถึงงานศิลปกรรมในประเทศต่าง ๆ ได้

หัวข้อที่ 4 บารอก

1. อธิบายถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของบารอกได้อย่างถูกต้อง
2. อธิบายถึงความหมายของคำว่า บารอกได้อย่างถูกต้อง
3. อธิบายถึงศิลปกรรมในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม จุลศิลป์ได้อย่างถูกต้อง
4. อธิบายถึงผลงานและศิลปินในยุคบารอกได้อย่างถูกต้อง
5. อธิบายถึงงานศิลปกรรมในประเทศต่าง ๆ ได้

กิจกรรมการเรียนการสอน แบ่งเป็น

กิจกรรมที่ 1 การบรรยายประกอบเอกสารการสอน

กิจกรรมที่ 2 การบรรยายประกอบสไลด์

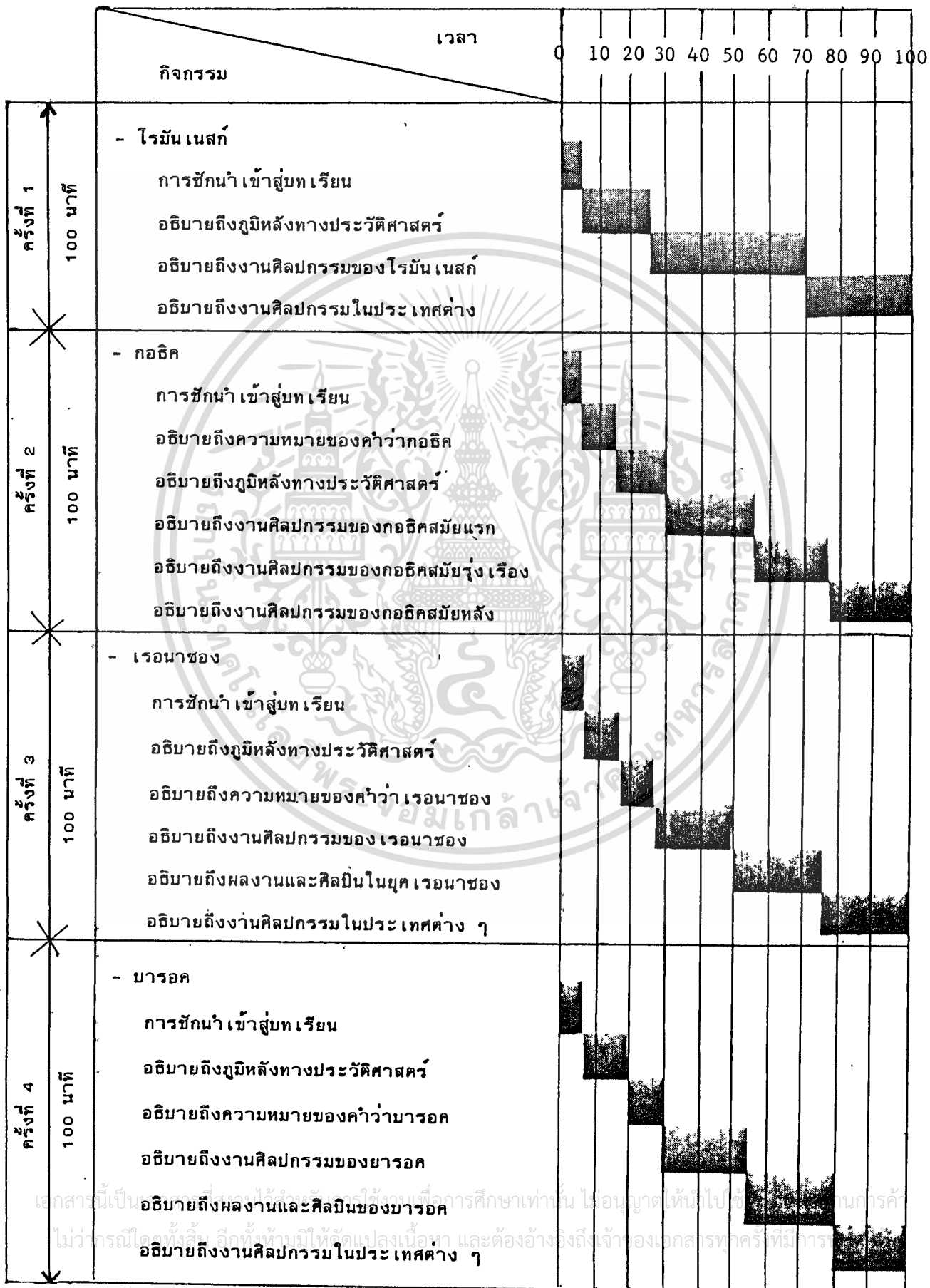
เวลา 4 ครั้ง ครั้งละ 2 คาบ

ตารางที่ 3.4 ตารางกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน

เรื่อง วัฒนาการทางศิลปในยุคกลาง			
ครั้งที่	รายละเอียดเนื้อหา	กิจกรรมที่ 1	กิจกรรมที่ 2
1	โรมัน เนสก์	●	●
2	กอธิก	●	●
3	เรอเนสซอง	●	●
4	บารอก	●	●

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ในวาทกรรมใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.5 เวลาการสอน เรื่อง วรรณกรรมทางศิลปะในยุคกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์และสงวนไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้เพื่อการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการ
 ใช้อ้างอิง

3.4.6 การเลือกใช้สื่อและวิธีสอน หลังจากที่ได้กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน แล้วจากตารางที่ นั้น ซึ่งจะพิจารณาได้ว่า ในการสอน เนื้อหาวิชาวิวัฒนาการทางศิลปะนั้น จะต้องใช้การบรรยายประกอบสื่อประสม เป็นกิจกรรมหลัก ดังนั้น ในการพิจารณาการกำหนดสื่อที่จะนำมาใช้นั้น จะต้อง เป็นสื่อที่จะช่วยให้การบรรยายในแต่ละหัวข้อ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และนอกจากนั้นสื่อแต่ละชนิดที่จะนำมาใช้นั้นต้องมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน ซึ่งจะ เป็นวิธีที่ช่วยให้ การเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนประสบผลสำเร็จและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด ซึ่งสามารถที่จะกำหนดสื่อต่าง ๆ ได้ดังนี้ คือ

- ก. แผ่นภาพโปร่งใส
- ข. สไลด์เทปเสียง
- ค. เอกสารประกอบการเรียน
- ง. การบรรยาย
- จ. การใช้คำถามสรุป

จากการวิเคราะห์ลักษณะและคุณสมบัติของสื่อแต่ละประเภท และลักษณะของเนื้อหาในแต่ละหัวข้อนั้น ซึ่งจะสามารถกำหนดสื่อต่าง ๆ ได้ตามตารางที่

ตารางที่ 3.6 แสดงการเลือกใช้สื่อประกอบการสอน

เนื้อหา	สื่อและวิธีสอน				
	แผ่นภาพโปร่งใส	สไลด์เทปเสียง	เอกสารประกอบการบรรยาย	การบรรยาย	สรุปด้วยคำถาม
หัวข้อที่ 1 โรมัน เนสก์					
- อธิบายถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของโรมัน เนสก์			●	●	
- อธิบายถึงงานศิลปกรรมของโรมัน เนสก์ในด้าน					
- สถาปัตยกรรม		●	●	●	●
- ประติมากรรม		●	●	●	●
- จิตรกรรม		●	●	●	●
- จลศิลป์		●	●	●	●

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า
 ใ้ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงแหล่งเอกสารที่เรืงที่มีการนำไปใช้

การเลือกใช้สื่อและวิธีสอนนั้นมีเหตุผลในการเลือกใช้ ดังนี้

ก. แผ่นภาพโปร่งใส ใช้ประกอบการบรรยายในรายละเอียดต่าง ๆ สามารถใช้ประกอบการบรรยายเนื้อหาที่จะเอียง ไม่ต้องการความมืดมาก สามารถใช้อุปกรณ์อื่น ๆ เช่น กระดานดำ หรืออาจจะเตรียมแผ่นใสเปล่า ๆ ไว้เขียนบรรยายเพิ่มเติมได้ ในเหตุการณ์เฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นขณะสอน ซึ่งรูปแบบในศิลปกรรมในแต่ละยุคนั้นก็ยังมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป อีกทั้งรูปแบบและรายละเอียดที่ซับซ้อนซึ่งยากแก่การจดจำ ในปัจจุบันนี้การจัดการสอนตามสถานศึกษาต่าง ๆ มักจัดให้มีอุปกรณ์เครื่องฉายภาพโปร่งแสงไว้ใช้อย่างแพร่หลาย ซึ่งถือว่าเป็นสื่อที่สะดวกทั้งการจัดสร้าง และการใช้ก็มีความคล่องตัวสูงด้วย

ข. สไลด์เทปเสียง สื่อการสอนประเภทนี้จะช่วยลดบทบาทการพูดของผู้สอนให้น้อยลง สามารถที่จะให้ความรู้ได้ครบถ้วน เพราะเตรียมบท เนื้อหา ให้สมบูรณ์ได้ตามต้องการแล้วอัดเป็นเทปเสียง ในการเรียนวิชาประวัติศาสตร์นั้นผู้เรียนมักเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจ สไลด์เทปเสียงที่วางแผน และเตรียมไว้อย่างดีแล้วจะเป็นวิชาที่น่าสนใจ พร้อมทั้งมีเพลงประกอบช่วยให้บรรยากาศในการเรียนการสอนน่าสนใจขึ้นมา อีกทั้งยังช่วยลดความเคร่งเครียดลงได้ ในการทำสไลด์เทปเสียงจะสัมพันธ์กัน ช่วยให้เรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอนที่มุ่งหวัง

ค. เอกสารประกอบการเรียน จะมีบทบาทสำคัญมากซึ่งจะช่วยสรุปหัวข้อสำคัญในเนื้อหาบทเรียน ให้ผู้เรียนไว้สำหรับอ่านหลังจากจบเนื้อหาบทเรียนนั้น แล้วซึ่งจะช่วยย้ำความจำได้ดี นอกจากนั้นมีรายชื่อหนังสือที่ใช้ค้นคว้าได้ส่ง เสริมการเรียนด้วยตนเอง สำหรับผู้เรียนที่ต้องการจะศึกษา เนื้อหาเพิ่มเติมหลังจากที่เรียนในห้องไปแล้ว เนื่องจาก เนื้อหาในวิชาวิวัฒนาการทางศิลปนั้นมีเนื้อหามาก อีกทั้งเวลาที่ใช้สอนนั้นมีเวลาน้อยมาก ฉะนั้น เอกสารประกอบการเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาในการจดบันทึกคำบรรยาย ซึ่งเป็นการเสียเวลาในการสอน และยังช่วยให้เนื้อหาที่ได้มานี้ไม่คลาดเคลื่อน

ง. การสอนแบบบรรยาย ลักษณะการสอนวิธีนี้จะเป็นการสอนที่เหมาะสมกับวิชาวิวัฒนาการทางศิลปมาก เนื่องจากต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจของผู้สอนเองในการที่จะบอกข้อแตกต่างในแต่ละยุค แต่ละสมัยได้ ซึ่งผู้เรียนยังไม่มีประสบการณ์ในเนื้อหาวิชานี้มาก่อน เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีมูลความจริง มีรายละเอียดทางเนื้อหา ซึ่งสามารถที่จะนำสื่อต่าง ๆ มาประกอบการบรรยาย ช่วยให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม หากจะบรรยายเพียงอย่างเดียวก็ไม่สามารถให้การเรียนการสอนประสบผลตามวัตถุประสงค์ การนำสื่อหลาย ๆ ชนิด มาใช้ประกอบกันต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อให้สื่อแต่ละชนิดส่งเสริมซึ่งกันและกัน การบรรยาย เป็นวิธีที่ยืดหยุ่น ให้เหมาะสมกับสภาพในชั้นเรียน สถานการณ์และผู้เรียน

จ. การสรุปด้วยคำถาม หลังจากที่จะจบการบรรยายไปในแต่ละตอนแล้ว จะต้องมีการสรุป โดยการใช้คำถามช่วยในการสรุป ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จะเป็นวิธีที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดค้นหาคำตอบ และสรุป เนื้อหา ที่สำคัญ ๆ ในแต่ละตอนด้วยตนเอง จุดสำคัญก็คือ จะสามารถประเมินผลการเรียนรู้ได้ขณะที่สอน เป็นผลย้อนกลับในทันที ที่จะช่วยให้ผู้สอนปรับการเรียนการสอนได้ตามสถานการณ์ และในการสอนวิชาวิวัฒนาการทางศิลป์ มักมีเนื้อหาที่ต้องจดจำมาก จึงอาจนำคำถามมาใช้สรุป เพื่อกระตุ้นให้เกิดความจำมากขึ้นด้วย

3.4.7 การสร้างสื่อและคู่มือครู

หลังจากที่ได้กำหนดเลือกสื่อที่เหมาะสมแล้วจึงนำมาจัดสร้างสื่อตามวัตถุประสงค์ ตามที่ได้กำหนดเอาไว้แล้ว ตามตารางที่ 3.12 และจัดทำคู่มือครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอนของครูผู้สอน เพื่อที่จะนำสื่อต่าง ๆ ไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลที่สุด

การจัดสร้างคู่มือครูนั้นจะแบ่งออกเป็น

ก. การสร้างสื่อ ในการสร้างสื่อ่นั้นจะมีเนื้อหา และรายละเอียดในการผลิตสื่อประสมประกอบการสอนในเรื่อง วิวัฒนาการทางศิลป์ในยุคกลาง ซึ่งจะมียุทธวิธีและขั้นตอนในการผลิตสื่อแต่ละชนิด คือ

1. แผ่นภาพโปร่งแสง ในการสร้างสื่อประสมในครั้งนี้จะเลือกใช้แผ่นภาพโปร่งแสงที่ถ่ายจากเครื่องถ่ายภาพโปร่งแสง ซึ่งมีความชัดเจน คงทนถาวร ซึ่งจะมียุทธวิธีและขั้นตอนในการผลิต คือ

1.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วางแผนและเรียบเรียงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาตามที่ต้องการ

1.3 จัดทำโครงร่างต้นฉบับ ปรับปรุงแก้ไข

1.4 จัดทำต้นแบบจริงให้สมบูรณ์

1.5 นำต้นแบบไปถ่ายเอกสาร เพื่อป้องกันการหลุดลอกของตัวอักษร ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาแก่เครื่องถ่ายภาพโปร่งแสง

1.6 นำไปถ่ายทำภาพโปร่งแสง โดยใช้เครื่องถ่ายภาพโปร่งแสง

1.7 นำไปทดลองฉาย เพื่อหาจุดบกพร่องเพื่อที่จะนำไปแก้ไข และตรวจสอบมาตรฐานความสมบูรณ์ของภาพ

1.8 นำแผ่นภาพโปร่งแสงไปเข้ากรอบกระดาษแข็ง

1.9 จัดทำหมายเลขเพื่อสะดวกในการค้นหาและใช้งาน

2. สไลด์เทปเสียงมีรายละเอียดขั้นตอนการผลิต คือ

2.1 ศึกษารายละเอียดและเนื้อหา และหัวข้อที่จะสร้างสไลด์ ประกอบกับพิจารณาวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่ต้องการจะเน้น และจุดสำคัญของเนื้อหา

2.2 จากเนื้อหา จานำมากำหนดขั้นตอนการเสนอเรื่องราว

2.3 เรียบเรียงเนื้อหา เขียนบทบรรยายประกอบสไลด์

2.4 รวบรวมรูปภาพจากหนังสือต่าง ๆ ให้ได้ตามต้องการ

2.5 ดำเนินการถ่ายทำสไลด์ และนำมาทดสอบคุณภาพ

2.6 จัดเตรียมทำการบันทึกเสียง และสัญญาณการเปลี่ยนภาพอัตโนมัติจากเครื่อง Synchronization ให้เรียบร้อย ทดสอบคุณภาพการทำงาน

2.7 จัดแยกสไลด์ทำหมายเลขกำกับแต่ละยุค จัดทำกล่องใส่ให้เรียบร้อยทั้งสไลด์ และเทปมิให้ปะปนกัน ง่ายต่อการนำมาใช้

3. เอกสารประกอบการสอน ถือว่าเป็นสื่อชนิดหนึ่งเช่นกัน ซึ่งจะมีรายละเอียดในการผลิตคือ

3.1 ศึกษารายละเอียดเนื้อหาวิชา และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.2 กำหนดลำดับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๓.๓ กำหนดโครงร่างรายละเอียดของเนื้อหาวิชา

๓.๔ ทำการแปล รวบรวม เรียบเรียงเนื้อหาจากเอกสารที่มีอยู่ เพื่อให้ได้เนื้อหาที่สมบูรณ์ ครบถ้วนและถูกต้อง ทำการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ทาบข้อแก้ไข

๓.๕ ทำการพิมพ์ให้ถูกต้องสำหรับ เป็นต้นฉบับ สำหรับการผลิต เป็นจำนวนมาก

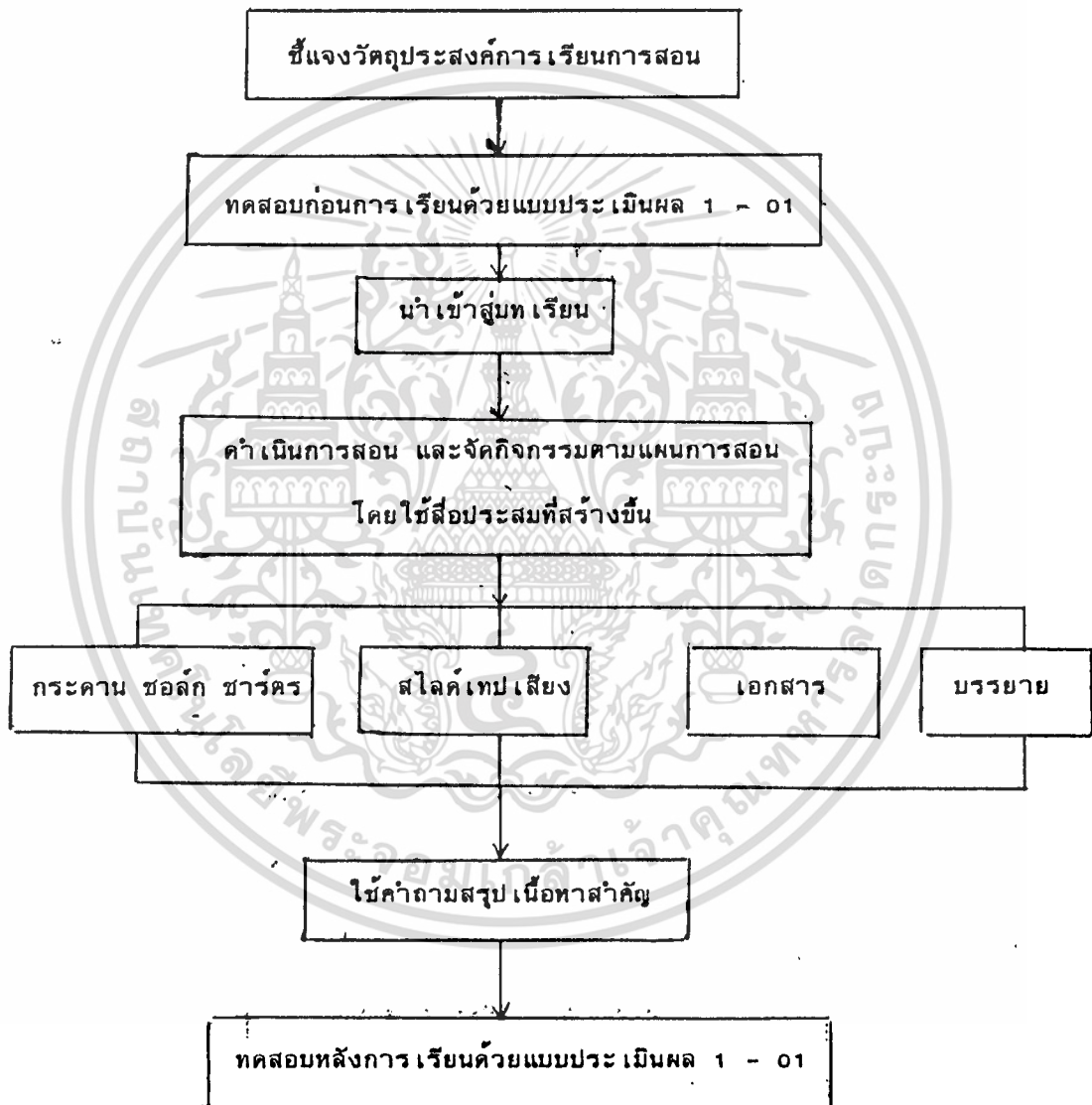
๓.๖ จัดพิมพ์ให้เรียบร้อย เป็นเอกสารเพื่อที่จะใช้ในการประกอบการเรียนการสอน

ข. การจัดทำคู่มือครู จะเป็นการบอกรายละเอียดของแนวทางการสอนหัวข้อ เรื่อง วิชาพัฒนาการทางศิลปะในยุคกลาง เพื่อที่จะให้ผู้สอนได้นำสื่อต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นนำไปใช้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งคู่มือครู หรือคู่มือการใช้สื่อนั้นมีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาความสำคัญและขอบเขตของเนื้อหา เป็นรายละเอียดโดยสังเขปของเนื้อหาว่ามีความสำคัญอย่างไร มีขอบเขตกว้าง ลึกเพียงไหน
2. มโนทัศน์ เป็นการสรุปแนวความคิดที่สำคัญ ๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับความรู้จากการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง
3. หัวข้อ เรื่องที่จะทำการสอน
4. วัตถุประสงค์ของแต่ละหัวข้อ
5. กิจกรรมการเรียนการสอน โดยละเอียดตั้งแต่ เริ่มจนหมด เนื้อหา เป็นพฤติกรรมของผู้เรียน ผู้สอน และการใช้สื่อการสอนแต่ละชนิด
6. รายการสื่อการสอน เป็นการกำหนดหมู่ของสื่อ มีการกำหนดหมายเลข เพื่อสะดวกแก่การใช้งานและค้นหา
7. การประเมินผล เป็นการกล่าวถึงวิธีการ และรูปแบบการประเมินผล
8. เนื้อหา บทเรียนโดยละเอียด พร้อมบรรณานุกรมให้ผู้สอนไว้สำหรับการค้นหาปรับปรุงเนื้อหาต่อไป
9. แบบประเมินผลที่สร้างขึ้น พร้อมเฉลย

๓.๔.๘ การหาประสิทธิภาพของสื่อที่สร้างขึ้น หลังจากที่ได้สร้างสื่อและแบบประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ประกอบกับการวิเคราะห์จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อจะให้ได้ทราบว่าสื่อที่สร้างขึ้น ในการวิจัยในครั้งนี้จะมีประสิทธิภาพเพียงใด ที่จะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปตามเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น จึงต้องมีการทดลองสอนตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ และนำผลการทดสอบ แบบประเมินผลก่อนและหลังจากการทดลองมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพของสื่อ ดังนั้น สามารถกำหนดขั้นตอนการดำเนินการทดลอง ดังนี้

แผนภูมิที่ 3.6 แสดงขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพสื่อที่สร้างขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากขั้นตอนตามแผนภูมิที่กำหนดไว้นั้น ในวิชาวิวัฒนาการทางศิลปะจะแบ่งการทดลองออกเป็น 4 ครั้ง เนื่องจากวิชานี้มีเนื้อหาที่จะต้องสอนมาก จึงต้องใช้เวลาที่จะต้องสอน 4 ครั้ง ละครึ่งคาบ จึงจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนเดิม ดังนั้น ในการทดลองครั้งนี้จึงต้องดำเนินการวิจัยที่เป็นไปตามการเรียนการสอนจริง จึงจัดทำทดลอง 4 ครั้ง ตามประมวลการสอนจริงในวิชานี้ เพื่อผลการวิจัยเป็นที่น่าเชื่อถือตามสถานการณ์จริง

หลังจากที่ทำการทดลองเสร็จตามขั้นตอนที่สมบูรณ์แล้ว นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการทำแบบประเมิน 1 - 01 เพื่อนำมาหาประสิทธิภาพของสื่อประสมที่สร้างขึ้น โดยทำการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ของผลสัมฤทธิ์ ที่ได้ก่อนการเรียน และหลังการเรียนจากแบบประเมินผล ซึ่งจะหาได้จากสูตรดังนี้

$$E_1 = \frac{EX}{\frac{N}{A}} \times 100$$

$$E_2 = \frac{EY}{\frac{N}{B}} \times 100$$

EX = ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบก่อนการเรียน

EY = ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบหลังการเรียน

N = จำนวนผู้เรียน

A = จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบก่อนการเรียน

B = จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบหลังการเรียน

ในการทดสอบนั้นจะใช้แบบประเมินผล 1 - 011 เป็นทั้งแบบทดสอบก่อนและหลังการเรียน ดังนั้น $A = B$

ทำการประเมินผลเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อที่สร้างขึ้น โดยพิจารณาผลจากการเปรียบเทียบค่า E_1 และ E_2 ว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ เพียงไร และนำไปสรุปผลการวิจัย

การทดลองภาคสนามโดยการทำการสอนแบบสื่อประสมที่สร้างขึ้น

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสอนเองจริง ซึ่งได้ทำการขอฝึกสอนใน

วิชาวิวัฒนาการทางศิลปะในภาคการเรียนที่ 2 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องเรือนและตกแต่ง และ การฝึกสอนก็เป็นส่วนหนึ่งตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ดังนั้น จึงมีความสะดวกในการเก็บข้อมูล และสามารถเข้ากลุ่มประชากรได้อย่างใกล้ชิด ทำให้ การวิจัยในครั้งนี้ เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดเอาไว้เป็นอย่างดี

การนำเข้าสู่บทเรียน

ในการสอนวิชาวิวัฒนาการทางศิลป์ ในยุคกลางนั้นได้จัดทำแผนการสอน และดำเนินการ ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งการสอนในหน่วยนี้จะต้องทำการสอนหลังจากที่ผู้เรียนเคยเรียนรู้ในหน่วยอื่น ๆ ของวิชาตามประมวลการสอนจริง จากการวิจัยในครั้งนี้ ภายหลังจากเข้าชั้นเรียน จำเป็นที่จะต้องแจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนในหน่วยเนื้อหานั้น ๆ และให้ผู้เรียนได้ทดลองทำแบบ ประเมินผล 1 - 01 ก่อนการเรียน มีจำนวน 120 ข้อ เพื่อทำการทดสอบพื้นฐานความรู้ โดย กำหนดเวลา 120 นาที ในครั้งแรกนั้น รู้สึกว่าผู้เรียนมีความหนักใจกับข้อสอบ เนื่องจากไม่มีความรู้ในเรื่องนี้มาก่อน

หลังจากนั้นผู้ทำการวิจัยก็ได้ดำเนินการสอน โดยการชักจูงให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เพื่อที่จะนำเข้าสู่เนื้อหาบทเรียน

ในการชักนำเข้าสู่บทเรียนนั้น ผู้วิจัยได้บรรยายถึงความสำคัญของวิชาวิวัฒนาการทางศิลป์ ในยุคกลางว่ามีความสำคัญเพียงไร โดยยกตัวอย่างรูปแบบของงานศิลปกรรมที่ได้นำมาใช้ในปัจจุบัน ด้วย พร้อมทั้งบรรยายถึงความต่อเนื่องจากยุคสมัยก่อนที่ได้เรียนมาแล้วในหน่วยที่แล้ว เพื่อโน้มน้าว ให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนต่อไป อีกทั้งยังเป็นการปูพื้นฐานความรู้เบื้องต้นให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

การให้ความรู้

เนื้อหาในวิชาวิวัฒนาการทางศิลป์ในยุคกลางนั้น เนื้อหาที่จะทำการสอนนั้นแบ่งออกเป็น 4 ยุค ด้วยกัน โดยจะทำการสอนไปในแต่ละยุคตามวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ในการสอนจะ แบ่งออกเป็น 4 ครั้งด้วยกัน โดยจะแบ่งเนื้อหาออกได้ดังนี้

ครั้งที่ 1 โรมันเนสก์

ครั้งที่ 2 กอทิก

ครั้งที่ 3 เรอนาซง

ครั้งที่ 4 บารอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีการตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการสอนแต่ละครั้งนั้นจะดำเนินการตามแผนการสอน โดยจะนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการบรรยาย ความต่อเนื่อง เพื่อสร้างความสนใจก่อน ในการให้เนื้อหานั้นแบ่งตามยุคตามสมัย และในแต่ละยุค สมัยมีลำดับขั้นตอน การให้ความรู้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ดังนี้

ก. ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ จะใช้วิธีการสอนโดยใช้แผ่นภาพโป่งใสประกอบด้วยใช้ การบรรยายเชิงพรรณนาถึงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ที่มีผลเกี่ยวข้องกับศิลปในยุคนั้น ๆ เป็นการกล่าวนำถึงจุดกำเนิดหรือบ่อเกิดในทางศิลปกรรม ในแต่ละยุค ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการรวบรวม เรื่องราวไว้ในรายละเอียด เนื้อหา (เอกสารหมายเลข 2 - 02) เพื่อช่วยให้ผู้สอนสามารถนำ เอาไปใช้สอนจริงได้ทันที วิธีการสอนเน้นการบรรยายในลักษณะการเล่าเรื่องไม่เป็นเชิงวิชาการ เพราะมุ่งให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความเข้าใจถึงอิทธิพลทางประวัติศาสตร์เท่านั้น อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียน ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในเนื้อหาบทเรียนอีกด้วย

ข. ลักษณะทางศิลปกรรม การอินในหัวข้อนี้เน้นมุ่งหวังให้ผู้เรียนเข้าใจถึงลักษณะรูปแบบ ของศิลปกรรมในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม และงานจุลศิลป์ในแต่ละยุค ดังนั้น จึงบรรยายถึงรูปแบบของศิลปกรรมดังที่กล่าวไว้แล้ว โดยจะสรุปและจะไปอธิบายเพิ่มเติมขณะสรุป เนื้อหาด้วยสไลด์ในแต่ละสมัย

ค. ลักษณะสำคัญของงานศิลปกรรมในแต่ละยุค ซึ่งการสอนในหัวข้อนี้เน้นจะมีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน มุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างถูกต้องไม่สับสน แยกแยะลักษณะเด่นของ แต่ละยุคสมัยได้ การสอนจะเป็นการบรรยายสรุปลักษณะเด่นที่สำคัญ ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของแต่ละ ยุคแต่ละสมัย จะใช้กิจกรรมที่ช่วยในการสอน คือ สไลด์เทปเสียง ซึ่งเป็นสื่อที่จะช่วยให้ลดบทบาท ครูลงได้ อีกทั้งยังเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพช่วยในการจดจำได้ดี

๓. การสรุปด้วยคำถาม มีวิธีการสรุปได้หลายวิธี โดยการใช้คำถาม ซึ่งอาจจะใช้สื่อ ที่มีอยู่แล้วมาช่วยสรุปใจความสำคัญ โดยใช้คำถามที่ชักจูงให้ผู้เรียนตอบ อาจจะทำสไลด์มาฉายซ้ำ แล้วตั้งคำถาม คำถามนั้นควรเตรียมไว้ก่อน แต่ถึงอย่างไรก็ตามผู้สอนแต่ละคนนั้นอาจจะมีวัตถุประสงค์ ที่แตกต่างกัน ดังนั้น การวิจัยจึงมิได้จัดทำคำถามสำหรับช่วยผู้สอน แต่สำหรับการทดลองในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เตรียมคำถามมาไว้ก่อนแล้ว โดยได้นำคำถามที่น่าสนใจมาจากแบบประเมินผล แล้วจึงทำ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเล่นกิจกรรมโดยเขียนหมายเลขประจำตัวของผู้เรียนแต่ละคนไว้ในกล่อง ผู้วิจัยจะถามคำถามก่อน แล้วจึงจะจับหมายเลขขึ้นมา เมื่อตรงกับหมายเลขของผู้ใด ก็จะต้องลุกขึ้นตอบคำถาม วิธีการนี้จะทำให้ผู้เรียนทุกคนสนใจที่จะฟังคำถาม และเป็นวิธีที่ช่วยให้หายง่วงได้บ้าง ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

จากลำดับชั้นเนื้อหาดังกล่าวมาแล้วในแต่ละยุคนั้น จะมีแผนการสอนเช่นเดียวกันหมด วิธีการสอน และสื่อที่ใช้ประกอบการสอนนั้น ก็อาจจะต่างกันบ้างเพียงเล็กน้อยในแต่ละหัวข้อ ในการทดลองการสอนในครั้งแรกนั้นจะทำการประเมินผลก่อนการเรียนแล้วเก็บผลไว้ เมื่อสอนจนครบ 4 ครั้ง แล้วจึงจะทำการประเมินผลหลังจากเรียนในเนื้อหาครบถ้วนแล้ว

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของสื่อประสมที่ได้สร้างขึ้น

จากแบบประเมินผลที่ได้ทดสอบกับประชากรไปแล้วนั้น ผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสื่อประสมที่ได้สร้างขึ้นนั้น สามารถนำมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของสื่อประสม เรื่อง "วิวัฒนาการทางศิลปะในยุคกลาง" โดยทำการที่พิจารณาจากคะแนนก่อนการเรียนและหลังการเรียน แล้วนำมาเปรียบเทียบผลของคะแนนทั้ง 2 ครั้ง เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อที่สร้างขึ้น

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นจะทำการวิเคราะห์ออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

4.1.1 วิเคราะห์ข้อสอบ

เมื่อจะหาค่าความยากง่ายของคะแนน จะใช้สูตร

$$P = \frac{R}{T}$$

เมื่อ P = ค่าความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อ

R = จำนวนผู้ตอบถูก

T = จำนวนผู้ทดสอบที่นำมาวิเคราะห์

$$D = \frac{R_H - R_L}{T/2}$$

จากการหาค่าความยากง่ายของข้อสอบนั้นจะใช้นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คือ สถาบันตยกรรม สถาบันตยกรรมภายใน ศิลปอุตสาหกรรม ซึ่งมีจำนวน 52 คน โดยนำนักศึกษา กลุ่มนี้ เคยมีพื้นฐานความรู้ในเรื่องวิวัฒนาการทางศิลปะมาก่อนนำมาทดสอบในแบบประเมินผล 1-01 ซึ่งมีจำนวน 120 ข้อ ซึ่งปรากฏผลว่า ข้อสอบนั้นมีความยากง่ายพอเหมาะ

4.1.2 วิเคราะห์คะแนนก่อนการเรียนและหลังการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคำนวณหาประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ก่อนการเรียนรู้ (E_1)

$$\text{สูตร } E_1 = \frac{\epsilon x}{N} \times 100$$

$$\text{แทนค่า } E_1 = \frac{868}{24} \times 100$$

$$120$$

$$\text{ผลลัพธ์ } E_1 = 30.139 \%$$

การคำนวณหาประสิทธิภาพหลังการเรียนรู้ (E_2)

$$\text{สูตร } E_2 = \frac{\epsilon y}{N} \times 100$$

$$\text{แทนค่า } E_2 = \frac{2484}{24} \times 100$$

$$120$$

$$\text{ผลลัพธ์ } E_2 = 86.25$$

จากผลลัพธ์ที่ได้มานั้น จะเห็นได้ว่าก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้จะมีผลต่างกัน คือ ก่อนการเรียนรู้นั้น ผู้เรียนซึ่งมีพื้นฐานความรู้เดิม คือ 30.139% และเมื่อผู้เรียนได้เรียน จากสื่อประสมที่สร้างขึ้น จะเห็นได้ว่า ผู้เรียนได้รับความรู้เพิ่มขึ้นตามวัตถุประสงค์เป็น 86.25% นับว่าสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80%

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของสื่อประสม เรื่อง วิชา วิชาพัฒนาการทางศิลปะ เพื่อทำการ เปรียบเทียบหาความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนรู้ ก่อนและหลังการเรียน จากประชากรที่ทำการทดสอบคือ กลุ่มนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่าง เครื่องเรือนและตกแต่ง ที่ลงทะเบียนเรียนในวิชาวิชาพัฒนาการ เครื่อง เรือน ภาควิชาการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษา 2531 ซึ่งเป็นนักศึกษาในสังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำนวน 24 คน

การสร้างสื่อประสมประกอบการสอน

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างสื่อประสม โดยวิธีวิเคราะห์ระบบการเรียนการสอน และปัจจัยที่ เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะได้พิจารณากำหนดกิจกรรมและสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ที่เหมาะสมในแต่ละเนื้อหา โดยทำการวิเคราะห์ระดับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ทำการกำหนดสื่อ ลงมือสร้างสื่อประสมที่ วิเคราะห์ได้ จากนั้นทดสอบการใช้กับกลุ่มเล็ก ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่าง เครื่องเรือนและตกแต่ง เพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ เพื่อรอการทดลอง ภาควิชาศึกษากับกลุ่มประชากร เพื่อหาประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน 80% จากค่า E_1 / E_2 โดยกำหนดให้ E_1 เป็นประสิทธิภาพทางการเรียนรู้อีกก่อนการเรียน และกำหนด ให้ E_2 เป็นประสิทธิภาพทางการเรียนรู้หลังการเรียน ซึ่งค่ามาตรฐานได้มาจากหลักการเรียนรู้ ของ BLOOM (1956)

การสร้างแบบประเมินผล

จากการหาค่าประสิทธิภาพของสื่อประสมที่สร้างขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบ ประเมินผลขึ้นมาเพื่อที่จะนำไปใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งก่อนการเรียน และหลังการเรียน เป็นฉบับ เอกสเดียวกันเอกในขั้นตอนแรกนั้นได้ทำการวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และกำหนดระดับขั้นการ คำ ไม่ว่าจะเป็นใครๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสามารถของผู้เรียน (ตาราง 3.6) แล้วจึงทำการกำหนดข้อสอบที่วัดได้ตามวัตถุประสงค์ โดยเลือกใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบ 5 ข้อเลือก จำนวน 120 ข้อ จากนั้นจึงทำการออกข้อสอบ ตามที่ได้วิเคราะห์ไว้ โดยได้ทำการออกข้อทดสอบเกินกว่าจำนวนที่ต้องการ คือ 150 ข้อ จากนั้นจึงนำมาทดสอบเพื่อวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบ เพื่อเลือกเฉพาะข้อสอบที่ตรงตามเกณฑ์ต้องการ สิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาในการออกข้อสอบคือ ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความ เชื่อมั่น โดยทดสอบกับกลุ่มนักศึกษา สาขาสถาปัตยกรรม สาขาสถาปัตยกรรมภายใน สาขาศิลป อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ลาดกระบัง จำนวน 52 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าทางสถิติต่าง ๆ ในการคำนวณคั้งนี้คือ การหาค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนก โดยการแยกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ในการหาค่าความเชื่อมั่นนั้นจะใช้สูตรของ Kuder Richardson (K - R21) ค่าประสิทธิภาพสื่อประสมในการ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ เป็น เปอร์เซนต์ในการเรียนรู้ และการหาค่าความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนรู้ก่อนและ หลังการเรียน ใช้การทดสอบค่า t

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าความยากง่าย โดยการคำนวณสัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกกับจำนวนผู้ทำ แบบทดสอบ (ที่นำมาวิเคราะห์) ปรากฏผลคั้งนี้ คือ ข้อสอบในแบบประเมินผลที่ได้สร้างขึ้นนั้น จะมีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.2 - 0.8
2. วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกในแบบประเมินผลจำนวน 120 ข้อ มีการทดสอบค่า ระหว่างกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ 27% ทุกข้อ ผลปรากฏว่า แบบประเมินผลที่สร้างขึ้นนั้นในทุกข้อมีอำนาจ จำแนก ตั้งแต่ 0.4 ขึ้นไป
3. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของ Kuder - Richardson (21) ผล ปรากฏว่า ข้อสอบที่ได้ทำการเลือกมานั้นมีค่าความเชื่อมั่น 0.901
4. วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพทางการ เรียนรู้ของสื่อประสมที่สร้างขึ้นโดยใช้แบบประเมินผล ที่ได้จากการวิเคราะห์ ว่ามีคุณภาพเหมาะสมที่จะใช้เก็บข้อมูล ปรากฏผลว่า ผลสัมฤทธิ์หลัง เรียนมี ไม่ต่ำกว่าครึ่งสิ่ อีกทั้งยังมีให้อัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คั้งนี้ คือ 86.250

5.2 ข้อเสนอแนะ

ในการนำสื่อประสมที่สร้างขึ้นไปใช้ในการสอนจริงนั้น ควรจะคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ในการกำหนดข้อสอบนั้น ควรพิจารณาถึงข้อดี และข้อเสียของวิธีวิเคราะห์ความสามารถของผู้เรียนกับวิเคราะห์วัตถุประสงค์ ว่าวิชาใดที่มีความเหมาะสมกับประเภทวิชาที่จะทำการวิจัยหรือไม่
2. ในการเลือกเนื้อหา นั้น ควรเลือกให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน และควรให้อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นเป็นผู้ตรวจสอบ
3. การที่จะทำการทดสอบคุณภาพข้อสอบ ควรแบ่งออกเป็น การทดสอบกลุ่มย่อยก่อน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงในขั้นต้น แล้วจึงนำไปทดสอบกับกลุ่มใหญ่ เพื่อที่จะรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการวิเคราะห์ จุดสำคัญคือควร เลือกกลุ่มทดสอบที่มีลักษณะ เหมือนกับประเภทที่จะทดลองภาคสนาม
4. ควรนำสื่อประสมที่สร้างขึ้นนั้นไปใช้สอนแทนในชั้นเรียนจริง เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนแบบเดิม

บรรณานุกรม

- กอบ เกื้อ สุวรรณทัต อารยธรรมตะวันตก พิมพ์ครั้งที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กรุงเทพมหานคร, 2522
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. ประวัติศาสตร์คืออะไร กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์,
2517
- กำจร สุนพงษ์ศรี ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ศิลปะตะวันตกสมัยกลาง กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ส่งเสริมศิลปศึกษา
- ชม ภูมิภาค จิตวิทยาการเรียนการสอน กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2524
- ชาญชัย อินทรประวัติ วิธีสอนทั่วไป สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2519
- แซมรมป์ วิลเบอร์, คูม, ฟิลิป เอช, คาห์เน็ค, ฟรีดริช, และแจคโลท. รายงานสำหรับ
นักวางแผนการศึกษา แปลโดย ศรีน้อย ไชราทอง กรุงเทพมหานคร :
กระทรวงศึกษาธิการ, 2524
- นันทนา กมลกาญจน์ ประวัติศาสตร์และอารยธรรมโลก ยุคโบราณ ถึง ค.ศ. 1789
พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2526
- นิพนธ์ ศุภปริดี เทคโนโลยีทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2517
- นิพนธ์ ศุภปริดี นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ พิมพ์เทศ,
2519
- ประคอง กรรณสูต สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517
- ประดับ เรื่องมาลัย หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ กรุงเทพ : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2524
- ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ ปรัชญาการศึกษาของไทย กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2523
- ลัดดา ศุภปริดี เทคโนโลยีการเรียนการสอน กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เทศ, 2522
- วิจิตร เจริญภักตร์ สถาบันดุษฎีบัณฑิตกฤตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2526

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แสงโสม เกษมศรี, ม.ร.ว. ประวัติศาสตร์โลกสมัยโบราณและสมัยกลาง พระนคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2501
- สิมแสง พรหมบุญ ประวัติศาสตร์ทั่วไป กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2520
- สุภาพ วาดเขียน แนวทางการเขียนวิทยานิพนธ์และรายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช 2525
- เสาวณีย์ ลิกขามันต์ เทคโนโลยีทางการศึกษา กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ, 2528
- สุนันท์ บัณฑาคม นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เล่ม ๑ การสัมมนาทางวิชาการนวัตกรรม
และเทคโนโลยีทางการศึกษา ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2518
- สมบุญ ภู่นาค การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
2525
- อนันต์ ศรีโสภณ, ดร. การวัดและการประเมินผลการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2524
- ฉลองชัย สุรพัฒน์ เอกสารประกอบการสอนและฝึกอบรม, กรุงเทพมหานคร : ภาควิชา
เทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528
- ชนะ กลสิการ เอกสารประกอบการสอนวิชาเทคโนโลยีการศึกษา : ภาควิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2529
- เปรี๊ยะ ภูมท เรือง เอกสารประกอบการบรรยาย การประชุมทางวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2517
- สุนันท์ บัณฑาคม เอกสารประกอบคำบรรยาย แผนกโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2518
- เกษม บุญส่ง การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้น ม.ศ. 1 โดย
ใช้สไลด์ประกอบคำบรรยายประกอบด้วย เทปอัดโน้ต กับสไลด์ที่ครูบรรยายประกอบ
ปริญญาพนธ์ กศ.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษานานาชาติ, 2517

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ชูใจ ประสาทเสรี การสร้างมทเรียนแบบไมดูล วิชาสัดส่วนมนุษย์กับการใช้งาน สำหรับนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม วิทยาลัยนิพนธ์
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2527
- ประพันธ์ ชัยเจริญ การศึกษา เปรียบเทียบผลการ เรียนรู้จากการใช้สไลด์สอนวิธีต่าง ๆ ใน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515
- เพ็ญศรี สร้อยเพชร การสร้างชุดการสอน เรื่อง "การใช้สไลด์ทัศนูปกรณ์" ประกอบการสอน
วิชา เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 1 สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัย
ครูนครปฐม วิทยาลัยนิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาสไลด์ทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524
- ภัคค์ทิมล รัชตนาวิณ การ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนหน่วยการแบ่ง เซลแบบไมโตซิส
ในสัคตัวของนัก เรียนชั้นประถมปีที่ 4 ไทยใช้สไลด์แบบภาพเคลื่อนไหว และสไลด์ภาพนิ่ง
วิทยาลัยนิพนธ์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517
- ภัทรารณณ์ บุนนาค การสร้างสื่อประสม เรื่อง "วิวัฒนาการ เครื่องเรือนในฝรั่งเศส ตั้งแต่
ศศ. 1485 - 1900" ประกอบการสอนวิชาวิวัฒนาการ เครื่องเรือนสำหรับนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่าง เครื่องเรือนและตกแต่ง วิทยาลัยนิพนธ์
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมภายใน ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ลาดกระบัง, 2529

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มนัสวี ะกะกิม การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากบทเรียน สไลด์ที่สรุปเนื้อหาเป็นตอน ๆ ด้วยรูปภาพกับสไลด์ที่สรุปเนื้อหาเป็นตอน ๆ ด้วยข้อความที่เป็นตัวอักษร ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2531
- ยุทธนา ศรีละม้าย การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์เทป ภาพฉาย เส้นแบบโพลีดีฟ กับ เนกาตีฟ ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยีบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2531
- รัชณี อินทรขันธ์ การเตรียมและการแนะนำการสอนวิชาประวัติศาสตร์ครุภัณฑ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ลาดกระบัง, 2517
- สมพงษ์ พงษ์กิจ การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้วยการบอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมวิชาต่าง ๆ ในการใช้สไลด์สอนวิชากิจกรรมส่งเสริม วัฒนธรรมไทยชั้น ม.1 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532
- สุชาย อุไรเวช การสร้างชุดการสอนแบบสื่อประสม เรื่อง "โปรแกรมงานออกแบบเบื้องต้น" วิชาออกแบบสถาปัตยกรรม สำหรับนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ลาดกระบัง, 2527
- สุวัฒน์ อัจฉริยนนท์ การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ และความคงทนทางการเรียนจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ระหว่างการเรียนด้วยสไลด์โปรแกรมกับการเรียนรู้ด้วยภาพชุดเรื่อง เทคนิคการทำผ้าบาติก ตามหลักสูตรสภาการฝึกหัดครู ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยีบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 2524
- ศิริพันธ์ มณีรัตน์ "ระบบการฝึกอบรมโดยใช้สื่อประสมสำหรับธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย" ปริญญาโทครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาสารสนเทศศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523

- Brown, James W, AV. Instructional Technology, Media and Methods
New York : McGraw - Hill Book Col, 1973.
- Bernard S. Myers, Art and Civilization, London : McGraw-Hill Book
Col, 1967
- Doreen Yearwood, . The Architecture of Europe., Great Britain:
1974
- E.H. Gombrich, The story of Art, West Germany : Mchndruck Graphische
Betriebe GmbH, 1978
- Germain Bazin, Baroque and Rococo, Great Britain : Jarrold and sons
Ltd., 1970
- Germain Bazin, The Baroque, London : All right reserved Holand, 1970
- Hamlyn, Ancient & Medieval History : Singapore, 1964
- Hills, PJ. Dictionary of Education. London : Routledge & Kegan Paul
Ltd, 1982
- Houston, Robert W. A Modular System for Writting Modules. College
of Education University of Houston, Texas, 1972
- Horst de la Croix and Richard G. Tansey, Art Throught The Age, U.S.A.:
1980
- Paul Mamlyn, World Architecture an Illustrated History, London, 1963
- Jeremy Kingston, Arts and Artists : London A ldus Books Limited.
- Richard Retd, Book of Building New York : Rand Mc Nally & Company,
1980
- Smeets off set, Art Treasures of Vatican Redig de campos 1974
- Smith, James E : Education Technology New Jersey : Eglewood Prentice-
Hall, 1973
- Trewin Copplestone : Architecture the Great Art of Building :
Czechus lovakia : The Hamlyn Publighing Group Ltd. 1968
- Trewin Copplestone : World Architecture The. Hamlyn Publishing Group
Ltd, 1963

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Weshey, E.B. and Adam, M.A. Teaching Social studies in the Elementary School. London : D.C. Heater and Co, 1952

Win Swaan, The Gothic Cathedial Great Britain : Elek Books Limited, 1969

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรมัน เนสก์

ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์

ยุคมีด⁽¹⁾ ในสมัยกลางนั้นได้จบลงพร้อม ๆ กับการสิ้นราชวงศ์ แครโรลิน เจียนและ ออดโต เนียน⁽²⁾ หลังจากสิ้นสมัยของยุคมีดแล้วระบบ เศรษฐกิจภายในประเทศก็ เริ่มคลี่คลายไป ในทางที่ดีขึ้น เศรษฐกิจที่เป็นแกนหลักพอที่จะดำรงชาติได้ก็คือ การกสิกรรมซึ่งทำรายได้แก่ ประเทศ ซึ่งไม่น่าแปลกใจว่าที่ดินในสมัยนั้นจึงมีค่ามาก ซึ่งเจ้าของที่ดินส่วนใหญ่มักจะเป็น พวกขุนนางที่มีอิทธิพลมาก ไม่ว่าจะ เป็นทางค้ำ เศรษฐกิจหรือการเมืองก็ตาม ระบบกษัตริย์ใน สมัยนี้ถึงแม้จะมีอำนาจสูงสุดก็ตาม แต่ก็ยังเพื่ออิทธิพลของเหล่าขุนนางทั้งหลาย ซึ่งการปกครอง สมัยนี้เรียกว่า "ฟิวคัล" หรือระบบ "ศักดินาสวามิภักดิ์"

จากสภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมทำให้ประชาชนโรมัน เนสก์นั้น ได้มีชีวิตที่แตกต่าง กับยุคอื่น ๆ ประชาชนในยุคอื่น ๆ นั้น ส่วนใหญ่จะมีศูนย์กลางอยู่ที่วัด ต่างกับของโรมัน เนสก์ ก็คือประชาชนและพวกเหล่าขุนนางได้ใช้ปราสาทกลายเป็นศูนย์กลางชีวิตของพวกเขาแทน วัสดุ ที่ใช้สร้างปราสาทนั้นได้นำท่อนซุงขนาดใหญ่มาสร้าง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับบ่อน้ำประปา หลังจาก นั้น ก็ได้เปลี่ยนจากซุงมาใช้หินเป็นวัสดุในการก่อสร้างแทน บริเวณปราสาทนั้นจะมีลานล้อมรอบ เรียกว่า "เบลีย์" (Bailey) ชีวิตประจำวันของเหล่าขุนนางและชนชั้นสูงก็คือ การ เล่นสกา การ เล่นหมากรุก เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งทดแทนยามว่างหากมิได้ออกสงคราม

ผลสะท้อนทางการเมืองและสังคม

ในสมัยนี้พวกเจ้าของที่ดินและพวกขุนนางซึ่ง เป็นชนชั้นสูง ส่วนใหญ่ได้ครอบครองกรรมสิทธิ์ บนพื้นดินเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังได้ผูกขาดสิทธิ และอำนาจในการปกครองทั้งหมด ซึ่งทำให้ เหล่าพ่อค้าในเมืองเกิดความไม่พอใจ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง จึงทำให้พวกพ่อค้า ต่างพยายามที่จะทำให้ตัวเอง เป็นอิสระ ให้หลุดพ้นจากการปกครองระบบฟิวคัล ซึ่งจะดูได้จาก

(1) ยุคมีดได้เริ่มตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 4 จนกระทั่งถึงศตวรรษที่ 16 หลังจากที่ยุคโรมัน

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยวิทยาเขตกำแพงเพชร

(2) ไมโรโรลินี เจียนและออดโต เนียนนั้น เป็นราชวงศ์ในยุคกลางนี้ คือช่วงระยะตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 4

เมืองต่าง ๆ จากประเทศอิตาลี ฝรั่งเศส และฟรานเคอร์⁽³⁾ เมืองเหล่านี้ปกครองตนเอง เรียกว่า "คอมมิวนิส" หรือ "คอมมูน" (Commune)

สมาคมกิลด์ (Guild)

ถือว่าเป็นสมาคมที่สำคัญที่สุดในสมัยกลาง สมาคมกิลด์ แบ่งออกเป็น 2 พวก คือ

1. สมาคมกิลด์พ่อค้า (Merchant Guild) ซึ่งพวกพ่อค้าเหล่านี้ได้รวมตัวกัน เนื่องด้วยเหตุผลเดียวกันคือ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนโดยยึดนโยบาย "ราคายุติธรรม"
2. สมาคมกิลด์ช่าง (Crafts Guild) แบ่งออกเป็นหลายพวก ซึ่งก็แล้วแต่อาชีพ เป็นช่างทำรองเท้าก็มีสมาคมของตนเอง แต่ละสมาคม ก็มีจุดมุ่งหมายคล้ายคลึงกัน คือ รักษาผลประโยชน์ของพวกเขา และยังมีระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ สำหรับบุคคลที่เข้ามา เป็นสมาชิก เพื่อให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ศาสนาและปรัชญา

ศาสนาได้กลายเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตของประชาชน นับตั้งแต่เกิดจนตาย ทุกอย่างล้วนอยู่ภายใต้ความคุ้มครองของคริสต์จักรที่มีกฎเกณฑ์ที่เข้มงวด "คนในสมัยกลางนั้นมีความเชื่อว่า คริสต์ศาสนาเป็นสิ่งสากล ซึ่งอำนาจที่ได้รับนั้นคือสิ่งที่ได้รับมอบหมายมาจากพระเจ้า"⁽⁴⁾

เมื่อสิ้นจักรวรรดิโรมัน คริสต์จักรก็ได้เริ่มวางรากฐานขึ้นมาใหม่ ถึงแม้ว่าสภาพสังคมในยุคนั้นจะไม่เอื้ออำนวยก็ตาม เนื่องจาก เป็นสภาพสังคมที่ไร้อารยธรรม หลังจากสิ้นราชวงศ์แคโรลินเจียนก็ได้ทำการฟื้นฟูศาสนาขึ้นมาใหม่

(3) ประเทศฟรานเคอร์ปัจจุบันนั้นไม่มีแล้ว แต่ได้ เป็นประเทศ เบลเยียมและ เนเธอร์แลนด์ในปัจจุบัน

(4) ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ ก้าวร สุนพงษ์ศรี หน้า 24
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลังจากการปฏิรูปคลูนิแอค ทำให้ศาสนาจักรกรวดิกันได้กลายเป็นศูนย์กลางของโรมันคาทอลิก ซึ่งเชื่อว่าเป็นตัวประสานระหว่างพระเจ้ากับมวลมนุษย์ อีกทั้งได้สร้างศาสนาขึ้นมาใหม่ และประชาชนส่วนใหญ่ก็ยอมรับในศาสนาใหม่นี้

กฎหมายที่คริสต์จักรถือว่าสำคัญคือ กฎหมายแคนนอน (Canon Law) การถูกตัดขาดจากศาสนจักร (Excommunicate) และการถูกไม่ให้เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา (Interdient) ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้บังคับคริสต์ศาสนิกชน ซึ่งได้ผลอย่างสมบูรณ์

ศิลปกรรม

ศิลปกรรมของโรมันเนสก์เกิดขึ้นในปี ค.ศ. ที่ 11 จนถึงปลาย ค.ศ. ที่ 12 เป็นชื่อที่เรียกในประวัติศาสตร์ศิลปะโดยเฉพาะว่า "โรมันเนสก์" ซึ่งใช้เรียกเป็นครั้งแรกในต้น ค.ศ. ที่ 19 โดยนักโบราณคดี ชื่อ ชาร์ล เดอ เกอร์วิลล์ (Charles de Gewills) สำหรับเรียกสถาปัตยกรรมของยุโรปตะวันตกตั้งแต่ ค.ศ. ที่ 5 จนถึง ค.ศ. ที่ 13 ซึ่งหมายถึงการนำเอารูปแบบของสถาปัตยกรรมโรมันมาใช้รูปแบบของศิลปกรรม และสถาปัตยกรรมจะมีลักษณะร่วมสมัยคล้ายคลึงกับประเทศต่าง ๆ ในยุโรป แสดงรายละเอียดปลีกย่อยจะต่างกันออกไป ศิลปกรรมโรมันเนสก์ก็ยังเป็นต้นแบบให้เกิดวิวัฒนาการมาเป็นศิลปกอธิก ซึ่งถือว่าเป็นศิลปกรรมที่สำคัญที่สุดของสมัยกลาง

ศิลปกรรมโรมันเนสก์ได้นำเอาลักษณะบางอย่างของศิลปะของไบแซนไทน์ ศิลปะของบรพพुरुษในยุคแรก ๆ นั้นมีความป่าเถื่อน และศิลปะสมัยแคโรลินเจียน โดยนำเอารูปแบบเหล่านั้นมาผสมผสานกัน ถึงแม้ว่าแต่ละชาติอาจจะมีรูปแบบของศิลปะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น ๆ สิ่งสำคัญที่ทำให้รูปแบบของการสร้างศิลปะโรมันเนสก์ให้มีเอกลักษณ์เกิดขึ้นจากบรรดาวัดต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัดตามชนบท ซึ่งสังกัดอยู่กับนิกายคลูนิแอค (Cluniae) นิกายซิสเตอร์เซียน (Cistercian) และนิกายคาธูเซียน (Carthusian) โดยเฉพาะนิกายคลูนิแอคได้รับการพัฒนารูปแบบมาจากนิกาย เบเนดิกติน ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่วัดคลูนีในแคว้นเบอร์กันดีของฝรั่งเศส

ส่วนทางด้านงานศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายวิภาค, สัดส่วนของมนุษย์นั้น

เอกสารศิลปะโรมันเนสก์จะแสดงออกในเรื่องที่เกี่ยวกับธรรมชาตินิยม (Naturalism) ที่น้อยไปนี้ยมการคำไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างขึ้นมาใหม่ ซึ่งเป็นหลังคาแบบกรอยด์โวลท์ (Groined Vault) (ดูรูปที่ 5) ขึ้นมาใช้ วัสดุส่วนใหญ่ทำด้วยอิฐ หรือหิน เนื่องจากโครงสร้างของอิฐและหินมีน้ำหนักมาก และอีกทั้งรูปทรงของอาคารที่สูง เพราะฉะนั้น เนาที่ใช้รับน้ำหนักจึงไม่แข็งแรงเท่าที่ควร จึงมีการสร้างฝาผนังที่หนา เพื่อที่จะช่วยรับน้ำหนัก เพื่อให้ได้แสงสว่างจากธรรมชาติส่องเข้าไปภายในอาคาร จึงจำเป็นต้องเจาะหน้าต่าง ซึ่งจำเป็นต้องสร้างเสาค้ำยัน ซึ่งเรียกว่า บัตเทรสต์ (Buttress) (ดูรูปที่ 6) คือก่อค้ำฝาผนัง และรับเสาไว้ภายนอกอีกต่างหาก โดยนำไปยึดตามอาคารแต่ละช่วงคูหา ทำให้โครงสร้างทางสถาปัตยกรรมโรมันเนสก์มีรูปร่างที่บิดัน และมีแสงมีคสลัว

โรมันเนสก์อิตาลี (Italian Romanesque)

เมืองปิซา เมื่อในอดีตราวพันกว่าปีนั้น เมืองปิซา เป็นเมืองที่มีกองทัพเรืออันทรงพลานุภาพที่สุดในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน อีกทั้งยังมีความสำคัญทางด้านพาณิชย์และศิลปวัฒนธรรม ดังจะเห็นได้จากสถาปัตยกรรมของโรมันเนสก์ ซึ่งจะเห็นได้จากความสง่างามของโบสถ์ที่เจ็มน้ำมนต์และหอรบฆัง (Campanile) (ดูรูปที่ 7) ที่จัดประจำเมืองปิซา ผู้ที่ควบคุมการก่อสร้างและยังเป็นสถาปนิกอีกด้วย ก็คือ บอสเชตโต (Boschetto) ผลงานทั้งหมดของบอสเชตโตมีรูปแบบคล้ายกับงานสถาปัตยกรรมของโรมันอย่างพร้อมมูล

โบสถ์ประจำเมืองปิซามีแผนผังเป็นรูปไม้กางเขน (Latin Cross) จากประตูทางเข้าจนถึงแท่นบูชาเป็นห้องโถงยาวหลังคาทำเป็นจั่ว โครงสร้างทำด้วยไม้ซุงขนาดใหญ่ ตรงช่วงรอบบรรจบปีกมุขทั้งสองข้างนั้น หลังจากจะทำเป็นโดมขนาดใหญ่ วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายนอกอาคารนั้นจะนำหินอ่อนสีขาวมาประดับตกแต่ง อีกทั้งยังมีหินอ่อนสีแดงนำมาทาหกรอบตัวโบสถ์ ทำให้เกิดความงดงาม บริเวณเหนือประตูทางเข้าด้านหน้า ซึ่งมีทั้งหมด 3 ประตู ขึ้นไปขึ้นกับบริเวณจั่วหลังคาซึ่งจะแบ่งออกเป็น 4 ชั้น ภายในแต่ละชั้นจะตกแต่งด้วยเสาเล็ก ๆ ตั้งเรียงรายกัน ซึ่งดูแล้วจะเป็นส่วนที่ช่วยลดความว่างเปล่าที่บิดันของผนังในแต่ละช่วง (ดูรูปที่ 8)

สถาปัตยกรรมโรมันเนสก์ในอิตาลีนอกจากจะมีตัวอย่างที่ปิซาแล้ว ยังได้พบอีกหลายแห่งในอาณาบริเวณภาคเหนือ เช่น วัดคูโครม ซึ่งเป็นวัดประจำเมืองฟลอเรนซ์ และที่วัด ซาน มิเชเล ที่เมือง ปาเวีย ซึ่งมีโครงสร้างโดยใช้ระบบโวลท์ไฮวิสลับ (ดูรูปที่ 9) ตามแบบฉบับของสถาปนิกชาวออร์มัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรมัน เนสก์ฝรั่งเศส (Franch Romanesque)

สถาปัตยกรรมฝรั่งเศสนั้นยังใช้การก่อสร้างแบบโวลท์ และ เพดานโค้ง จุดกำเนิดของสถาปัตยกรรมของฝรั่งเศสอยู่ที่วัดคลูนีในแคว้นเบอร์กันดี (ดูรูปที่ 10) วัดคลูนีได้มีการก่อสร้างเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงสภาพของวัดให้ดีขึ้น 3 ครั้งด้วยกัน คือ

สมัยแรกเริ่มได้ก่อสร้างโดยบาทหลวง เบอร์โนประมาณปี ค.ศ. 916 - 17

สมัยที่สอง ได้มีการบูรณะก่อสร้างเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 981

สมัยที่สาม ได้มีการก่อสร้างเพิ่มเติมขึ้นอีกโดย เซนต์ฮิวจ์ ในปี ค.ศ. 1080

จากการปรับปรุงเพิ่มเติมถึง 3 ครั้งนั้น ทำให้โบสถ์ของวัดคลูนีมีความยาวมากที่สุด ในสมัยนั้น ในปี ค.ศ. 11 และ 12 ไม่ว่าจะทางภาคใต้หรือภาคกลางก็ได้มีการสร้างวัดกันมากมาย แต่รูปทรงส่วนใหญ่ก็ยังคงใช้รูปทรงของสถาปัตยกรรมโรมัน เนสก์ เป็นส่วนใหญ่ วัดที่สำคัญก็คือ วัด แซนต์ แซร์แนง (Saint Sernin) (ดูรูปที่ 11) ที่เมืองทูลูสมิระระบบการก่อสร้างใช้แบบบาร์เรลโวลท์ (ดูรูปที่ 12) แต่งานสถาปัตยกรรมของโรมัน เนสก์ส่วนใหญ่ก็เจริญสูงหุดด้วยฝีมือของพวกนอร์มัน (Norman Or Norsemen)

ส่วนลักษณะทางด้านสถาปัตยกรรมของโรมัน เนสก์ถึงแม้จะยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร แต่สถาปนิกชาวโรมัน เนสก์ก็ได้พยายามคิดค้นระบบโครงสร้างขึ้นมาใหม่ โดยการเปลี่ยนจากหินธรรมชาติที่มีขนาดใหญ่มาเป็นหินอ่อนปิดทับ เพื่อให้ดูสวยงามยิ่งขึ้น แต่โครงสร้างระบบนี้ทำให้โครงสร้างไม่แข็งแรง ซึ่งไม่สามารถเปิดหน้าต่างได้ทำให้ภายในมืดสลัว สถาปนิกจึงได้แก้ปัญหาโดยการเปลี่ยนระบบโครงสร้างใหม่ โดยใช้วิธีโวลท์หลายอันมาไขว้สลับกัน แทนที่จะใช้โวลท์เรียงเป็นแถวตามแบบบาร์เรลโวลท์ โวลท์ไขว้สลับนั้นมีชื่อเรียกว่า ครอดิฟารโวลท์ โวลท์ทั้ง (Quadruplicate Vaulting) (ดูรูปที่ 3) ซึ่งจะเริ่มจากโค้งของเสาทั้งไปอีกเสาทั้งวนเวียนกันจนครบสี่เสาบนแผนผังรูปสี่เหลี่ยม แล้วจึงไขว้สลับทะแยงมุมอีกและสถาปนิกนอร์มันก็ยังได้ค้นคิดขึ้นมาอีกแบบหนึ่ง คือ เพิ่มเนารับน้ำหนักโวลท์ในด้านยาวอีกข้างละต้น จากนั้นจึงโค้งวนเวียนไขว้สลับกันเหมือนเดิม ซึ่งเรียกว่า เซ็กมาร์โวลท์ โวลท์ทั้ง (Sexpartite Vaulting) (ดูรูปที่ 14) ซึ่งทั้งสองแบบนี้ได้เป็นพื้นฐานของสถาปัตยกรรมกอธิค จากระบบโครงสร้างนี้ ทำให้ช่วยแก้ไขส่วนที่บกพร่องในเรื่องแสงสว่างภายในได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาก็เท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรมัน เนสก์เยอรมัน (German Romanesque)

สถาปัตยกรรมของโรมัน เนสก์มีความสำคัญไม่น้อยกว่าที่อื่นนัก โดยเฉพาะในบริเวณที่เรียกว่า ไรท์แลนด์ ซึ่งจะเห็นได้จากโบสถ์ของวัดสเปเยอร์ (Speyer Cathedral) (ดูรูปที่ 15) ซึ่งได้นำระบบเพดานโค้งมาใช้ด้วยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำขึ้นในระหว่างปี ค.ศ. 1082 และ ค.ศ. 1106 โดยจักรพรรดิเฮนรี่ที่ 4 ซึ่งถือว่าเป็นโครงสร้างด้วยโวลท์ที่สมบูรณ์แบบที่สุด และได้เริ่มทำเป็นแห่งแรกที่สุดแห่งหนึ่งในยุโรป รูปแบบทางสถาปัตยกรรมโรมัน เนสก์ก็ยิ่งแพร่หลายออกไปทางยุโรปภาคใต้ไปจนถึงโปรตุเกส สิ่งก่อสร้างสำคัญของโลกที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั่วไปก็คือ ปราสาทของเหล่าขุนนาง และหอคอยที่สำคัญ ได้แก่ หอคอยลอนดอน (Tower of London) ซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไป

“สรุป” ถึงแม้ว่าสถาปัตยกรรมโรมัน เนสก์ในแต่ละชาติจะมีข้อแตกต่างกันไปบ้างก็ตาม สิ่งเหล่านั้น เมื่อพิจารณาคุณลักษณะส่วนรวม จะเห็นลักษณะร่วมได้ดังนี้

1. มีความแน่นทึบ ดูแข็งแรงและแน่นหนาคล้ายป้อมปราการ
2. ใช้ประตูโค้งของโรมัน (Roman Arch)
3. วัดหนึ่งนิยมทำหอร่องสองหรือสามหอ ในอิตาลีชอบสร้างไว้ต่างหากแยกออกไป ส่วนชาติอื่นนิยมสร้าง เป็นส่วนหนึ่งของโบสถ์ด้วย
4. การเปิดช่องสำหรับทำประตู (Spayed Opening) ขอบตกแต่งให้ดูสวยงาม ด้วยการสร้างลวดลายรอบ ๆ ประตูให้ดูซ้อนกันเป็นแหวน
5. บริเวณรอด (Carbel tables) ขอบให้ยื่นแสดงออกมา เพื่อเป็นเครื่องตกแต่งอาคารไปในตัว
6. นิยมทำระเบียงเสาหลอก (blinded Arcade) บริเวณฝาผนังภายนอกอาคาร เพื่อใช้เป็นเครื่องประดับตกแต่ง
7. หน้าต่างชอบทำเป็นวงกลม และตกแต่งให้คล้ายกับล้อเกวียน (Wheel window)⁽⁶⁾

จากการพัฒนาและทำการทดลองโครงสร้างใหม่ ๆ ของสถาปนิกชาวโรมัน เนสก์ นับเป็นการบุกเบิกให้ไปสู่รูปแบบและกรรมวิธีอันสมบูรณ์ในสถาปัตยกรรมกอทิก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
(6) ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ ก้าวร สุนพงษ์ศรี หน้า 40.
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม อภิสิทธิ์ สันนิเทศศิลป์ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประติมากรรม

ในศตวรรษที่ 8 และ 9 ประติมากรรมในยุโรปจะตกอยู่ในสภาพชบเซา หอถ่วงเข้าศตวรรษที่ 11 ประติมากรรมจึงเริ่มฟื้นตัว ประติมากรรมหินซึ่งเกือบจะสูญหาย ก็ได้เริ่มฟื้นตัวขึ้นในยุคนี้ ได้มีการนำประติมากรรมประเภทอนุสาวรีย์และอนุสาวรีย์ มีทั้งสลักด้วยหิน (ดูรูปที่ 16) และหล่อด้วยโลหะ ประติมากรรมส่วนใหญ่ในยุคนี้จะใช้ตกแต่งงานสถาปัตยกรรม โดยเฉพาะตามบริเวณโครงสร้างหัวเสาและบริเวณเหนือประตูทางเข้าที่มีชื่อ เรียกเฉพาะว่า "ทิมปานัม" (Tympanum) (ดูรูปที่ 17) ลักษณะเด่นพิเศษของสถาปัตยกรรมโรมัน เนสก์อยู่ที่การนำมาตกแต่งทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับรูปแบบและสภาพทางสถาปัตยกรรมส่วนใหญ่จะมีเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง รูปแบบของศิลปะที่ใช้ตกแต่งส่วนมากจะใช้เส้นเรขาคณิต เช่น เส้นโค้ง วงกลม ถ้าเป็นลวดลายจะเป็นลายประดิษฐ์ซึ่งศิลปะแบบนี้ได้รับมาจากบรรพบุรุษ ส่วนใหญ่ประติมากรรมโรมัน เนสก์รูปคนจะมีรูปร่างค่อนข้างสูง ท่าทางการเคลื่อนไหวไม่อยู่นิ่ง มักนิยมให้มีการบิดเอี้ยวกาย ให้มีท่าทางดุพิศธรรมชาติ มีการเน้นเส้นให้ดูอ่อนหลวมในบริเวณรอยยับย่นของเสื้อผ้า สิ่งเหล่านี้เมื่อมองดูแล้ว เหมือนกับว่าเป็นการตั้งใจทำขึ้นมาทางด้านเกี่ยวกับสัดส่วนมนุษย์ สัตว์เรื่องกายวิภาคดูจะยังพิศธรรมชาติ เนื่องจากยังขาดความเข้าใจในเรื่องของสัดส่วน ส่วนบริเวณทิมปานัมมักจะนิยมสลักรูปบุคคลทางศาสนาเป็นหลัก ส่วนรูปของบุคคลสำคัญนิยมวางไว้ตรงกลางและจะมีขนาดค่อนข้างใหญ่ ส่วนรูปพวกหมู่สาวก หรือคนทั่วไปจะมีขนาดเล็กตามแต่ฐานะของบุคคลนั้น ๆ สถานที่ซึ่งพบประติมากรรมโรมัน เนสก์ที่มีชื่อ เสียงส่วนใหญ่จะอยู่ในฝรั่งเศส เช่นที่วัด แซงต์เปียร์เป็นประติมากรรมสลักหินแบบอนุสาวรีย์ แสดงเรื่องราวเกี่ยวกับการเสด็จกลับมายาของพระเยซูครั้งที่สอง ในฐานะของกษัตริย์ รูปพระเยซูจะจัดวางไว้ตรงกลางจะถูกล้อมรอบด้วยเหล่าสาวกสำคัญ ๆ

ภายในวัดก็จะมีการประดับตกแต่งหัวเสาแสดงเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งหัวเสานี้จะแสดงลวดลาย เป็นรูปสัตว์ผสมผสานกับลวดลายใบไม้อันสวยงาม และยังคงคำนึงสร้างให้ถูกต้องตามกาลเทศะ และวางตำแหน่งให้เหมาะสมด้วย

ประติมากรรมชิ้นเยี่ยมของฝรั่งเศสอยู่ที่วัดแซงต์ ลาสซาร์เมืองโอดัง (Aotun) (ดูรูปที่ 18) ในขณะที่ประติมากรรมฝรั่งเศสนิยมสลักรูปด้วยหินอ่อนและหินทรายประดับไว้ตามส่วนสำคัญ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของสถาปัตยกรรม ประติมากรรมชาวเยอรมันนิยมขึ้นและหล่อด้วยทองสำริด ซึ่งเป็นความรู้เก่าตกทอดมาตั้งแต่สมัยราชวงศ์ออตโตเนียน สิ่งที่เชิดหน้าชูตาของประติมากรรมชาวเยอรมัน คือ ได้สร้างประติมากรรมแบบถอยตัว เช่น รูปพระมาดอนนา

จิตรกรรม

จิตรกรรมโรมันเนสส์ส่วนใหญ่จะมีความผูกพันกับศาสนา เพราะเป็นสถาบันอันมั่นคงเพียงแห่งเดียว วัดมีหน้าที่ทั้งทางด้านการสร้างศรัทธาเชื่อมั่นในพระเจ้า วัดแต่ละวัดในสมัยโรมันเนสส์ จะมีโรงงานหรือสถานที่สำหรับสร้างและคัดลอกคัมภีร์ไบเบิล และคำสั่งสอนอื่น ๆ ผลงานทั้งหมดล้วนสร้างด้วยมือทั้งสิ้น เพราะในสมัยนั้นยังไม่มีระบบการพิมพ์

ใน ค.ศ. ที่ 11 - 12 จิตรกรรมโรมันเนสส์มีการทำอย่างแพร่หลายทั่วไป จึงทำให้เกิดรูปแบบที่แตกต่างกันตามสภาพของท้องถิ่น จิตรกรรมโรมันเนสส์นอกจากจะเป็นฝาผนังสร้างด้วยวิธีการระบายสีแบบ เฟรสโก⁽⁷⁾ และภาพประกอบพระคัมภีร์ระบายสีด้วยเทคนิควิธีสีฝุ่น จิตรกรรมของโรมันเนสส์ยังมีส่วนสัมพันธ์กับประติมากรรมด้วย เพราะว่านิยมระบบสี่หรือคกแต่งประติมากรรมด้วย เพราะว่านิยมระบบสี่หรือคกแต่งประติมากรรมคล้ายของชนชาติอียิปต์

ลักษณะเด่นของรูปแบบจิตรกรรมโรมันเนสส์ของชาติต่าง ๆ ได้ส่วนมากหาภาพท่อนข้างแบน (Fiat) ไม่นิยมเล่นแสงเงา ชอบใช้เส้น (linear) ชอบเน้นของรูปคนรอยยับบนของเสื้อผ้าชัดเจน ซึ่งยังขาดน้ำหนัก (weightless) ภาพคนเวลาขึ้นจะดูคล้ายกับลอย จิตรกรรมโรมันเนสส์มักจะกำหนดรูปแบบที่ตายตัว ดูแข็งไม่เหมือนจริงตามธรรมชาติในการวาดภาพทิวทัศน์ก็ยังขาดความเข้าใจในเรื่องทัศนียวิทยาที่ทำให้เกิดมิติใกล้ขึ้นในรูป (งานจิตรกรรมโรมันเนสส์ดูจากรูปที่ 19)

(7) เฟรสโก (Fresco) คือการระบายสี ลงบนผนังที่ยังเปียกชื้น

จูลศิลป์ (Minor Art)

งานจูลศิลป์ยุคนี้นิยมทำกันอย่างแพร่หลาย ถ้าเห็นจะได้แก่การทำสแตนกลาส⁽⁸⁾ การเทเส็กต์งาช้าง, การลงยาสี ซึ่งนอกเหนือจากการประดับตกแต่งพระคัมภีร์ได้สวยงามแล้ว ช่างในสมัยโรมัน เนสก็ยังมีฝีมือที่จะสรรค์สร้างงานศิลปกรรมในรูปแบบใหม่ ๆ ขึ้นมาอยู่เสมอ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นรูปทรงออกแบบ การนำมาใช้สอย แม้กระทั่งฝีมือซึ่งมีความปราณีต ซึ่งนับว่าช่างในสมัยโรมัน เนสก็มีความละเอียดอ่อนในเรื่องนี้พอสมควร

นอกจากนี้ในประเทศอังกฤษก็ได้ทำกันอย่างเป็นล่ำเป็นสันดังเช่น วัด วินเรสเตอร์ วัดแคนเตอร์ เบอรี ผลงานชิ้นเอกคือคัมภีร์ไบเบิลของวัดวิลเรสเตอร์ ส่วนงานทอผ้าที่มีชื่อเสียงมากคือพระบาเยอ (Beyerx tapestry) ยาว 231 ฟุต แสดงเรื่องราวของชาวเยอรมัน มีชัยชนะของเกาะอังกฤษสร้างโดยปิชอบ ไอโค เจ้าอาวาสวัด เบโย (งานจูลศิลป์ รูปที่ 20)

(8) สแตนกลาส (Stain glass คือการตีทกระจกสีผ้ามหน้าต่าง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กอธิก

ความหมายของคำว่า กอธิก

คำว่ากอธิกนั้นเริ่มใช้ครั้งแรกในปลายสมัยเรอเนาซง ซึ่งใช้เรียกอย่างดูถูก เพราะถือว่าเป็นศิลปกรรมของพวกป่าเถื่อน ซึ่งเมื่อนำเอาศิลปกรรมของกอธิกไปเปรียบเทียบกับของกรีกและโรมันแล้ว ศิลปกรรมของกรีกจะไม่มีมาตรฐานทางสุนทรียภาพ "ชาวยุโรปทั่วไปแล้ว ยกเว้นอิตาลี ต่างเรียกศิลปกรรมกอธิกว่า OPus francigenum" มีความหมายถึงงานของพวกแฟรงค์ (Frankish work ส่วนในอังกฤษจะเขียนคำนี้ว่า "Gothick" นิยมใช้เรียกกันแพร่หลายในคริสต์ศตวรรษที่ 17 และ 18 มีความหมายไปทำนองถึง ไร้รสนิยมที่ดี (tasteless) วิตถาร (barbaric) และขัดกับกฎของศิลปะอันมีกฎเกณฑ์มาตรฐานแน่นอน (rule of academic art เป็นต้น (9)

ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์

เมื่อพระสันตะปาปาอินโนเซนต์ที่ 3 ยังครองตำแหน่งอยู่ตั้งแต่ ค.ศ. ที่ 1198 ถึง 1216 พระองค์ทรงมีอำนาจอย่างเต็มที่ อำนาจของพระองค์นั้น ทำให้จักรพรรดิออตโตที่ 4 สิ้นอำนาจ เมื่ออำนาจของพระสันตะปาปาเริ่มเสื่อมลง หลังจากการสิ้นพระชนม์ของพระสันตะปาปาโบนิฟาเซ (ค.ศ. 1294 - 1303) อำนาจของพระองค์สันตะปาปาต่อมาก็เริ่มเสื่อมลงอีกจนเกิดการแตกแยกในศาสนา (Schism) อย่างรุนแรง ในค.ศ. 1348 เหตุการณ์ในครั้งนี้เกิดขึ้นหลังจาก เซนต์ ฟรานซิส ได้ก่อตั้งนิกายฟรานซิสกัน และเซนต์ โดมินิคขึ้นมา จากความแตกแยกในครั้งนี้ได้ทำให้ทางคณะสงฆ์ ที่สำนักวาติกันเกิดความระส่ำระสายเป็นอย่างมาก อีกทั้งสงครามร้อยปีระหว่างฝรั่งเศส และอังกฤษทำให้ฐานะของสันตะปาปาไม่มั่นคง

การใช้ชีวิตของผู้คนส่วนใหญ่ ในเมืองนี้จะรวมตัวกันเป็นกลุ่ม และมีศูนย์กลางอยู่ที่วัดประจำเมือง ในยุคนี้พวกชนชั้นกลางจะมีบทบาทมากในสมัยนี้ จากระบอบในการบริหารที่ตีประคองกับความเจริญในด้านต่าง ๆ ทำให้คนมีงานทำมากอาชีพขึ้น และงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น งานทางด้านกฎหมาย เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในวงการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่รังเกียจประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตกของ กัจจกร สุนพงษ์ศรี หน้า 52 ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และในศตวรรษที่ 13 และ 14 หลังจากที่เกิดสงครามครูเสด⁽¹⁰⁾ สงบลง กอทิกก็ได้เจริญรุ่งเรืองขึ้น

ศิลปกรรม

ศิลปกรรมของกอทิกนั้น เกิดขึ้นที่บริเวณ ลี-เดอ-ฟรองซ์ (Lie-de-france)⁽¹¹⁾ มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองปารีส ศิลปกรรมกอทิกนั้นได้เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อประมาณปี ค.ศ. 1150 บริเวณที่เป็นศูนย์กลางนั้น ถือว่าเป็นอาณานิคมของกษัตริย์ฝรั่งเศสเพียงแห่งเดียวที่กษัตริย์จะมีอำนาจในการปกครองอย่างแท้จริง

แต่ร้อยปีต่อมารูปแบบของกอทิกก็ได้เปลี่ยนแปลงรูปโฉมศิลปะของยุโรปทั้งหมด โดยเริ่มตั้งแต่ชิซิลีทางใต้ จนถึงไอร์แลนด์ทางเหนือ หลังจากนั้นศิลปกรรมในแถบยุโรปทั้งหลายก็ได้ตกอยู่ใต้อิทธิพลของศิลปกรรมจากแหล่งกำเนิดอย่างเลี่ยงไม่ได้

เมื่อกล่าวถึงคำว่า Gothic ส่วนใหญ่แล้วจะนึกถึงสถาปัตยกรรมเป็นหลัก เนื่องจากรูปทรงของตัวอาคารนั้นง่ายต่อการจดจำ และรูปทรงสง่างาม หลังจากนั้น "Gothick" ก็ได้นำไปใช้เรียกงานจิตรกรรม และประติมากรรมด้วย ส่วนระยะเวลาของการพัฒนาศิลปกรรมกอทิกนั้นจะต้องยึดหลักของสถาปัตยกรรมเป็นหลัก โดยจะแบ่งออกได้ดังนี้ คือ

1. กอทิกสมัยแรก (Early Gothic) เริ่มประมาณ ค.ศ. 1150 - 1200
2. กอทิกสมัยรุ่งเรือง (High Gothic) เริ่มประมาณ ค.ศ. 1200 - 1300
3. กอทิกสมัยสุดท้าย (Late Gothic) เริ่มประมาณ ค.ศ. 1300 - 1417

(10) สงครามครูเสด เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสมัยกลาง เป็นเครื่องแสดงอำนาจของศาสนจักร เป็นสงครามระหว่างคริสต์กับอิสลาม ซึ่งแย่งเมืองเยรูซาเล็ม

(11) ลี-เดอ-ฟรองซ์ จะมีสภาพคล้ายเกาะ เพราะมีแม่น้ำแซนและแม่น้ำมารินไหลผ่าน นอกจากนี้ยังมีเมืองล้อมรอบอยู่ด้วย

ศิลปกรรมของกอธิคเริ่มต้น ที่ อิล-เดอ-ฟรองซ์ หลังจากนั้นจึงค่อยแพร่หลายไปทั่วฝรั่งเศส ผลงานของศิลปกรรมกอธิคเรียกกันในสมัยนี้ว่า "Opus moderum" หรือ "francigenum" (หมายถึง ศิลปสมัยใหม่หรือศิลปะของพวกแฟรงค์) พอมาในต้นศตวรรษที่ 15 ศิลปของชาติต่าง ๆ จะมีลักษณะร่วมสมัยกัน จึงได้เกิดชื่อเรียกเฉพาะขึ้นมาใหม่ว่า "กอธิคสากลนิยม" (International Gothic)

ศิลปกรรมของพวกกอธิค ค่อยความนิยมลงกลายเป็นเหตุให้ศิลปินในด้านอื่น ๆ ขาดความคิดที่จะสร้างสรรค์ศิลปะใหม่ ๆ ขึ้นมาได้ ในช่วงนี้เองศิลปกรรมของเรอเนสซองส์ก็ได้เข้ามาแทนที่ จนทำให้เป็นศิลปกรรมสากลไปในที่สุด

ศิลปกรรมสมัยกอธิค (Gothic Art)

กอธิคสมัยแรก

สถาปัตยกรรม

งานสถาปัตยกรรมของกอธิคนั้นได้เริ่มต้นขึ้นที่วัด แซงต์ เดอนีส ในครั้งนั้นวัดแซงต์ (ดูรูปที่ 21) เดอนีส ถือว่าเป็นวัดอันงดงามที่สุดในช่วงนั้น จึงได้เกิดแรงคล้อยใจทำให้วัดทั้งหลายซึ่งอยู่ในบริเวณ อิล-เดอ-ฟรองซ์ ใต้นำไปสร้างตาม จนทำให้เกิดศิลปกรรมที่เรารู้จักกันในชื่อ กอธิค

วัดแซงต์ เดอนีส นั้นถือว่าเป็นวัดแรกของสถาปัตยกรรมกอธิคในสมัยแรก จุดเด่นอยู่ที่โครงสร้างเก่าซึ่งรูปแบบนั้นก็ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเท่าใดนัก ส่วนรูปแบบใหม่นั้นอยู่ที่การติดกระจกลีฉิ่งงดงาม การเปลี่ยนแปลงจากการใช้อาร์ชแบบครึ่งวงกลมธรรมดา มาเป็นแบบอาร์ชโค้งปลายแหลม (Pointed Arch) (ดูรูปที่ 22) ซึ่งได้รับเอามาพัฒนาต่อจากวัดของพวกนอร์มัน ความสง่างามอยู่ที่ความโอโง่ง และแสงสว่างที่ส่องเข้ามาภายในการก่อสร้างโบสถ์วัดแซงต์นี้ โดยพระผู้ยิ่งใหญ่องค์หนึ่งชื่อว่า ชูเจอร์

ถึงแม้ว่าวัดแซงต์ เดอนีส จะเป็นวัดที่ไม่ใหญ่โต เมื่อเปรียบเทียบกับวัดอื่น ๆ ซึ่งเป็นวัดขนาดใหญ่ทั้งสิ้น วัดส่วนใหญ่ของกอธิคนั้นจะอยู่ในเมืองมากกว่าอยู่ตามชนบท ผิดกับวัดของโรมันเนสส์ส่วนใหญ่แล้วจะอยู่ในชนบทมากกว่าอยู่ในเมือง ที่เป็นเช่นนี้เพราะสภาพสังคมที่แตกต่างกันนั่นเอง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างที่ใช้นั้นจะเป็นระบบการใช้อาร์ชแบบโค้งปลายแหลม จะไม่ใช่ของใหม่ โครงสร้างแบบนี้ เคยใช้มาก่อนในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากโครงสร้างระบบนี้ทำให้ สถาปัตยกรรมกอธิกมีความโดดเด่น รูปทรงของอาคารในสมัยกอธิกนั้นดูอ่อนหวาน มีเส้นที่ บอบบาง เปรียบเทียบกับสถาปัตยกรรมของโรมันเนสก์ ในสมัยกอธิกนั้นสามารถเปิดหน้าต่าง ได้กว้างขึ้น เพราะน้ำหนักของหลังคาโค้ง ได้มีการใช้ระบบโวลท์เช่นเดียวกับอาร์ชแบบโค้ง ปลายแหลม

สถาปัตยกรรมของกอธิกนั้นประสบความสำเร็จทั้งในด้านความงาม อีกทั้งประโยชน์ ใช้สอย และกรรมวิธีในการทำ จากการนำเอาวัสดุเพียงเล็กน้อย แต่ได้เนื้อที่ภายในอาคาร มาก โดยเฉพาะสถาปนิกนั้นเป็นผู้ที่มีความสามารถ เพราะสามารถนำความคิดทั้ง 2 ด้านมา ผสมกัน คือ ได้นำความคิดของซูเจอร์ มวกเข้ากับโครงสร้างใหม่ไว้เข้าด้วยกันอย่างไม่มีขาด สรุปลักษณะรูปแบบและโครงสร้างของสถาปัตยกรรมกอธิก คือ

1. ใช้โครงสร้างอาร์ชแบบโค้งปลายแหลม (Pointed arch) แทนประตูโค้งกลม (round arch) (ดูรูปที่ 23) ตามส่วนต่าง ๆ ของโครงสร้างอาคารทั่วไป
2. ใช้เสาค้ำยันภายนอกอาคาร (Flying buttresses) (ดูรูปที่ 24)
3. ส่วนที่เป็นช่องโค้งจากประตูถึงแท่นบูชา (Nave) จะจัดวางเก้าอี้สำหรับผู้นั่งฟังธรรม และสวดมนต์ด้วย
4. มีทางเดินขนานด้านข้างซ้ายและขวา (aisle) ของเนฟ ในสมัยกอธิกนิยม แบ่งออกด้านละสองช่อง เมื่อรวมทั้งด้านซ้ายและขวาของเนฟ จะมีทั้งหมด 5 ช่องด้วยกัน
5. มีที่สำหรับร้องเพลงในโบสถ์ (คัวร์ = choir) อยู่ส่วนหน้าของแท่นบูชา และที่พระเทศน์
6. มีมุข (ทรานเซพต์ = transepts) ยื่นเป็นปีกทั้งสองด้านทางทิศเหนือ และทิศใต้
7. อาคารมีลักษณะสูง หลังคายอดแหลม
8. นิยมประดับกระจกสีที่หน้าต่าง⁽¹²⁾

(12) เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ กำจร สุนพงษ์ศรี หน้า 66
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประติมากรรม

ประติมากรรมของกอธิกในสมัยแรกนั้นก็กำเนิดขึ้นในบริเวณเดียวกับสถาปัตยกรรม คือ บริเวณ อิล-เดอ-ฟรองต์ รูปแบบส่วนใหญ่ก็ยังได้รับอิทธิพลของโรมัน เนสก็อยู่มากพอสมควร แต่จะมีสิ่งที่ผิดแหกออกไปจากเดิมอยู่มาก เล็กน้อย รอยเย็บของเสื้อผ้าอาภรณ์ รูปคนหรือสัตว์ ซึ่งเมื่อก่อนได้เคยจัดวางให้สัมพันธ์กันนั้นได้ลดน้อยลง ท่าทางของคนก็ดูสวยมากกว่า แต่ถึงอย่างไรประติมากรรมก็ยังเป็นส่วนประกอบสถาปัตยกรรมเช่นเดิม งานประติมากรรมที่มีชื่อเสียงในสมัยกอธิก อยู่ที่วัด แซงต์ เดอนีส ประตูทางเข้าด้านทิศตะวันตกนั้นเป็นประตูสำหรับกษัตริย์ โดยเฉพาะ สลักรูปของบุคคลสำคัญในราชวงศ์ของกษัตริย์ผู้ที่เป็นองค์อุปถัมภ์วัด วัดที่สำคัญ ๆ ในสมัยนี้ ได้แก่ วัด ชาตร์ (Chartres) วัดเลอ망ต์ (Le Mans) และวัดในเคารอตามแห่งปารีส ซึ่งสองวัดหลังนี้จะได้รับอิทธิพล ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบหรือความคิดของประติมากรรมวัดซาร์ต

พออย่างเข้าสู่ศตวรรษที่ 12 ความคิดของคนในสมัยกอธิกก็ได้เปลี่ยนไป ซึ่งความคิดนี้มีผลกระทบต่อศิลปกรรมด้วย ในความคิดเก่าเชื่อว่าวิญญาณในเนื้อแท้นั้นมีความสมบูรณ์เป็นอมตะ แต่ในความคิดใหม่นั้น เชื่อว่าร่างกายไม่ใช่เพียงที่สำหรับให้วิญญาณอาศัยอยู่เท่านั้น แต่ดวงวิญญาณจะเป็นอิสระเมื่อถึงแก่ความตาย ดังนั้นประติมากรรมของวัดชาตร์แต่ละรูปจะนำนึกในความจริงของบุคคลลักษณะและของส่วนต่างแต่ละคนไป

ประติมากรรมของกอธิกนั้นจะสร้างขึ้น เพื่อจุดประสงค์ 2 อย่าง คือ

1. ใช้ประดับตกแต่งอาคาร (สถาปัตยกรรม) ส่วนสำคัญนั้นจะอยู่เหนือประตูทางเข้าและเสา
2. ใช้ประดับตกแต่งสุสานของบุคคลสำคัญ

เรื่องราวของประติมากรรมนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับศาสนาทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวการประสูติของพระเยซู หรือไม่อาจจะเป็น เรื่องราวของบุคคลสำคัญที่ถูกกล่าวถึงในพระคัมภีร์

งานประติมากรรมนั้นวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างส่วนใหญ่จะทำด้วยหิน งานประติมากรรมของกอธิคในสมัยแรกนั้น ผู้ที่สร้างผลงานเป็นช่างชาวบ้าน จึงไม่ปรากฏชื่อส योग เรียงนาม ต่อมาในยุคหลัง ๆ ก็มีการทำอย่างจริงจัง เป็นอาชีพที่มั่นคง จึงเริ่มปรากฏชื่อส योग เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป โดยเฉพาะในกอธิคสมัยรุ่งเรือง และสมัยหลัง

กอธิคสมัยรุ่งเรือง

สถาปัตยกรรม

วิหารชาร์ตร (The Cathedral of Chartes) (ดูรูปที่ 25) นั้นนับเป็นโบสถ์ในสมัยรุ่งเรืองของกอธิคระยะแรกที่ใหญ่และสูงที่สุดเท่าที่เคยทำกันมา และนับว่าเป็นโบสถ์ที่มีความสง่างามอีกด้วย

นักจากนี้ย้อนหลังไป เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน ค.ศ. 1194 ได้เกิดเพลิงไหม้ที่เมืองชาร์ตร และเพลิงได้ลุกลามไปไหม้โบสถ์วิหารชาร์ตร ซึ่งในช่วงนั้นเพิ่งจะสร้างเสร็จใหม่ ๆ หลังจากนั้นไม่นานโบสถ์แห่งนี้ก็ได้รับการบูรณะ ซ่อมแซมขึ้นมาใหม่ และเสร็จในราวปี ค.ศ. 1230 โบสถ์วิหารชาร์ตรจึงเป็นโบสถ์ที่ใหญ่ที่สุดของกอธิคสมัยรุ่งเรือง วัดนี้มีการวางผังให้มีการใช้ประโยชน์ที่ค้ำยันอาคาร (Flying buttresses) นับตั้งแต่เริ่มต้นสร้างที่ค้ำยันนั้นถือกันว่าเป็นรูปแบบพิเศษทางโครงสร้างของสถาปัตยกรรมกอธิคได้อีกแบบหนึ่ง

โบสถ์วิหารชาร์ตรนั้นนอกจากจะใช้เป็นประโยชน์โดยตรง เพื่อที่จะรับแรงกดของหลังคาแล้ว ยังเน้นถึงความงามของโครงสร้างที่เป็นแบบเรียกว่า "โครงสร้าง เปลื้อง"

ลักษณะเด่นของสถาปัตยกรรมกอธิค สมัยต้นกับสมัยรุ่งเรืองต่างกัน คือ จะสังเกตได้จากหอคอยหรือหอระฆัง ส่วนมากหลังคาจะแหลมสูง (ดูรูปที่ 26) มีทรวดทรงที่สง่างาม แสงสว่างสามารถลอดส่องเข้าไปภายในได้ ส่วนด้านการตกแต่งนั้น ทั้งภายนอกและภายในจะตกแต่งอย่างสวยงามและประณีต คุณสมบัติเหล่านี้ปรากฏอย่างครบถ้วนที่โบสถ์วิหารชาร์ตร

การตกแต่งภายในนั้น ความงดงามและจุดเด่นนั้นอยู่ที่การประดับกระจกสีตามหน้าต่าง สีที่ใช้จะเป็นสีแดง และสีน้ำเงินอันสดใส การประดับประดาภายในนั้นจะตกแต่งด้วยประติมากรรม

หินสลัก ซึ่งรูปแบบของศิลปกรรมส่วนใหญ่เน้นรูปร่างมั่นคงแข็งแรงที่อ มอมและยาวขลุท รอยยับย่น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าของสื่อเหล่านั้นยังไม่เหมือนธรรมชาติเท่าใดนัก ไม่มีการแก้ไขทั้งต้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หอระฆังวัดซาทร์ตนั้นถือว่าเป็นหอระฆังที่งดงามที่สุดในบรรดาหอระฆังทั้งหมดในฝรั่งเศส การก่อสร้างในแบบกอธิคสมัยหลังนั้น เรียกว่า ฟลัมบิวเย (Flamboyant Style) วัดในสมัยกลางนั้นส่วนน้อยนักที่จะสร้างเสร็จสมบูรณ์ทั้งหมดในเวลาเดียวกัน ส่วนมากจะนำเอาหลาย ๆ สมัยมาผสมกัน เพื่อให้เกิดความสวยงามยิ่งขึ้น

วัดอาเมียงส์ (The Cathedral of Amiens)

โบสถ์ของวัดอาเมียงส์นี้ได้รับอิทธิพลมาจากรูปแบบของโบสถ์วัดซาทร์ต โบสถ์วัดอาเมียงส์นี้ กล่าวได้ว่าเป็นโบสถ์ที่มีความสง่างาม และความใหญ่โตอยู่ในตัวอย่างพร้อมมูล (ดูรูปที่ 27) ส่วนการตกแต่งภายในนั้นก็ประดับตกแต่งด้วยกระจกสี ซึ่งงดงามตามแบบฉบับของความงามแบบทูลุรา แผ่นกระจาย (Redlation Style หรือ Rayonnant) (ดูรูปที่ 28) ซึ่งรูปแบบที่จะเป็นรูปแบบของกอธิคสมัยหลัง ระบบโครงสร้างภายในจะใช้ระบบควอดริพาร์ต ไวลท์ (Quadripartite Vaulting) อีกทั้งยังใช้ระบบเสาค้ำยัน (buttresses) ทำให้แก้ปัญหาในเรื่องการสร้างกำแพงหนาทึบ เพื่อที่จะรับน้ำหนักของหลังคาอีกด้วย ดังนั้น เมื่อโครงสร้างทุกอย่างลงต่อไม่มีปัญหาในด้านใด ๆ แล้ว ดูเหมือนว่าการตกแต่งภายในก็ดูจะไม่มีปัญหาการตกแต่งเลย

แสงภายในโบสถ์นั้นก่อให้เกิดความศรัทธา และความเร็นลับในเรื่องของจิตด้วย ศิลปินในยุคนี้ได้สร้างแสง แสงทำให้เกิดอารมณ์ และจินตนาการในโบสถ์ของกอธิคอย่างหาที่ติไม่ได้

ในสมัยรุ่งเรืองของกอธิคนั้น ยังมีโบสถ์ที่สำคัญ ๆ อีกด้วย เช่น โบสถ์ของวิคแรงส์ (ดูรูปที่ 29) ซึ่งได้นำเอาลักษณะของสถาปัตยกรรมกอธิคสมัยรุ่งเรืองมาผสมกัน มีชื่อโยกว่า "ลักษณะแบบคลาสสิค" (Classic style) ซึ่งรูปแบบนี้มีกนิยมนำกันในช่วงปี ค.ศ. 1200-1250 และอีกแบบก็คือ ลักษณะทูลุรา แบบแผ่นกระจายของวัดอาเมียงส์ รูปแบบเช่นนี้เกิดขึ้นจากความต้องการที่จะให้โบสถ์มีความสูงสง่างาม และส่วนภายในนั้นจะโค้งเพียงพอ แสงนั้นจะผ่านกระจกสีเมื่อแสงผ่านเข้ามาจะทำให้เกิดสีสันที่งดงามภายใน ดังนั้น ช่วงในสมัยกอธิคนั้นจึงได้ทำหน้าที่ต่างกลมที่มีขนาดใหญ่ ภายในจะตกแต่งด้วย "ลวดลายที่วิจิตรสวยงาม ตระการตา ซึ่งจะดูคล้ายกลีบดอกไม้ หรือ "หน้าต่าดอกกุหลาบ" โรส วินโดว์ (ดูรูปที่ 30)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Rose window) ส่วนการตกแต่งบริเวณหัวเสานั้นก็จะมีสลักเป็นรูปใบไม้ ลำต้นของเสาก็จะย่อเสามีขนาดใหญ่ให้ดูแล้วมีขนาดเล็ก หลาย ๆ ต้น ตัดรวมกันเป็นต้นเดียว รูปแบบของเรติเอชันสไตล์นั้น เป็นที่นิยมกันทั่ว ๆ ไป เกือบก่อนศตวรรษที่ 13 กล่าวกันว่าเกิดจากพระราชดำริของพระเจ้าหลุยส์ที่ 4 ซึ่งได้สมญานามว่า แซงต์ หลุยส์ (13)

และโบสถ์ของวัดอีกวัดหนึ่งที่น่าสนใจก็คือ โบสถ์วัด แซงต์ ซาแมลส์ (Saint Chapelle) (ดูรูปที่ 31) ซึ่งได้นำเอารูปแบบของเรติเอชัน สไตล์ ได้มีการแสดงโครงสร้างของเสา และโวลท์ปลายแหลมอย่างชัดเจน โครงสร้างภายในจะมีความสัมพันธ์กันอย่างพอดี และเมื่อพอสว่างได้ลอดผ่านกระจกสีเข้ามาภายในโบสถ์แห่งนี้ ก็จะปรากฏแสงสีม่วงแดง ซึ่งงดงามตระการตามาก (rose - violet) โบสถ์นี้เคยเสียหายอย่างหนักในการปฏิวัติใหญ่ของฝรั่งเศส เมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 19 และได้ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดีเหมือนเดิม

ประติมากรรม

ประติมากรรมในสมัยรุ่งเรืองของกอธิคั้น ไว้สำหรับประดับตกแต่งอาคารทางสถาปัตยกรรมเท่านั้น งานประติมากรรมของกอธิคสมัยรุ่งเรืองนั้นมีความ เป็นตัวของตัวเองมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับงานประติมากรรมในสมัยต้น ๆ จะเห็นได้จากการออกแบบประตูทางเข้าด้านทิศตะวันตกของวัดชาร์ตร เพื่อให้ประสานสัมพันธ์กับสถาปัตยกรรมได้อย่างเยี่ยมยอด จึงทำให้เกิด เป็นแบบอย่างที่น่าทำตามกันทั่วไป

เมื่อย่างเข้าสู่ศตวรรษที่ 13 ประติมากรรมก็ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เรื่องราวต่าง ๆ จะน่าสนใจมากขึ้น ส่วนมากจะนิยมสร้างเกี่ยวกับแม่พระและพวกนักบุญต่าง ๆ รูปคนต่าง ๆ จะมีการแสดงอารมณ์และความรู้สึกมากขึ้น ส่วนลักษณะของงานประติมากรรมนั้น มักจะทำเป็นรูปลอยตัวไม่ติดกับฝาผนัง จากตัวอย่างที่วัดแรงส์ (ดูรูปที่ 32) รูปสลักหินจะลอยตัวเป็นอิสระ ลักษณะทั่วไปจะเป็นธรรมชาติ ซึ่งผิดกับเมื่อก่อน ซึ่งเมื่อก่อนนั้นจะเป็นในลักษณะสัญลักษณ์มากกว่าธรรมชาติ

(13) ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ กัจจร สุนพงษ์ศรี หน้า 80

สรุปแล้วลักษณะทั่วไปของประติมากรรมกอธิกมีดังนี้

- 1) รูปคนส่วนใหญ่จะมีลักษณะสูงสุด เนื่องจากต้องการให้ประธานสัมพันธ์กับรูปทรงทางสถาปัตยกรรม
- 2) รอยยับย่นของ เสื้อผ้า นั้นจะ เน้น เป็นพิเศษ ส่วนการสลักลวดลายอื่น ๆ นั้นจะทำอย่างละเอียด
- 3) เรื่องราวส่วนใหญ่จะเป็นความต้องการของศาสนา รูปร่างคนนั้นจะมีลักษณะที่เป็นธรรมชาติมากขึ้น
- 4) นิยมสร้าง เป็นรูปลอยตัวมากกว่ารูปแบน
- 5) นิยมทำลวดลายผูกประติมากรรม ซึ่งจะพิกัดกับในสมัยโรมัน เนสส์ (ดูรูปที่ 33)

จิตรกรรม

เมื่อพูดถึงจิตรกรรมของกอธิกแล้ว จะเห็นได้ว่าได้พัฒนาไปอย่างเข้ามา ซึ่งพิกัดกับสถาปัตยกรรมและประติมากรรม จิตรกรรมในสมัยรุ่งเรืองของกอธิกนั้นได้เริ่มต้นที่โบสถ์วัดแซงต์ เดอนีส และวัดซาร์ต ซึ่งปรากฏว่าได้รับความสำเร็จอย่างงดงาม จิตรกรรมในสมัยนี้ส่วนใหญ่จะ เน้น ในด้านการวาดภาพประกอบพระคัมภีร์ เป็นส่วนใหญ่

ส่วนจิตรกรรมฝาผนังในฝรั่งเศสนั้นกล่าวได้ว่า แทบจะไม่มีเลย เนื่องจากลักษณะโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมที่ไม่เอื้ออำนวย ภายในโบสถ์นั้นจะค้ำค้ำถึงแต่โครงสร้าง และแสงที่สามารถลอดผ่านเข้ามาได้ เพราะฉะนั้นบริเวณฝาผนังนั้นจะไม่มีที่ว่างสำหรับสรรค์สร้างภาพจิตรกรรมฝาผนังได้เลย ถึงแม้จะเปิดช่องหน้าต่าง เพื่อให้แสงเข้ามานั้นก็ไม่ได้ทำให้ความงดงามภายในหายไป แต่กลับทำให้เกิดความงดงามขึ้นมาอีกแบบรูปแบบหนึ่ง คือ การทำกระจกระบายสี (Stain glass) (ดูรูปที่ 34) เพื่อที่จะใช้กรองแสงซึ่งจะผ่านเข้าไปภายในอาคาร ซึ่งก่อให้เกิดแสงสีอันงดงาม

วิธีการประดับกระจกสีนั้น ข้างจะเป็นผู้ออกแบบบนแผ่นกระดาษก่อน หลังจากนั้นก็นำไปขยายใหญ่บนแผ่นกระดาษ ซึ่งจะต้องมีขนาดเท่ากับขอบเขตที่จะนำไปติดตั้ง โดยมีชื่อเรียกผลงานนี้ว่า การ์ตูน (carloon)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลังจากที่เขียนลวดลายตามที่เราต้องการแล้ว ก็จะนำกระจกสีแต่ละแผ่นนั้นจะ เชื่อมติดกันด้วยตะกั่ว หลักสำคัญในการประกอบชิ้นงานชิ้นนี้ คือ ต้องคำนึงถึงความแข็งแรง เพราะจะต้องไปเผชิญกับแรงลม ซึ่งกระจกสีนี้จะต้องติดตั้งอยู่ตลอดช่วงกาลนาน

กอธึคสมัยรุ่งเรืองนั้นการประดับกระจกสีส่วนใหญ่จะใช้สีรุนแรง เช่น สีน้ำเงินสด สีแดง สีเหลืองทอง และสีเขียวเป็นหลัก ลวดลายที่ใช้เขียนภายในกระจกนั้นส่วนใหญ่จะเป็น รูปภาพบุคคลสำคัญในพระคัมภีร์ไบเบิล หรือรูปนักบุญต่าง ๆ การทำกระจกสีประดับโบสถ์ของ กอธึคฝรั่ง เศสนั้นนับ เป็นจิตรกรรมที่ขึ้นหน้าขึ้นตา และมีความสวยงามมากกว่าชนิดอื่น ๆ

กอธึคสมัยสุดท้าย

สถาปัตยกรรม

"กอธึคในสมัยสุดท้ายนั้น มีชื่อเรียกรูปแบบเฉพาะลักษณะว่า "ฟลัมบิวเย" หรือ แฟล็มบอยแอนท์ (Flamboyant) (ดูรูปที่ 35) ซึ่งอาร์ซิสส์ เดอ โกมอง (Arcisse de Caumont) ได้เป็นผู้ริเริ่มเรียกในประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรมในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 นับตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1370 จนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 16 ช่วงระยะเวลานี้จะมีการใช้รูปทรง ของลวดลาย (tracery) ที่มีความโค้งสลับคล้ายกับเปลวไฟ (flamellike) ซึ่งโครงสร้าง จะดูบอบบาง และสูงระหงษ์ ช่วงเสาคจะกว้างขึ้น หัวเสาคจะไม่นิยมทำให้เด่นออกไป ต่างหาก⁽¹⁴⁾

โบสถ์ที่นับว่าเด่นและมีความสมบูรณ์ คือ โบสถ์โรเตรอ-คาม-เดอ-เลมิน (Notre-Dame-de-L'Epine) (ดูรูปที่ 36) ซึ่งอยู่ใกล้เมืองชาลองส์ (Chalons) และแซงต์ มาอูล (St. Maclou) ในเมืองรูอ็องซึ่งเป็นเมืองเอกของนอร์มันดี การตกแต่งของโบสถ์แซงต์ มาอูล นั้นจะแตกต่างไปจากโบสถ์โดยทั่ว ๆ ไป คือ จะทำประตูทางเข้าด้านหน้าซึ่งมีทั้งหมด 5 ช่อง แต่ทำหลอกไม่สามารถเข้าไปได้ 2 บานประตู บน แต่ตรงทางเข้าทำเป็นจั่วสูงปลายแหลม แต่

(14) ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ กัจจกร สุนพงษ์ศรี หน้า 91

ละจั่วจะตกแต่งลวดลายคล้ายเปลวไฟ ซึ่งคล้ายแบบฉบับของพลังบัวเย และยังมีการตกแต่ง "หน้าต่างลายกุหลาบ" (rose window) (ดูรูปที่ 37) ในสมัยนี้ยังพบเห็นตามโบสถ์ต่าง ๆ ที่นับว่าสำคัญคือ โบสถ์วัดซังส์ (Sens), โบเวส์ (Beauvais) และวัดอาวเรอ (Avreux) ทอระซึ่งที่สำคัญ ๆ อยู่ที่ ทุร์เดอ เบอเรอ (Tourde Beurre) รูปแบบสถาปัตยกรรม แบบพลังบัวเยนั้นมีความงดงาม เสียแต่ว่ายังขาดความรู้สึกในเรื่องความแข็งแรงและมั่นคง เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ดูโปร่งตา เพราะเป็นงานโลหะไม่เหมือนกับงานสมัยก่อน ซึ่งมีลักษณะทึบตัน สถาปัตยกรรมกอธิกนั้นประสบความสำเร็จทั้งทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ และทางด้านศิลปะอีกด้วย

ประติมากรรมและจิตรกรรม

ในระยะแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 14 อนุสาวรีย์หรือประติมากรรมประดับบนประตูทางเข้าโบสถ์เป็นไปตามแบบฉบับของรูปเหล่า "นางฟ้า" ในช่วงนี้จะใช้ส่วนโค้ง เว้าของรูปคนมากกว่าเดิม รอยจีบหรือรอยยับย่นของเนื้อผ้าจะทำให้ดูคมชัดเจน จนถือว่าเป็นลักษณะงานประติมากรรมของกอธิกในสมัยปลาย ในคริสต์ศตวรรษที่ 14 และ 15 นั้น จะนิยมทำการบิดเอี้ยวงานคล้ายตัวเอส เหมือนเช่นประติมากรแพร์กซิทาลิส ของกรีกในสมัยคลาสสิก การวางท่าทางของประติมากรรมในสมัยกอธิกนั้น เป็นการทำขึ้นอย่างจงใจ เพื่อให้ดูเป็นศิลปะในการตกแต่งโดยเฉพาะ นอกจากนี้ยังชอบเขียนลายละเอียดลงบนอาคารณ์จนมากมาย แต่ก็ยังมีความสวยงามอยู่บ้าง หลังจากประติมากรรมที่วัดแรงส์ทำขึ้น จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวงการประติมากรรมของยุโรปตะวันตก จะเห็นได้จากที่เคยนิยมทำเป็นสัญลักษณ์ เบียง เบนความสนใจมาสังเกตรวมชาติ จึงทำให้เกิดความก้าวหน้าขึ้นมากกว่าเดิม (ดูรูปที่ 18, 18.1)

ส่วนงานทางด้านจิตรกรรมนั้นส่วนใหญ่จะเป็นการวาดภาพประกอบอยู่ในพระคัมภีร์ และการทำกระจกสีประดับหน้าต่าง สรุปลแล้วจิตรกรรมของกอธิกอยู่ในสภาพจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวาดภาพบนฝาผนัง การวาดภาพตามฝาผนังนั้นแทบจะไม่มีเลย ส่วนใหญ่แล้วจะนิยมทำกระจกสีประดับตามหน้าต่างแทน ความสำคัญของจิตรกรรมกอธิกนั้นอยู่ที่การวาดภาพประกอบพระคัมภีร์ หรือบนแผ่นไม้ทำเป็นบานพับติดกัน

ในฝรั่งเศสนั้นมีสกุลช่างทางจิตรกรรมที่สำคัญด้วยกัน 2 สกุล คือ

1) สกุลช่างเมืองอารียอง (Ecole J'Arignon) (ดูรูปที่ 19)

2) สกุลช่างเมืองลัวร์ (Ecole de la Loire)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปกรรมกอธิกในประเทศต่าง ๆ

อังกฤษ

สถาปัตยกรรม

ในคริสต์ศตวรรษที่ 13 เป็นต้นมา อังกฤษได้พัฒนารูปแบบของกอธิกให้มีเอกลักษณ์เด่นชัดยิ่งขึ้น เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับฝรั่งเศสจะเห็นข้อแตกต่างดังนี้

- 1) อัตราส่วนโดยทั่วไปแล้วโบสถ์ของฝรั่งเศสนั้นจะถือความกว้างเป็น 1 ส่วน ความยาว 4 ส่วน ความสูง 3 ส่วน ส่วนของอังกฤษนั้นความยาวจะเป็น 6 ส่วน ความสูงจะเป็น 3 ส่วน หรือครึ่งหนึ่งของความยาว
- 2) โบสถ์ของอังกฤษนั้นจะเท่าที่สำหรับร้องเพลงสวดมนต์ลึกมาก และยังต้องมีสถานที่ประกอบพิธีกรรมด้วย
- 3) นิยมทำมุกอยู่ตามขวาง (transept)
- 4) ไม่นิยมสร้างทางเข้าทางทิศตะวันตก ประตูทางเข้าส่วนใหญ่จะมีประตูเดียว
- 5) หอระฆังนั้นหนึ่งหลังจะตั้งอยู่บริเวณใจกลางคาบหาของแผนผัง และอีกสองหอจะอยู่ทางทิศตะวันตก ซึ่งเป็นประเพณีของชาวออร์มัน

สถาปัตยกรรมกอธิกของอังกฤษมีรูปแบบ พอจำแนกได้ 3 แบบคือ

- 1) สมัยต้น (Early English Style, ค.ศ. 1250)
- 2) สมัยตกแต่ง (Decorated, ค.ศ. 1250 - 1340)
- 3) สมัยเส้นตั้งฉาก (Perpendicular, ค.ศ. 1340 - 1500)

สมัยต้น

สถาปัตยกรรมสมัยต้นนั้นจะมีความขอมบางมากกว่าสมัยโรมันเนสก์ ระบบโครงสร้าง ประตูนั้นจะใช้โครงสร้างประตูโค้งปลายยอดแหลม ส่วนเสาที่มีขนาดใหญ่ก็นิยมซอยเสาให้เป็นต้นเล็ก ๆ ซึ่งจะดูเหมือนเสาหลาย ๆ ต้นมามัดติดรวมกัน หัวเสาจะสลักลวดลายเป็นรูปใบไม้ โครงสร้างหลังคานั้นจะใช้ระบบโวลท์ไชวส์ลับ (ดูรูปที่ 40) การตกแต่งผนังจะนำเสาดินเล็ก ๆ มาตกแต่ง การตกแต่งในลักษณะนี้จะได้จาก วิชาลอส เบอร์รี่ ที่ดูจะสมบูรณ์ที่สุด โบสถ์ที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้นคือ แคน ดอร์เบอรี (ดูรูปที่ 41) ลินคอล์น, เวลส์

สมัยตกแต่ง

สถาปัตยกรรมสมัยนี้ จะให้แสงสว่างลอดผ่านเข้ามาภายในมาก โดยจะเพิ่มขนาดของหน้าต่างให้มีขนาดใหญ่ขึ้น ทั่วเสาก็จะนิยมสลักหินเป็นรูปใบไม้เช่นเดิม แต่ในเรื่องของความประณีตนั้นจะมีมากกว่าในสมัยต้น "ช่องว่างโครงสร้างของโวลท์แต่ละอันจะเรียกว่า "ลีเยิน" (lierne ribs) จะสลักเป็นลวดลาย หรือทำเป็นโครงเกี่ยว เป็นซึ่งจะทำให้เกิดความงดงาม บางแห่งจะทำคล้ายกับโครงของเบ็ด คลี่กางรับกันอย่างมีจังหวะ ซึ่งดูแล้วจะประสานสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี" โบลต์ที่มีลักษณะเช่นนี้ คือ โบลต์ เซนต์ แมรี เร็คคิลท์ วัต เวสต์มินสเตอร์, (ดูรูปที่ 42) เลดีซาเพล ที่วอชิงตัน

สมัยเส้นตั้งฉาก

ในสมัยนี้นิยมใช้เส้นตรงทั้งแนวตั้งและแนวนอน พื้นที่ของฝ้าผนังจะน้อยลง เพราะขยายหน้าต่างให้มากขึ้น ลวดลายที่ใช้ประดับตกแต่งนั้น จะยังคงมีเส้นอ่อนหวานอยู่บ้าง การแบ่งสัดส่วนต่าง ๆ จะแบ่งด้วยเส้นตรง การออกแบบโวลท์ที่รองรับเพดานนั้นหลังจากจะทำเป็นรูปหัด ในสมัยนี้มีโบลต์ เวสต์มินสเตอร์ที่เป็นรูปแบบที่สำคัญ โบลต์นี้มีจุดเด่นอยู่ที่รูปร่าง ขนาด และความงดงาม จะมีโครงสร้างแบบกอธิกฝรั่งเศสก็ได้นำมาดัดแปลงตามรูปแบบของอังกฤษ

ประติมากรรม

งานประติมากรรมของอังกฤษส่วนใหญ่ก็จะใช้สำหรับตกแต่งงานสถาปัตยกรรม โดยเฉพาะการสลักลวดลายหินเพื่อนำมาตกแต่งบริเวณหน้าโบลต์ งานประติมากรรมหินส่วนมากจะทำเป็นรูปคนขนาดเล็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งรูปนางฟ้านั้นจะติดตั้งอยู่ในกรอบไม้ก็เป็นที่ยอมรับเช่นกัน โดยจะนำมาทำเป็นฉากกัน วัสดุที่ใช้สร้างนั้นมีทั้งเป็นไม้ เป็นหิน และแอลลาแบสเตอร์ ประติมากรรมที่รู้จักกันดีนั้น คือ รูปหล่อโลหะสำริด (ดูรูปที่ 43, 43.1) ของเจ้าหญิงอิลีเนอร์แห่งคลาสติก และพระเจ้าเฮนรีที่ 3 งานประติมากรรมของอังกฤษนั้นจะได้รับอิทธิพลของฝรั่งเศสอยู่บ้าง (งานประติมากรรม ดูรูปที่ 44)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จิตรกรรม

ผลงานจิตรกรรมของอังกฤษในสมัยกอทิกนั้นจะหาดูได้ที่โบสถ์วัดแคนเตอร์เบอรี, เซนต์ อักบานส์, วินเซลเดอร์ จิตรกรที่มีชื่อเสียงในคริสต์ศตวรรษที่ 13 คือ แมกรัว ปาริส ผลงานชิ้นเอกของเขานั้นมีอิทธิพลต่อจิตรกรในยุคเดียวกันมาก ในสมัยนี้ก็ยังมีจิตรกรชาวต่างชาติได้เดินทางเข้ามาวาดภาพตามคำสั่งของพระเจ้าเฮนรี่ที่ 3 ผลงานชิ้นที่อยู่ในโบสถ์วัด เวสต์มินสเตอร์ ฮอลล์ หอต่อมาในสมัยของพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 2 จิตรกรรมแบบกอทิกสากลก็ได้เข้ามามีอิทธิพล ซึ่งจะเห็นได้จากการวาดภาพชื่อ วิลตัน ซึ่งวาดบนแผ่นไม้หับเก็บได้ที่มีชื่อเสียง (Wilton diptych) ซึ่งถือว่าเป็นจิตรกรรมชิ้นเอกของอังกฤษ (จิตรกรรมของกอทิก รูปที่ 45)

นอกจากนี้ก็ยังมีการทำกระจกสีประดับหน้าต่าง ภายในโบสถ์ตลอดคริสต์ศตวรรษที่ 12 และ 13 ซึ่งมีรูปแบบใกล้เคียงกับของฝรั่งเศสมาก ที่โบสถ์วัดยอร์ก และในอาณานิคมบริเวณที่คณะร้องเพลงสวดมนต์ของวัดแคนเตอร์เบอรี นั้นจะได้รับอิทธิพลมาจากโบสถ์ของวัดแซนต์ เดอนิส พอย่างเข้าศตวรรษที่ 14 ได้มีการค้นระบบสีเงินระบายบนกระจก การวาดเส้นนั้นมีความประณีตขึ้น การใช้สีจะเหลือเพียงสีเดียว วิธีการที่ใช้สีน้อย เช่นนี้เรียกว่า "กรซาย" (Grisaille) รูปแบบเช่นนี้จะดูได้จากวัดกลูเซสเตอร์ และวัดยอร์ก

งานจุลศิลป์ที่มีชื่อเสียงของอังกฤษ ก็คือการเขียนปักถักร้อย ซึ่งเป็นที่นิยมมากในยุโรป รู้จักกันในชื่อของ "Opus Anglicanum" โดยทำผ้าคลุมเตียง ปักลวดลายด้วยไหมสีเงิน ผ้าชนิดนี้นิยมในหมู่ชนชั้นสูง

เยอรมัน

สถาปัตยกรรม

ในประเทศเยอรมันนั้น ยังนิยมรูปแบบสถาปัตยกรรมโรมัน เนสกออยู่โดยที่ประเทศอื่น ๆ ในยุโรปนั้นได้รับอิทธิพลของสถาปัตยกรรมกอทิกอย่างรวดเร็ว เยอรมันจึงได้รับอิทธิพลของกอทิกอย่างช้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาปัตยกรรมของกอธิกนั้นมิให้ เห็นในครั้งแรกบริเวณแคว้นแซกซอนนี้ ที่โบสถ์วัดแมกแด เบริก โดยการนำของอาร์ชบิชอป อัลเบรคท์ โดยเริ่มก่อสร้างในครั้งแรก ในปี ค.ศ. 1209 โบสถ์แห่งนี้เกิดจากแรงงูใจของสถาปัตยกรรมนอร์มันโรมัน เนสท์

โบสถ์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดอยู่ที่เมืองโคโลนา (ดูรูปที่ 46, 66.1) การออกแบบทั่ว ๆ ไป มีรูปแบบคล้ายกับของฝรั่งเศสมาก ซึ่งจะคล้ายโบสถ์ของวัดอาเมียงส์ โบสถ์วัดโคโลนา นับเป็น สิ่งก่อสร้างที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในยุคกลาง ใช้เวลาในการก่อสร้างทั้งหมดหกร้อยกว่าปี เริ่มทำการ ก่อสร้างในปี ค.ศ. 1248 เสร็จสมบูรณ์ เมื่อ ค.ศ. 1880 ซึ่งถือว่าเป็นโบสถ์ของคริสต์ ศาสนาที่ใหญ่ที่สุดในโลก (กอธิกในเยอรมันนี้ ดูรูปที่ 47)

ถึงแม้ว่าทรวดทรงโครงสร้างเมื่อดูแล้วจะยังไม่สมบูรณ์เต็มที่ ซึ่งผิดกับภายในที่ตกแต่ง อย่างงดงามวิจิตรตระการตาก็ตาม ส่วนภายนอกอาคารนั้นตกแต่งเสร็จในคริสต์ศตวรรษที่ 19 โบสถ์แห่งนี้นอกจากจะมีชื่อเสียงในด้านความใหญ่โตแล้ว ยังมีหอรบะซึ่งมีความงดงามอีกด้วย และที่สำคัญโบสถ์แห่งนี้ยังเป็น ที่รวมแบบนิยมของศิลปกอธิกทุกสมัย เข้าไว้ด้วยกัน

สิ่งก่อสร้างที่ชาวเยอรมัน เป็นผู้คิดริเริ่มทำเป็นพวกแรกคือ การสร้าง "หอ" (Hall) จะมีแผนผังเป็นรูปไม้กางเขน ซึ่งจะคล้ายโบสถ์ แต่จะมีความยาวน้อยกว่าจะมีทางเดินกลาง ใหญ่ จะขนานข้างด้วยทางเดินข้างละหนึ่งช่อง หอของวัด เซนต์ เอลิซาเบธ ทิมาร์เบิร์กนี้ (ดูรูปที่ 27) นับเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดของการสร้างในรูปแบบเช่นนี้

ประติมากรรม

ประติมากรรมของ เยอรมันมีนัยนิยมภาพแบบขุนค้ำ หรือขุนสูงมากกว่าภาพลอยตัว (ดูรูปที่ 48) โบสถ์ของวัดแมก เบริกมีโรงงานสร้างประติมากรรมโดยเฉพาะ ในโบสถ์ของวัด แมก เบริกนั้นมีประติมากรรมที่มีความงดงาม และถือว่าเป็นผลงานชิ้นเอกในสมัยคลาสสิก เยอรมันนี้

"วัดโคโลนา นั้น จะมีบริเวณสำหรับร้องเพลงสวด จะมีประติมากรรมแบบลอยตัว ประดับอยู่บริเวณเสา ที่วัดสตราสบูร์กกลับมีอิทธิพลจากวัดซาร์ตรในระยะแรกเริ่ม ครั้นต่อมา จึงได้พัฒนาให้มีรูปลักษณะของท้องถิ่น ดังเช่นรูปการสิ้นพระชนม์ของแม่พระ ซึ่งประดับอยู่บน

ประตูทางเข้าทิศใต้" (15)

เอกสารนี้เป็นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามสิ่งใดที่ละเมิดลิขสิทธิ์ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จิตรกรรม

จิตรกรรมของเยอรมันนี่นั้น ยังนิยมรูปแบบของกอธอยู่มาก ซึ่งจิตรกรรมคนสำคัญ ได้แก่ เบอรัทรม จากสกุลชาวเวสต์ฟาเลีย ผลงานของเขานิยมในรูปแบบของกึ่งนิยมในธรรมชาติ

ส่วนการประดับกระจกสีบนหน้าต่างนั้นนิยมทำกันทั่วไปในอาณานิคม เวลทูป เขามิวเซ และมีชื่อเสียงอยู่มากอยู่ที่วัดอ็อกสเบิร์ก สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1140 การจัดทำโครงร่างส่วนใหญ่ใช้สีเขียวและสีเหลือง หน้าต่างประดับกระจกสีของโบสถ์เซนต์มิคาเอล ที่เลโอเบน ซึ่งสร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1290 และที่โบสถ์ฟรีแซค ในปี ค.ศ. 1275 มีความงามเป็นที่น่ายกย่องอย่างที่สุด

ส่วนการวาดภาพประกอบพระคัมภีร์นั้นก็ได้ทำกันมาเรื่อย ๆ โดยไม่ขาดระยะ ซึ่งมีศูนย์กลางทำอยู่ที่ แซกซอนนี่ แต่ที่มีชื่อเสียงมากที่สุด คือ บทสวดมนต์ของชาวเยอรมันแห่งบูร์นเลีย ส่วนในเยอรมันนี่ในภาคใต้ นั้น นิยมการใช้สีสดโต ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากศิลปกรรมของมิสเซนทัน ศิลปินของเยอรมันนี่นั้นนิยมวาดภาพด้วยลายเส้นแบบง่าย ๆ ซึ่งจะดูได้จากคัมภีร์ของฮอ์กูสตุส ดิซิลิตูม ที่เมืองแลนคัสเบิร์ก

ส่วนศิลปะการพิมพ์ของเยอรมันนี่นิยมและเจริญรุ่งเรือง ในคริสต์ศตวรรษที่ 17

อิตาลี

สถาปัตยกรรม

งานสถาปัตยกรรมของอิตาลียังยอมรับเอาแบบลวดลายของศิลปกอธมากกว่าที่จะเป็นในเรื่องของโครงสร้าง อีกทั้งยังนิยมเอารูปแบบของโรมันเนสก์ หรือแผนผังอย่างง่าย ๆ แบบมาสสิลิก้าของโรมันอยู่ สังเกตได้ว่าโบสถ์ของอิตาลีนั้นจะไม่นิยมสร้างให้สูงเหมือนในฝรั่งเศสหรือในอังกฤษ

โบสถ์ทุกแห่งในอิตาลีนั้นจะไม่มีเสาค้ำยันของอาคารภายนอก (Flying buttresses) นิยมทำหลังคาโค้ง และการประดับกระจกสีตามหน้าต่างให้มีขนาดใหญ่ ชาวอิตาลีนั้นจะนิยมใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับเอาไว้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดที่มีชื่อเสียงและยิ่งใหญ่ที่สุดในอิตาลี คือ โบสถ์ วัคมิลาน ซึ่ง (ดูรูปที่ 49) ถือว่าเป็นสถาปัตยกรรมที่ใหญ่ที่สุดในอิตาลี และมีขนาดใหญ่เป็นที่สองของยุโรป ซึ่งรองลงมาจากโบสถ์วัดโคโลน เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ช่างชาวอิตาลีนั้นจะไม่นิยมนำโครงสร้างแบบกอธิกของฝรั่งเศสมาใช้ ซึ่งจะเห็นได้จากโครงสร้างภายนอกนั้นจะไม่มีเสาค้ำยัน ภายนอกด้านข้างอาคาร แต่กลับใช้เหล็กขนาดใหญ่ยึดติดกันทั้งหมด ซึ่งจะดูเป็นการแก้ปัญหาง่ายและได้ผล ถึงอย่างไรก็ตามวิธีการเช่นนี้ไม่นับว่าเป็นรูปแบบของลักษณะของสถาปัตยกรรมกอธิกเลย ภายนอกของอาคารนั้นจะประดับตกแต่งด้วยประติมากรรมขนาดใหญ่ การก่อสร้างทั้งหมดได้รับการสนับสนุนจากตระกูลวิสคอนติ ซึ่งปกครองมิลานในขณะนั้น ซึ่งโบสถ์นี้สร้างเสร็จได้ภายในเวลาเพียง 30 ปีเท่านั้น ส่วนการตกแต่งภายนอกอาคารนั้นล่องเลยไปจนถึงศตวรรษที่ 19 จึงจะลุล่วงเสร็จเรียบร้อย โบสถ์นี้นับเป็นโบสถ์ที่มีความสมบูรณ์ และมีความงามที่โดดเด่นมากที่สุด ซึ่งถือว่าเป็นการตกแต่งตามรูปแบบของอิตาลีมากที่สุด

สถาปนิกที่มีชื่อเสียงของอิตาลี ก็คือ โจวานนี ดี ซิโมนี ซึ่งเป็นผู้ ออกแบบก่อสร้าง แดมโป ซานโต ที่ปิซา อาร์เชนัลโล ดี แคมปิโอ ซึ่งเป็นศิษย์ของ นิโคลา ปิซาโน และยังมีประติมากรรมคนสำคัญของกอธิกอิตาลีเป็นผู้ออกแบบการก่อสร้างวัด สตา มารีอา เดล ฟิโอเร ในฟลอเรนซ์

ครั้นพอเข้าในศตวรรษที่ 14 - 15 สถาปัตยกรรมของ เรอเนสซองส์ก็ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากมาย จึงทำให้รูปแบบของกอธิกนั้นเสื่อมความนิยมลงไป

จูลซิลป์

งานจูลซิลป์ที่มีชื่อเสียงและโด่งดังมาก จะเป็นงานของช่างทองของพาลา ไคโร ในวัดเซนต์ มาร์ค ที่เวนิส เครื่องเงินในสมัยนั้นก็นับได้ว่าเจริญรุ่งเรืองมากเช่นกัน ดังเช่นจักรพรรดิเฟรดเดอริคที่ 2 ได้สร้างเหรียญทองมีรูปของพระองค์เองอีกด้วย ซึ่งมีความงดงามไม่น้อยเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรอเนาของ

ประวัติทั่วไป

ความเจริญในด้านศิลปะในยุโรปนั้นส่วนใหญ่มีพื้นฐานมาจากกรีกและโรมัน และก็ได้รับเปลี่ยนแปลงรูปแบบต่าง ๆ โดยพระในคริสต์ศาสนาของยุคนั้น ๆ นั้นเอง อำนาจของพระในยุคก่อน ๆ นั้นจะมีอิทธิพลเหนือประชาชนเป็นอย่างมาก โดยเริ่มตั้งแต่คริสต์ศาสนาได้วางรากฐานในรัชสมัยของจักรพรรดิคอนสแตนติน เมื่อพระองค์ทรงประกาศให้ประชาชนนับถือศาสนาคริสต์ได้เสรี ในปี ค.ศ. 313 และไบสท์เซนตปีเตอร์ก็ได้เริ่มก่อสร้างในยุคนี้เอง ซึ่งได้ก่อสร้างบนเนินเขาวาติกัน ในปี ค.ศ. 323 เพื่อสำหรับไว้เป็นศูนย์กลางของคริสต์จักร ในบางสมัยนั้นพระมิได้อยู่ในหลักธรรมของศาสนาเท่าใดนัก ซึ่งบางครั้งก็เกิดความขัดแย้งระหว่างศาสนาจักรกับอาณาจักร จนทำให้เป็นเหตุที่เกิดสงครามบ่อยครั้ง และสงครามในแต่ละครั้งนั้นก็เกิดความเสียหายอยู่ไม่น้อย เช่น สงครามครูเสด ซึ่งตรงกับ ค.ศ. 1096 - 1291 พวกคริสเตียนนั้นก็ได้พากันยกทัพไปรบกับพวกซาราเซน ในช่วงนี้จะ เป็นสงครามที่ยืดเยื้อมาก ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก

"สรุป" การเปลี่ยนแปลงจากยุคมีคมมาสู่สมัย เรอเนาของนั้นมีสาเหตุมาจาก"

1. จากการเกิดสงครามขึ้นบ่อยครั้ง เกิดจากการขัดแย้งผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน
2. อำนาจของพระเริ่มเสื่อมลง
3. ระบบการปกครองแบบฟิวดัลเริ่มเสื่อมอำนาจ พวกพ่อค้าจะ เริ่มมีอำนาจทางเศรษฐกิจและการ เมืองมากขึ้น
4. ชาวอิตาเลียนส่วนมากต่างพากันสำนึกว่าตนเองคือผู้ล้มทศมรดกอารยธรรมอันรุ่งโรจน์ของชาวโรมัน ดังนั้นจึงรังเกียจศิลปวัฒนธรรมแบบกอธิก ซึ่งได้รับความนิยมอยู่ทั่วไปในยุโรปขณะนั้น โดยกล่าวหาว่าเป็นศิลปะของพวกป่าเถื่อน ซึ่งครั้งหนึ่ง ได้เคยยกทัพเข้ารุกรานจักรวรรดิโรมันจนทำให้ล่มจมพินาศในที่สุด" (16)

(16) ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ ก้าวร สุนพงษ์ศรี หน้า 129

ความหมายของคำ

คำว่า "เรอเนาซง" (Renoissance) เป็นภาษาฝรั่งเศส แปลว่า "การเกิดใหม่" ศิลปะ เรอเนาซงมิได้หมายถึงศิลปะที่ใกล้จะถึงจุดจบในช่วงหลายศตวรรษก่อนหน้านั้น แต่จุดเด่นของสมัยเรอเนาซงก็คือ การฟื้นฟูแนวความคิดของกรีก และโรมันขึ้นมา ในยุคนี้ความคิดของมนุษย์จะเริ่มเปลี่ยนไป ความคิดในแนวนี้อาจอยู่ในหลักปรัชญาที่เรียกว่า "ลัทธิฮิวแมนนิสม์" (Humanism) ซึ่งหมายถึงการฝึกฝนอยู่กับชีวิตในทางโลก

หลักปรัชญาและความเชื่อ

ลัทธิที่มีอิทธิพลในยุคนี้ก็คือเห็นจะไม่มีลัทธิใด เกินลัทธิมนุษยธรรม (Humanism) ลัทธินี้จะมีส่วนผลักดันไม่ว่าจะเป็นในด้านความคิด หรือลัทธิส่วนบุคคลในด้านต่าง ๆ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมเสรีภาพของปัจเจกชน ความคิดเห็นส่วนตัวยังได้รับการยอมรับอีกด้วย ลัทธินี้จะมีแนวความคิดของเพลโต เป็นสำคัญ ลัทธิมนุษยธรรมนั้นจะยึดหลักในการดำเนินชีวิต คือถือว่ามนุษย์มีความสำคัญมากกว่าสิ่งอื่นใด จึงได้ยึดถือเอามนุษย์เป็นจุดศูนย์กลาง แต่เมื่อมองในแง่ปรัชญานั้นแนวความคิด 2 อันนี้ ดูจะสวนทางกันอยู่ไม่น้อย ด้วยว่าในหลักของปรัชญานั้นจะถือเอาพระเจ้าเป็นจุดศูนย์กลาง จากความคิดนี้จึงทำให้มีข้อขัดแย้งระหว่างยุคกลางกับ เรอเนาซงด้วย

ศิลปกรรมในสมัยเรอเนาซงนั้น แบ่งออกเป็น 4 สมัยด้วยกัน คือ

1. เรอเนาซงสมัยบุกเบิก (Proto Renaissance) คริสต์ศตวรรษที่ 13-14
2. เรอเนาซงสมัยต้น (Early Renaissance) คริสต์ศตวรรษที่ 14-15
3. เรอเนาซงยุคทองหรือสมัยรุ่งเรือง (High Renaissance) คริสต์ศตวรรษที่ 15-16
4. เรอเนาซงสมัยปลายหรือสมัยหลัง (Late Renaissance) คริสต์ศตวรรษที่ 16

เรอเนาซงสมัยบุกเบิก (Proto Renaissance)

ประวัติทั่วไป

ในระหว่างปลายคริสต์ศตวรรษที่ 13 และคริสต์ศตวรรษที่ 14 ศิลปกรรมในยุโรป เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ส่วนใหญ่แล้วยังคงได้รับอิทธิพลของบิแซนไทน์และกอธิคอยู่ ยกเว้นในประเทศอิตาลี เพราะศิลปะกอธิคไม่ว่ากรรมใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นั้นนิยมทำกันติดต่อ เรื่อยมาจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 16 งานศิลปกรรมในอิตาลีนั้นส่วนใหญ่แล้วจะได้รับการสนับสนุนจากพวกพ่อค้า ซึ่งมีอำนาจมากในการปกครองเมือง ภายหลังจากที่ไล่พวกชนชั้นศักดินาออกไป ในสมัยนี้อำนาจทางการเมืองของพ่อค้าในรัฐต่าง ๆ ของอิตาลี เข้มแข็งมาก

ในปี ค.ศ. 1378 ได้เกิดการปฏิวัติขึ้นในเมืองฟลอเรนซ์ เรียกว่าการปฏิวัติออมปิ (The Giompi Verolt) ซึ่งเป็นข้อขัดแย้งระหว่างคนงานกับรัฐบาล เนื่องจากคนงานได้พยายามผลักดันให้รัฐบาลหลุดพ้นจากอำนาจของสมาคมพ่อค้า

ความขัดแย้งในด้านศาสนานั้น ดูจะเป็นปัญหาสำคัญสำหรับยุคนี้ ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยเพื่อที่จะค้นหาคำตอบที่แท้จริง จึงทำให้ศิลปินอิตาลีเริ่มสร้างสรรค์ผลงานออกมาในรูปของรูปธรรมมิใช่นามธรรมดังเช่นก่อน ๆ นั้น ศิลปกรรมทุกแขนงต่างก็หากันค้นคว้า เหมือนดังเช่นวิทยาศาสตร์ อีกทั้งยังมีลักษณะเดินเข้าหาธรรมชาติในความเป็นจริงยิ่งขึ้น

ศิลปกรรม

ประติมากรรมสมัยนุก เบิก

ในประเทศอิตาลีนั้นมีผลงานทางประติมากรรมมากที่สุดประเทศหนึ่งทางยุโรป ส่วนผลงานประติมากรรมในก่อนสมัยนุก เบิกก็ยังคงได้รับอิทธิพลทางกอธอยู่จนกระทั่งในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 13 งานประติมากรรมในอิตาลีก็เริ่มกระเดื่องขึ้น ผู้คนเริ่มหันมาสนใจในงานประติมากรรมกันมากขึ้น จนกระทั่ง นิโคลา ปิซาโน ซึ่งเป็นประติมากรคนสำคัญ อีกทั้งยังได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาของประติมากรรมในเรอเนสซองส์อีกด้วย เขาได้เริ่มต้นจัดวางรากฐานทางประติมากรรมใหม่ ซึ่งตัวเขาเองก็ยังไม่มั่นใจว่าเขาจะทำให้ได้ผลสักเพียงใดในแนวความคิดนี้

นิโคลา ปิซาโน (Nicola Pisano 1220 - 1270)

ผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ นิโคลา ปิซาโน คือธรรมมาลน์ ของวัดที่เมืองปิซา (ดูรูปที่ 50) เขาได้ออกแบบลวดลายต่าง ๆ โดยนำเรื่องราวมาจากคัมภีร์ไบเบิล โครงสร้างส่วนใหญ่แล้วเขาจะนำรูปแบบของศิลปะกอธเข้ามาใช้ เช่น บริเวณฐานของเสาจะเป็นรูปสิงโต, หัวเสา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะนำหัวเสาแบบคอรินเธียนมาใช้ บริเวณซุ้มจะมีการใช้ เส้นโค้งของอาร์ช เข้ามาใช้ด้วย จุดเด่นของธรรมมาลน์ อยู่ที่การสลักลวดลายเป็นภาพแบน วิธีการสลักภาพของนิโคลานั้น เขาจะสลักภาพคนให้รวมไว้ใน เนื้อที่เดียวกันทั้งหมด ซึ่งจะต่างจากของโรมัน เนสก์คือ ของโรมัน เนสก์นั้น นิยมสลักภาพคนแยกออกไป

ผลงานอีกชิ้นหนึ่งที่จะสร้างชื่อเสียงก็คือ การสร้างธรรมมาลน์ของวัดประจำ เมืองเซียน่า ซึ่งจะ เป็นไปในรูปแบบเดิมของผลงานชิ้นแรก แต่จะมีข้อแตกต่างกันอยู่มาก เขาจะให้ความสนใจในเรื่องของแสงเงาเพิ่มขึ้น รู้จักการ เน้นภาพคนให้เด่นออกมาโดยการสลักพื้นภาพให้ลึกลงไป รายละเอียดของภาพนั้นจะดูค่อนข้างแข็งมากกว่าชิ้นแรก ผลงานชิ้นนี้เขาได้ทำร่วมกับลูกชาย และศิษย์ชื่อ อาโนลโฟ ดิ แคมโม ซึ่งต่อมาภายหลัง อาโนลโฟ ก็ได้ไปทำงานในกรุงโรม และก็เบนเข็มชีวิตของเขาไป เป็นสถาปนิกออกแบบวัดในกรุงฟลอเรนซ์ กล่าวกันว่า ผลงานชิ้นสุดท้ายของนิโคลานั้น เป็นผลงานชิ้นเยี่ยมยอดมาก คือ การสร้างน้ำพุที่มีขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ใจกลาง เมืองเปรูเกีย ซึ่งเขาได้นำ เรื่องราวของคริสต์ประวัติมาสลักภาพแบบงานชิ้นนี้ดูมีอิสระมากขึ้น ผลงานยังไม่เสร็จสมบูรณ์ เขาก็ถึงแก่กรรมเสียก่อน โจวานนีซึ่งเป็นบุตรชายของเขาได้สืบทอดเจตนารมณ์ของพ่อได้กระทำสานต่อจนเสร็จสมบูรณ์ เมื่อปี ค.ศ. 1287 (ผลงานของนิโคลา ดูรูปที่ 51, 52, 53)

โจวานนี ปิซาโน (Giovanni Pisano, 1250 - 1320)

ถึงแม้ว่า นิโคลา ปิซาโน จะถึงแก่กรรมไปแล้ว แต่งานประติมากรรมของอิตาลีก็ไม่ได้หยุดไปด้วย งานประติมากรรมของปิซาโนก็ยังคงดำรงความสำคัญเอาไว้เช่นเดิม โจวานนี ปิซาโน ซึ่งเป็นบุตรชายของนิโคลา ได้สร้างผลงานต่าง ๆ มากมายโดยผลงานเหล่านั้นจะเป็นการพัฒนาแนวความคิดของผู้เป็นบิดาให้มีคุณค่าสง่างามยิ่ง ๆ ขึ้น ผลงานชิ้นสำคัญของโจวานนีก็คือ การสร้างธรรมมาลน์ของวัดซาน อันดริอา ที่เมือง บิสโตเลีย ผลงานของโจวานนีเต็มไปด้วยรูปแบบของความเคลื่อนไหวที่เต็มไปด้วยธรรมชาติมากกว่าที่จะยึดแนวอยู่กับความสงบ นอกจากนี้ยังมีศิลปินคนอื่น ๆ คือ อาโนลโฟ ดิ แคมปิโอ, อันดริอา ปิซาโน (ผลงานของโจวานนี ปิซาโน ดูรูปที่ 54)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จิตรกรรมสมัยบูก เบ็ก

งานจิตรกรรมในยุโรปส่วนใหญ่แล้วจะด้อยกว่างานทางด้านประติมากรรม และสถาปัตยกรรม ยกเว้นประเทศอิตาลีเพียงประเทศเดียว ที่ผลงานทางจิตรกรรมจะดูเด่น แต่งานจิตรกรรมตลอดยุคกลางของอิตาลีนั้นยังคงอยู่ในรูปแบบของจิตรกรรมบีแซนทีน และกอธิค เรื่องราวที่เขียนนั้นจะเป็น เรื่องราว เกี่ยวกับศาสนา เสีย เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นอิสระในแนวความคิดของจิตรกรชาวอิตาลีจึงมีไม่มากนัก เนื่องจากกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เข้มงวด

ดุกโช หรือดุกชีโอ (Duccio di Buoninsegna, 1255 - 1318)

ดุกโช เป็นจิตรกรคนสำคัญที่เมืองเซียนน่า ผลงานของดุกโช ส่วนใหญ่แล้วจะดำรงรูปแบบของบีแซนทีนอยู่มาก แต่วิธีการวาดภาพ การจัดภาพนั้น เขาได้ถ่ายทอด เนื้อหา เรื่องราวต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดภาพพจน์สมจริงมากขึ้น ดังเช่นรูปภาพที่ชื่อว่า "การตรึงกางเขน" ในภาพนี้ ดุกโชสามารถถ่ายทอดอารมณ์ได้อย่างยอดเยี่ยม

ผลงานของดุกโชนั้นได้แพร่หลายมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักกันทั่วไป แต่มีผลงานจิตรกรรมชิ้นหนึ่ง ซึ่งเป็นชิ้นที่สำคัญมากในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 14 ก็คือ ภาพของแม่พระประทับบนบัลลังก์สำหรับประดับในวิหารของพาลาสโซ พัลลีโก

ถึงแม้ว่าผลงานส่วนใหญ่ของดุกโชนั้นจะได้รับอิทธิพลของบีแซนทีนอยู่ แต่เขาก็ไม่ได้หยุดเพียงแค่นั้น เขากลับพัฒนารูปแบบใหม่ ๆ ขึ้นมา ดุกโชนั้นนิยมระบายสีหุ่นบนแผ่นไม้ แต่ลงพื้นของภาพด้วยสีทอง ปกติแล้วภาพคนของศิลปินบีแซนทีน จะแบนแต่ดุกโชกลับปรับแต่งให้ดูกลมมนมากขึ้น มีการเพิ่มส่วนของน้ำหนักขาว-ดำ ภายในภาพเพื่อจะให้เกิดความลึก การใช้สีมากขึ้น และนิยมใช้สีที่สดใส เข้ามาแทนที่ ส่วนภาพนั้นก็ได้พยายามคิดค้น เพื่อให้ได้ตรงกับสภาพตามธรรมชาติ ดังเช่นที่เราจะสามารถมองเห็น เช่นรูป "Maesta")

(ผลงานของดุกโชดูรูปที่ 55, 56)

จิอตโต หรือ จิออตโต (Giotto di Bondone, 1266 - 1337)

จิอตโตได้ชื่อว่า ผู้ให้กำเนิดจิตรกรรมสมัยใหม่ จิอตโตถือว่าเป็นจิตรกรที่มีชื่อเสียง

เอกสสารในยุคนี้สามารถสืบสาวไปได้ว่าราวปี ค.ศ. 1296-1300 ชื่อเสียงของจิอตโตก็ได้เริ่มแพร่กระจายไปทั่ว เมื่อการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เขาได้รับวาดภาพในวิหารวัดเซนต์ ฟรานซิส ที่อัสสสิ ภายในภาพนั้นเขาได้วาดภาพนักบุญไว้ด้วย
กันถึง ๒๘ ฉาก แต่ละฉากนั้นกล่าวกันว่าเต็มไปด้วยความรู้สึกการแสดงออกของวิญญาณที่เต็ม
เปี่ยมไปด้วยเสรีภาพ โดยไม่มีอิทธิพลแบบประเพณีเก่า ๆ ไว้เลย จากผลงานชิ้นนี้เองทำให้
จิอตโตได้ถูกขนานนามว่าเป็นบิดาของจิตรกรรมชาวตะวันตก อีกทั้งเขายัง เป็นผู้วางรากฐาน
ให้จิตรกรรมกลายเป็นศาสตร์สำคัญในวิจิตรศิลป์

"จิอตโตไม่เพียงแต่จะเป็นนักลอกเลียนธรรมชาติผู้สามารถเท่านั้น หากยังแสดง
ธรรมชาติให้เป็นรูปขบวนการจากการสังเกตและแยกแยะให้เห็นได้ เขาแสดงให้เห็นวิถีทาง
ใหม่ ในการมองดูโลกและธรรมชาติ เท่ากับเป็นการ เปิดยุคใหม่ของเรนาซง ซึ่งมีการมอง
ภายนอก (Out ward) เข้ามาแทนที่การมองภายใน (inward) ของสมัยกลางซึ่งไม่สนใจใน
ความลับของธรรมชาติ มิวแต่สนใจกับความ เป็น เอกภาพกับพระเจ้าเท่านั้น" (17) หลังจาก
เขาวาดภาพที่เสร็จแล้วชื่อเสียงของจิอตโตก็มีชื่อเสียง เลื่องลือไปไกล

ในปี ค.ศ. 1305 - 1313 จิอตโตก็ได้รับงานที่สำคัญอีกชิ้นหนึ่งก็คือ ภาพวาดชีวประวัติ
แม่พระที่หอสดมภ์เรนา (Area Chapel or Cappella Scrovegni) ในวัดซานตา ที่
เมืองปาตัว ภาพนี้มีความกว้างหน้ามากกว่างานชิ้นก่อน ๆ หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่อง
ของรูปทรงที่เด่นชัด รอยยับย่นของเสื้อผ้า ใกล้เคียงกับของจริงมากขึ้น

จิอตโตเป็นผู้ที่มีความชำนาญในการวาดภาพบนผนังปูนเปียก (Fresco) และเขายังมี
ความชำนาญในการสร้างภาพโดยใช้หินสีประดับผนัง (Mosaic) และวิธีการใช้สีผสมขี้ผึ้ง
(wax Temperva) ซึ่งระบายบนแผ่นไม้ จิอตโตเป็นผู้ที่มีความสามารถหลายอย่าง นอกจากนั้น
เขายังได้รับตำแหน่งหัวหน้าสถาปนิกของฟลอเรนซ์ก่อนที่จะเขาจะถึงแก่กรรม เขาได้ออกแบบ
หอรระฆังสูง เคียงข้างวิหารวัดประจำเมือง คนทั่วไปชอบเรียกหอคอยนี้ว่า "หอคอยจิอตโต"

ทางด้านหลักการวิชาทัศนียภาพ (Perspective) จิอตโตก็ได้นำเอามาใช้ และถือว่าเป็น
ปัจจัยสำคัญในการปฏิวัติรูปแบบของจิตรกรรมสมัยเรนาซง จิอตโตยังได้ค้นคิดหาความงาม
อันซ่อนเร้นอยู่ในธรรมชาติ เช่น พื้นผิว (Texture) การแสดงน้ำหนัก (Weight) ผลงาน
ส่วนใหญ่ของจิอตโตจะคำนึงถึงอารมณ์ต่าง ๆ คล้ายกับมนุษย์ธรรมดาทั่ว ๆ ไป

(17)

ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ กำจร สุนทรนศรี หน้า 146

เอกสารเป็นเอกสารที่คัดลอกขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปรากฏในธรรมชาติ ผลงานทางด้านประติมากรรมนั้น เลโอนาร์โดได้สร้างขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่เท่าที่ยังมีปรากฏเหลืออยู่นั้น ก็คือ รูปอนุสาวรีย์คนขี้ม้า ส่วนผลงานในทางปฏิกมากรรมนั้นยังไม่ปรากฏให้เห็น มีแต่เพียงคำบอกเล่า และหลักฐานที่ค้นพบในสมุดบันทึกเท่านั้น

ผลงานของเลโอนาร์โดดา วินชี ที่ได้รับการยกย่องมีดังนี้

1. การประกาศพระศาสนา (The Annunciation) (ดูรูปที่ 76)
2. แม่พระบนแท่นหิน (The Virgin on the Rocks) (ดูรูปที่ 77)
3. อาหารเย็นมือสุดท้าย (The last Supper) (ดูรูปที่ 78)
4. โมนาลิซา (The Mona Lisa or la Gioconda). (ดูรูปที่ 79)

ไมเคิลแอนเจโล หรือ มิเกลันเจโล บูโอนาร์โรตี (Michelangelo Buonarroti, 1475-1564)

ไมเคิลแอนเจโลนั้นถือได้ว่า เขาเป็นประติมากร จิตรกร สถาปนิก และนักกวีผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดในเรอเนาของยุคทอง ผลงานชิ้นเอกของไมเคิลแอนเจโลในระยะแรกนั้น เป็นรูปของเทพแบคคัส เทพเจ้าแห่งความสนุกสนานของกรีก เป็นผลงานที่แกะสลักจากหินอ่อน ซึ่งผลงานชิ้นนี้ เมลเซอร์ จาโคโป เทจส์ นายธนาคารผู้มั่งคั่งของโรม เป็นผู้ว่าจ้างให้ทำ

ในปี ค.ศ. 1498 นั้นไมเคิลแอนเจโลได้สร้างผลงานอีกชิ้นหนึ่ง คือรูปแม่พระประทับบนแท่นหิน มีร่างของพระบุตรวางอยู่บนหน้าตัก ผลงานชิ้นนี้ถูกว่าจ้างโดย พระหาลดีนาล วิลลิเออร์ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำสำนักวาติกัน ซึ่งได้เคยเห็นผลงานของไมเคิลแอนเจโลมาแล้ว เมื่อครั้งที่ไมเคิลแอนเจโลได้ปั้นผลงานที่นำมาจากเทพนิยายของกรีก และโรมัน จากผลงานชิ้นนี้เอง จึงได้ทำชื่อเสียงของไมเคิลแอนเจโลเริ่มรู้จักกันดี ประติมากรรมชิ้นนี้มีชื่อว่า "ปิเอตา" (Pieta) สลักจากหินอ่อนสีเขียวบริสุทธิ์ เลโอนาร์โดสลักภาพนี้เป็นเวลาเกือบ 2 ปี จึงเสร็จเรียบร้อย ผลงานชิ้นนี้เป็นผลงานชิ้นแรกที่น่าชื่อเสียงมาสู่เขาอย่างมาก

ในปี ค.ศ. 1501 หลังจากที่ไมเคิลแอนเจโลได้สลักภาพปิเอตาเสร็จเรียบร้อยแล้ว เขาก็รีบเดินทางกลับฟลอเรนซ์ทันที เมื่อเขากลับไป เขาก็ได้รับงานชิ้นหนึ่ง ซึ่งเป็นหินอ่อนจมอยู่ใต้ดินเป็นเวลา 46 ปี เขาได้นำคำราเกี่ยวกับตำนานของดาวิดมาสลัก ไมเคิลแอนเจโลไม่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สร้างให้ดาวิดอยู่ในทหาของผู้ที่ได้รับชัยชนะ แต่เขาก็บสลัก เป็น เรือนร่างของ เด็กหนุ่ม เปลือยกาย มีความสูงใหญ่ถึง 18 ฟุต ยืนอยู่ในท่าทรง รูปปั้นนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับประติมากรรมของโทต์ ไดรคอลี ที่ชื่อว่า "ไดริโพลอส" หากแต่ต่างกันในเรื่องที่แสดงออกที่ผิดกัน เท่านั้น รูปดาวิด สลักเสร็จในปี ค.ศ. 1505 สันตะปาปาได้มอบหมายให้ไมเคิลแองเจโลออกแบบก่อสร้างสุสาน ส่วนพระองค์ เขาได้ออกแบบวิหารให้มีรูปร่างคล้ายวิหารขนาดเล็ก ซึ่งจะตั้งอยู่ในโบสถ์ เซนต์ปีเตอร์ ในขณะที่ก่อสร้างอยู่นั้น ก็ได้เกิดมัญหามากมาย จึงทำให้การดำเนินการต้อง หยุดชงัก อีกทั้งมีข่าวลือว่าสงครามครั้งใหม่จะเกิดขึ้น จึงต้องลดภาระในค่าใช้จ่ายลง และ ไม่มีเวลาในการก่อสร้าง จึงทำให้พระสันตะปาปา กับไมเคิลแองเจโล เกิดปากเสียงกันขึ้น บ่อยครั้ง จนกระทั่ง ค.ศ. 1506 ไมเคิลแองเจโลต้องละทิ้งงานไป สุสานของพงศ์พระ สันตะปาปาทำเสร็จเป็นบางส่วนเท่านั้น ประติมากรรมนั้นก็ทำให้เสร็จสมบูรณ์เพียงรูปเดียวก็คือ รูปไมเสส

หลังจากที่เหตุการณ์สงบลง องค์สันตะปาปา ก็ได้ให้ไมเคิลแองเจโลทำงานที่ค้างไว้ ต่อพระองค์ ให้ไมเคิลแองเจโลวาดภาพประดับบนเพดานในหอสวดมนต์ซิสตีเน่ หรือซิสทิน (Sistine Chapel) (ดูรูปที่ 80) ตั้งอยู่ในบริเวณพระไลซังวาดีกัน ไมเคิลแองเจโล นั้นถือว่าตนเองเป็นประติมากรรมมากกว่าจิตรกร งานชิ้นนี้จึงเท่ากับ เป็นงานที่ท้าทายความสามารถของเขาเอง ถึงแม้ว่างานชิ้นนี้เขาจะไม่เต็มใจรับสักเท่าใดนัก แต่ผลงานชิ้นนี้ทำให้วงการประวัติศาสตร์ต้องจารึกไว้ เมื่อ ค.ศ. 1508 ไมเคิลแองเจโลได้พยายามทุ่มเท สติปัญญา รวมทั้งฝีมือที่มีอยู่ ได้สร้างผลงานที่ยิ่งใหญ่ขึ้นมา เขาทุ่ม เวลาทั้งกลางวัน และ กลางคืน รวมเวลาทั้งสิ้นเป็นเวลา 4 ปี ๗ ที่แห่งนี้มีเองที่ถูกเนรมิตเป็นโลกแห่งจินตนาการ เป็นแหล่งที่เพียงพร้อมไปด้วยคุณค่าทางศิลปะ

ซึ่งนับว่าเป็นผลงานที่แสดงความอุทสาหวิริยะอย่างน่าอัศจรรย์

การระบายสีของไมเคิลแองเจโลนั้น ใช้เทคนิคระบายสีในขณะผนังปูนยัง เปียก หรือ สีเฟรสโก (Fresco) วิธีการนี้เขาเคยศึกษาจากกียาลันโดโอมาก่อนในขณะยังเยาว์ ไมเคิล แองเจโลได้พยายามจะคิดค้นวิธีใหม่ ๆ มาใช้ ซึ่งเขาได้พยายามใช้สีให้ใกล้เคียงกับความ

เป็นจริงตามธรรมชาติ ใช้สีไม่ฉูดฉาด จุดเด่นของภาพนั้นได้แสดงออกทางการวาด เส้น ซึ่งมี เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความแน่นอน แม่นยำ ฉับไว และแสดงหลังอย่างกล้าหาญ ในด้านจิตรกรรมนั้น เขาไม่ได้เน้นความงามเฉพาะเรื่องสีเท่านั้น หากเขายังเล็งเห็นคุณค่าของเส้น, แสงเงา และปริมาตรให้มีความงามโดดเด่นออกมาได้เช่นกัน

ในปี ค.ศ. 1534 ได้เดินทางเข้ากรุงโรม พระสันตะปาปาปอลที่ 3 พระองค์ทรงขึ้นชอปลัทธิมนุษยธรรมนิยม และพระองค์ก็เป็นผู้สนับสนุนศิลปินอีกด้วย พระองค์นั้นทรงขึ้นชอปลัทธิของไมเคิล แอนเจโล จึงได้เปิดโอกาสให้ไมเคิลแอนเจโล ได้แสดงฝีมืออีกครั้งหนึ่ง คือให้วาดภาพในหอสวดมนต์ซิสตีเน่ ซึ่งเขาเคยวาดภาพในสถานที่แห่งนี้มาแล้ว เมื่อ 20 ปีก่อน ไมเคิลแอนเจโลได้เริ่มร่างภาพในปี ค.ศ. 1535 และเขาลงมือวาดภาพจริง ๆ เมื่อ ค.ศ. 1536 เขานำเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพระคริสต์ธรรมดัมภ์ไว้ในพิพากษามนุษย์ เป็นครั้งสุดท้ายในวันสิ้นโลก ซึ่งความดีความชั่วนี้ จะก่อกรรม เมื่อครั้งที่ยังอยู่ในโลกมนุษย์

การจัดองค์ประกอบของภาพนั้นจะเป็นไปอย่างไม่ตายตัว ไม่มีกฎเกณฑ์ ไม่จัดวางภาพในกรอบของรูปทรงเรขาคณิต รูปภาพคนนั้นใน "การตัดสินครั้งสุดท้าย" วาด ให้มีส่วนใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด ไม่เหมือนแต่เดิมนั้น เขามักจะวาดภาพให้มีความงามเหนือมนุษย์ แต่ถึงอย่างไร เขาก็ยังนิยมวาดภาพมนุษย์ที่มี เรือนร่าง เปลา่ เปลือยอยู่ เขามิได้สร้างความสวยงามเกินความเป็นจริง แต่เขาจะเน้นเรื่องการสร้าง แสงเงาให้ภาพดูซับซ้อน กลมเด่นคล้ายตั้งรูปประติมากรรมที่เต็มไปด้วยมวลปริมาตร ภาพการตัดสินครั้งสุดท้ายนั้น วาดสำเร็จในปี ค.ศ. 1541 หลังจากนั้น เขาก็ริบงานวาดภาพในหอสวดมนต์ เปาลี เนขององค์สันตะปาปาปอลที่ 3 ซึ่งอยู่ในบริเวณวัดกัน เช่นเดียวกับซิสตีเน่

ในปี ค.ศ. 1546 ไมเคิลแอนเจโลก็ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นสถาปนิกควบคุมการก่อสร้างที่ยิ่งใหญ่ คือโบสถ์ เซนต์ปีเตอร์ที่ยิ่งใหญ่ การก่อสร้างโบสถ์นี้ ได้ทำมานานพอสมควร ได้เปลี่ยนสถาปนิกมาหลายต่อหลายคน จวบจนกระทั่งสันตะปาปาปอลที่ 3 ได้มอบหมายให้ไมเคิลแอนเจโลรับช่วงต่อ ซึ่งเขาก็ได้แสดงความสามารถให้เห็นเด่นชัด โดยออกแบบสถาปัตยกรรมต่าง ๆ มากมาย แต่ผลงานต่าง ๆ ที่เขาได้ออกแบบก่อสร้างนั้นยังไม่มียขนาดใหญ่โตเท่ากับโบสถ์ เซนต์ปีเตอร์ ไมเคิลแอนเจโลได้คิดแปลงแก้ไขเพิ่มเติมบางอย่างที่ปรามันต์

เอกสารออกแบบไว้ แต่เขาก็ยังคงรักษาแผนผังกากบาทกรีก (Greek Cross) ได้เช่นเดิม โดยกำหนดว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สร้างโดมขนาดใหญ่เป็นศูนย์กลางซึ่งเขาได้รับอิทธิพลจาก โดมของวัดประจำเมืองฟลอเรนซ์ กับโดมของวิหารแพนเธออน ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมชั้นเยี่ยมของโรมันในสมัยนั้น กล่าวกันได้ว่า โดมนั้นมีความสูง และใหญ่ที่สุดในโลกเวลานั้นตรงจันทรະทั้งมีทอไอเฟล และตึกสูงใหญ่เต็มไปหมด โดมนี้จึงได้ถูกลบสถิติไปจากความกว้างใหญ่และสูงของโดม ทำให้ไมเคิล แอนเจโลต้องประสบกับปัญหาโครงสร้างของโดม หลังจากนั้นเขาก็สามารถแก้ปัญหาของโดมลงได้โดยที่เรา ได้ศึกษาทฤษฎีและประสบการณ์จากการสร้างโดมที่บรูเนลเลสกีที่ฟลอเรนซ์ ก่อนที่ไมเคิล แอนเจโลจะสิ้นชีวิตลง เขาก็ยังมีโอกาสได้เห็นโอบิสต์เป็นรูปร่างขึ้นมาบ้าง หลังจากนั้นก็มี สถาปนิกอีกหลายต่อหลายคนที่ได้ควบคุมการก่อสร้างนั้นต่อมาโดยทำให้เป็นไปตามหุ่นจำลองไม้ที่เขาทำไว้ทุกประการ ส่วนการออกแบบอื่น ๆ ที่ลีโอนาร์โด ได้ออกแบบไว้นั้น เช่น บริเวณ ด้านหน้าของโอบิสต์ ก็ได้มีสถาปนิก คาร์โล มาดอร์นา ได้ทำการเปลี่ยนแปลงที่เขาได้ร่างไว้..

ต่อมา ปี ค.ศ. 1656 ถึงปี ค.ศ. 1663 เมอนินีซึ่งเป็นศิลปินคนสำคัญของบารอก ก็ได้ทำเพิ่มเติมขึ้นมาอีกก็คือ ระเบียงปีกที่ยื่นออกมาทั้งสองข้างจากตัวโอบิสต์, ทำการต่อเติมฉนวน ฉนวนด้านหน้า และบันไดทางขึ้น ซึ่งถือได้ว่าการกระทำดังกล่าวนี้ ได้ลดคุณค่าทางความงาม ของตัวโอบิสต์ไปอย่างน่าเสียดาย

(ผลงานของไมเคิลแอนเจโล ดูรูปที่ 82, 83, 84, 84.1)

ราฟาเอล (Raffaello Samzio or Raphael)

เป็นสถาปนิกและจิตรกรในเรอเนซซองซ์ยุคทอง ผลงานชิ้นเยี่ยมของเขาที่เกี่ยวข้องกับ ศาสนากับชีวิตชนชั้นสูงของเมืองเออร์บีโน ผลงานชิ้นเยี่ยมคือภาพ "พิธัสุมพรแม่พระ" (The Marriage of the Virgin) (ดูรูปที่ 85) วิธีการศึกษาภาพของจิตรกรฟลอเรนซ์อย่างละเอียด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงานของลีโอนาร์โด และไมเคิลแอนเจโลนั้น ราฟาเอลนำสัดส่วนของ ใบหน้าหญิงสาว หรือแม่พระเขาได้ดูแบบอย่างของลีโอนาร์โด เหมือนเช่นภาพแม่พระมาคอนนา ซึ่งเขาวาดขณะอยู่ในฟลอเรนซ์ เขาฉลาดที่จะนำเอาส่วนดี ๆ ของศิลปินแต่ละคนมาผสมผสาน กันอย่างสมบูรณ์จนทำให้กลายเป็นเอกลักษณ์ของเขาไปในที่สุด ผลงานชิ้นเยี่ยมอีกชิ้นหนึ่ง คือ "แม่พระกับนกกระเจี๊ยบทอง" (Virgin with the goldfiench) (ดูรูปที่ 86) ซึ่งภาพนี้เข้ามา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากเกร็ดชีวิตของพระเยซู ชีวิตของราฟาเอลนั้นประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว เมื่อเขามีอายุเพียง 26ปีเท่านั้น เขาก็ได้รับเชิญจากองค์สันตะปาปาจูเลียสที่ 2 ให้ไปวาดภาพตกแต่งผนังคาน์ทอนของอดีตสันตะปาปาที่ 5 ในบริเวณวาติกัน งานชิ้นนี้พระองค์ได้มอบหมายให้ราฟาเอลทำแต่เพียงผู้เดียว ราฟาเอลได้ทำหน้าที่วาดตกแต่งชื่อแสดนซ่า เดลลา เซญาตูร่า (Stanza della Segnatura) ราฟาเอลได้วาดภาพไปในห้อง "ชัยชนะของศาสนจักร" (The Friump of the church) แสดงภาพถึงชัยชนะของสี่ธรรม ซึ่งผลงานชิ้นนี้ได้รับความสำเร็จอย่างงดงาม และภายในห้องยังมีผลงานที่มีชื่ออีกภาพหนึ่ง คือ "นักปราชญ์แห่งเอเธนส์" (The school of Athens) ผลงานชิ้นนี้เขาได้นำเอาบุคคลสำคัญในลัทธิมนุษยธรรมมาแสดงการใช้หลักทฤษฎี ทศนิยมวิทยาได้กระทำอย่างงดงามทำให้ภาพดูเด่นและมีคุณค่าอีกด้วย จากผลงานชิ้นแรกที่ทำให้เขาประสบความสำเร็จ เขาก็ได้รับการทาบทามว่าจ้างไปวาดในห้องถัดไป ห้องนี้มีชื่อว่า "แสดนซ่า เอลิโอโดโร" (Stanza L' Eliodoro) ซึ่งเป็นเรื่องราวขององค์สันตะปาปาจูเลียสที่ 2

ราฟาเอลได้รับการยกย่องว่าเป็น "จิตรกรเทพเจ้า" (The Devine Painter) ซึ่งผลงานของเขาทุกชิ้นนั้นศิลปินรุ่นหลังได้นำหลักการและแสวงวิธีการต่าง ๆ นำไปศึกษา และปฏิบัติถือเป็นแนวทาง

ภาพจิตรกรรมฝาผนังของราฟาเอลได้รับการกล่าวขวัญถึงเป็นอย่างมาก ราฟาเอลนั้นได้นำหลักปรัชญาอริสโตเติล รวมเข้ากับบทบัญญัติในคัมภีร์คริสต์เข้าไว้ด้วยกัน หลังจากที่เขาถึงแก่กรรม เหล่าศิลปินและศาสนิกชนทั้งหลายต่างก็ได้รับอิทธิพลของเขาไปทั่ว จนทำให้เกิดแนวสกุลช่าง ที่เรียกว่า "ราฟาเอลเจสก์" (Raphaetesques) อย่างแพร่หลาย

(ผลงานของราฟาเอล รูปที่ 87)

ผลงานชิ้นเยี่ยมของราฟาเอล

1. พิธีสมรสแม่พระ (The Marriage of the Virgin) เก็บไว้ที่พิพิธภัณฑ์เบรลา

เมืองมิลาน

2. แม่พระมาคอนนากับนกกระจิบทอง (Madonna with Goldfinch) อยู่ที่อุฟฟิซ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

แกลลอรี่, ฟลอเรนซ์

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. "นักปราชญ์แห่งเอเธนส์ (The school of Athens) อยู่ที่แสดนซ่า เดลลา ซิญาตูรา วาติกัน โรม
4. สันตะปาปาจูเลียสที่ 2 (PoPe Julius 2) อยู่ที่อุฟฟิซี แกลลอรี่, ฟลอเรนซ์

เรอเนาซอง ในอิตาลี ระหว่าง ค.ศ. 1500 - ค.ศ. 1570

สถาปัตยกรรม การก่อสร้างในยุคนี้ ได้ออกแบบในรูปแบบของสถาปัตยกรรมโรมันอย่างเด่นชัด ดังเช่นโบสถ์ซาน ปีเอโตร ที่เมืองมอนโครีโอ แผลงผังที่บรามันเต้คิดนั้น เป็นแบบกางเขนกรีก มีโดมเล็ก ๆ สีโดมล้อมรอบโดมใหญ่ ซึ่งอยู่ตรงกลางบริเวณหอระฆังสูงขึ้นมาข้าง หลังจากที่ยบรามันเต้ถึงแก่กรรม ราฟาเอลและซานเทลโลก็ได้รับการเป็นสถาปนิกต่อ ต่อมาทั้งสองท่านก็ถึงแก่กรรม จึงทำให้ไมเคิลแองเจโลได้รับหน้าที่แทน ซึ่งก็ได้เปลี่ยนแผนผังจากเดิม คือ แบบกางเขนกรีกเป็นแบบกางเขนลาติน และยังได้ออกแบบโดมใหญ่กลวงให้เด่นเป็นสง่า แต่ผลงานชิ้นนี้ ไมเคิลแองเจโลก็ทำได้แค่เพียงฐานของโดมเท่านั้น เขาก็ถึงแก่กรรมเสียก่อน

เมื่อเปรียบเทียบรสนิยมในทางสถาปัตยกรรมระหว่างบรามันเต้กับไมเคิลแองเจโลแล้ว จะเห็นได้ว่าบรามันเต้เป็นความงามในด้านความงามกันกลมกลืน หอไอรามต์เจียบสงบ ส่วนของไมเคิลแองเจโลนั้น ให้ความกลมกลืนที่ดูเคลื่อนไหว และปริมาณที่ดูจะหนักแน่นกว่า ผลงานของไมเคิลแองเจโล นั้นมีหลายแห่งด้วยกัน เช่น เขาได้ออกแบบด้านหน้าของโบสถ์ ซาน โลเรนโซ ในฟลอเรนซ์ และผลงานชิ้นเยี่ยมของเขาก็คือ เขาได้เป็นผู้ออกแบบโดมใหญ่ของโบสถ์ เซนต์ปีเตอร์ แต่ผลงานนี้สำเร็จได้ด้วยฝีมือของ วาซารี กับอัมมานดี ตามแบบร่างของเขาเอง

(งานสถาปัตยกรรมอิตาลี รูปที่ 88, 89, 90)

การจัดสวนเพื่อตกแต่งให้เข้ากับงานสถาปัตยกรรมนั้น ในสมัยนี้ แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ

1. สวนประดับแบบเส้นเรขาคณิต (Geometrical Garden)

เป็นการจัดสวนที่มีลักษณะเป็นระเบียบเรียบร้อย ส่วนใหญ่จะใช้บริเวณลาน เฉลียง หรือบันไดของอาคาร เป็นองค์ประกอบสำคัญจะใช้เส้นเรขาคณิต เป็นหลักในการจัด

2. สวนประดับแบบภาพทิวทัศน์ (Landscape Garden)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ จะมีลักษณะคล้ายธรรมชาติ จะเน้นองค์ประกอบสำคัญได้แก่ น้ำตก คลอง สระน้ำ รั้ว
ไม้พุ่มไม้ดอกทั้งสี่มุม มีที่นั่งพักผ่อน มีบ่อน้ำ และต้องอ้างถึงชื่อเจ้าของแบบหรือทิวทัศน์ที่มีโลโก้ไอ
 น้ำพุ ฯลฯ สวนที่มีชื่อเสียงมากได้แก่ สวนของ วิลลา เอสเตส ออกแบบโดย เปียโร ลีโกรีโอ ใช้

3. สวนประดับแบบไม้ตกแต่งเป็นสัญลักษณ์ (Iconographical Garden)

คือการจัดตัดทรงต้นไม้เป็นรูปต่าง ๆ ประดับด้วยประติมากรรมกรีกและโรมัน เรื่องราวส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับศาสนา

4. สวนประดับเพื่อการศึกษา (Education of Botanical Garden)

สวนแห่งนี้จะเป็นแหล่งที่รวมไม้นานาพันธุ์ ส่วนใหญ่จะมีการจัดแบบเป็นแนว เรขาคณิต นิยมตกแต่งด้วยรูปของนักปราชญ์ที่สำคัญ ๆ

ประติมากรรม

ผลงานประติมากรรมที่ทำให้ เรอนาซงถึงขั้นเจริญสูงสุดก็คือ การสลักภาพหินอ่อนของ ไมเคิลแองเจโล ประติมากรคนสำคัญ ๆ ในการแกะสลักหินอ่อนของชาวฟลอเรนซ์ที่มีอันดริอา คอนทซซี, โรเวสซาโน นอกจากจะมีประติมากรรม ในการแกะสลักหินอ่อนแล้วยังมีประเพณ หล่อด้วยโลหะสำริด สำหรับประติมากรที่ได้รับการยกย่องในการหล่อสำริดได้ เยี่ยมที่สุดก็คือ จาโคโป ซานโซวีโน ส่วนใหญ่แล้วจะใช้ทำขึ้นเพื่อประดับตกแต่งอาคาร ที่น่าสนใจได้แก่ ลาย และรูปปั้นที่วัดเซนต์ มาร์ค

จิตรกรรม

ศูนย์กลางของศิลปวัฒนธรรมของ เรอนาซงสมัยทองจะมีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงโรม ในสมัย ต่อมาก็จะเป็นผลงานของไมเคิลแองเจโล กับราฟาเอลอยู่มาก ในปลายสมัยเรอนาซง สกอล ช่างเวนิสซึ่งเป็นสกุลช่างที่สำคัญมาก จิตรกรที่มีฝีมือมากในยุคนี้ ได้แก่ จอร์โจเน และทิวเชียน

กระจกสีประดับหรือสเตนกลาส (Stained Glass)

ศิลปกรรมแบบนี้แม้จะไม่นิยมทำกันมาก เท่ากอธิค แต่อิตาลีสมัย เรอนาซงก็มีการทำ อยู่บ้าง แต่ไม่แพร่หลายมากนัก โจวานนิคา อูดีเน นั้น ได้นำเอารูปแบบของราฟาเอลมาติด แปลง ซึ่งจะเห็นได้จาก ที่องสมุคที่วัด ซาน โลเร็นโซ ในฟลอเรนซ์ อะเรสโซในวาติกัน และ วัดสตา มาเรียเดล โปโปโล ในโรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พรมแขวน (Tapes try)

พรมแขวนที่ราฟาเอลออกแบบ และมีชื่อเสียงมาก คือพรมชุดที่ เกี่ยวพันกับชีวิตนักบุญ ผู้เผยแผ่ศาสนาคริสต์เป็นพวกแรก (The Aots of the Aposttes) เมื่อออกแบบแล้วจึง ส่งแบบไปที่กรุงบัสเซล ซึ่งเป็นโรงงานของพรมที่มีชื่อเสียงมากของยุโรป

ศิลปภาพพิมพ์

ศิลปินที่มีฝีมือในทางภาพพิมพ์ก็คือ ไรมอนดี เขาเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการพิมพ์แบบ แม่พิมพ์ทองแดงที่เยี่ยมยอด และนับ เป็นผู้ที่มีบทบาท และผลงานดีเด่นในยุคนั้น

จลศิลป์ (Minor Art)

งานจลศิลป์ที่มีชื่อเสียงที่สุดก็คือ การออกแบบเกี่ยวกับถ้วย และแจกันที่ทำด้วยโลหะ หรือทองคำ ซึ่งออกแบบโดย เซลลิณี (Cellini) ซึ่งเป็นประติมากรที่มีชื่อเสียงมากที่สุด ผ่านงาน ประติมากรรมอื่น ๆ นั้นก็มีการทำมุกประดับยังเป็นลวดลาย (Marque try) บนไม้ซึ่ง เป็นศิลปะจีน ส่วนการทำเครื่องเรือนและเครื่องใช้ภายในบ้านนั้นก็ได้มีการนำเอาจิตรกรรม กับประติมากรรม ต่าง ๆ มาประยุกต์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ มีการประดับตกแต่งลายนูน มีการฝังมุกหรืองาช้างเป็น ลวดลายต่าง ๆ

เรอเนาซองในฝรั่งเศส

สถาปัตยกรรมของ เรอเนาซองในฝรั่งเศสนั้น ได้รับเอาอิทธิพลมาจากเรอเนาซองมา ตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 16 แต่ส่วนมากนิยมสร้างตามแบบศิลปะกอธิค จนกระทั่งปี ค.ศ. 1530 ศิลปกรรมของ เรอเนาซองจึงเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวาง

สถาปนิกชาวฝรั่งเศสได้ริเริ่มงานที่เป็นสัญลักษณ์ และเป็นสิ่งประดิษฐ์ของตนเองขึ้นมา มีการนำเอาสถาปัตยกรรมโบราณมาใช้ เช่น เสาของทัสคัน, ดอร์ค, ไอโอนิก, คอรินเทียน, คอมโพสิท มาใช้ และนิยมออกแบบให้อาคารมีหลายชั้น และสร้างบันไดให้โค้งเวียนอย่างสวยงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปราสาทลัวร์ (Chateau of the Loire) สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1495 ซึ่งมีลักษณะการก่อสร้างสวยงามเนื่องจากได้รับอิทธิพลมาจากสถาปนิกชาวอิตาลีเลียน ซึ่งถือว่าเป็นอาคารหลังแรกของฝรั่งเศส ซึ่งรับเอาสถาปัตยกรรมอิตาลีเลียนเรอเนาของ โดยนำเอาศิลปะนี้มาผสมกับโครงสร้างสถาปัตยกรรมกอทิก

ส่วนในบริเวณ อิล-เดอ-ฟรองซ์ (Lie-de-france) ซึ่งเป็นศูนย์กลางของศิลปกรรมกอทิก ซึ่งชนชั้นสูงนิยมก่อสร้างคฤหาสน์ของตนตามแบบอย่างศิลปกรรม เรอเนาของที่มีชื่อเสียง คือ ปราสาท มาดริด (Chateau de Madrid) ปราสาท ลามูยแตร้ (La Mutte) และพระราชวังฟองแตนโบล

(ผลงานสถาปัตยกรรม เรอเนาของฝรั่งเศส ดูรูปที่ 91, 92)

สกุลช่างฟองแตนโบล

คือศิลปินและสถาปนิกอิตาลีเลียน, ฝรั่งเศส และ เพรอมม็อง ที่รวมกลุ่มกันในพระราชวังฟองตาโบล โดยอยู่ภายใต้การอุปถัมภ์ของพระเจ้าฟรานซิสที่ 1 พระองค์ทรงฟื้นฟูและสนับสนุนศิลปกรรมอย่างแข็งขัน โดยอยู่ภายใต้ราชสำนักโดยตรง

ศิลปินในอิตาลีเลียนที่เข้ามาทำงานในพระราชวัง จะมีหน้าที่สร้างงานศิลปกรรมและสอนศิลปะให้แก่ช่างชาวฝรั่งเศส รอสโซ นอกจากจะเป็นอาจารย์แล้ว ยังมีหน้าที่ตกแต่งภายในพระราชวังอีกด้วย จนกระทั่งถึงแก่กรรมในปี ค.ศ. 1540 รูปแบบงานศิลปกรรมที่ชาวอิตาลีเลียนได้สร้างขึ้นมานั้นที่เด่นเป็นพิเศษได้แก่ ลายปูนปั้นซึ่งจะตกแต่งให้เข้ากับจิตรกรรมฝาผนัง ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในนามของ "สไตล์ ฝรั่งเศส" (French Style) รูปคนส่วนใหญ่จะมีลักษณะยาวและเป็นสาว เบลี้อย เนื้อหาส่วนใหญ่เน้น เพื่อที่จะตกแต่งให้ดูสวยงามมากกว่าที่จะ เป็น เรื่องราวที่หนักอึ้ง ในระยะเวลาที่จิตรกรสกุลช่างฟองแตนโบลทำงานอยู่นี้ ก็มีจิตรกรที่มีชื่อเสียงมากก็คือ จองกูแซง (Jean Cousin the Elder, 1490 - 1560) ซึ่งเขาเป็นผู้มีความชำนาญในการทำกระจกสี, พรหม แฉวนประดับ ซึ่งเขาได้รับอิทธิพลของรอสโซมาใช้ในงานของเขาเอง

ในส่วนสกุลช่างฟองแตนโบลผูกพันเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมฝรั่งเศสนั้น นอกเหนือจากการออกแบบก่อสร้างแล้ว เซอร์ลิโอ (Sebastiano Serlio 1475 - 1564) เหล่าสถาปนิกเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มีชื่อเสียงทั้งหลาย ก็ได้ทำการอบรมเหล่าสานุศิษย์ได้ใช้หลักการทฤษฎีของบรามันเต, เปรูสซี ประสานเข้ากับบททฤษฎีของวิทรูเวียส จึงทำให้สถาปัตยกรรมของฝรั่งเศสประสบความสำเร็จ ในการสร้างงานที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองในสมัยต่อมา

(ผลงานของสกุลช่างฟองตานโบล ดูรูปที่ 93)

จิตรกรรม

จิตรกรรมของฝรั่งเศสนั้นเริ่มในรัชสมัยของพระเจ้าฟรานซิสที่ 1 พระองค์ทรงว่าจ้างให้ราฟาเอล และทีเชียนสร้างงานเพื่อนำมาประดับในพระราชวังของพระองค์ ทรงเชื่อเชิญให้ เลโอนาร์โด ดา วินชี เดินทางเข้ามาพักในพระราชวัง และทีโอนาร์โด ดา วินชี ก็ได้ถึงแก่กรรม ในเวลา 3 ปีต่อมา จิตรกรรมของเรอเนาซงเป็นที่รู้จักกันในหมู่จิตรกรฝรั่งเศส ผลงานจิตรกรรมของอันดรี อา โซลารีโอ (Andrea Solario) นั้นมีอิทธิพลต่อวงการจิตรกรรมฝรั่งเศส ยิ่งกว่าลีโอนาร์โด เสียอีก

ในรัชสมัยของพระเจ้าเฮนรี่ที่ 2 วงการจิตรกรรมฝรั่งเศสจึงรุ่งเรืองขึ้น โดยจิตรกรของสกุลช่างฟองตานโบล ซึ่งสกุลช่างนี้ประกอบไปด้วยจิตรกรอิตาลี เป็นผู้นำ เช่น รอสโซ จากฟลอเรนซ์ ปริมาติชโซ จากเมืองโบลญา จิตรกรรมในยุคนี้จะมีรูปแบบจิตรกรรมเรอเนาซง อิตาลีสมัยปลายบวกกับความนิยมในการวาดภาพเหมือนจริงตามแบบฉบับสกุลช่างชาวเฟรมมิช จิตรกรที่สำคัญของฝรั่งเศส คือ จอง กลูเอต (Jean Clovet, 1485 - 1541) ซึ่งเขามีความเชี่ยวชาญในการวาดภาพคนเหมือนอยู่ไม่น้อยทีเดียว

(ผลงานงานจิตรกรรม เรอเนาซงฝรั่งเศส ดูรูปที่ 94, 95, 96)

ประติมากรรม

งานประติมากรรมของฝรั่งเศสนั้นส่วนใหญ่จะนิยมสร้างงานที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ซึ่งจะมีรูปร่างค่อนข้างแข็งกระด้าง ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากศิลปกรรมของกอธิก ในศตวรรษที่ 16 ประติมากรรมเรอเนาซงในอิตาลี ก็เริ่มเข้ามามีอิทธิพล ผลงานที่สร้างในครั้งแรกได้แก่ การสร้างประติมากรรมประดับสุสานของพรพราคารนิมาลแห่ง เมืองอังบัวส์ ที่วัด เมืองรูอ็อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ ค.ศ. 1530 พระเจ้าฟรานซิสที่ 1 ได้ทรงเชื้อเชิญประติมากรอิตาลีเข้ามาพำนักในราชสำนักของพระองค์ บุคคลที่สำคัญ ได้แก่ รอสโซ ผู้ที่นำเอาวิธีการจิตรกรรมผสมกับประติมากรรมมาตกแต่งพระราชวังฟองแตนโบล ซึ่งงานของเขานั้นจะมีลักษณะค่อนข้างยาว ซึ่งเป็นที่นิยมของศิลปินและชาวฝรั่งเศสในสมัยนั้นด้วย

ครั้นพอมายังสมัยของพระเจ้าเฮนรีที่ 2 พระองค์ทรงโปรดปรานประติมากรชาวฝรั่งเศสมากกว่าชาวอิตาลีเสีย ทำให้ประติมากรของชาวฝรั่งเศสได้มีโอกาสดูความสามารถมากกว่าเดิม เรื่องราวต่าง ๆ นั้น จะหันมานิยมลัทธิมนุษยธรรมนิยมตามแบบอย่างของอิตาลี ส่วนชาวฝรั่งเศสนั้นก็หันมาประพฤติปฏิบัติตามแบบนักมนุษยธรรมนิยมกันอย่างแพร่หลาย โดยมีศูนย์กลางอยู่ในกรุงปารีสและบริเวณเมืองต่าง ๆ ประติมากรชาวฝรั่งเศสคนสำคัญ ได้แก่ จอง กูจอง (Jean Goujon 1510 - 1566) เขาชอบสร้างผลงานอย่างเรียบง่ายบริสุทธิ์ของประติมากรรมคลาสสิกให้เข้ากับรูปแบบของประติมากรสมัยเรอเนาของ ผลงานชิ้นที่สำคัญได้แก่ รูปเทพีพิมพ์ประดับน้ำพุที่อื่นในแซนต์ โนปารีส ประติมากรมองตัง (Bontemps, 1507 - 1570) ชาวฝรั่งเศส ผู้เคยเป็นผู้ช่วยของปริมาติซโซ ได้นำเอาลักษณะเด่นของกอธที่มีลักษณะแข็งกระด้างมาใช้ใหม่ ดังเช่นประติมากรรมรูปแบบ ที่ติดอยู่ตรงบริเวณสุสานของพระเจ้าฟรานซิสที่ 1 ณ โบสถ์ วัตแซงต์ เดอนีส

(งานประติมากรรมเรอเนาของในฝรั่งเศส รูปที่ 97, 98)

เรอเนาของเยอรมัน

ศิลปกรรมของเยอรมันนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับศิลปะของประเทศอื่น ๆ จะแตกต่างกันไป เพราะศิลปกรรมในเยอรมันนั้นยังไม่มีรูปแบบที่แน่นอน เป็นเพราะว่า เยอรมันนั้นขาดศูนย์กลางที่เป็นศิลปะที่แน่นอนถาวร

ครั้นเมื่อปี ค.ศ. 1811 เยอรมันก็กลับทำให้ตนเองมีเอกภาพอย่างแท้จริง เริ่มมีศูนย์กลางทางศิลปะจึงทำให้เยอรมันเริ่มมีความเป็นตัวของตัวเองอย่างแท้จริง

เมื่ออย่างเข้าคริสต์ศตวรรษที่ 14 ศูนย์กลางของเยอรมันก็ได้ย้ายไปอยู่ที่เมือง บร่าก สกอลข้างโบฮีเมีย (Bohemian school) ก็เริ่มมีบทบาทขึ้นมาโดยสร้างพระราชวังให้กษัตริย์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่ที่เมืองแห่งนี้ อีกทั้งงานในด้านศิลปกรรมต่าง ๆ ก็ได้พัฒนาขึ้นมามาก โดยเฉพาะทางด้านจิตรกรรมนั้นสร้างได้งดงามมากจนทำให้งานศิลปกรรมชิ้นนี้มีผลต่อวงการจิตรกรรมของเยอรมันนี้ด้วย จนกระทั่งในศตวรรษที่ 15 จึงได้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นมา เมื่อ เวย์เดน (Rogier van der weyden, 1400 - 1464) จิตรกรชาวเฟรมมิชได้เข้ามาสร้างงานซึ่งมีอิทธิพลเหนือจิตรกรชาวเยอรมันมาก

ในศตวรรษที่ 16 จะเปลี่ยนความนิยมจากกอติคมาเป็นเรอเนาของ ซึ่งในคริสต์ศตวรรษที่ 15 นั้น ศิลปเรอเนาของจะได้รับความนิยมในอิตาลี แต่ในเยอรมันก็กลับนิยมเพียงเล็กน้อยเท่านั้น งานศิลปกรรมที่โดดเด่นในคริสต์ศตวรรษที่ 16 นั้น เป็นศิลปภาพพิมพ์ ซึ่งศิลปินเรอเนาของเริ่มมีบทบาทต่อศิลปกรรมเยอรมัน

ทางด้านสถาปัตยกรรมนั้น ในเยอรมันนี้ยังคงนิยมยึดถือรูปแบบของสถาปัตยกรรมกอติคอยู่ โดยไม่สนใจงานศิลปกรรมของเรอเนาของเลย สิ่งก่อสร้างที่สำคัญเห็นจะได้แก่ พระราชวังคฤหาสน์ และสถาปนิก เยอรมันได้นำเอาลวดลายต่าง ๆ ของสถาปัตยกรรมเรอเนาของมาใช้เป็นที่แพร่หลาย

อัลเบิร์ต ดูเรอร์ (Albrecht Durer, 1471 - 1528)

อัลเบิร์ต นั้นเป็นศิลปินภาพพิมพ์และผลิตหนังสือที่มีชื่อเสียง ผลงานในระยะแรกของอัลเบิร์ตดูเรอร์ ที่น่าสนใจก็คือ รูปเหมือนตัวศิลปินกับภาพประดับแท่นบูชาในโบสถ์ (Paumgarther Altar) ผลงานของเขาส่วนใหญ่แล้วจะได้รับอิทธิพลจากภาพพิมพ์ของมันเตญา จิตรกรชาวอิตาลี และได้ใส่ความรู้สึกซึ่งจะแสดงให้เห็นวิญญานความรู้สึกของคนในยุคเดียวกับเขา ดูเรอร์นั้นเป็นจิตรกรผู้มีความสามารถทางด้านกรรมวิธี การระบายสีอย่างเก่งกาจ เขาสามารถที่จะระบายทั้งสีน้ำ และสีน้ำมัน อีกทั้งยังชำนาญในการทำภาพพิมพ์อีกด้วย ดูเรอร์ ได้พัฒนาทั้งฝีมือและความคิดของเขาอย่างไม่หยุดยั้ง จักรพรรดิแมกสิมิเลียน ทรงมอบหมายให้ดูเรอร์ สร้างงานเป็นภาพพิมพ์ชุดใหญ่ ชื่อ "Triumph Arch"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดูเรอร์ได้แต่งหนังสือเกี่ยวกับด้านศิลปะ ชื่อ "ตำราเกี่ยวกับเครื่องวัดต่าง ๆ" (Under Weysung der Messung) ในปี ค.ศ. 1525 และเมื่อปี ค.ศ. 1520 เขาก็ได้แต่งขึ้นมาอีกเรื่อง ชื่อ "ตำรา 4 เล่มเกี่ยวกับสัดส่วนมนุษย์" (Four Books on Human Propotion) หนังสือที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการศิลปะที่เขาค้นคว้ามาเกือบตลอดชีวิต ดูเรอร์เป็นที่รู้จักกันในนามของ จิตรกรเอกของเยอรมันในสมัยปลายของเรอเนาซง

นอกจากนี้ยังมีศิลปินที่มีชื่อเสียงในยุคนี้อีกหลายคนก็มี กรูเนวาลด์ (Mathias Grunewald) ฮัลส์ โฮลไบน์ ผู้บุตร (Hans, Holbein the younger)

(ผลงานของอัลเบิร์ต ดูเรอร์ รูปที่ 99, 100, 101)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บารอค (Baroque)

ความหมายของคำ

คำว่า บารอค หมายถึง ชื่อที่ใช้เรียกงานของศิลปกรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม ดนตรี แหล่งกำเนิดของศิลปกรรมบารอคนี้อยู่ที่อิตาลี คือเริ่มในปี ค.ศ. 1550 ถึง 1750 มีศูนย์กลางอยู่ที่โรม ช่วงระยะเวลาที่เจริญสูงสุดนั้นอยู่ในช่วงปี 1680 - 1730 มีชื่อเรียกกระยะในช่วงนี้ว่า ไฮ-บารอค (High - Baroque) ซึ่งต่อมาได้แพร่หลายไปทั่วแหลมอิตาลี

"บารอค" นั้นมีความหมายว่า ความผิดปกติ ไม่นั่นนอน แต่คำว่าบารอค หรือ บาร์โรโค (Barroco) ซึ่งเป็นภาษาโปรตุเกสนั้น หมายถึง ไหม้ที่มีรูปร่างบิดเบี้ยว ไม่สมบูรณ์

ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์

ในคริสต์ศตวรรษที่ 16 นั้น กรุงโรมได้ประสบกับความเจริญรุ่งเรืองมาจนกลายเป็นศูนย์กลางสำคัญที่สุดของยุโรป แต่ในช่วงนี้ทางสำนักวาติกันก็ได้เผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านศาสนา การเมือง สังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในศาสนา จากเหตุการณ์ในครั้งทำให้ มาร์ติน ลูเธอร์ ซึ่งเป็นนักปฏิรูปศาสนาคนสำคัญชาวเยอรมัน ซึ่งอยู่ในกรุงโรม ได้มีความคิดว่า ควรจะปฏิรูปศาสนาเสียที เมื่อได้เกิดขบวนการปฏิรูปศาสนาขึ้น ศาสนจักรที่กรุงโรมเห็นว่า เหตุการณ์เช่นนี้ ไม่ควรที่จะเกิดขึ้น จึงได้หาทางขัดขวาง

ในปี ค.ศ. 1534 การต่อต้านการปฏิรูปศาสนาที่เกิดขึ้น โดยตั้งนิกายขึ้นมาใหม่ ว่า เจซอิต หรือสมาคมนิซัส (Society of Jesus or Jesuit Order) โดยมีสันตะปาปา อินทนิอุส ไลโยลา (Innocentius Loyola) ผลของความขัดแย้งทำให้ประเทศในยุโรป ได้แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายสนับสนุนพวกปฏิรูป และฝ่ายสนับสนุนสำนักวาติกันที่กรุงโรม ความขัดแย้งดังกล่าวนี้ได้ยึดเหนี่ยวจนกระทั่งทวีความรุนแรง สงครามทางศาสนาจึงได้เกิดขึ้น เรียกว่า "สงครามสามปี" จากสงครามในครั้งนี้ทำให้ระบบเศรษฐกิจในยุโรปกลับตกต่ำลงไปอีก

"เหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่องานศิลปสมัยบารอค หอสรุปที่เห็น เงื่อนไขที่เป็นม่อเกิดได้

เอกสร้าง ๓ ประการ คือ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ศาสนจักรโรมันคาทอลิก มีการสังคายนาปรับปรุงและยอมรับเอานโยบายให้นำเอาศิลปะเป็นปัจจัยสำคัญในการประชาสัมพันธ์ศาสนา ด้วยวิธีการสร้างรูปแบบทางศิลปะขึ้นมาใหม่ โดยกำหนดให้มีลักษณะไปในทำนองที่ทางศาสนจักรเป็นผู้ให้การสนับสนุน เผยแพร่มากกว่าทางฆราวาส เป็นผู้ให้

2. มีแนวคิดทางวิทยาศาสตร์มากขึ้น ความสนใจในเรื่องของโลกและจักรวาลได้รับการพิสูจน์ตามหลักวิทยาศาสตร์ นับเป็นแนวคิดใจทำให้ศิลปินมีทัศนคติในการมองจักรวาลอย่างมีที่ท่ากระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น ประกอบกับสมัยนี้ระบบการพิมพ์เจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว คำรับคำราชาการนานาชนิดได้ดีพิมพ์อย่างมากมาย ประชาชนมีการตื่นตัวสูงขึ้นในด้านการศึกษา

3. เกิดแหล่งศูนย์กลางและความมั่นคงทางการเมืองใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น อำนาจของกษัตริย์มีอิทธิพลมาก จนกระทั่งสามารถสถาปนาระบบสมบูรณาญาสิทธิราชถาวรขึ้นอย่างมั่นคงในหลายประเทศ” (21)

ศิลปะของยารอคนั้นได้เปลี่ยนแนวความคิดแต่เดิมไปเสียสิ้น คือ แต่เดิมนั้นจะมองจากภายในมนุษย์ออกไปสู่ภายนอก แต่ได้เปลี่ยนแนวคือ มองจากภายนอกเข้ามาสู่ภายในของมนุษย์แทน จะสังเกตได้จากจะสร้างวัดให้มีลักษณะหุหุรา เค้น สดุดา จะเน้นไปในเรื่องของทางโลกมากกว่าทางธรรม

เมื่อนำเอาลักษณะเด่นของศิลปะกรรม เรอเนาของ และศิลปะกรรมของบารอมาเปรียบเทียบกันแล้วจะเห็นความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัด ศิลปะกรรมของบารอคนั้นจะสร้างความรู้สึกที่กว้างไกล ขยายขอบเขตอย่างไม่มีการสิ้นสุด อีกทั้งยังมีศิลปินบางคนชอบแสดงอารมณ์ที่ฉับฉิวด้วย เช่น เรมบลันด์ นิยมสร้างภาพที่เคลื่อนไหว หรืออารมณ์ที่อยู่ในห้วงเวหาของอวกาศ ผลงานที่มีชื่อเสียงของเขา ชื่อ The Triumph of Devine Providence

ผลงานของวูเบนส์นั้น ส่วนใหญ่แล้วจะแสดงถึงสภาพธรรมชาติ, และอวกาศอยู่เสมอ เขาได้เปลี่ยนแนวความคิดที่ว่าจุดเด่นของภาพจะต้องอยู่ใจกลางภาพมา เป็นการสร้างจุดสนใจของภาพให้กระจายไว้ทิศทางที่แน่นอน ซึ่งเป็นที่นิยมทำกันอย่างมากในยุคนี้

(21) ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ กำจร สุนพงษ์ศรี หน้า 379 - 380

ศิลปะของบารอก เจริญขึ้นได้เพราะแรงสนับสนุนของศาสนจักร ยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้ศิลปะบารอกได้รับความนิยมอย่างมากก็คือ ความมั่นคงของระบบกษัตริย์ ดังนั้น ระบบกษัตริย์จึงมีความมั่นคงในสมองบารอก อีกทั้งชนชั้นกลางและชนชั้นสูงก็ยังมีอิทธิพลในด้านการเงิน ศิลปินและศิลปินกรรมของบารอกนอกจากจะได้ผู้อุปถัมภ์ทางศาสนาโดยตรงแล้ว ยังได้รับการสนับสนุนจากชนชั้นสูงและชนชั้นกลางอีกด้วย

ชนชั้นสูงนั้นจะนิยมชมชอบ และยังสนับสนุน แนวความคิดของพวกคลาสสิก เช่น ผลงานของปูลิแซง (Poussin) แนวธรรมชาตินั้นเป็นผลงานของ เลอ แนงส์ (Le Nains) และลาตูร์ (La Tour) และก็จะได้รับความนิยมจากชนชั้นกลางอีกเช่นกัน

บารอกในอิตาลี

ศิลปะกรรมของบารอกมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เนื่องมาจากการ เป็นปฏิภักษ์ของโรมันคาทอลิกต่อขบวนการปฏิรูปศาสนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยของสันตะปาปาปอลที่ 3 (ฟาร์เนเซ) ในปี 1534 - 1549 และในสมัยของสันตะปาปาซิกดุส (เปเรตตี) คือในช่วง 1580 สันตะปาปาทั้งสองต่างก็ยกทัพ เข้าตีพวกโปรเตสแตนต์ และผลก็คือได้รับชัยชนะอย่างงดงาม

เมื่อขับไล่ผู้นิยมการปฏิรูปศาสนาออกไปได้ในบริเวณภาคกลางและภาคใต้ของยุโรป "ในช่วงนี้สันตะปาปาปอลที่ 3 ได้ให้ไมเคิล เอนเจโล เป็นผู้ออกแบบวังแคปิโอลาน (Capitoline Hill) และในเวลาต่อมาได้รับการเสริมสร้างต่อสันตะปาปาซิกดุสที่ 5 ผู้ที่มีชื่อเสียงอย่างสูงในการสร้างกรุงโรมให้ใหม่ และมีความสำคัญ ทำให้โรมกลายเป็นเมืองของศาสนจักร อันควรเคารพคารวะของพระคริสต์ และชำระล้างพวกมิชฌาติฐ์" (22)

จิตรกรรม

จิตรกรรมบารอกในอิตาลีนั้นได้นำเอาลักษณะเด่นของจิตรกรรมในสมัยเรอเนอซองมาผสมกับงานจิตรกรรมของตนให้ดูเด่นยิ่งขึ้น อีกทั้งยังได้รับอิทธิพลของพวกแมนเนอร์ลด์มากกว่าที่จะคิดค้นในรูปแบบของตนขึ้นมาใหม่ เมื่อเปรียบเทียบกับงานประติมากรรมและสถาปัตยกรรมแล้ว จะเห็นได้ว่า งานจิตรกรรมนั้นจะด้อยกว่า เพราะยังติดอยู่กับรูปแบบของจิตรกรรมสมัย เรอเนอซองอยู่

(22) ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตกของ กัจจกร สุนพงษ์ศรี หน้า 387

จิตรกรคนสำคัญสมัยบารอกในอิตาลี

- ตระกูลคาร์รัคซี

แอนนิบาเล คาร์รัคซี (Annibale carracci, 1560 - 1609) เป็นผู้ที่ทำให้จิตรกรรมของบารอกประสบความสำเร็จอย่างมาก ตระกูลคาร์รัคซี ได้วาดภาพตกแต่งพระราชวังฟาร์เนเซ ซึ่งภาพวาดนี้ได้แสดงอุดมคติบารอกอย่างสัมฤทธิ์ผล เนื่องจากมีพื้นฐานในการศึกษาศิลปะมาอย่างดี และเขาก็มีความฉลาดที่จะเลือกเอาจุดเด่นต่าง ๆ ของศิลปินที่มีผลงานดีเด่น อย่างเช่น นำส่วนเด่นของไมเคิล แอนเจโล ราฟาเอล และทิเชียนมาใช้รวมผสมกันอย่างกลมกลืนเป็นภาพจิตรกรรมบนเพดาน ซึ่งเป็นเรื่องที่ทางที่เกี่ยวกับยักษ์ชื่อโพลี เฟมอส (Polyphemos) จากตำนานของกรีก เขาได้วาดภาพลงบนแผ่นไม้ เมื่อวาดเสร็จแล้วจึงนำมาประกอบกัน แล้วนำไปแขวนติดบนเพดาน จากผลงานชิ้นนี้จะเห็นได้ว่าฝีมือของเขาได้พัฒนาขึ้นมาอย่างรวดเร็ว ผลงานของตระกูลคาร์รัคซีมีอยู่ทั่วไปในกรุงโบโลญา ลูโควิโก คุณเป็นหัวหน้าของตระกูลคาร์รัคซี ได้ชื่อว่าเป็นผู้ให้กำเนิดศิลปะ ที่นำเอาส่วนดีของศิลปินหลาย ๆ คน นำมาผสมผสานรวมกันในงานของตน ซึ่งเรียกผลงานแบบนี้ว่า อี แควคติกอสม์ (Eclecticism)

"ลูโควิโก คาร์รัคซี ใช้ชีวิตส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในโบโลญา เพื่อควบคุมโรงเรียนสอนจิตรกรรม ซึ่งต่อมาได้รับการยกย่องให้เป็น อะคาเดมี (23) ส่วนแอนนิบาเล คาร์รัคซี จิตรกรคนสำคัญที่สุดของตระกูล ซึ่งมีอยู่ทั้งหมดด้วยกันสามคน ได้รับการทาบทามให้เขาทำงานวาดภาพตกแต่งพระราชวังฟาร์เนเซ ในปี ค.ศ. 1595 ผลงานชิ้นนี้ทำให้ตระกูลคาร์รัคซี มีชื่อเสียงมากจนกลายเป็นแบบฉบับของจิตรกรรมบารอกอีกแนวหนึ่ง ซึ่งแตกต่างไปจากแนวของคาราวาดจีโอ ถือเป็นแนวที่มีอิทธิพลสืบเนื่องต่อจากศิลปคลาสสิกของ เรอนาซง" (24)

(23)

อะคาเดมี คือ ศิลปินผู้ที่มีความสามารถมีความเห็นไปรวมจุดสุดท้าย ร่วมกันว่าศิลปกรรมที่ผลิตนี้จะต้องให้พร้อมทุกสิ่งทุกอย่าง ถึงขนาดตามหลักเกณฑ์ที่ยกย่องนิยมกัน

(24) จากกลุ่มเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานที่ยอดเยียนนั้นนอกจากภาพวาดในพระราชวังฟาร์เนเซแล้ว ยังมีผลงานที่เด่น ๆ อีกคือ "การเดินทางไปอียิปต์" (Flight into Egypt) อยู่ในคอเรีย แกลเลอรี ที่กรุงโรม และภาพ "พระเยซูกับหญิงชาวซามาริติน" (Christ and the Samaritan Woman) ในเวียนนา ซึ่งล้วนแต่แสดงความสามารถอันเยี่ยมยอดของเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความงามของธรรมชาติซึ่งเต็มไปด้วยความอ่อนหวาน ความงาม จนเป็นแบบอย่างที่ศิลปินรุ่นหลังได้ทำตาม (ผลงานของคาร์รัคซี รูปที่ 102)

- คาราวัจโจ หรือคาราวัจโจ

คาราวัจโจนั้น เคยฝึกฝนวิชาศิลปะจากศิลปินชาวเวนิส และเคยเป็นศิษย์ของทิเชียน ในระยะเวลาหนึ่งด้วย ครั้นในปี 1592 คาราวัจโจได้เดินทางไปกรุงโรม เพื่อสร้างผลงานที่โดดเด่น ผลงานของคาราวัจโจนั้นจะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรกนั้นจะเป็นช่วงแห่งการค้นคว้า แสวงหาซึ่งจะอยู่ในระหว่างปี ค.ศ. 1592 - 1597 และช่วงที่สองนั้นคือช่วงที่เขาค้นพบตัวเองค้นพบลักษณะเด่น ที่เป็นตัวของเขาเองคือในช่วงตั้งแต่ปี ค.ศ. 1597 - 1606 ยุคนี้เขาได้สร้างผลงานไว้หลายชิ้นด้วยกัน และผลงานที่เด่นของเขาในช่วงนั้นก็คือ เขาวาดภาพหุ่นนิ่ง (Still life) เป็นภาพของ "เทพเจ้าแบคชัสกำลังปวยแหวดล้อมด้วย เด็กและหุ่นนิ่ง" (Sick Bacchus and Boy with a fruit Basket, 1594)

ในช่วงชีวิตของคาราวัจโจในตอนนี้ได้มีบุคคลต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับมากมาย แต่ก็มีบุคคลสำคัญคนหนึ่งที่ทำให้ชีวิตของคาราวัจโจเปลี่ยนไป เขาคือ คาร์ดินาล เดล มอนเต เขาเป็นผู้สนับสนุนผลงานจิตรกรรมของคาราวัจโจและได้เปลี่ยนแนวความคิดต่าง ๆ ซึ่งคาราวัจโจเคยยึดอยู่ โดยเฉพาะในเรื่องแสง คาราวัจโจ เริ่มรู้จักใช้แสงสว่างจัดจ้าส่องเข้ามาทางด้านซ้ายมือ มาสัมผัสกระทบร่างคนทำให้เกิดปริมาตรราวกับรูปสลัก รู้จักการใช้สีที่ติดกับสีที่สดใสอย่างรุนแรง ซึ่งยุคนี้ถือว่าเป็นยุคที่เจริญที่สุดสำหรับคาราวัจโจ

ผลงานของคาราวัจโจนั้น รูปร่างคนจะมีความกลมมน ดูโดดเด่นราวกับประติมากรรม ซึ่งรูปแบบเหล่านั้นเขาได้รับอิทธิพลมาจากพวกแมนเนอริสม์ เมื่อครั้งที่เขาเดินทางเข้ามายังกรุงโรม ในปี 1592 - 1598 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ดีนิยมแมนเนอริสม์กำลังได้รับชัยชนะทางความคิดอยู่มาก งานทางด้านจิตรกรรมของคาราวัจโจกับแมนเนอริสม์นั้นจะมีลักษณะที่คล้ายกัน ได้แก่

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของคาราวักโจนั้นจะมีพิเศษกว่าก็คือ เขาได้นำเอาเรื่องของศิลปะธรรมมาผสานเข้ากับผลงาน และเขาได้ค้นหาคุณค่าทางสุนทรียภาพและค่านิยมขึ้นมาใหม่ ดัง เช่นภาพ "แมกดาลีน" (Magdalen) ซึ่งเป็นสาวที่ยากจน คาราวักโจเฝ้าวาดภาพเธออย่างน่าสงสาร ซึ่งจะตรงกันข้ามกับในสมัยเรอเนาของจะวาดภาพแมกดาลีนเป็นดุจดั่ง เทพธิดาวิเศษของศาสนาคริสต์ทีเดียว

เทคนิค และ เรื่องของแสงเงานั้น เป็นส่วนที่ช่วยผลักดันทำให้ผลงานของคาราวักโจประสบความสำเร็จอย่างงดงาม ถึงแม้ว่าเขาจะเป็นจิตรกรคนสำคัญของบารอค แต่ผลงานของเขานั้น ก็แตกต่างไปจากจิตรกรในยุคเดียวกัน เพราะศิลปินคนอื่น ๆ นั้นได้รับการสนับสนุนจากทางองค์การศาสนา ราชสำนัก ฉะนั้นผลงานที่ออกมาจึงสนองความต้องการของผู้ว่าจ้างมากกว่าที่จะแสดงออกมาจากอารมณ์ของตัวเอง ส่วนคาราวักโจนั้น เขามีแนวความคิด เป็นตัวของตัวเอง เขาไม่ยอมคล้อยตามเจตนาของผู้ว่าจ้าง จึงทำให้ศิลปินหลายต่อหลายคนได้เดินตามแนวทางของคาราวักโจ เช่น ริทรา จิตรกรจากโนเบิล, เซอนาร์นจากสเปน

(ผลงานของคาราวักโจ ดูรูปที่ 103, 104, 105)

ประติมากรคนสำคัญสมัยบารอคในอิตาลี

- เมอร์นินี (Gianlorenzo Bemini, 1598 - 1680)

จานโคเรนโซ เมอร์นินีนั้นเป็นผู้ที่มีความรู้ในทางร่างแบบทุกสาขา เพราะเขาได้รับการถ่ายทอดจาก ปิเวโตร เมอร์นินี ผู้เป็นบิดา นอกเหนือจากสิ่งที่มีบิดาได้ถ่ายทอดให้แล้ว เขายังได้เรียนรู้กรรมวิธีในการสลักรูปหินอ่อน โดยเริ่มจากการหัดซ่อมและศึกษาจากงานเก่า ๆ จึงทำให้เขามีความสามารถในด้านนี้มาก จนกระทั่ง ท่านคาร์ดินาล ซิปีโอเน แห่งตระกูลปอริเกเซ ได้มองเห็นฝีมือจึงได้ว่าจ้าง เขาทำประติมากรรมตกแต่งพระราชวัง เบอร์เกเซ ด้วยฝีมือที่เยี่ยม มวกกับความฉลาดและแนวความคิดต่าง ๆ ของเขา ทำให้ผลงานชิ้นนี้ทำลายรูปแบบและแนวความคิดที่เคยถือปฏิบัติกันตามอย่างของพวกเรอเนาของและแมน เนอริสม์ และผลงานชิ้นนี้เองที่ได้กลายเป็นต้นฉบับของศิลปะบารอคอีกูปแบบหนึ่ง รูปสลักหินอ่อนชุดนี้ คือ "เวนิสและแอนชิลิส" (Aeneas and Anchises) "อพอลโลกับดาฟเน" (Apollo and Daphne) (1625) "การข่มขืนของไพรเซอไพน์" (The Rape of Proserpine) (1622)

"ดาวิด" (David) (ก่อนปี 1623) ซึ่งผลงานชุดนี้ ถือว่าเป็นผลงานที่ยอดเยี่ยมที่สุด ผลงานทั้งหมดไม่ว่าการปั้นโดยที่อื่น ล้วนทั้งหันมาพิทักษ์เอาใจเขา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ของ เขาอู๋ที่เบอร์เกเซ แคลลอรี่ในกรุงโรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่าย และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อสันตะปาปา เฮอร์บานที่ 8 (Urban VIII) ขึ้นครองอำนาจ พระองค์ก็ทรง แต่งตั้งให้เบอร์นินี เป็นหัวหน้าสถาปนาของการก่อสร้างตกแต่งต่อเติมโบสถ์เซนต์ปีเตอร์ งานชิ้นที่สำคัญที่เบอร์นินีออกแบบไว้ก็คือ แท่นบูชาใหม่ซึ่งมีชื่อว่า บัลแดคคิโน (Baldacchino) และยังสามารถออกแบบที่เก็บพระศพของพระสันตะปาปาที่ 8 ไว้ในโบสถ์อีกด้วย

ครั้นสันตะปาปาเฮอร์บานที่ 8 สิ้นพระชนม์ลงในปี ค.ศ. 1644 เบอร์นินีจึงหันไปสร้างงานตามคำจำกัดความของคนทั่วไป เช่น เขาได้สลักรูป "ความลึ้มตัวของเซนต์เธเรซา" (Rapture of St. Theresa) ในวิหารคอร์นาโร ของวัดस्ता มาเรีย เดลลา จิตโตเรีย ผลงานชิ้นนี้ถึงแม้ว่าจะเป็นผลงานชิ้นเล็ก ๆ แต่ก็แสดงให้เห็นถึงคุณค่า ความสามารถ และแนวความคิดที่ทำให้ทั้งจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรมมีความประสานกลมกลืนกันเป็นอย่างดี และในปี ค.ศ. 1655 เขาก็ได้รับการว่าจ้าง ให้ออกแบบน้ำพุที่จัตุรัสนาโวนา ที่มีชื่อเสียงในโรม

เบอร์นินีเป็นศิลปินที่มีความสามารถสูง เขาเป็นผู้ทำให้การกำหนดรูปแบบและเนื้อหาศิลปะเพื่อศาสนาตามนโยบายของโรมันคาทอลิก ผลงานประติมากรรมที่เด่นของเบอร์นินี นั้นเขาจะยึดหลักของเขาที่ว่า ได้แสดงจุดประสงค์ในการจำกัดขอบเขต โดยใช้เส้นรอบนอกเป็นจุดสำคัญ ผลงานของเขานั้น มีชีวิตชีวา รู้สึกเคลื่อนไหว ซึ่งผลงานของเขานั้นได้รับการยอมรับอย่างมากมาในยุคนั้น

(ผลงานของ เบอร์นินี รูปที่ 106, 107, 108)

สถาปัตยกรรมบารอกในอิตาลี

สันตะปาปาแต่ละองค์นั้นล้วนแต่สนับสนุนให้มีการก่อสร้างสิ่งสำคัญเพื่อศาสนา และส่วนตัวขึ้นไว้หลายแห่ง จนทำให้รูปแบบของสถาปัตยกรรมบารอกมีความสำคัญมากที่สุดสมัยหนึ่ง

โบสถ์เซนต์ปีเตอร์นั้นได้เริ่มก่อสร้างโดยเริ่มต้นด้วยการวางแผนอย่างรัดกุม โดยให้สถาปนาชั้นเยี่ยมมาดำเนินการออกแบบและควบคุม ไม่ว่าจะเป็นไมเคิลแองเจโลซึ่งเป็นผู้ออกแบบโดม บรามันเตวางผัง วิโลยาเป็นผู้ประสานงานจนเสร็จจุล่งไปด้วยดี สถาปัตยกรรมที่สำคัญ

ของบารอกนั้น คือ วัคอัลเจซี (Jl Ge'su) (รูปที่ 109) ซึ่งมีความสำคัญพอ ๆ กับโบสถ์เซนต์ปีเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้ ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"สถาปัตยกรรมของบารอกนั้น แบ่งออกได้คือ

1. สมัยต้น (Early Baroque) อยู่ในราวปี ค.ศ. 1580 - 1630
2. สมัยเจริญสูงสุด (High Baroque) อยู่ในราวปี ค.ศ. 1630 - 1680
3. สมัยปลาย (Late - Baroque) อยู่ในราวปี ค.ศ. 1680 - 1720"(25)

สถาปัตยกรรมบารอกนั้นส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลมาจากสถาปัตยกรรมสมัยเรอเนาของ แต่สถาปัตยกรรมของบารอกนั้นได้มีการพัฒนารูปแบบที่แตกต่างกันไป เช่น จะมีการใช้เส้นโค้งมากกว่ามีความเคลื่อนไหว ในสมัยแรกของบารอกนั้น จะแสดงมวลปริมาตรที่บิดัน และดูสวยงามคล้ายสมัยเรอเนาของ พอมาในสมัยหลังปริมาตรที่บิดันนั้นจะค่อยคลายลง นิยมให้มีมุขยื่นหรือทำให้เกิดแสงเงาที่ตัวอาคารมากยิ่งขึ้น หลังจากนั้นความนิยมในการจัดวางแผนในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแบบของเรอเนาของก็หมดความนิยมลงไป ได้เปลี่ยนเป็นยื่นมุขหน้าอาคารหลังกลางออกมาทั้งสองข้าง คล้ายกับรูปตัวอักษร U (ยู) การตกแต่งภายในจะหรูหรา นำเอาลวดลายที่ใช้ขึ้นมาประดับประดาอย่างมากมาย สำหรับการตกแต่งภายนอกอาคารนั้น ในสมัยบารอกไม่ค่อยตกแต่งประดับประดาสักเท่าไร ซึ่งผิดกับภายในอาคารจะตกแต่งอย่างวิจิตรกรรม บริเวณหัวเสา นั้นจะออกแบบให้มีลวดลายแตกต่างกันมากมาย นอกจากนี้ยังได้นำลายในสมัยคลาสสิก หรือเรอเนาของก็นำมาใช้ด้วย อีกทั้งยังได้นำประติมากรรมทั้งแบบปูนสูง และแบบแบนมาตกแต่งด้วย โดยไม่คำนึงถึงขนาดและขอบเขต และยังไม่คำนึงถึงโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมอีกด้วยว่าจะมีความกลมกลืนกันมากน้อยเพียงใด

โบสถ์อิล เจซู

โบสถ์แห่งนี้จะมีลักษณะคล้ายกับ เป็นศูนย์กลางของคณะสงฆ์ เจซูอิก การก่อสร้างของวัดอิล เจซู เป็นแบบอย่างการก่อสร้างวัด (ดูรูปที่ 110) คาทอลิกใหม่ ๆ วัดอิล เจซู นี้เริ่มก่อสร้างในปี ค.ศ. 1564 โดยมี จาโคโม วิโกลา (Vignola) เป็นสถาปนิกผู้วางแผนผังโบสถ์ในระยะเริ่มแรก หลังจากนั้น เขาก็ถึงแก่กรรม สถาปนิกผู้รับหน้าที่ต่อมาก็คือ จาโคโม เตลลา ปอร์คา ซึ่งเขาได้มาปรับปรุงแก้ไขบริเวณด้านหน้าอาคารเสียใหม่ เขาได้เพิ่มบริเวณ

เอก(25) เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ กำจร สุนทรพงษ์ศรี หน้า 395
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำยันหลังคา และจั่วบนอาคารชั้นหนึ่ง ซึ่งเมื่อมองมาจากด้านหน้า จะคล้ายกับอักษรตัว S ปลายทั้งสองข้างขมวดเป็นกันทอย บริเวณด้านหน้าจะเห็นหลังคารูปจั่ว และจะแบ่งออกเป็นสองชั้น ซึ่งโบสถ์นี้ใช้เวลาก่อสร้างทั้งหมด 9 ปี โบสถ์นี้จะปรากฏเป็นสัญลักษณ์ของโบสถ์คาทอลิกแบบดั้งเดิม หัวใจของสิ่งก่อสร้างในครั้งนี้ก็คือ โคมที่เด่นสง่างามบนกลางอาคาร ซึ่งเมฆอย่างที่ได้รับหลักพิธีการมาจากแบบของไมเคิลแอนเจโล กับฟิลลาโดโอ ซึ่งเป็นสถาปนิกคนสำคัญของสกุลช่างเวนิส

สถาปนิกคนสำคัญในบารอค

- วิโยลา (Giacomo Barozzida Vignola, 1507 - 1573)

บุคคลผู้นี้มีผลงานอยู่ในช่วงระหว่างเรอเนาของสมัยปลายกับบารอคสมัยต้น จากผลงานในระยะแรกของเขา นั้นกล่าวกันว่า เขาได้รับอิทธิพลมาจากเซอร์ลิโอ สถาปนิกอิตาลีคนเดียวคนหนึ่งที่ผลงานที่สำคัญของวิโยลานั้นส่วนใหญ่จะอยู่ในกรุงโรม เช่น วัดซาน อันเดรียา เชม ก่อสร้างในปี ค.ศ. 1554 จุดเด่นของวัดซานเดนีอยู่ที่การสร้างโคมรูปไข่อยู่เหนือแผนผังสี่เหลี่ยม ซึ่งรูปแบบนี้ถือกันว่าเป็นการเริ่มต้นของสถาปัตยกรรมบารอค ผลงานที่สำคัญของเขาอีกชิ้นหนึ่งก็คือ โบสถ์ อัล เจซู แผนผังของโบสถ์นี้จะเป็นแบบไม้กางเขนลาติน ซึ่งจะมีความยาวจากประตูถึงแท่นบูชามากกว่าแบบไม้กางเขนกรีก โดยเขาได้นำความคิดมาจากไมเคิลแอนเจโล ผสานกับผลงานของอัลเบอर्टี ที่วัดซาน อันเดรียา ซึ่งทำให้บริเวณภายในอาคารได้โคมนั้นมีพื้นที่ค่อนข้างกว้าง ซึ่งสนองเจตนาารมณ์ของทางศาสนจักรพอที อีกทั้งยังสะดวกสบายต่อการประกอบพิธีกรรมอีกด้วย

- มาเดอรานา (Carlo Maderna, 1556 - 1629)

มาเดอรานานั้นเป็นสถาปนิกอิตาลีเลียนบารอคสมัยต้นคนสำคัญคนหนึ่ง ผลงานในช่วงแรกที่เขาชื่อเสียงให้แก่เขา ก็คือ เขาได้ออกแบบโบสถ์วัดสตา ซูซานนา ในกรุงโรม (รูปที่ 111) ซึ่งโบสถ์นี้ได้รับการยกย่องว่าเป็นบารอคสมัยต้นอย่างสมบูรณ์ คือ ในด้านความงามนั้นจะดูเรียบง่ายบริสุทธิ์ อีกทั้งยังได้ประดับประดากรรมไว้อย่างมากมาย นอกจากนี้ยังมีผลงานที่สำคัญอีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั้นหนึ่งก็คือ เขาได้ออกแบบด้านหน้าของโบสถ์เซนต์ปีเตอร์เสียใหม่ (ดูรูปที่ 112) ซึ่งแต่เดิมนั้นได้ออกแบบไว้โดยไมเคิลแอนเจโล ซึ่งออกแบบไว้อย่างเหมาะสม ไมเคิลแอนเจโลได้ออกแบบที่เรียกว่า โครอสซอล ออร์เดอร์ (Colossal Order) คือจะเป็นประตูโค้ง (arch) ตั้งเรียงอย่างสวยงาม มาเคอร์นาได้ทำประตูโค้งออกทั้งหมด แล้วนำเสามาติดตั้งแทน ซึ่งแทนที่จะทำให้ดูเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา กลับเหมือนพระราชวังใน และนอกจากนั้นเขายังได้แก้ไขเพิ่มเติมแผนผังเดิมของโบสถ์อีกด้วย ซึ่งแต่เดิมนั้นไมเคิลแอนเจโลกับบรามันเต้ได้วางผังไว้เป็นแบบไม้กางเขนกรีกให้เป็นแบบไม้กางเขนละติน

ผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้แก่เขาก็คือ การก่อสร้างที่วิบวาร์เบรีนี ซึ่งสร้างในปี ค.ศ. 1625 การก่อสร้างในครั้งนี้ ได้มีศิลปินหลายคนร่วมมือด้วย ซึ่งผลงานชิ้นนี้ทำให้เขาว่าเป็นสถาปนิกคนแรกที่ออกแบบก่อสร้างพระราชวังแบบบารอกได้อย่างชัดเจนที่สุด

เบอร์โรมินิ (Francesco Borromini, 1599 - 1667)

เขาผู้นี้เป็นหนึ่งในสามสถาปนิกเอกของโรมันบารอกในสมัยทอง รูปแบบงานของเบอร์โรมินินั้นกล่าวได้ว่ามีความงามอย่างลึกซึ้ง มีเสน่ห์สามารถสร้างความประทับใจให้แก่ผู้พบเห็นในเวลาอันรวดเร็ว ถึงแม้ว่าผลงานของเขาจะเขາบาง แต่ก็แฝงไปด้วยความโอ้อ่างสง่างาม งานของเบอร์โรมินินั้นได้พัฒนาสถาปัตยกรรมบารอกให้บรรลุถึงอุดมการณ์ของศาสนาได้อย่างสมบูรณ์ ผลงานของเขานั้นได้แพร่หลายออกไปยังชาติอื่น ๆ ในยุโรป

ในปี ค.ศ. 1634 เขาได้รับการว่าจ้างให้ออกแบบก่อสร้างโบสถ์ ซานคาร์โล (San Carlo alle Quattro Fontane) (รูปที่ 113.1) ซึ่งมีขนาดใหญ่โตมาก และได้รับการยกย่องว่าเป็นสถาปัตยกรรมขั้นที่ยอดเยี่ยมที่สุดชิ้นหนึ่ง ผังของโบสถ์นั้นจะวางผังคล้ายรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน แต่ได้ลบปลายแหลมทั้งสี่ให้มนกลม และได้เปลี่ยนตามแสงของเส้นตรงในสี่เหลี่ยมให้อ่อนหวานขึ้น บริเวณตรงกลางของโบสถ์นั้นมีหลังคาโดมรูปไข่ (Oval Dome) ภายใต้อโดมนั้นจกตกแต่งด้วยลายปูนปั้นประดับ (รูปที่ 114) แบบปูนสูง เป็นรูปหกเหลี่ยม วงกลม และกากบาท และได้จัดวางองค์ประกอบทั้งงดงาม นอกจากนี้ยังเปิดช่องบางช่องให้แสงสาดส่องเข้ามาภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วยให้ลวดลายภายในดูเด่นชัดยิ่งขึ้น ส่วนภายนอกของตัวอาคารนั้นจะนำลักษณะของเส้นโค้งมาใช้ ซึ่งต่างจากของเรอเนาของนั้นจะทำเป็นเส้นตรง การที่นำเส้นโค้งมาใช้นั้นทำให้รูปทรงดูเคลื่อนไหว และจะดูแปลกตา เมื่อมีแรงมากระทบจะบังเกิดแลเงาในตัวเอง

จากผลงานของ เบอร์โรมินีที่นำเส้นโค้งมาใช้ในงานสถาปัตยกรรมของเขาดูมีความเคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง การประดับตกแต่งอาคารดูไม่ทรูหราจนเกินไป การตกแต่งจะนำเอาลักษณะของธรรมชาตินำมาช่วย คือจากความอ่อนหวานของก้านใบปาล์ม เบอร์โรมินีไม่นิยมที่จะนำเอาหินอ่อนเหมือนกับ เบอร์นินีเท่าใดนัก นอกจากผลงานทางด้านศาสนาแล้ว เบอร์โรมินีก็ยังมีภารกิจสร้างอีกหลายแห่ง เช่น บางส่วนของวังบาร์เบร็ท, วัลสปาดา, วัลโรมัน

เบอร์นินี

ผลงานของ เบอร์นินีในด้านสถาปัตยกรรมนั้นถือเป็นสถาปัตยกรรมที่สำคัญของบารอคที่เดียว ชื่อเสียงของเขานั้นได้ขจรขยายไปทั่วสาร์ดีเนีย ผลงานของเขาในระยะแรกนั้นได้ทำการตกแต่งที่ปูซานักบุญปีเตอร์ หรือเปโตรในโบสถ์เซนต์ปีเตอร์ มีชื่อเรียกเฉพาะว่า "บัลแตคคิโน" จุดเด่นของงานชิ้นนี้อยู่ที่เสาหินอ่อนขนาดใหญ่ เสานั้นมีรูปทรงบิดเป็นเกลียวทั้งสี่ด้านรองรับหลังคาซึ่งประดับตกแต่งอย่างหรูหรา (รูปที่ 115) ซึ่งการตกแต่งในลักษณะนี้จะนิยมไปทั่วในศิลปะของบาคอนในสมัยต่อมา

ในสมัยสันตะปาปาอเล็กซานเดอร์ที่ 7 เบอร์นินีก็ได้รับงานออกแบบซุ้มประตูสกาลาเรจิด (รูปที่ 116) ที่มีชื่อเสียง จุดเด่นของงานชิ้นนี้อยู่ที่บันไดนั้นจะเชื่อมระหว่างโบสถ์เซนต์ปีเตอร์กับวังวาติกัน คือ เขาได้ออกแบบคล้ายกับอุโมงค์ยาวมีแสงลอดเข้ามาสลับ ๆ เท่านั้น ซึ่งเขาได้นำหลักการทางจิตวิทยามาใช้ได้อย่างได้ผลงดงาม

ผลงานในทางสถาปัตยกรรมที่สำคัญของ เบอร์นินี นั้นมีขนาดใหญ่คล้ายกับอนุสาวรีย์มากกว่าที่จะนำมาทำประติมากรรมอะไร ผลงานชิ้นนี้คือการตกแต่งบริเวณรอบโบสถ์เซนต์ปีเตอร์ และเขายังได้ออกแบบโบสถ์วัดคาสเทลคานโตโลไฟ, โบสถ์อาร์กซิอา โบสถ์ อันครี อัล โคเวนนาเลนอกเหนือจากผลงานพวกนี้แล้ว ผลงานชิ้นที่เด่นของเขาก็คือ น้ำพุซึ่งประดับไว้บริเวณปีแอลซา

นาโวนา ซึ่งผลงานชุดนี้ได้แสดงให้เห็นการออกแบบอย่างมีศิลปะผสมกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมโคสติติเคียว
 เอกสารฉบับนี้แสดงให้เห็นถึงผลงานของเบอร์นินีที่สร้างในฟลอเรนซ์เท่านั้น เมื่อผู้เขียนได้เห็นเว็บไซต์ของงานสถาปัตย์
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาปัตยกรรมสมัยบารอค ยังมีสถาปนิกที่สำคัญอีกหลายคนคือ จิโรลาโม ไรน์ลดี เป็นบุคคลผู้ที่สรรค์สร้างผลงานอย่างมากมายในเมืองโบโลญา ปาร์มา และ โมเดนา กัวรีโน กัวรีนี เขานั้นได้ชื่อว่าเป็นสถาปนิกผู้ที่มีแบบค่อนข้างอิสระอีกด้วย

ประติมากรรม

นอกเหนือจาก เบอร์นินี แล้ว ในสมัยบารอคร์ยังมีประติมากรรมที่มีฝีมืออีกหลายคน เช่น อันโตนิโอ แรกกี จากในอดีตที่ผ่านมานั้น เมืองฟลอเรนซ์ จะมีความยิ่งใหญ่อย่างมากในด้านประติมากรรม

ประติมากรคนสำคัญของฟลอเรนซ์ในสมัยบารอค ก็คือ ทัคคา กับ มูตรชาย ซึ่งเคยเป็นศิษย์ของ โบโลญา และ แพกกินี (26)

จิตรกรรม

จิตรกรรมของบารอค ในสมัยต้นนั้นยังคงได้รับอิทธิพลจากจิตรกรรมของแมนเนอร์ริสม์ มาใช้อย่างแพร่หลาย งานจิตรกรรมของบารอคนั้นจะสรุปได้เป็น 2 แนวทางคือ ในแนวทางที่หนึ่ง จะเกิดความคิดความสนใจในแนวทางอรรณิยม หรือสัจนิยม (Realism) ส่วนแนวทางที่สองนั้น เป็นการนำเอาของในอดีตมาดัดแปลง ซึ่งจะมีแนวทางการความสนใจความโน้มเอียงไปในทางตลกแต่งมากขึ้น ซึ่งจะดูได้จากผลงานตระกูล คาร์รัคซี

ในช่วงนี้จิตรกรรมที่แสดงภาพชีวิตของสามัญชนทั่วไปไม่ได้แสดงออกไปในทางศาสนาโดยตรง ก็ได้รับความนิยมมากเช่นกัน ผลงานแบบนี้เป็นแนวความคิดของคาราวัจโจ ซึ่งได้รับแรงดลใจจากจิตรกรดัช และเฟรมมิช จิตรกรชาวอิตาลี ในคริสต์ศตวรรษที่ 17 นั้นได้เห็นมาสร้างผลงานที่เกี่ยวข้องกับศาสนามากขึ้น จิตรกรที่มีชื่อเสียงมากในขณะนั้นคือ เซอร์ควาซีบอนนี หรือรู้จักกันในนามของ กอมโบ คาร์รัคซี ซึ่งมีความสามารถมากในการวาดภาพหุ่นนิ่งเกี่ยวกับผลไม้ได้อย่างดีเยี่ยม พิโอรินันก็เป็นจิตรกรที่ได้ชื่อว่าวาดภาพดอกไม้ได้งดงามที่สุดในศตวรรษ

(26)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่วางไว้เพื่อรับจดหมายเวียนเพื่อรื้อฟื้นการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานของซัคคารีนี่ เป็นที่นิยมและมีอิทธิพลต่อผลงานของจิตรกรในฟลอเรนซ์ ปาสสิยาโน, ลูโคโรโล คาร์ดี ผู้ที่เป็นทั้งสถาปนิกและจิตรกร เขาได้นำเอาแนวความคิดและรูปแบบต่าง ๆ ของคาราวัจโจมาใช้อย่างเด่นชัด ส่วนโจวานนี มันนอลซี นั้นได้รับการยกย่องว่าได้นำเอารูปแบบในเรื่องการใช้เส้นโค้งอย่างงดงามหาที่ติไม่ได้

จลศิลป์

งานจลศิลป์ในอิตาลีนั้นได้รับอิทธิพลมาจากช่างทองของเยอรมัน และยังชอบลอกเลียนรูปประติมากรรมที่มีชื่อเสียงอีกด้วย งานที่นิยมทำในยุคนี้ก็มีการทำเสื่อเกราะนักรบ (รูปที่ 117) ซึ่งเป็นอาชีพที่ทำกันมาตั้งแต่สมัยกลาง นิยมทำโดยช่างชาวเมืองมิลาน ซึ่งเป็นที่รู้จักดีทั่วไปในยุโรป นอกจากนั้นก็ยังมีเครื่องแก้วเจียรระโน (รูปที่ 118) และการวาดภาพตกแต่งกระจกเงามีทำกันอย่างแพร่หลายที่เมืองเวนิส ผลงานที่ช่างชาวอิตาลีเลียนแบบนั้นดูหยาบตรงกับรสนิยมของผู้คนทั่วไป ส่วนเครื่องเรือนที่ใช้ภายในบ้านนั้น เก้าอี้จะนิยมประดับตกแต่งด้วยภาพปูน ู้ใส่เสื่อห้านั้นก็จะทำด้วยไม้ฉิวงาข้าง หรือบางครั้งอาจจะทำเป็นลายโลหะ ทองสำริดนั้นนิยมนำมาใช้ทำเป็นตู้เก็บถ้วยชามกันอย่างแพร่หลาย ส่วนโต๊ะขนาดใหญ่ นั้น พื้นโต๊ะจะใช้หินอ่อนสีต่าง ๆ มาประดับอย่างสวยงาม วิธีทำดังกล่าวนี้มีชื่อเรียกเฉพาะว่า "ฟลอเรนทีน โมเสค" (Forentine Mosaic)

บารอกในฝรั่งเศส

- สถาปัตยกรรม

สถาปัตยกรรมของฝรั่งเศสนั้นนับได้ว่ามีพัฒนาไปอย่างเชื่องช้าเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในยุโรป สถาปัตยกรรมของฝรั่งเศสนั้นได้เริ่มต้นตัวมากขึ้นเมื่อพระเจ้าชาร์ลที่ ๘ ได้ยกกองทัพเข้าอิตาลี แต่ก็มีได้มีชัยชนะอย่างเด็ดขาด ช้ำยังถูกบังคับจากนานาประเทศ และในสำนักวาติกันให้กองทัพกลับประเทศ จากเหตุการณ์ในครั้งนี้พระองค์ทรงประทับใจในศิลปกรรมของอิตาลี เมื่อพระองค์กลับประเทศก็ได้้นำวิทยากรต่าง ๆ รวมทั้งจิตรกรรมและประติมากรรมของอิตาลีมาเผยแพร่ในฝรั่งเศส พระเจ้าชาร์ลที่ ๘ ได้ก่อตั้งคณะศิลปินขึ้นมามีจำนวน 20 คน จากนั้นก็ได้

ศิลปินเหล่านั้นแยกย้ายกันไปทำงานในวังต่าง ๆ ตามชนบท ดังเช่นวังในเมือง อองบัวส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในด้านศตวรรษที่ 17 นั้น สถาปัตยกรรมของฝรั่งเศสก็ยังคงมีอิทธิพลต่อสถาปัตยกรรมเรอเนซองของอิตาลีด้วย หลังจากนั้นไม่นาน ศิลปะในรูปแบบของบารอกจึงได้เกิดขึ้น โดยเฉพาะสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ซึ่งได้นำเอารูปแบบของโบสถ์ เช่นด์ ปีเตอร์ กับโบสถ์ อิลลูเจ มาเป็นแบบอย่าง รูปแบบส่วนใหญ่เป็นไปตามความต้องการทางศาสนา

การที่นำเอาลักษณะรูปแบบของบารอกอิตาลีมาใช้ในฝรั่งเศสนั้น ก็มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปบ้างตามธรรมเนียม และความต้องการของสังคมนั้น ๆ ถึงจะต่างกันไปบ้างแต่ก็ยังมีส่วนที่คล้ายกันอยู่บ้างก็คือ บริเวณด้านหน้าและการตกแต่งภายใน คือจะคำนึงถึงแสง เป็นหลักใหญ่ เมื่อมากระทบกับตัวอาคารจะทำให้เกิดแสงเงา ซึ่งลักษณะเช่นนี้ จะเป็นความคิดเด่นของสถาปัตยกรรมบารอกเช่นกัน

"ลักษณะเด่นของสถาปัตยกรรมฝรั่งเศสในคริสต์ศตวรรษที่ 17 พอสรุปถึงส่วนสัมพันธ์" ได้คือ

1. มีความสัมพันธ์กับสถาปัตยกรรม และวัฒนธรรมศิลปะ แบบบารอกของอิตาลี ทั้งด้านลักษณะรูปแบบและวิถุภาพในการแสดงออก โดยเฉพาะเกี่ยวข้องกับศาสนาและสถานที่ที่ต้องการแสดงความรู้สึกหรูหรา

2. ภายหลัปี ค.ศ. 1660 มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงจากความต้องการที่หรูหราสง่างามและฟุ่มเฟือย หันมานิยมความงามที่ก่อประโยชน์ (Functional beauty) ขึ้น

3. อิทธิพลของสถาปนิกศิลปะ ในเรื่องการค้นคิดรูปแบบและให้คุณค่าของสุนทรียภาพพยายามนำส่วนเด่นของศิลปะในอดีตมาเลือกสรรในส่วนที่ชาวฝรั่งเศสคิดว่างามและดีมากที่สุดก่อให้เกิดลักษณะพิเศษเฉพาะตัวขึ้น จนมีผู้เรียกสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมอื่น ๆ ในคริสต์ศตวรรษที่ 17 ของฝรั่งเศสว่าบารอกของชนชั้นสูง (Aristocratic Baroque) เพื่อให้งังเกิดความแตกต่างไปจากบารอกเพื่อศาสนาของอิตาลี และบารอกของพวกชนชั้นกลาง (Bourgeois Baroque) ของเฟลมมิชกับเนเธอร์แลนด์ เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านสถาปัตยกรรมของฝรั่งเศสในศตวรรษนี้ เกิดจากความสามารถของสถาปนิกเอกหลายท่านด้วยกัน ส่วนใหญ่มาจาก 3 ตระกูล คือ เลอโว มองซาร์ต และ เลอแมซีแอร์⁽²⁷⁾

(27)

ตระกูล เลอโว (Le Vau)

นับ เป็นตระกูลที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในฝรั่งเศส ตระกูลนี้ได้รับก่อสร้างคฤหาสน์ของ ผู้ร่ำรวยมั่งคั่ง ผลงานที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในสมัยนี้คือ คฤหาสน์ตองนอนโน และคฤหาสน์ ลองแบร์ หลังจากนั้นจึงได้ออกแบบประสาทให้แก่ปีโกลาส ฟูเกต์ ที่ปรีกษาราชการแผ่นดิน ของพระเจ้าหลุยส์ที่ 13 ได้ชื่อว่า เป็นผู้มั่งคั่งที่สุดคนหนึ่งของฝรั่งเศสสมัยนั้น ปราสาทนั้นชื่อ ปราสาท โว เลอ ซิงด์ ซึ่งได้รับการออกแบบตกแต่งอย่างงดงาม

ชื่อเสียงของหลุยส์ เลอโวนั้น เค้นขึ้นไปอีก เมื่อเขาได้รับพระราชโองการแต่งตั้ง ให้เป็นหัวหน้าสถาปนิกหนึ่งในสามคน เป็นผู้ควบคุมโครงการออกแบบวางแผนปรับปรุงพระราชวัง ลูฟฟัวทางด้านหน้าของทิศตะวันออก แต่เดิมนั้น เบอรัณนี เป็นผู้ออกแบบ แต่ทางการฝรั่งเศส ปฏิเสธไม่ยอมให้นำมาสร้าง แต่กลับนำไปให้สถาปนิกฝรั่งเศสออกแบบก่อสร้างแทน

ผลงานที่ยิ่งใหญ่ในชีวิตของหลุยส์ เลอโว คือ การออกแบบด้านหน้าของพระราชวัง แวร์ซายส์ ซึ่งถือว่าเป็นสถาปัตยกรรมซึ่งออกแบบได้อย่างงดงาม ให้อารมณ์รู้สึกตามหลักของ สถาปัตยกรรมคลาสสิก ก่อนที่จะกลายมาเป็นสถาปัตยกรรมบารอก ซึ่งเป็นผลงานของสถาปนิก จูล อาร์คอง มองซาร์ต (Jule Hardain Manzait) และโรแบร์ต เดอ กอตต์ (Robert de Cotte) ในสมัยต่อมา

ตระกูลมองซาร์ต (Man zart)

บุคคลที่สำคัญเป็นคนแรกของตระกูลก็คือ ฟรังซัวส์ มองซาร์ต (1598 - 1667) ซึ่ง ผลงานของเขานั้นได้รับการยกย่องว่าเป็นสถาปัตยกรรมคลาสสิกฝรั่งเศสในคริสต์ศตวรรษที่ 17

ในปี ค.ศ. 1624 ก็ได้มีผู้มาว่าจ้างให้เขาออกแบบก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ เขาได้ ออกแบบก่อสร้างปราสาทของแมร์นี ซึ่งผลงานชิ้นนี้แสดงให้เห็นความชำนาญ และความรู้สึก ในลักษณะของรูปแบบคลาสสิกพัฒนาเจริญขึ้นมาอีก ผลงานที่นับว่าเยี่ยมสำหรับ เขาในช่วงนั้นก็คือ โอเทล เดอลา วิธิปีแอร์ในกรุงปารีสสร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1635 ซึ่งได้กลายเป็นแบบอย่างที่นิยม สมัยนั้นอยู่นาน เป็นสิบ ๆ ปี ลักษณะเด่นก็คือมีบันไดของอาคารได้ออกแบบไว้อย่างงดงามมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานของฟรังซัวส์ ในระยะหลังนั้นมีแบบแผนรัดกุมแน่นอนตามแบบของศิลปคลาสสิกทั้งหลาย ในปี ค.ศ. 1642 ถึงปี ค.ศ. 1646 ได้ทำการก่อสร้างปราสาทเมซง ซึ่งถือว่าเป็นผลงานสมบูรณ์แบบอุดมคติคลาสสิกอีกรูปแบบหนึ่ง ผลงานที่เขาออกแบบและมีสภาพสมบูรณ์อยู่จนถึงปัจจุบันนี้คือ วาล-เดอ-กราส (รูปที่ 119) ซึ่งได้สร้างตามพระราชเสาวนีย์ของพระนางแอนน์แห่งออสเตรียด้วยในปี ค.ศ. 1646 โดยได้สร้างตามแผนผังของฟรังซัวส์มองซาร์ต อาคารนี้มีลักษณะคล้ายกับโบสถ์ อิล เจซู แต่จะต่างกันที่มีขนาดเล็กกว่า และยังได้เปลี่ยนแปลงบ้างเป็นบางส่วน เพื่อให้เข้ากับรสนิยมของชาวฝรั่งเศส เช่น จะทำเสาแบบคอรินเทียนขนาดกต่าง (แผนผังของวาล-เดอ-กราส ดูรูปที่ 119.1)

ในปี ค.ศ. 1665 เขาก็ได้รับงานออกแบบอนุสาวรีย์สุสานที่ฝังศพบุคคลสำคัญของราชวงศ์บอร์งที่วัดแซงต์ เดอนีส ซึ่งเป็นศิลปกรรมที่สำคัญของกอติค และของราชตระกูลจากรูปทรงอันง่ายและบริสุทธิ์ผสมผสานเข้ากับความเฉลียวฉลาดในการแต่งเติม ทำให้ผลงานปรากฏออกมาอย่างสง่างาม และยังมีประโยชน์ทั้งทางด้านสุนทรียภาพและประโยชน์ใช้สอยอีกด้วย (ผลงานของมองซาร์ต ดูรูปที่ 120)

โกลด แปร์รอต (Claude Perraut, 1631 - 1688)

เป็นสถาปนิกคนสำคัญคนหนึ่งในสมัยนี้ เขาได้รับแต่งตั้งจากพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ให้ร่วมงานกับสถาปนิกและศิลปินชั้นนำของฝรั่งเศสในสมัยนั้นคือ เลอโวและเลอบริง ซึ่งแปร์รอตนั้นรับเป็นผู้ออกแบบด้านหน้าของอาคารด้านทิศตะวันออกของพระราชวังลูฟว์ ซึ่งถือว่าเป็นผลงานที่เยี่ยมของสถาปนิกผู้นี้ และเขายังได้ออกแบบหอคอยมาริสที่มีชื่อเสียง แปร์รอตได้รับการแต่งตั้งให้เป็นสถาปนิกผู้รับหน้าที่ออกแบบพระราชวังลูฟว์ เขาได้นำเอาลักษณะเด่น ๆ ของเบอร์นินีมาใช้ด้วย นอกจากนี้เขายังได้คิดค้นรูปแบบของเขาขึ้นมาเป็นส่วนตัวด้วย เช่น แถวเสาแบบคอรินเทียนประดับ เป็นคู่เรียงรายกันไป จุดเด่นที่นับว่าเป็นจุดปรารถนาของสถาปนิกบารอค คือวิธีการเล่นแสงเงาภายในอาคารแปร์รอตนั้นได้เข้าถึงอารมณ์และความรู้สึกของศิลปกรรมของบารอคได้ดีมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระราชวังลูฟว์ (ดูรูปที่ 121, 122)

พระราชวังแห่งนี้ถือ เป็นสิ่งก่อสร้างที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของฝรั่งเศส การก่อสร้างใน ครั้งแรกนั้นได้สร้าง เป็นป้อมปราการสำหรับป้องกันเมือง พร้อมกับ เป็นคลังเก็บสมบัติอันมีค่าของ พระราชสำนัก ได้แก่ พวกเงิน ทอง เพชร พลอย ครึ่งพลวงมาถึงในรัชสมัยของพระเจ้า ฟรานซิสที่ 1 ได้ตัดแปลงกลายเป็นศูนย์กลางในการสนับสนุนศิลปวิชาการทั้งหมด โดยได้รับ แรงบันดาลใจจากการกระทำของ เจ้าชายในสมัย เรอเนาของของอิตาลี ในขณะนั้นพระเจ้าฟรานซิส ที่ 1 ยังได้เริ่มต้นเก็บสะสมงานศิลปกรรมอีกด้วย อย่างเช่น ภาพของ เลโอนาร์โด ดา วินชี และอีกหลายต่อหลายภาพของราฟาเอล

โครงการปรับปรุงการก่อสร้างพระราชวังลูฟว์ ยังคงดำเนินต่อมาเรื่อย ๆ จนกระทั่ง ถึงสมัยของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 เสนาบดีไกลแวงต์มีความคิดว่า พระราชวังลูฟว์ควรจะเป็นสถานที่ สะสมงานศิลปะแห่งที่ใหญ่ที่สุดในยุโรป จากเดิมซึ่งมีอยู่เพียง 200 ภาพ เพิ่มเป็น 2,000 ภาพ และเขาได้นำเอาสมบัติส่วนตัวของห้องคาร์ดินาล มาซารัง มาสะสมไว้อีกด้วย

"เพื่อให้ลูฟว์เป็นสถานสะสมผลงานศิลปกรรมสำคัญ และยิ่งใหญ่มากที่สุดของยุโรป จักรพรรดิ นโปเลียนที่ 3 จึงได้เสด็จมาเปิดอย่างเป็นทางการเป็นพระราชพิธี เมื่อปี ค.ศ. 1851 ในการนี้ได้นำเอา วังคุก เซมบูร์กของพระนางมาเรีย เคอ เมดิซี เข้ามา เป็นส่วนหนึ่งของอาคารสถานที่ด้วย เพราะ ว่าก่อนหน้านั้น ในราวปี ค.ศ. 1818 วังลูกเซมบูร์ก เป็นแหล่งสะสมผลงานศิลปกรรมร่วมสมัย ในยุคนั้นอย่างสำคัญด้วยแห่งหนึ่ง ต่อมาพระราชวังดยุคเลอริสถูกทำลายลงในปี ค.ศ. 1871 จึงจำเป็นต้องสร้างอาคารแห่งใหม่ขึ้นแทนที่เดิม เพื่อช่วยต่อเติมอีกทั้งสองด้านของพระราชวัง ลูฟว์ให้สมบูรณ์ด้วย งานก่อสร้างได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายในปี ค.ศ. 1817 นับเป็นศึก สุดท้ายที่มีการก่อสร้าง พระราชวังลูฟว์ในอดีตหรือพิพิธภัณฑสถานลูฟว์ในปัจจุบันครอบคลุมพื้นที่มากกว่า 45 เอเคอร์ มีความยาวประมาณ 2,350 ฟุต ขนานไปตามลำน้ำแซนได้ชื่อว่าเป็นสถานสะสม ผลงานศิลปกรรมอันยิ่งใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก" (28)

(28) ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ของ กัจจกร สุนทรย์ศรี หน้า 430

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระราชวังแวร์ซายส์ (Versailles) (รูปที่ 123, 124, 125)

พระราชวังแห่งนี้ได้เริ่มการก่อสร้างก่อนหน้าที่เบอร์นินีจะเดินทางมายังฝรั่งเศส โครงการนี้เริ่มขึ้นโดยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ทรงปรารถนาสถานที่สักแห่งหนึ่งนอกกรุงปารีส ออกไป เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนส่วนพระองค์ แต่การก่อสร้างจะยังดำเนินขึ้นมาไม่ได้จนกว่าพระราชวังลูฟว์ ซึ่งเปรียบเสมือนพระราชวังหลวงจะสร้างเสร็จเสียก่อน

แวร์ซายส์ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของปารีส พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ได้เลือกสถานที่แห่งนี้เป็นที่สำหรับการสร้างพระราชวังใหม่ เพื่อดำรงความเป็นศูนย์กลางการปกครองของฝรั่งเศส เป็นเมืองของชนชั้นผู้บริหารประเทศมาอาศัยอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน ภายในจะมีรัฐสภา, ที่ทำการของรัฐบาล ภายในได้มีเครื่องอำนวยความสะดวกเต็มที่ เพื่อให้บุคคลสำคัญต่าง ๆ ในสมัยนั้นได้เข้ามาทำงานร่วมกัน ด้วยเหตุนี้อาคารจึงสร้างใหญ่โต และสวยงาม การตกแต่งทั้งภายนอก และภายในอาคารแต่ละหลังนั้นจะตกแต่งอย่างหรูหราและฟุ่มเฟือย ด้วยฝีมืออันละเอียดอ่อนและประณีตยิ่ง ในการออกแบบนั้นจะคำนึงถึงหลักเกณฑ์และเหตุผลตามทฤษฎีศิลปะอย่างเคร่งครัด

หัวหน้าสถาปนิกคนแรกในการออกแบบและควบคุมการก่อสร้างพระราชวังแวร์ซายส์คนแรกคือ เลอโว เขาได้ออกแบบอาคารที่ติดอยู่กับพระราชอุทยาน แต่งานยังไม่ทันเสร็จสมบูรณ์ เขาก็ถึงแก่กรรมเสียก่อน ผลงานของเขานั้นจะนำเอาธรรมชาติ เข้ามามีส่วนสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับสถาปัตยกรรม และมีทัศนศิลป์ การตกแต่งภายในของพระราชวังแวร์ซายส์นั้นจะประดับประดาลวดลายค่อนข้างจะแน่น ส่วนท้องพระโรงของพระราชวัง ซึ่งออกแบบโดยมองซาร์ต และตกแต่งโดยเลอมริง นั้นจะมีชื่อเสียงเลื่องลือเป็นที่รู้จักกันในนามของ ห้องกระจก (Hall of Mirror) ซึ่งจะอยู่บนชั้นสองของตึกกลาง เมื่อมองออกไปจะเห็นทัศนียภาพอันงดงามของพระราชอุทยาน ท้องพระโรงแห่งนี้สถาปนิกสร้างขึ้นเพื่อจะใช้เป็นที่ประกอบพระราชพิธีของทางพระราชสำนัก ภายในจะตกแต่งด้วยเสาหินอ่อน สีเขียวแบบคอรินเทียน ส่วนบนเพดานนั้นจะเป็นภาพจิตรกรรมฝีมือของเลอมริงประกอบด้วยคำบรรยาย เป็นอักษรจากคำประพันธ์ของยังโลกัธจาซิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระราชวังแวร์ซายส์นั้นมิได้ เป็นเพียงอนุสรณ์ที่แสดงความยิ่งใหญ่ในพระราชอำนาจของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 เพียงอย่างเดียว หากยังต้องการแสดงถึงความเป็นสัญลักษณ์ของการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราช ซึ่งมีกษัตริย์อยู่เหนือกฎหมาย มีอำนาจในการปกครองแต่เพียงผู้เดียว

พระราชวังแวร์ซายส์ส่วนที่นอกเหนือจากความยิ่งใหญ่ ความใหญ่โต และความหรูหราฟุ้งเฟ้อแล้ว จะเห็นความคิดรวมยอดทางสถาปัตยกรรมว่า เป็นการสร้างสรรค์ศิลปกรรมเพื่อนำมาขำเผลอความสุขของชีวิตอย่างเต็มที่ อีกทั้งยังเป็นเมืองที่มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติมากกว่าที่จะหนีออกจากธรรมชาติ ซึ่งเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของพระราชวังแห่งนี้

ประติมากรรม

เบอร์นินีนั้นเป็นทั้งสถาปนิก และประติมากร เขาได้รับการขอร้องให้ออกแบบสิ่งต่าง ๆ อีกมากมาย นับตั้งแต่การออกแบบน้ำพุ ไปจนถึงสุสานสำหรับบรรพบุรุษ กษัตริย์ของฝรั่งเศส เคยเสด็จพระราชดำเนินมาเยี่ยม เบอร์นินีถึงที่ทำงาน เบอร์นินีได้รับพระบรมราชานุญาตให้เป็นผู้สร้างพระรูปจำลองของพระองค์ ซึ่งเป็นประติมากรรมหินอ่อนรูปคนเหมือนครึ่งตัว

เมื่อ เบอร์นินีได้รับพระราชบัญชาจากพระเจ้าหลุยส์ให้จำลองรูปของพระองค์ เขาก็ได้เริ่มต้นดำเนินงานทันที ไม่ว่าพระองค์จะอยู่ในอริยาบถใด เขาก็จะเฝ้าดูอากัปกริยาของพระองค์ตลอดเวลา ในที่สุด เขาก็ค้นพบบุคลิกภาพของพระองค์ เบอร์นินีนั้นได้แสดงการใช้สื่อความหมายหลายอย่างให้เข้ากับอารมณ์แสดงออกดังเช่น เสื้อผ้า เครื่องประดับ เสื้อคลุม การแสดงอารมณ์บนใบหน้า สิ่งเหล่านี้ล้วนได้ถอดความจริงจากบุคลิกภาพของพระองค์แทบทั้งสิ้น

ผลงานประติมากรรมของเบอร์นินีจะนำเรื่องราวของอดีตเข้ามาเกี่ยวข้องกับผู้น้อย เมื่อเขาเดินทางกลับมาถึงโรม เขาได้รับการว่าจ้างจากราชสำนักฝรั่งเศสให้สร้างพระรูปของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ทรงม้าทำด้วยหินอ่อน (ดูรูปที่ 126) เพื่อนำไปตั้งที่พระราชวังแวร์ซายส์อีก ผลงานชิ้นนี้เขาได้แสดงอารมณ์อันร้อนแรง ซึ่งจะสังเกตได้จากม้าทรงในท่าคึกคะนอง ครั้นเมื่อผลงานไปยังฝรั่งเศส พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ไม่ทรงโปรด อีกทั้งยังรับสั่งให้นำไปตั้งไว้ใน

เอกสารพระราชอุทยานที่ไกลดา และได้เปลี่ยนชื่อใหม่ให้หมายถึงมาร์ติอุส เดอร์ติอุส วีรบุรุษของโรมันโบราณ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่ผลงานประติมากรรมของฝรั่งเศสนั้น ส่วนใหญ่แล้วยังไม่มีความสำคัญทัดเทียม งานจิตรกรรม และสถาปัตยกรรม ประติมากรคนสำคัญของฝรั่งเศสที่ควรรู้จักก็คือ ซีมอง ก็ย์, จีาค ซาราซัง

พออย่าง เข้ากลางศตวรรษ ก็ได้มีการก่อสร้างพระราชวังแวร์ซายส์ งานชิ้นสำคัญ ส่วนใหญ่จะเป็นงานตกแต่งพระราชวัง หรือไม้ก็ปราสาทของพวกเขาชนชั้นสูง ซึ่งจะแสดงให้เห็น อิทธิพลของประติมากรอิตาลีเลียนมารอค

ปูเกต์ (Puget, 1620 - 1694)

เขา เป็นประติมากรที่ได้รับการยกย่องว่า เป็นอัจฉริยะศิลปินของบารอกฝรั่งเศส ผลงานของเขานั้นมิได้มีรูปแบบไปตามแนวความคิดของศิลปคลาสสิก ผลงานชิ้นเยี่ยมของเขา คือ รูป "โปโลแห่งคอร์โดนา" (รูปที่ 127) ในปี ค.ศ. 1671 เป็นภาพสลักไม้แบบแบน รูปพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชกับนักปรัชญาโตโอจีนิส ซึ่งปัจจุบันประติมากรรมของรูปทั้งสองนี้ได้เก็บไว้ในพระราชวังลูฟว์ ผลงานของเขานั้นได้รับการยกย่อง ว่าเป็นผู้นำบารอกฝรั่งเศส อย่างแท้จริง

จิตรกรรม

ผลงานจิตรกรรมฝรั่งเศสได้พัฒนากรรมวิธี และการแสดงออกให้ก้าวหน้ามีอิสระในการ แสดงออกมากยิ่งขึ้น โดยได้พยายามสลักอิทธิพลของจิตรกรรมอิตาลีที่มีอยู่อย่างหนาแน่นออกไป

เดอ ลา ตูร์ (Georges de la Tour, 1593 - 1652)

เป็นจิตรกรที่มีความสำคัญคนหนึ่งของการจิตรกรรมฝรั่งเศส เขา เป็นจิตรกรประจำ ราชสำนักของ เจ้าชายผู้ครองแคว้นลอแรนที่เมืองลูเนวิลล์ ผลงานในระยะแรกของเขาเป็น ที่รู้จักกันน้อยมาก ครั้นในช่วงต่อมา ผลงานของเขาชมใช้แสงแสดงลีลาและอารมณ์ซึ่งคล้าย กับวิธีการของคาราวัจโจ เดอ ลา ตูร์ นั้นนิยมวาดรูปคนให้มีความเรียบง่าย รู้จักเน้นแสงเงา ให้รูปร่างคนดูคมชัด เรื่องราวที่เขาวาดนั้นจะเกี่ยวข้องกับศาสนา สะท้อนให้เห็นการฟื้นฟูคตินิยม

ของลัทธิพรานซิสกันขึ้นมาใหม่ในลอแรน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต และสงวนลิขสิทธิ์ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปูล์แซงต์ (Nicolas Poussin, 1594 - 1665)

เป็นจิตรกรที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคนหนึ่งของฝรั่งเศส ชีวิตส่วนใหญ่ของปูล์แซงต์นั้นจะอยู่ในกรุงโรม เขาได้พัฒนาตนเองเกี่ยวกับการแสดงเรื่องราวประวัติศาสตร์และภาพคนเหมือน เขาเป็นบุคคลที่วงการจิตรกรยกย่องให้เขามีความสามารถเยี่ยงอัจฉริยะบุคคล และยังเป็นบิดาของวงการจิตรกรรมฝรั่งเศสตามอุดมคติคลาสสิก ผลงานระยะแรกในอิตาลีของปูล์แซงต์นั้นได้รับอิทธิพลของจิตรกรรมแมนเนอริสม์ แต่ผลงานส่วนตัวของเขานั้นยังไม่เป็นที่ปรากฏเด่นชัด ผลงานในช่วงระยะเวลาี้ ผลงานของเขาที่น่าสนใจก็คือ "การเสวยสละชีวิตของนักบุญอีราสมุส" แม้ว่าชีวิตของเขาจะอยู่ท่ามกลางบรรยากาศของศิลปะบารอกก็ตาม แต่ปูล์แซงต์กลับมุ่งมั่นไปในแนวอุดมคติคลาสสิกอย่างมั่นคง ประมาณปี ค.ศ. 1633 ปูล์แซงต์ได้สร้างงานอันมีชื่อเสียงมากที่สุดชุดหนึ่งชื่อ "สัตวสาบานเจ็ดอย่าง" (Seven Sacraments) กับ "ภาพการเริงระบำของกาลเวลา" (The Dance of the time)

เมื่อต้นปี ค.ศ. 1640 ปูล์แซงต์ได้หันเหไปยังเรื่องราวใหม่ ๆ เขาสนใจที่จะวาดภาพทิวทัศน์ โดยทำการถ่ายแบบและไม่เหมือนธรรมชาติ ผลงานประเภทนี้เขาประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ผลงานส่วนมากจะแสดงถึงธรรมชาติที่สง่างาม ดังจะเห็นได้จากภาพทิวทัศน์กับ "ภาพโดโอจินิส" หรือ ภาพ "ประวัติของไฟซิออน" ผลงานในช่วงระยะหลังนั้นไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงเท่าใดนัก แต่กลับมีการแสดงออกเชิงจิตวิทยาในเรื่องความทุกข์ทรมานอย่างเข้มงวดเกินไป ทำให้อารมณ์ที่แสดงออกค่อนข้างจะไร้ชีวิตชีวา การจัดองค์ประกอบของภาพนั้นได้ทำอย่างพิถีพิถัน การจัดวางท่าทางต่าง ๆ ของคน ดูไม่สมุก และมีความงามเท่าเทียมกับผลงานในอดีต

(ผลงานของปูล์แซงต์ (รูปที่ 130)

ประติมากรที่สำคัญ ๆ ในยุคนี้คือ โกลด เลอ ลอว์ง, เลอมริง

จุลศิลป์

ศิลปะประยุคต์ของฝรั่งเศสในศตวรรษนี้ได้เฟื่องฟูเจริญถึงที่สุดแทบทุกอย่าง งานเครื่อง

เงินและทองรูปพรรณก็มีความงดงามไม่ว่าจะเป็นในด้านฝีมือและการออกแบบ ผลงานที่มีชื่อเสียงมากที่สุดก็คือ ชุดเครื่องเงินของพระเจ้าหลุยส์ที่ 13 และของเจ้าหญิงแอนทีกแห่งออสเตรีย ส่วนไม่ว่ากรรมใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้งานโลหะก็มี เหล็กและทองเหลืองก็ได้นำมาใช้ในงานศิลปะประยุคต์อย่างกว้างขวาง

ในปี ค.ศ. 1667 ทางราชสำนักได้ตั้งโรงงานชื่อ รัวาล เด เมอบเบลอ เคอ ลา
 อูรอนท์ ที่โกโบควีซัน เพื่อผลิตเครื่องเรือนและเครื่องตกแต่งอาคารในพระราชวัง มัณฑนากร
 ผู้มีชื่อในการวาดลายประดับได้แก่ จอง เลอ ไบเดรอ (1618 - 1682) นั้นนิยมวาดลวดลายแบบ
 คลาสสิก ส่วนของเบอริง (1640 - 1711) จะนิยมผูกลายประดิษฐ์ขึ้นเอง โดยได้นำรูปทรง
 ของสัตว์ คน และพืชมาผสมผสานกันอย่างกลมกลืน

บารอกในสเปน

- สถาปัตยกรรม

ในตอนต้นศตวรรษรูปแบบของสถาปัตยกรรมบารอกได้มีอยู่บ้างไม่มากนักตามท้องถิ่นของ
 สเปน ศิลปะประเภทตกแต่งด้วยลวดลายไม้หรือลายปูนปั้น ได้ประดับตกแต่งตามอาคารอยู่ทั่วไป
 ในแคว้นอันดาลูเซีย ศิลปะเหล่านี้ได้รับรูปแบบมูเดลาร์ ซึ่งเป็นศิลปะของพวกมัวร์

สถาปนิกตามอุดมคติของสถาปัตยกรรมบารอกคนแรก คือ โกเมซ เด โบรา (1586 -
 1684) เขาเป็นสถาปนิกคนโปรดของพระเจ้าฟิลิปที่ 3 ผลงานที่สร้างชื่อเสียงได้แก่ แพนเธออน
 ของกษัตริย์ในวัง เอส คอเรียล (ดูรูปที่ 131)

ครั้นพอย่างเข้าศตวรรษที่ 17 สถาปัตยกรรมบารอกของสเปนมีลักษณะเด่นชัดขึ้น โดย
 เฉพาะการจัดตกแต่งพิธีการในการจัดนั้นจะจัดอย่างใหญ่โต หูหระา สถาปัตยกรรมที่มีชื่อเสียง
 ได้แก่ ซุ้มต้อนรับพระนางแอนน์แห่งออสเตรเลีย ซึ่งผู้ออกแบบคือ เดอ เซอร์ดูเวร่า เป็นผู้ออก
 แบบตกแต่ง ลักษณะพิเศษในการตกแต่งสถานที่แห่งนี้ คือ การใช้เสาบิดเป็นเกลียว ซึ่งเขาได้
 ได้รับความคิดมาจากบัล แดกคี โน ในโมสส์เซนดีย์เตอร์ ซึ่งออกแบบโดยเบอร์นินี การตกแต่ง
 ภายในนั้นจะดูหูหระา นิยมแกะสลักพวกไม้แล้วนำมาบิดทอ ลวดลายที่นิยมก็คือพวกดอกไม้
 ผลไม้ต่าง ๆ และรูปนาคิกามาผสมผสานกัน ดังเช่นแท่นบูชาในวัดนักบุญเอสเตบานในเมืองซาลามัน

(งานสถาปัตยกรรมในสเปน ดูรูปที่ 132, 133)

- ประติมากรรม

งานประติมากรรมของสเปนนั้น จะตกแต่งจากชาติอื่น ๆ คือ อารมณ์แสดงออกค่อนข้างจะเร้นลับ และชอบสร้างงานให้เหมือนจริง เรื่องราวส่วนใหญ่ที่นำมาใช้จะเกี่ยวข้องกับศาสนาแทบทั้งสิ้น นิยมการตกแต่งแท่นบูชาภายในโบสถ์ (รูปที่ 134) และรูปนักบุญสำหรับเคารพกราบไหว้ หรือมีชื่อเรียกเฉพาะว่า ปาโซส (Pasos) มักจะอยู่ในสถานที่ที่ท่านพุทธทรมานจะสลักด้วยไม้แล้วนำมาระบายสีหลาย ๆ สี โดยจะคำนึงถึงหลักที่ว่า ดูอย่างไรประติมากรรมที่แสดงออกจะดูสมจริงมากที่สุด

ชวน มาร์ติ เนซ มงคาเนซ เขาเป็นประติมากรเมืองคาสติล แคว้นอันดาลูเซีย นับว่าเขาเป็นประติมากรที่สร้างงานได้ผลสูงสุดตามลัทธิสัจนิยม ผลงานรูป "นักบุญอิสโตรีกำลังเข้าถน" ประดับอยู่ที่แท่นบูชาในโบสถ์ซานติบอส ใกล้เมือง เซวิลล์ และเขายังได้ชื่อว่าเป็นผู้นำประติมากรรมให้หลุดพ้นจากลักษณะรูปแบบคลาสสิกไปสู่แบบที่เหมือนจริง

ในปลายศตวรรษ ประติมากรรมเมืองเซวิลล์นับว่ามีผลงานโดดเด่นมากที่สุด รูปแบบของงานนั้นเขาได้ดำเนินไปตามรูปแบบผลงานของมงคานาซ และคาโน ผลงานเข้ากับรูปแบบของเบอร์นี ประติมากรที่มีชื่อเสียงในช่วงนี้ก็คือ เปโตร โรลดัง (1624 - 1699) และบุตรสาวลุยซ่า โรลดัง (1656 - 1704)

- จิตรกรรม

ในศตวรรษที่ 17 ของสเปนนั้นกล่าวได้ว่าเป็น "ยุคทอง" ได้สมัยหนึ่ง เมืองที่เป็นศูนย์กลางของวงการจิตรกรรมนั้นอยู่ที่เมืองเซวิลล์ ผลงานของโด เมนิคอส ซีโอดี โคนูลอส หรือ เอล เกรกโก้ จิตรกรเชื้อชาติกรีก เขาได้ยึดหลักผลงานของเขาคือ ดำเนินไปตามอุดมคตินิยมแบบแมนเนอริสม์ เขาได้นำผลงานของจิตรกรหินโตเรโดโต, มาสซาโน และไมเคิล แอนเจโล มาผสมเข้ากับความรู้สึกทางศาสนาอย่างลึกซึ้ง จนกลายเป็นลักษณะที่โดดเด่นขึ้นมา

ริเบร่า (Jose de Ribera, 1591 - 1652)

ริเบร่าเป็นศิษย์ของริบอလာมาก่อน ในปี ค.ศ. 1616 เขาได้ไปตั้งรกรากอยู่ที่เมืองเนเปิล ชาวอิตาเลียนทั่วไป เรียกเขาว่า "ชาวสเปนตัวเล็ก" ผลงานในระยะแรกของเขานั้นส่วนใหญ่จะเป็นการพิมพ์รูปนักบุญต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่นิยมของคนสมัยนั้นมาก ในช่วงต่อมาเขาก็ได้นำเอารูปแบบและการแสดงออกของคาราวัจโจ ส่วนกรรมวิธีในการวาดสีน้ำมันนั้น นิยมทิ้งรอยกู่กันตามแบบอย่างของทีเชียน ผลงานของเขานั้นค่อนข้างจะมีแนวโน้มไปในแนวสัจนิยม วาดให้ดูสมจริง มีการเล่นแสงเงา ตัดกันอย่างรุนแรง ขอบนำเรื่องราวเกี่ยวกับการทรมานพระเยซู และเหล่านักบุญผู้ทุกข์ทรมานเพื่อศาสนามาใช้ในงานของคน (รูปที่ 30)

กรรมวิธีการระบายสีของเขานั้น จะเป็นวิธีการระบายสีลงบนพื้นแผ่นภาพโดยตรง (direct painting) ปล่อยให้แนวเส้นของกู่กันทิ้งไว้ให้ปรากฏร่องรอยของที่ระบายทับซ้อนขึ้นมา กรรมวิธีนี้จะคล้ายกับกรรมวิธีของพวกจิตรกรกลุ่ม อิมเพรสชันนิสม์ ซึ่งในสมัยต่อมาก็มีผู้นิยมทำตามกันอย่างมากมาย

ผลงานของเขามีชื่อเสียงโด่งดัง ชาวยุโรปตลอดคริสต์ศตวรรษที่ 17 และ 18 แนวความคิดและรูปแบบนั้นจะ เน้นทางด้านสัจนิยม ไปปรากฏอิทธิพลในสกุลชาวอิตาเลียนภาคใต้ เขาได้ชื่อว่าเป็นผู้บุกเบิกวิธีการระบายสีด้วยกู่กันอย่างขำขันน่าทึ่ง ให้แก่วงการจิตรกรรมสเปน (ผลงานของริเบร่า รูปที่ 135)

มูริลโล (Bortobme Murillo 1617 - 1682)

ผลงานส่วนใหญ่ของเขานั้นจะทำขึ้นเพื่อศาสนาเป็นหลักใหญ่ ลักษณะรูปแบบ เป็นไปในแนวทางธรรมชาตินิยม ผลงานที่ทำชื่อเสียงมาให้แก่เขาคือ ภาพชุด เซนต์ ดีโคแห่งอัลคาลา กำลังให้อาหารแก่คนยากจน ผลงานชิ้นนี้ได้แสดงให้เห็นความรู้สึกในด้านมนุษยธรรมของเขาให้ปรากฏเด่นชัด

ภาพที่เกี่ยวข้องกับศาสนาของเขานั้นเต็มไปด้วยเสน่ห์ ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของคนสมัยนั้นเป็นอย่างมาก เขาจะแสดงอารมณ์จินตนาการต่าง ๆ หลายรูปแบบ ระบายด้วยสีที่สวยงาม

มีเส้นรอบนอกของนักบุญที่ดูอ่อนนุ่ม รูปทางของนักบุญจะดูมีเสน่ห์สวยงาม ทำให้เกิดความรู้สึก
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คล้ายกับมีส่วนสัมพันธ์กับงานจิตรกรรมของวอคโคโคในคริสต์ศตวรรษที่ 18 อย่างนี้ก็ไม่ถึง

(ผลงานของมูริสโร รูปที่ 31)

จิตรกรที่มีชื่อเสียงในยุคนี้ก็มี เซอบาร์น (1598 - 1664) ปลาลากช หรือ
เวลลาสเกซ (1599 - 1660)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จุดมุ่งหมายของสมาคมกิลด์พ่อค้า (Merchant Guild) ซึ่งพ่อค้าเหล่านี้ได้รวมตัวกันเนื่องด้วยเหตุผลเดียวกัน คือ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนโดยยึดหลักนโยบาย
- ยึดหลักราคายุติธรรม
 - ยึดหลักกอบโกยผลประโยชน์เพื่อสมาคม
 - ยึดหลักรักษาผลประโยชน์เพื่อสมาคม และไม่เอาเปรียบลูกค้า
 - ยึดหลักรักษาผลประโยชน์เพื่อสมาคมและมีกฎเกณฑ์ต่าง ๆ สำหรับผู้เข้ามาเป็นลูกค้า
 - ยึดหลักให้ผลประโยชน์แก่ลูกค้ามากที่สุด โดยไม่สนใจฐานะความมั่นคงของสมาคม
3. สมัยโรมัน เนสก์นั้น มีกฎหมายใดที่คริสต์จักรถือว่าสำคัญ
- กฎหมาย แพนนอน (Panon law)
 - กฎหมาย ไคเจ (Doge)
 - กฎหมาย แคนนอน (Canon law)
 - กฎหมาย คอมมูน (Commune)
 - กฎหมาย คอมมิวส์ (Commuce)
4. ผู้ที่ได้นำคำว่า โรมัน เนสก์ มาใช้เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ศิลปะ คือ
- โมนาสติซิซึม (Monasticism)
 - เบเนดิกต์ (Benedict)
 - ชาร์ล เดอ เกอรวิลล์ (Charles de Gervills)
 - บิชอป ยูดีส์ เดอ ซุยส์ลี (Eudes de Sully)
 - อาร์ชชีสส์ เดอ เกอมอง (Arcisse de Caumont)
5. สถาปัตยกรรมโรมัน เนสก์ นั้นได้รับอิทธิพลมาจากพวกใด
- นอร์มัน
 - บิแซนทีน
 - โรมัน
 - คอมบาร์ค
 - ไม่มีข้อใดถูก
6. ลักษณะของโครงสร้างใดต่อไปนี้ ที่เป็นลักษณะโครงสร้างของโรมันที่โรมัน เนสก์ได้นำมาใช้
- Arch
 - Groined
 - Vault
 - Cross Vault
 - Arcuated

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ลักษณะโครงสร้างใดที่สถาปนิกโรมัน เนสท์ได้คิดค้นขึ้นมา

ก. Round Vault	ค. Groined Vault
ข. Barrel Vault	ง. Arwated
	จ. Buttress

8. โครงสร้างทางสถาปัตยกรรมของโรมัน เนสท์นั้นจะมีลักษณะ เช่นไร

ก. รูปร่างของโบสถ์จะทึบแน่น, แพนคังของโบสถ์จะเป็นแบบ Latin Cross
ข. รูปร่างของโบสถ์จะสูงโปร่ง, แพนคังของโบสถ์จะเป็นแบบ Latin Cross
ค. ภายในโบสถ์จะใช้โครงสร้างเพดานโค้ง, แพนคังจะใช้แบบ Greed Cross
ง. รูปร่างของโบสถ์จะทึบแน่น, แพนคังของโบสถ์จะใช้แบบ Greek Cross
จ. รูปร่างของโบสถ์จะสูงโปร่ง, แพนคังของโบสถ์จะใช้แบบ Greek Cross

9. เสาค้ำยันที่สร้างขึ้นมา เพื่อรับน้ำหนักอาคาร เรียกว่าอะไร

ก. Buttress	ค. Flying Splayed
ข. Blind arcade	ง. Splayed Opening
	จ. Carbel

10. วัดใดต่อไปนี้ถือว่าเป็นจุดกำเนิดสถาปัตยกรรมโรมัน เนสท์ในฝรั่งเศส

ก. วัดแซงต์ แชร์แมงส์	ค. วัดลาทรินีเต
ข. วัดซาน มิเตเล	ง. วัดแซงต์ เอตีเยน
	จ. วัดคลูมี

11. ภายในโบสถ์วัดแซงต์ แชร์แมง ในประเทศฝรั่งเศสนั้นจะใช้โครงสร้างแบบใด

ก. Sexpartite Vaulting	ค. Groined Vault
ข. Quadripatite Vaulting	ง. Barrel Vault
	จ. Arch

12. การที่นำโวลท์หลายอันมาใช้สลับกัน แทนที่จะใช้โวลท์เรียง เป็นแถว แบบบาร์เรลโวลท์ โวลท์
ไขว้สลับนี้มีชื่อ เรียกเฉพาะว่าอะไร
ก. Sexpartite Vaulting	ค. Groined Vault
ข. Quadripatite Vaulting	ง. Barrel Vault
	จ. Arch
13. สถานที่เจิมน้ำมนต์ในสมัยโรมัน เนสก์นั้นมีชื่อ เรียกเฉพาะว่าอะไร
ก. Nave	ค. Transept
ข. Choir	ง. Babtistry
	จ. Splayed Opening
14. งานประติมากรรมของโรมัน เนสก์นั้นสร้างขึ้นมาเพื่ออะไร
- สร้างตามความ เชื่อ ในลัทธิต่าง ๆ
 - สร้างประดับ เทนือหลุมศพ
 - สร้างขึ้น เพื่อ เป็นตัวแทนของพระ เจ้าสำหรับ เคารพบูชา
 - สร้างขึ้น มา เพื่อแสดงฝีมือของคนในสมัยนั้น
 - สร้างขึ้น เพื่อประดับตกแต่งสถามัธยมศึกษา.
15. ในสมัยโรมัน เนสก์นั้นนิยมตกแต่งบริ เวณหน้าต่าง การตกแต่งนั้นจะมีลักษณะ เช่นใด
- นิยมสลักลวดลายบริ เวณหน้าต่าง
 - บริ เวณหน้าต่างนิยมทำ เป็นวงกลมคล้ายล้อ เกรียน
 - นิยมทำช่องหน้าต่างให้ เล็กลง แล้วจึงค่อยสลักลาย เทนือหน้าต่าง
 - ตรงบริ เวณหน้าต่างนิยมนำ เอา เสาหลอกมาประดับ
 - มักทำให้หน้าต่างมีความสูง เท่ากับประตูแล้วจึงสลักลายลงไป
16. การตกแต่ง เทนือประตูทาง เข้ามีชื่อ เรียกเฉพาะว่าอะไร
ก. แทนทาลัม (Tantalum)	ค. ทิมปานัม (Tympanum)
ข. แพนตานัม (Pantanum)	ง. เนฟ (Nave)
	จ. สพายเยอร์ (Splayed Opening)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17. เนื้อหาและเรื่องราวของประติมากรรมสมัยโรมัน เนสก์นั้นจะมี เรื่องราว เกี่ยวกับสิ่งใด
ก. เกี่ยวกับธรรมชาติ	ค. เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน
ข. เกี่ยวกับลัทธิความเชื่อ	ง. เกี่ยวกับภาวะกิจของกษัตริย์
	จ. เกี่ยวกับศาสนา
18. ประติมากรรมรูปคนในสมัยโรมัน เนสก์จะมีลักษณะ เช่นใด
ก. คนค่อนข้างสูงชะลูด	ค. ท่าทางการเคลื่อนไหวของคนนั้นค่อนข้างแข็ง
ข. ไม่นิยมเน้นเส้นบริเวณรูปคน	ง. ลักษณะการบิดเอี้ยวกายนั้นจะถูกต้องตามธรรมชาติ
	จ. จะคำนึงถึงสัดส่วนรูปคนมาก
19. การที่ประติมากรรมของโรมัน เนสก์นิยมสร้างรูปคนให้มีสัดส่วนขนาดแตกต่างกัน เนื่องจากเหตุผลในข้อใด
ก. สร้างตามฐานะความสำคัญของแต่ละบุคคล	
ข. เน้นในเรื่องการจัดองค์ประกอบ	
ค. เป็นกฎเกณฑ์ในทางประติมากรรม	
ง. เนื่องจากตัวอาคารมีขนาดสูงใหญ่ การสร้างประติมากรรมจึงต้องสร้างขนาดเล็ก ใหญ่ต่างกัน เพื่อให้เหมาะสมกับตัวอาคาร	
จ. เป็นผลต่อการมอง	
20. งานประติมากรรมชิ้นเยี่ยมของฝรั่งเศสอยู่ที่วัดใด
ก. วัดแซงต์ เปียร์	ค. วัดชาร์ตร
ข. วัดแซงต์ คาซาร์	ง. วัดโน เดารอ ตาม
	จ. วัดโอดัว
21. ใครคือผู้ที่ควบคุมการก่อสร้างโบสถ์ที่เมืองปิซา
ก. บอสเซตโต	ค. มาร์ชโค
ข. ชาร์ล เดอ เกอร์วิลส์	ง. มิเกลัน
	จ. เรมบรัน

22. ภายในหอระฆังที่เมืองบิซันนั้น จะแบ่งออกเป็น 4 ชั้น ซึ่งในแต่ละชั้นนั้นจะมีศาสตราจารย์เรียงรายอยู่ เสาเล็ก ๆ นั้นสร้างขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ในข้อใด
- ลดความว่างเปล่าที่พื้นของผนังในแต่ละช่วง
 - เพื่อรองรับน้ำหนักของหลังคา
 - รับน้ำหนักของผนัง
 - รับน้ำหนักของชั้นต่อไป
 - ทำให้ดูแข็งแรงมั่นคง
23. วัดใดในเยอรมัน ซึ่งถือว่ามีโครงสร้างไวไลท์ที่สมบูรณ์ที่สุด
- วัดคลูฟี
 - วัดซานมิตติโต
 - วัดสไปเยอร์
 - วัดแซงต์ เอเดียน
 - วัดแซงต์ แฮร์เนงต์
24. การตกแต่งหัวเสาในสมัยโรมัน เนสกันนิยมนำเอาลวดลายใดเข้ามาใช้ในการตกแต่ง
- เกี่ยวกับพระเยซูหรือเหล่านักบุญ
 - ลวดลายทรงเรขาคณิต
 - รูปทรงอิสระสลักลวดลายตามแนวความคิดของผู้สลัก
 - รูปสัตว์ที่ได้รับความนิยม
 - รูปสัตว์กับลวดลายใบไม้
25. จิตรกรรมฝาผนังในสมัยโรมัน เนสกันใช้เทคนิคการระบายสีแบบใด
- Fresco
 - Fresco secco
 - สีฝุ่น
 - สีฝุ่นผสมยางไม้
 - สีฝุ่นผสมน้ำผึ้ง
26. จิตรกรรมในสมัยโรมัน เนสกันรูปคนจะมีลักษณะ เช่นไร
- รูปคนจะสูงชะลูด
 - การปิดเสื้อผ้าจะผิดธรรมชาติ
 - รูปคนจะแบน
 - รูปคนจะเห็นเป็นสามมิติ
 - รูปคนนั้นการเคลื่อนไหวจะแข็งไม่เป็นธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

27. งานจลศิลป์ที่มีชื่อเสียงในสมัยโรมัน เนสก์นั้นจะอยู่ที่ใด

ก. วัดวินเชสเตอร์

ค. วัดไอตัว

ข. วัดมินสเตอร์

ง. วัดแซงต์ ลาสซาร์

จ. วัดคลูนี

28. งานจลศิลป์ในสมัยโรมัน เนสก์นั้นงานใดที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย

ก. งานทอพรหม

ค. การเขียนลวดลายในพระคัมภีร์

ข. การกัลดวดลายบนแผ่นโลหะ

ง. การทำเครื่องประดับ อาวุธสงคราม

จ. การทำ stain glass

29. งานด้านทอผ้าที่มีชื่อเสียงมากคือ

ก. พรหมบาเยอ

ค. พรหมบาเยอ

ข. พรหมนาเยอ

ง. พรหมขลุ่ย

จ. พรหมทอมือ

30. ลวดลายที่เขียนบนพรหมนั้นจะเขียนเกี่ยวกับเรื่องใด

ก. เรื่องราวของชาวโรมันมีชัยชนะเหนือ เกาะอังกฤษ

ข. เรื่องราวของกษัตริย์

ค. เรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ของสามัญชน

ง. เรื่องราวของชีวิตความเป็นอยู่ของสัตว์

จ. เรื่องราวการต่อสู้ระหว่างคนและสัตว์

31. คำว่า "กอธิค" เริ่มใช้ครั้งแรกในช่วงใด

ก. ปลายสมัยอิทรัสคัน

ค. ปลายสมัยไบแซนทีน

ข. ปลายสมัยโรมัน

ง. ปลายสมัยโรมัน เนสก์

จ. ปลายสมัย เรอเนาของค์

32. งานศิลปกรรมของกอธิคั้นเกิดขึ้นที่วัดใด

ก. Cockpit of Europe

ข. San Carlo Alle Quattro Fontane

ค. Bockstein Gothic

ง. Ile - de - fronce

จ. Gothic Revival

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

38. งานตกแต่งในที่ เป็นจุด เค้นของสมัยกอธิค คือ
- ก. การนำเอาประติมากรรมมาประดับตกแต่ง ค. โครงสร้าง เพดาน
 ข. ภาพจิตรกรรมฝาผนัง ง. การนำกระจกสีมาตกแต่ง
 จ. การลดหลั่นหรือยกระดับพื้น
39. ลวดลายที่ใช้ เขียนบนกระจกนั้นส่วนใหญ่จะ เน้นเรื่องราวใน เรื่องใด
- ก. รูปนักบุญ ค. รูปดอกไม้
 ข. รูปสัตว์ ง. รูปชีวิตการ เป็นอยู่ของสามัญชน
 จ. รูป เรื่องราว เกี่ยวกับ เทพนิยาย
40. การก่อสร้างในแบบกอธิคสมัยใด
- ก. กอธิคสมัยแรก ค. กอธิคสมัยหลัง
 ข. กอธิคสมัยรุ่งเรือง ง. กอธิคสมัยฟื้นฟู
 จ. กอธิคสมัยหลัง
41. การก่อสร้างในแบบกอธิคสมัยหลัง เรียกว่าอะไร
- ก. ฟลัมบิวเอ (Flamboyant style) ค. แบบคลาสสิก (classic style)
 ข. แอนนิมอล (Animal style) ง. แบบหุทรา (Radiation style)
 จ. แบบสากล (International style)
42. ระบบโครงสร้างของกอธิคสมัยหลังนั้นจะใช้โครงสร้างแบบใด
- ก. Quadripatite Vaulting ค. Barrel Vault
 ข. Sexpartite Vaulting ง. Cross Vault
 จ. Groined Vault
43. Buttress นั้นจะช่วยแก้ปัญหาในด้านใด
- ก. รัมน้ำหนักของผนัง
 ข. รัมน้ำหนักของหลังคา
 ค. รัมน้ำหนักของเสา
 ง. รัมน้ำหนักของคาน

61. คำว่า "เรอนาของ" นั้นหมายถึงอะไร

ก. การดัม	ค. การบุกเบิก
ข. การเกิดใหม่	ง. ความผิดปกติ
	จ. ความไม่แน่นอน

62. บุคคลใดที่ได้ชื่อว่า เป็นบิดาของประติมากรรมในเรอนาของ

ก. โจวานนี	ค. ดี แคมปิโอ
ข. อาโนลโฟ	ง. อันดริอา
	จ. นิโคลา ปิซาโน

63. ธรรมเนียมที่เมืองพิซ่านั้นได้นำเอารูปแบบศิลปในยุคใดมาใช้

ก. กรีก	ค. อีทรัสคัน
ข. โรมัน	ง. โรมันเนสก์
	จ. กอธิค

64. ธรรมเนียมที่เมืองพิซ่านั้นได้นำเอาหัวเสาแบบใดมาใช้

ก. คอริก	ค. คอมโพสิท
ข. ไอโอนิค	ง. คอร์ินเธียน
	จ. ทัสคัน

65. งานประติมากรรมของโรมันเนสก์กับ เรอนาของนั้นจะต่างกันในเรื่องใด

ก. โรมันเนสก์จะสร้างภาพคนให้สูงใหญ่ ของ เรอนาของนั้นจะสร้างให้ผิดหลักทางกายวิภาค
ข. โรมันเนสก์นั้นจะ เน้นเส้นรอบนอกของรูปคน ส่วนของ เรอนาของนั้นจะไม่เน้น เส้นรอบนอกของรูปคน
ค. โรมันเนสก์จะนิยมสร้างภาพคนแยกออกไป ส่วนเรอนาของนั้นจะสลักภาพคนรวมไว้ในเนื้อที่เดียวกันหมด
ง. โรมันเนสก์นิยมสร้างคนให้มีลักษณะแบน ของ เรอนาของจะสร้างให้หุ่นเด่นออกมา
จ. โรมันเนสก์จะมี เรื่องราวในทางศาสนา เข้ามาเกี่ยวข้อง ส่วนของ เรอนาของนั้นจะไม่มุ่งเน้นไปในทางศาสนา เท่าใดนัก

70. "Primitive" คืออะไร

- ก. การวาดภาพลงในพระคัมภีร์
- ข. การสลักภาพลงบนแผ่นทองเหลือง
- ค. การวาดภาพที่เลือนหาย เข้าไปในสายหมอก
- ง. การวาดภาพที่แสดงออกอย่างบริสุทธิ์ แต่แฝงด้วยอารมณ์อันละเอียดละมุน
- จ. การวาดภาพที่เห็นระยะใกล้มากกว่าระยะไกล

71. ในเรอเนาของสมัยต้นนั้น ผลงานของกิเบอร์ดีซันโด ที่ได้ชื่อว่าได้นำความรู้เรื่องปริมาตรของปริศมากรรมมาใช้ในหลักทัศนียวิทยา

- ก. บานประตูสวรรค์ (The Gate of Paradise)
- ข. แม่พระบนแท่นหิน (The Virgin on the Rocks)
- ค. แม่พระ กับนกกระจิบทอง (Virgin with the Goldfinch)
- ง. นักปราชญ์แห่งเอเธนส์ (The school of Athens)
- จ. การเสียสละของอิสอัค (The Sacrifice of Isaac)

72. ใครคือผู้สนับสนุนผลงานศิลปกรรมในเรอเนาของยุครุ่งเรือง

- ก. ประชาชน
- ข. กษัตริย์
- ค. ผู้นำในด้านศาสนา
- ง. ศิลปิน
- จ. พ่อค้า

73. ใครคือผู้ที่ได้รับการกล่าวขานว่า เป็นผู้ที่วาดภาพคนให้อยู่บนแท่นจริง ๆ

- ก. มาร์ชโค
- ข. อัลเบอร์ดี
- ค. สโตนาร์โคคาร์วินซี
- ง. ไมเคิลแองเจโล
- จ. ราฟาเอล

74. ใครคือผู้ที่ได้รับการยกย่องว่า เป็นบิดาของศิลปกรรมในยุครุ่งเรือง

- ก. อัลเบอร์ดี
- ข. บลูเนลเลสกิ
- ค. เลโอนาร์โดคาร์วินซี
- ง. ไมเคิลแองเจโล
- จ. ราฟาเอล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

81. การระบายสีของไมเคิลแองเจโลใช้เทคนิควิธีใด

ก. Fresco Secco	ค. War Tempers
ข. Encaustic	ง. Polyptych
	จ. Fresco

82. ข้อใดต่อไปนี้เป็นผลงานของราฟาเอล

ก. การประกาศพระศาสนา	ค. กำเนิดวิสต์
ข. แม่พระประคองบนแท่นหิน	ง. พิธีสมโภชแม่พระ
	จ. แม่พระมาคอนนามอนบัลลังค์

83. ผลงานของราฟาเอล "นักปราชญ์แห่งเอเธนส์" นั้น ใช้หลักการใดในการเขียนภาพ

ก. อุดมคตินิยม
ข. ธรรมชาตินิยม
ค. การเขียนภาพที่ใช้วิธีเลื่อนหายเข้าไปในสายหมอก
ง. คำมั่นถึงความจริงมากกว่าที่จะใช้หลักนาฏลักษณ์วิทยา
จ. ใช้หลักทฤษฎีทัศนียวิทยา

84. ภาพจิตรกรรมฝาผนังของราฟาเอลใช้หลักปรัชญาอะไรมาใช้

ก. ตรรกวิทยา	ค. สาร์ตนิยม
ข. อุดมการณ์และหลักสุนทรียศาสตร์	ง. นิโอ-เพลโตนิค
	จ. ธรรมชาตินิยม

85. สถาปัตยกรรมแบบเรอเนซซองในอิตาลีได้รับอิทธิพลมาจากชาติใด

ก. โรมัน	ค. นอร์มัน
ข. ลอมบาร์ด	ง. แมนเนอริสม์
	จ. กอธิค

86. เรอเนซซองของยุคทอง นั้นมีศูนย์กลางอยู่ที่ใด

ก. โรม	ค. กรีก
ข. เอเธนส์	ง. มิลาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 จ. ฟลอเรนซ์
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

87. ข้อใดต่อไปนี้เป็นไม่ใช่ผลงานในด้านสถาปัตยกรรม เรอนาซงในฝรั่งเศส
ก. ปราสาทอาแซร์	ค. ปราสาทมาคริก
ข. พระราชวังฟองแตนโบล	ง. ปราสาทของบอร์ดี
	จ. ปราสาทชอมมัวร์
88. งานประติมากรรมของฝรั่งเศสชิ้นส่วนใหญ่สร้างขึ้นมาเพื่ออะไร
- ก. สร้างตามความเชื่อในลัทธิต่าง ๆ
- ข. สร้างขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของพระเจ้าสำหรับเคารพบูชา
- ค. สร้างขึ้นเพื่อศาสนา
- ง. สร้างขึ้นเพื่อประดับสถาปัตยกรรม
- จ. สร้างขึ้นเพื่อประดับหลุมศพ
89. ศูนย์กลางทางศิลปะของเยอรมันในศตวรรษที่ 14 นั้น อยู่ที่เมืองใด
ก. สตราบูร์ก	ค. เมืองปรัสเซีย
ข. อุล์ม	ง. ไพร์เบิร์ก
	จ. เบอร์ลิน
90. ผลงานทางด้านจิตรกรรมของอัลเบิร์ต ดูเรอร์นั้น ได้รับมาจากจิตรกรรมชาติใด
ก. ฝรั่งเศส	ค. เยอรมัน
ข. อังกฤษ	ง. สเปน
	จ. อิตาลี
91. บารอก หมายถึงอะไร
ก. ไร่สวนนิยมที่ตี	ค. งานที่มีคุณค่า
ข. การฟื้นฟูขึ้นมาใหม่	ง. งานที่วิจิตรซึ่งเป็นผลงานของพวกแฟรงค์
	จ. ความผิดปกติไม่แน่นอน
92. งานจิตรกรรมของบารอกในอิตาลีนั้นได้รับอิทธิพลมาจากพวกใด
ก. เรอนาซง / แมนเนอริสม์	ค. เรอนาซง / ลอมบาร์ค
ข. แมนเนอริสม์ / ลอมบาร์ค	ง. เรอนาซง / กอธิค
	จ. กอธิค / ลอมบาร์ค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

93. ศิลปะของบารอคนั้น เกิดขึ้น เนื่องจาก เหตุผลในข้อใด
- ลักษณะตามสภาพภูมิศาสตร์
 - เป็นไปตามหลักการทางวิทยาศาสตร์
 - การเปลี่ยนแปลงทางศาสนา
 - ได้รับวิวัฒนาการสืบเนื่องมาจากสมัย เรอเนซอง
 - เกิดแหล่งศูนย์กลางทางการ เมืองขึ้นมาใหม่ อำนาจของกษัตริย์มีมากขึ้น
94. ผลงานจิตรกรรมของคาราวาดจ์โอนั้น จะมีรูปร่างลักษณะ เช่นไร
- รูปร่างคนจะมีลักษณะกลมมนคล้ายตั้งงานประติมากรรม
 - รูปคนจะแบน
 - รูปคนจะมีลักษณะคล้ายตัว S
 - จะ เน้น เส้นรอบนอกคนให้เด่นชัดขึ้นมา
 - คนดูจะแข็งมีคธรรมชาติ
95. ผลงานของคาราวาดจ์โอนั้น จะแตกต่างไปจากงานศิลปินในยุคเดียวกันคือ
- ผลงานนั้นดูจะนิ่งสงบ
 - จะแสดงออกในด้านอารมณ์มากกว่าจะแสดงออกอย่างทู่ทรา ห่ม เพื่อย
 - จะนำเอาหลักการทางวิทยาศาสตร์มาใช้
 - ผลงานของเขานั้นจะสร้างตามคตินิยม
 - ไม่มีข้อถูก
96. การที่นำเอาจุดเด่นของศิลปินแต่ละคนมาผสานกัน เป็นผลงานของตน วิธีการ เช่นนี้ เรียกว่า
- โพลีเฟมอส (Poly Phemos)
 - อีเครคติกิซึม (Eclecticisim)
 - ทรินิตี (Trinity)
 - ไพรมิทิว (Primitive)
 - สฟูมาโต(Sfumato)
97. ในงานด้านจิตรกรรมของคาราวาดจ์โอนั้น เขาจะใช้วิธีใดที่ทำให้ผลงานของเขาประสบความสำเร็จอย่างสูง
- เทคนิคการใช้สี
 - เทคนิคการวาดภาพ
 - เทคนิคแสงและเงา
 - การจัดวางองค์ประกอบภาพ
 - ไม่มีข้อถูก

๙๘. ผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ มาเคอร์นาคือ

ก. วัดस्ता มาเรีย เคลลลา	ค. โบสถ์เซนต์ปีเตอร์
ข. วัดเซนต์ ฟรานซิส	ง. วัดซานตา ชูซานนา
	จ. วัดเซนต์ เมเตเล

๙๙. งานสถาปัตยกรรมชิ้นเยี่ยมของ เบอร์โรมินินี จะมีจุดเด่นอยู่ที่ใด

ก. โครงสร้างแบบบาร์โรลโลวท์	ค. โคมรูป ๘ เหลี่ยม
ข. โคมรูป ๘ เหลี่ยม	ง. โคมรูปครึ่งวงกลม
	จ. โคมรูปไข่

100. งานประติมากรรมความลึกลับตัวของ เซนต์เตเรซ่า นั้นอยู่ในวิหารวัดใด

ก. วัดस्ता มาเรีย เคลลลา	ค. โบสถ์เซนต์ปีเตอร์
ข. วัดเซนต์ ฟรานซิส	ง. วัดซานตา ชูซานนา
	จ. วัดเซนต์ เมเตเล

101. งานสถาปัตยกรรมบารอคสมัย เริ่มต้นที่ถือว่าสมบูรณ์นั้น จะมีลักษณะเช่นไร

- ก. ในด้านความงาม จะดูเรียบง่าย บริสุทธิ์ และยังได้นำเอาประติมากรรมมาประดับตกแต่งสถาปัตยกรรมด้วย
- ข. ใช้ตกแต่งภายนอกอาคารหรูหรา และได้นำเอาประติมากรรมมาประดับตกแต่งงานสถาปัตยกรรมด้วย
- ค. จะตกแต่งภายในอย่างวิจิตร และได้มีภาพจิตรกรรมประดับตกแต่งอย่างงดงาม
- ง. การตกแต่งภายนอก และภายในนั้นจะตกแต่งอย่างหรูหรา และได้นำเอาประติมากรรมมาประดับตกแต่งสถาปัตยกรรมด้วย
- จ. ไม่มีข้อถูก

102. ลักษณะของสถาปัตยกรรมที่ได้สร้างประตูโค้ง ดังเรียงรายอย่างสวยงามนั้นจะมีชื่อเรียกเฉพาะว่าอะไร

ก. Bend Order	ค. Colossal Order
ข. Curved Order	ง. Ring Order

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

103. สถาปนิกคนใดที่ได้รับการยกย่องว่า เป็นสถาปนิกคนแรกที่ได้ออกแบบก่อสร้างพระราชวัง
แบบบารอกได้อย่างชัดเจนที่สุด

ก. ไมเคิลแองเจโล	ค. วิโยลา
ข. ฟัลลาโคโอ	ง. มาเคอร์น่า
	จ. บรามันเต

104. ใครคือผู้ออกแบบโบสถ์เซนต์ปีเตอร์

ก. วิโยลา	ค. เบอร์โรมินี
ข. มาเคอร์น่า	ง. เบอร์นินี
	จ. ไกลแปโรต์

105. งานจิตรกรรมของบารอกสมัยต้นนั้น จะยึดแนวความคิดใดที่สรรค์สร้างผลงานออกมา

- ก. สัจนิยม นำเอาสิ่งต่าง ๆ ในอดีตมาตัดแปลง
ข. ธรรมชาตินิยม สรรค์สร้างผลงานรูปแบบใหม่ ๆ
ค. อรรถนิยม สรรค์สร้างผลงานรูปแบบใหม่ ๆ
ง. ลัทธินิยม
จ. เทวนิยม

106. ใครคือ ผู้ที่นำเอาวิชาการในด้านศิลปกรรมของอิตาลี เข้ามาเผยแพร่ในฝรั่งเศส

ก. พระเจ้าชาร์ล ที่ 2	ค. พระเจ้าชาร์ล ที่ 6
ข. พระเจ้าชาร์ล ที่ 4	ง. พระเจ้าชาร์ล ที่ 8
	จ. พระเจ้าชาร์ล ที่ 10

107. ลักษณะงานสถาปัตยกรรมของอิตาลี และฝรั่งเศสนั้นจะมีส่วนที่เหมือนกันคือ

- ก. จะตกแต่งภายนอกมากกว่าภายใน
ข. จะตกแต่งภายในมากกว่าภายนอก
ค. จะคำนึงถึงแสงเงาเป็นหลักใหญ่ ในบริเวณด้านหน้าและภายในอาคาร
ง. จะคำนึงถึงเนื้อที่บริเวณว่างสำหรับใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ
จ. จะคำนึงถึงงานประติมากรรมที่นำมาใช้ในการประดับตกแต่งอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

108. สิ่งก่อสร้างที่สำคัญที่สุดในฝรั่งเศส คือ
- ก. น้ำพุหน้าพระราชวังแวร์ซายส์ ค. พระราชวังลูฟว์
 ข. พระราชวังแวร์ซายส์ ง. ปราสาทมาครีค
 จ. พระราชวังฟองแตนโบล
109. พระราชวังลูฟว์ ในครั้งแรกนั้นสร้างขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในข้อใด
- ก. เป็นที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
 ข. เป็นศูนย์กลางของประชาชน
 ค. เป็นพระราชวังสำหรับกษัตริย์
 ง. เป็นป้อมปราการสำหรับป้องกันเมือง
 จ. เป็นที่สะสมงานศิลปะ
110. ข้อใดต่อไปนี่ที่สร้างชื่อเสียงในท้องพระโรงของพระราชวังแวร์ซายส์ จนเป็นที่รู้จักกันทั่วไป
- ก. ห้องกระจก
 ข. การตกแต่งภายในด้วย เสาหินอ่อน
 ค. การวาดภาพจิตรกรรมบน เพดานฝีมือของ เลอบร่า
 ง. เสาที่ใช้ตกแต่งนั้นจะเป็น เสาปิค เกลียว
 จ. ความโอโงะ และลวดลายที่วิจิตร
111. พระราชวังแวร์ซายส์นั้นสร้างขึ้นมาเพื่อจุดประสงค์ 2 ข้อ คือ 1. แสดงความยิ่งใหญ่ของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 และจุดประสงค์อีกข้อหนึ่ง คือ
- ก. แสดงฝีมือและสติปัญญาของคนในยุคนั้น
 ข. เป็นศูนย์กลางของประชาชน
 ค. เป็นศูนย์กลางในการสนับสนุนศิลปวิทยาการต่าง ๆ
 ง. เป็นคลังเก็บสมบัติอันมีค่า
 จ. แสดงสัญลักษณ์การปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราช ซึ่งมีกษัตริย์อยู่เหนือกฎหมาย

118. ผลงานของมา เคอร์นาที่ชื่อว่าความดีมตัวของ เซนต์ เธ เรชานั้นจะอยู่ที่วัดใด

ก. วัด สตา มาเรีย เคลลา วิคโตเรีย

ข. วัดเซนต์ ฟรานซิส

ค. วัด ซานตา ซูเซนนา

ง. เซนต์ มิเคณิ

จ. วัดฟลอเรนซ์

119. การประดับตกแต่งในพระราชวังแวร์ซายส์นั้นจะมีลักษณะ เช่นไร

ก. ลายประดับจะมีน้อยมาก ดูบางเบา

ข. ลายประดับตกแต่งจะมีมากมาย หนาแน่น

ค. การเขียนลายประดับจะเขียนเป็นช่วง ๆ

ง. ลายประดับจะดูบางเบา จะเน้นในเรื่องของธรรมชาติ เป็นส่วนใหญ่

จ. ไม่มีข้อถูก

120. ใครคือผู้สลักรูปพระเจ้าหลุยส์ที่ 14

ก. กิเบอร์ตี

ค. เบอร์นินี

ข. โคนาเตลโล

ง. เวอร์รอคคิโอ

จ. จาโคโป เบลลา

กระดาษคำตอบ

หมายเลข 1 - 02

1	-	0	2
---	---	---	---

วิชา วิชาพัฒนาการทางศิลปะ

ชื่อนักศึกษา _____ รหัสประจำตัว _____

สอบวันที่ _____ เดือน _____ ปี _____

ตอนที่ 1 กาเครื่องหมาย ✓ หรือ × ในช่องคำตอบที่เลือก หากเปลี่ยนข้อเลือกให้ระบายค่า
ในช่องที่ไม่ต้องการ

ตัวอย่าง

	ก	ข	ค	ง	จ
1	✓				

	ก	ข	ค	ง	จ
1			✓		

	ก	ข	ค	ง	จ
1			✓		
2	✓				
3		✓			
4			✓		
5				✓	
6		✓			
7			✓		
8	✓				
9	✓				
10					✓
11				✓	
12		✓			
13				✓	
14					✓
15		✓			
16			✓		

	ก	ข	ค	ง	จ
17					✓
18	✓				
19	✓				
20		✓			
21	✓				
22	✓				
23			✓		
24					✓
25	✓				
26			✓		
27	✓				
28					✓
29			✓		
30	✓				
31					✓
32			✓		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	ก	ข	ค	ง	จ
33	✓				
34					✓
35				✓	
36	✓				
37	✓				
38				✓	
39	✓				
40					✓
41	✓				
42	✓				
43		✓			
44			✓		
45		✓			
46			✓		
47			✓		
48	✓				
49					✓
50		✓			
51			✓		
52			✓		
53		✓			
54				✓	
55			✓		
56	✓				
57			✓		
58	✓				
59				✓	
60			✓		
61		✓			
62					✓
63					✓
64				✓	
65				✓	
66		✓			

	ก	ข	ค	ง	จ
67		✓			
68				✓	
69				✓	
70				✓	
71	✓				
72			✓		
73	✓				
74			✓		
75				✓	
76				✓	
77			✓		
78				✓	
79		✓			
80				✓	
81					✓
82				✓	
83					✓
84				✓	
85	✓				
86	✓				
87					✓
88			✓		
89			✓		
90					✓
91					✓
92			✓		
93	✓				
94	✓				
95		✓			
96		✓			
97			✓		
98				✓	
99					✓
100	✓				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	ก	ข	ค	ง	จ
101	✓				
102			✓		
103				✓	
104				✓	
105	✓				
106				✓	
107			✓		
108			✓		
109				✓	
110	✓				

	ก	ข	ค	ง	จ
111					✓
112		✓			
113	✓				
114			✓		
115			✓		
116	✓				
117		✓			
118	✓				
119		✓			
120			✓		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้